Iris Murdoch

Castelul de nisip

Editura Eminescu

IRIS MURDOCH

Castelul de nisip

141

141

Traducere de
Bucur Mihaela

EDITURA EMINESCU
1977

Cuprins

I

II

III

IV

V

VI

VII

VIII

IX

X

XI

XII

XIII

XIV

XV

XVI

XVII

XVIII

XIX

XX

Lui
John Bayley

I

„CINCI SUTE DE GUINEE! EXclamă soţia lui Mor. E de necrezut!”

„Ăsta-i preţul curent”, explică Mor.

„Ai vorbi mai clar, spuse Nan, dacă ţi-ai scoate din gură ţigara aia umezită.”

„Am spus că e *preţul curent!”* făcu Mor. Îşi aruncă ţigara.

„Bledyard l-ar fi făcut fără să ceară un ban”, spuse Nan.

„Bledyard e un scrântit, exclamă Mor, şi consideră că păcătuieşti pictând portrete.”

„După mine una, scrântiţii sunteţi voi şi Consiliul de administraţie al şcolii, replică Nan. Probabil că nu mai ştiţi ce să faceţi cu banii. Aţi început prin a înconjura şcoala cu reflectoare şi acum asta. Auzi, reflectoare! Parcă nu ne ajunge cât o vedem în timpul zilei!”

„O aşteptăm pe Felicity cu masa?” întrebă Mor.

„Ba deloc, răspunse Nan. E întotdeauna bosumflată când vine acasă. Şi, oricum, tot n-ar mânca.” Felicity era fiica lor. O aşteptau să se întoarcă de la internat, unde din pricina unei epidemii de pojar se suspendaseră cursurile.

Se aşezară la cele două capete ale mesei. Sufrageria era o încăpere micuţă. Mobila, bine lustruită, ocupa mult spaţiu. Ferestrele erau deschise larg în după-amiaza fierbinte şi uscată. Dădeau spre grădina mică din faţă ce se termina cu un gard de mălin auriu, ale cărui rămurele se încovoiau fără vlagă în arşiţa neiertătoare. Dincolo de grădină se întindea drumul, de-a lungul căruia vile cochete lipite spate în spate se repetau ca imaginile într-o oglindă. Ansamblul de locuinţe era *de* dată recentă şi casele erau solid construite, având o linie modernă. Pe deasupra acoperişurilor din ţiglă roşie şi dincolo de frunzişul veştejit al copacilor, se înălţa în aburul molcom al miezului de vară turnul neogotic al şcolii St. Bride, unde Mor era profesor. Aveau numai mâncăruri reci la prânz.

„Apă?” întrebă Nan. Turnă dintr-o carafă de porţelan alb cu desen albastru. Mor îşi înclină scaunul ca să-şi aleagă sticla cu sosul preferat din şirul de pe servantă. Unul din avantajele sufrageriei era că aveai totul la îndemână.

„Vine Donald diseară s-o vadă pe Felicity?” întrebă Nan. Donald era fiul lor şi era elev în ultima clasă de liceu la St. Bride.

„Are pregătire pentru admitere”, răspunse Mor.

„Pregătire! repetă Nan, imitându-l. Ai fi putut să-l scuteşti de pregătire! În viaţa mea n-am văzut doi oameni care să se teamă atât de mult de gura lumii. Nu vrei niciodată să faci ceea ce ar atrage atenţia asupra ta. Doar n-ai făcut legământ de supunere faţă de St. Bride."

„Ştii prea bine că Don detestă privilegiile", răspunse Mor tăios. Acesta era unul din punctele din care porneau discuţiile lor. Îşi implântă furculiţa în bucata de carne fără entuziasm. „Păcat că întârzie Felicity."

„Am o răfuială cu Don", vorbi Nan.

„Nu-l tot cicăli cu ascensiunea aia", spuse Mor. Donald voia să plece pe munte, să se caţăre. Părinţii se opuneau acestui plan.

„Să nu mai spui cuvântul ăla când vorbeşti de mine! protestă Nan. Trebuie să-şi asume cineva răspunderea pentru ceea ce fac copiii."

„Bine, dar lasă asta până după examen, făcu Mor. Şi aşa are destule griji." Donald trebuia să dea peste puţin timp un examen de chimie pentru admiterea la un colegiu din Cambridge.

„Dac-o s-o lăsam, o să ne trezim că totul e aranjat. Don mi-a spus că a renunţat definitiv. Dar ieri doamna Prewett spunea că ei discută în continuare despre excursie. Copiii tăi par să-şi facă o regulă din a-şi minţi părinţii, cu toate că le tot vorbeşti despre adevăr."

Deşi Mor nu avea niciun fel de convingeri religioase, crescuse într-un mediu metodist şi era profund încredinţat că cinstea stă la baza şi e condiţia oricărei virtuţi, îl durea să descopere că faptul îi lasă complet indiferenţi pe copiii săi. Împinse farfuria.

„Nu mai mănânci asta? întrebă Nan. Te deranjează dacă o mănânc eu?" întinse furculiţa cu un gest de răpitoare şi luă carnea din farfuria lui Mor.

„E prea mare zăpuşeala ca să pot mânca", făcu Mor. Îşi aruncă privirea pe fereastră. Turnul şcolii lenevea în dogoare şi se legăna parcă uşor în aerul sleit. De pe artera principală din apropiere se auzea zumzetul monoton, ce nu contenea în tot timpul zilei, al şuvoiului circulaţiei, aici, la jumătatea drumului dintre Londra şi coastă, în zăduful după-amiezii, semăna cu bâzâitul insectelor într-o pădure. Vara timpul trecea greu, greu, greu.

„Mai ţii minte cât de tare ura sărmana Liffey căldura asta?" întrebă Mor.

Liffey era o căţea de vânătoare cafenie care cu doi ani în urmă fusese omorâtă pe şosea. Animalul ăsta îi legase pe Mor şi pe Nan mai mult decât reuşiseră copiii s-o facă. Aproape fără să-şi dea seama, ori de câte ori Mor dorea să-şi îmbuneze soţia găsea ceva de spus în legătură cu Liffey.

Chipul lui Nan se îmblânzi pe dată. „Sărmana! exclamă ea. Umbla împleticindu-se de colo-colo pe peluză urmărind un petec de umbră. Şi

limba îi atârna de-un cot.”

„Mă întreb cât o să mai dureze valul ăsta de căldură”, spuse Mor.

„În alte ţări, replică Nan, e vară şi atâta tot. Noi însă trebuie să vorbim despre valuri de căldură. E cumplit de plicticos.”

Mor nu mai scoase o vorbă până Nan termină ce avea în farfurie. Simţea cum îl năpădeşte sentimentul soporific al plictisului conjugal. Se întinse, căscă şi se lăsă absorbit de o pată de pe faţa de masă. „N-ai uitat, sper, că diseară cinăm la Demoyte.”

Demoyte era fostul director de la St. Bride, pensionar acum, locuind în apropierea şcolii într-o casă mare ce-i aparţinea. Soţii Mor mai cinau şi acum cu el la intervale regulate. Suma de cinci sute de guinee, care o scandalizase în asemenea măsură pe Nan, trebuia plătită pentru un portret al lui, comandat de Consiliul de administraţie al şcolii.

„Uf, fir-ar să fie, uitasem de asta, exclamă Nan. Uf, ce plictiseală cumplită! O să-i dau telefon să-i spun că nu sunt în apele mele.”

„Ba n-ai s-o faci, se împotrivi Mor. Odată ajunsă acolo o să te simţi bine.”

„Întotdeauna faci aceeaşi remarcă inutilă, replică Nan, doar ştii că niciodată nu mă simt în largul meu. Mai vine şi altcineva?” Nan detesta societatea. Lui Mor îi făcea plăcere.

„O să fie pictoriţa care-i face portretul, răspunse Mor. După câte se pare a sosit ieri.”

„Am citit despre ea în foaia locală, spuse Nan. Are un nume înfiorător de comic.”

„Rain Carter[1]” rosti Mor.

„Rain Carter, repetă Nan. Doamne sfinte! Fiica lui Sidney Carter. Cel puţin el e un pictor bun. Oricum, e renumit. Dacă tot voiaţi să cheltuiţi banii, de ce nu i l-aţi comandat lui?”

„A murit, spuse Mor. A murit la începutul anului. Se pare că şi fiica lui e înzestrată.”

„Asta-r mai lipsi, să nu fie talentată, când cere un asemenea preţ, ripostă Nan. Înseamnă că trebuie să mă îmbrac mai aparte. Sunt sigură că o să fie înzorzonată. Stă în Franţa. Vezi, doamne! Apropo, unde locuieşte acum? La hanul *Saracen’s Head*?”

„Nu, răspunse Mor, domnişoara Carter locuieşte în casa lui Demoyte. Vrea să se familiarizeze cu caracterul lui şi cu mediul înainte de a-i începe portretul. Are un punct de vedere foarte academic în această privinţă.”

„Demoyte trebuie să fie încântat, ţapul bătrân! exclamă Nan. Dar ce expresie! «Academic!» Ştii că-mi place!”

Pe Mor îl scoteau din sărite persiflările lui Nan chiar şi atunci când nu-l vizau pe el. Cândva îşi închipuise că-i persiflează pe alţii doar din dorinţa de a se apăra. Dar pe cât trecea timpul îi venea tot mai greu să creadă că Nan ar fi vulnerabilă. Ajunse la concluzia că de fapt se

consola pe sine considerând-o vulnerabilă.

„Nu înţeleg de ce eşti aşa de pornită, se miră el, atâta vreme cât nici n-ai cunoscut-o."

„Ce întrebare-i asta? făcu Nan. Te aştepţi cumva să-ţi răspund?"

Se uitară unul la altul. Mor îşi întoarse privirea. Suferea cumplit la gândul că soţia lui era mai puternică decât el. Îşi spunea că puterea ei izvora numai dintr-o obtuzitate neîndurătoare şi încăpăţânată; dar gândul acesta nu-l elibera nici de apăsarea constrângerii, nici de resentimentul de care era stăpânit. Nu mai putea să preschimbe în dragoste convingerile pe care le avea despre ea, după cum nu le putea preschimba nici în nepăsare. În adâncul sufletului se simţea profund oprimat. Şi constrâns. Şi veşnic ofensat. Primii ani de căsătorie fuseseră ani destul de fericiţi. Pe vremea aceea şi el, şi Nan nu vorbeau decât despre ei doi. Când, în cele din urmă, subiectul acesta nu i-a mai mulţumit, n-au reuşit să găsească altul - şi într-o bună zi Mor a făcut descoperirea că e legat pe viaţă de o fiinţă care e capabilă de schimbări, o fiinţă care se poate desprinde de el şi deveni independentă. În ziua aceea Mor îşi reînnoise legământul matrimonial.

„Iartă-mă", zise Mor. Devenise o regulă pentru el să-şi ceară scuze, indiferent dacă se considera vinovat sau nu. Nan era oricând gata să stea îmbufnată zile în şir. Întotdeauna el era acela care se întorcea târându-se. Resursele ei erau nemărginite. „De fapt, continuă el, după cum susţine domnul Everard, e o tânără naivă şi timidă. A dus o viaţă aproape de schivnic alături de tatăl ei." Reverendul Giles Everard era actualul director de la St. Bride, dar în mod curent i se spunea REvvy Evvy.

„Viaţă de schivnic! făcu Nan. În Franţa! Cât despre aprecierile lui Evvy, el îşi pleacă privirile în pământ ca o ţărăncuţă care dă cu ochii de cineva de sex opus. Oricum, dacă o să fie şi fata asta la cină înseamnă că cel puţin scăpăm de domnişoara Handforth, de care faci atâta caz!" Domnişoara Handforth era menajera lui Demoyte, şi între ea şi Nan era o veche duşmănie.

„Nu fac deloc caz de Handy, protestă Mor, dar cel puţin e veselă şi-i e de mare ajutor lui Demoyte."

„Nu e veselă, ripostă Nan. Dacă are ceva, are un glas puternic şi vrea să participe la conversaţie chiar şi când serveşte la masă. Nu pot să suport asta. Nu văd ce rost mai are să ai servitori dacă renunţi total la convenţii. Mai avem şi îngheţată. Vrei? Nu?"

„Îi menţine bătrânului buna dispoziţie, făcu Mor. Demoyte spune că nu mai eşti în stare să te gândeşti la tine când auzi atâta zgomot în jur."

„E un bătrân morbid, spuse Nan. Îţi face milă."

Mor ţinea mult la Demoyte. „Păcat că Felicity întârzie", zise el.

„Mai termină odată cu asta, dragul meu, spuse Nan. Pot să iau

linguriţa ta? Pe a mea am folosit-o ca să curăţ sosul de pe faţa de masă."

„Ar cam trebui să plec la şcoală!" făcu Mor, uitându-se la ceas.

„Nu s-a terminat masa, preciză Nan, chiar dacă *tu* unul ai terminat de mâncat. Şi încă n-a sunat clopoţelul pentru pauza de două şi un sfert. Să nu uiţi că trebuie să-i vorbeşti lui Felicity despre viitor."

„Trebuie oare să-i vorbim?" întrebă Mor. Acesta era genul de replică provocatoare pe care cu greu şi-o putea stăpâni şi care o întărâta întotdeauna pe Nan. Făcea parte din scenariul cotidian. Vina era a lui.

„De ce spui «trebuie oare?» pe tonul ăsta?" întrebă Nan. Avea un fel anume de a rosti întrebarea care-l forţa pe Mor să-i răspundă.

„Pentru că nu am hotărât deocamdată cum e mai bine", răspunse el. Îl străbătu un fior, aşa cum i se întâmpla adeseori înainte de a se înfuria.

„Ei bine, eu una sunt hotărâtă în această privinţă, zise Nan. Nici situaţia noastră financiară şi nici înclinaţiile ei nu ne oferă prea multe alternative, nu-i aşa?" Îl privi în ochi pe Mor. Din nou era cu neputinţă să nu-i răspundă.

„Părerea mea e să mai aşteptăm puţin, răspunse Mor. Felicity nu ştie nici ea bine ce vrea." Mor o ştia pe Nan capabilă s-o ţină aşa ore în şir fără să-şi piardă deloc cumpătul. Argumentele nu i-ar fi fost de niciun folos. Ultima lui armă de apărare era furia.

„Întotdeauna crezi că oamenii nu ştiu ce vor atunci când nu vor ceea ce vrei tu, replică Nan. Eşti un caraghios, Bill. Nu există niciun dubiu că Felicity vrea să renunţe la şcoală. Şi dacă e vorba ca din toamnă să înceapă cursul de dactilografie, ar trebui s-o înscriem încă de pe acum."

„Nu vreau s-o fac dactilografă pe Felicity", replică Mor.

„Şi de ce, mă rog? făcu Nan. Ar avea o meserie bună. Ar putea deveni secretara unui bărbat interesant."

„Nu vreau să devină secretara unui bărbat interesant, răspunse Mor. Vreau să fie ea o femeie interesantă şi să-şi aibă propria ei secretară."

„Pluteşti în vise, Bill, exclamă Nan. Niciunul dintre copiii tăi nu e deştept, şi le-ai pricinuit destule necazuri până acum pretinzând că ar fi. L-ai terorizat pe Don să se prezinte la examenul ăla pentru colegiu şi ar trebui să te mulţumeşti cu atât. Dacă ai lua mai în serios căsnicia noastră ar trebui să fii ceva mai realist. Trebuie să-ţi asumi oarecare răspundere faţă de copii. Ştiu că ai tot soiul de vise în ceea ce te priveşte. Dar cel puţin fă efortul să fii realist când e vorba de ei."

Mor se crispă. Dacă exista un lucru pe care detesta să-l audă, era expresia „căsnicia noastră". Această entitate era menţionată ori de câte ori se ivea un proiect cât se poate de jalnic pe care Nan se străduia să i-l prezinte ca fiind absolut necesar. Făcu un efort. „S-ar putea să ai dreptate, vorbi el, dar rămân la părerea că ar trebui să mai

aşteptăm."

„Sunt convinsă că am dreptate", ripostă Nan.

Expresia nu rămase fără ecou în mintea lui Mor. Era întotdeauna conştient că-l pândeşte pericolul de a deveni el însuşi prea dogmatic ca răspuns la dogmatismul lui Nan. Încercă să schimbe vorba. „Mă întreb dacă pe Felicity o s-o încânte că i-ai modificat complet aranjamentul camerei."

Lui Nan îi plăcea să mute mobila de colo-colo. Camerele erau într-o veşnică prefacere şi nu ţinea seama de nimic, nici de ceea ce îţi aparţine, nici de felul în care ţineai să-ţi aranjezi lucrurile, dobândind astfel - sau cel puţin asta era impresia pe care o avea Mor - sentimentul că tot ceea ce este în casă e al ei. După mulţi ani, el se obişnuise cu acest flux continuu, dar îl deranja să vadă cât de tare îi afectează pe copii.

Nan nu era dispusă să părăsească terenul.

„Vezi lucrurile atât de simplist, Bill! După tine, pentru că retrograzii consideră că toate femeile sunt proaste, cei cu vederi înaintate trebuie să le considere pe toate deştepte! Pe mine una mă calcă pe nervi genul ăsta de feminism sentimental. Şi scumpul tău domn Everard s-a molipsit. Ţi-am spus că vrea să ţin un toast la sfârşitul dineului aceluia stupid?" Se hotărâse să se dea un dineu oficial la şcoală, la o dată pe care n-au fixat-o încă, cu ocazia dezvelirii portretului lui Demoyte.

„Da, mi-a spus şi mie, îi confirmă Mor. Sper că eşti de acord. Ai ţine un toast foarte reuşit."

„Nu, n-ar fi un toast izbutit, ripostă Nan. N-aş reuşi decât să devin ridicolă şi să te fac şi pe tine de râs. I-am şi spus-o lui Evvy. E un mare nătărău. Bărbaţii din generaţia lui au nişte idei atât de romanţioase în privinţa emancipării femeilor Iar dacă în viziunea lui o societate liberă atunci când femeile ţin toasturi la încheierea unui dineu, n-are decât să-şi găsească pe altcineva cu care să colaboreze. Mi-a spus să «mă mai gândesc». I-am râs în nas. E jalnic individul.".

„Ar trebui să încerci, insistă Mor. Te vaiţi că ai o viaţă searbădă şi cu toate astea nu te foloseşti de niciun prilej ca să faci ceva nou sau aparte."

„Dacă-ţi imaginezi că viaţa mea ar putea deveni mai puţin «searbădă», aşa cum te-ai exprimat cu atâta drăgălăşenie, făcându-mă de râs la dineul ăla stupid, replică Nan, zău dacă-mi dau seama ce gândeşti tu despre mine." De dincolo de copaci se auzi clopoţelul de două şi un sfert, care anunţa începerea primelor ore de după-amiază.

„Păcat că ţi-ai întrerupt orele de germană, spuse Mor. De luni de zile n-ai mai făcut nicio oră, nu?"

Mor sperase să-şi poată cultiva soţia. Ştiuse de la bun început că e inteligentă. Îşi închipuise că Nan îşi va descoperi, în cele din urmă, vreun talent. Casa gemea de tot soiul de hârţoage abandonate, din cele

mai diverse domenii în care sperase să-i trezească interesul: gramatici ale limbii franceze, gramatici germane, cărţi de istorie şi biografii, vopsele, chiar şi o chitară pe care a zdrăngănit o vreme, fără să ajungă însă să înveţe să cânte. Îl irita faptul că amărăciunea izvorâtă din sentimentul unor daruri frustrate se combina la soţia lui cu o totală incapacitate de a se concentra. Deşi în mod intenţionat nu stabilea nicio legătură cu lumea decât prin el, îi purta pica pentru asta. Avea puţine prietene şi nicio altă preocupare în afară de menaj.

„Nu-i nevoie să faci eforturi deosebite ca să mă enervezi, ripostă Nan. N-ai oră la două şi un sfert?"

„Astăzi am o fereastră, răspunse Mor, dar ar trebui să mă duc să corectez nişte lucrări. O fi Felicity?"

„Nu, e lăptarul, zise Nan. Am impresia că vrei cafea."

„Mda, poate…" acceptă Mor.

„N-o bea dacă ţi-e indiferent, spuse Nan; e destul de scumpă. De fapt puţin îţi pasă de germana mea. Ţi-e capul încă îmbuiat de speranţele pe care ţi le-a dat Tim Burke ăla al tău. Îţi închipui că singura piedică să ajungi prim-ministru este îngustimea vederilor mele."

Tim Burke era bijutier şi vechi prieten al familiei Mor. Era, de asemenea, preşedintele partidului laburist dintr-un târguşor din vecinătate şi încercase să-l convingă pe Mor să accepte să devină candidat în circumscripţia locală. Era prin tradiţie un loc sigur pentru partidul laburist. Pe Mor îl interesa în mod deosebit această idee.

„Nu mă gândeam la asta, replică Mor, dar şi în această privinţă *eşti* temătoare." Împotrivirea soţiei faţă de acest plan îl zdruncinase mai mult decât voia s-o recunoască. Nu se hotărâse încă ce tactică să adopte.

„Temătoare! exclamă Nan. Ce vorbe caraghioase foloseşti! Sunt pur şi simplu realistă. Nu vreau să ne facem de râsul lumii. Dragul meu, ştiu, e atrăgător, Londra şi toate celelalte, dar ţinând seama de realităţi înseamnă un salariu mic şi cheltuieli enorme şi nici cea mai mică siguranţă. Nu-ţi dai seama că chiar şi în zilele noastre mai ai nevoie de un venit personal ca să fii membru al Parlamentului? Ştii, nu poţi avea totul. A ta a fost ideea s-o trimiţi pe Felicity la şcoala aceea costisitoare. A ta a fost ideea să-l împingi pe Don să se ducă la Cambridge."

„O să obţină o bursă municipală", mormăi Mor. Nu voia să continue discuţia asta acum. Voia să-şi economisească muniţia.

„Ştii tot atât de bine ca şi mine că o bursă municipală e doar o picătură într-un ocean. Ar fi putut să lucreze cu Tim. Ar fi circulat şi el prin lume cât de cât. Şi dacă la Cambridge o să mai înveţe şi altceva în afară de cum să-şi imite prietenii cu ifose aristocratice…"

„O să-şi facă armata", continuă Mor. Convingându-l pe Donald să

muncească pentru examenul de la universitate, Mor câştigase una din puţinele lui victorii. Şi de atunci plătea întruna.

„Din nefericire, Bill, replică Nan, în ciuda opiniilor laburiste pe care le afişezi atât de zgomotos, în adâncul sufletului eşti un snob. Vrei să faci din copiii tăi *ladies* şi *gentleman*. Dar oricum, lăsând deoparte problemele băneşti, n-ai personalitatea unui om politic. Mai bine ţi-ai vedea de lucru la manualul ăla de şcoală."

„Ţi-am mai spus-o de câteva ori, replică Mor, că nu e manual." Mor scria o carte despre natura conceptelor politice. Nu avansa prea uşor cu această lucrare, pe care o începuse în urmă cu câţiva ani. Dar avea de fapt atât de puţin timp liber!

„Ei, da nu te indispune, exclamă Nan. Nu văd deloc de ce te-ai indispune. E chiar păcat că nu e manual. Manualele de şcoală aduc bani. Şi dacă n-o să facem rost de mai mulţi bani o să trebuiască să ne restrângem foarte serios. S-a terminat, cred că ştii, cu vacanţele pe continent. Chiar şi micuţa noastră excursie la Dorset ne va duce la sapă de lemn, mai cu seamă dacă Felicity şi cu mine o să plecăm înainte de sfârşitul trimestrului."

„Uf, pentru numele lui Dumnezeu, Nan, taci, odată! Încetează odată cu discuţia asta despre bani!" Se ridică. De mult ar fi trebuit să plece la şcoală.

„Ştii, Bill, când îmi vorbeşti în felul ăsta, ripostă Nan, zău că mă întreb ce rost are s-o ducem mai departe. Părerea mea e că ar fi mult mai bine să ne oprim aici." Nan spunea fraza asta din când în când, şi întotdeauna pe un ton rece şi cu vocea calmă pe care o avea în general în timpul discuţiilor cu soţul ei. Totul era după tipic. Şi tot aşa era şi răspunsul lui Mor.

„Lasă prostiile astea, Nan. Îmi pare rău că am vorbit în felul ăsta." Totul se termină într-o secundă.

Nan se ridică şi amândoi începură să strângă masa.

Se auzi un zgomot în hol. „A sosit Felicity!" strigă Mor şi se năpusti lăsându-şi soţia în urmă.

Felicity închise uşa de la intrare şi-şi lăsă jos valiza. Părinţii aşteptau în pragul sufrageriei. Fata avea paisprezece ani, era subţire şi se ţinea drept, era înaltă pentru vârsta ei. Avea un ten foarte alb, care vara se acoperea la rădăcina nasului cu o ploaie deasă de pistrui aurii dându-i astfel un aer perpetuu întrebător şi mirat, iar spre ochii mari pielea i se strângea. Moştenea ochii maică-sii, de un albastru strălucitor, dar cu lumini mai ceţoase şi mai visătoare. Părul lui Nan era blond-închis, ondulat natural, iar şuviţele trase spre spate formau un fel de halou abia vizibil. Părul lui Felicity era mai blond şi mai drept şi era strâns într-o coadă de cal ce ieşea de sub pălăria de şcoală. Ca înfăţişare, fata nu moştenise nimic de la tatăl ei. Donald moştenise părul castaniu, aspru şi ondulat al tatălui, precum şi faţa osoasă, cu

trăsături neregulate, aproape urâte. Felicity îşi scoase pălăria şi o aruncă în direcţia măsuţei din hol. Căzu însă pe podea. Nan făcu un pas, îi ridică pălăria şi o sărută pe frunte. „Ai avut un semestru bun, draga mea?”

„Mda, a mers bine”, răspunse Felicity.

„Bună, scumpo”, o salută Mor. O zgâlţâi de umeri.

„Bună, tăticule, exclamă Felicity. Don e acasă?”

„Nu e, draga mea, dar o să vină mâine, îi răspunse Nan. Vrei să-ţi pregătesc ceva de prânz ori ai mâncat?”

„Nu vreau nimic de mâncare”, răspunse Felicity. Îşi ridică valiza. „Nu te osteni, tăticule, o duc eu sus.”

„Ce planuri ai pentru astă-seară?” o întrebă Nan.

„De-abia am sosit. N-am niciun plan.”

Începu să urce scările. Părinţii o priveau în tăcere. O clipă mai târziu auziră uşa de la camera ei închizându-se cu o bufnitură.

II

ERA O SEARA FRUMOASA ŞI SE-nină. Mor închise uşa de la clasa a şasea şi, eliberat, o porni în josul coridorului cu paşi mari. În urma lui se auzea un zgomot înăbuşit. Le ţinuse o lecţie elevilor din ultima clasă umanistă ce se pregăteau să dea la istorie. Donald, care era într-a şasea, secţia reală, nu fusese, bineînţeles, prezent. Se împlineau doi ani de când, spre uşurarea lui Mor, fiul lui încetase de a-i mai fi elev. La St. Bride, Mor preda istoria şi uneori latina. Îi plăcea să predea şi ştia că o face bine. Se bucura de mare autoritate şi prestigiu în şcoală; mai mare decât orice alt profesor, de când plecase Demoyte. Mor îşi dădea bine seama de acest lucru şi asta reprezenta pentru el o consolare deosebită faţă de eşecurile de pe alte planuri ale existenţei sale.

Acum, când ieşea pe uşa de sticlă a clădirii principale în soarele cald, era invadat de un sentiment de satisfacţie, în parte datorat mulţumirii că a făcut o treabă bună şi în parte perspectivei unei seri plăcute. Într-o zi obişnuită l-ar fi aşteptat lungul răstimp până la masa de seară, peste care trebuia să treacă fie citind, fie corectând lucrări, fie conversând cu Nan despre orice se nimerea. În mod normal, erau ceasurile cele mai anoste ale zilei. În seara asta însă îl aşteptau conversaţia viguroasă şi picantă a lui Demoyte şi culoarea şi rafinamentul din casa lui. Dacă se grăbeşte, se gândi Mor, o să aibă

ocazia să bea vreo două pahare de *sherry* cu Demoyte înainte de a sosi Nan. Ea îşi impunea să sosească întotdeauna cu întârziere, spre veşnica iritare a lui Handy. Şi o să fie şi vin la masă. Nan nu bea niciodată alcool şi nici Mor nu bea în mod obişnuit, atât ca urmare a educaţiei antialcoolice pe care o primise cât şi din considerente de economie, dar bea cu plăcere din când în când cu Demoyte sau cu Tim Burke, deşi de câte ori o făcea era stăpânit de un sentiment iraţional de vinovăţie.

Demoyte locuia la o distanţă de trei mile de şcoală, într-o casă frumoasă în stil georgian numită Brayling's Close, pe care o cumpărase în perioada când fusese director şi pe care în testamentul său o lăsase şcolii. O umpluse până la refuz cu tot soiul de lucruri de preţ, mai cu seamă tapiserii şi covoare orientale, în care era expert, fiind şi autorul unui tratat mic, dar de mare autoritate. Demoyte era un cărturar. Mor, care era mai înclinat spre speculaţie decât spre erudiţie, îl admira pentru aceasta fără umbră de invidie; iar pentru firea lui încăpăţânată, cinstită şi dură şi pentru limba lui ascuţită Mor nutrea o adevărată afecţiune; la asta se adăuga şi faptul că Demoyte era foarte ataşat de el. Mor se gândea adeseori că dacă l-ai avea duşman pe Demoyte, l-ai vedea într-o lumină foarte, neplăcută. Perioada lungă în care fusese director la St. Bride fusese punctată de conflicte violente cu profesorii şi era şi acum denumită „domnia terorii". Sentimentul de siguranţă în privinţa slujbei constituia un lux pe care Demoyte nu avusese delicateţea să-l acorde profesorilor de la St. Bride. Dacă un profesor nu se mai preocupa îndeajuns de nivelul predării, acesta descoperea fără întârziere că Demoyte aşteaptă cu nerăbdare să-l vadă plecat; şi când Demoyte dorea o schimbare, de obicei nu trecea mult până când dorinţa i se realiza.

Nu fusese comod să trăieşti alături de Demoyte, după cum nu fusese uşor să te descotoroseşti de el. Îi convinsese pe membrii Consiliului de administraţie să-i prelungească angajamentul cu cinci ani peste limita de vârstă statutară - şi când expiră şi acest termen nu acceptă să se retragă decât după discuţii furtunoase, trebuind să se recurgă chiar şi la arbitrajul inspectorului şcolar. Încă de la venirea sa la şcoală, cu vreo zece ani în urmă, Mor fusese ajutorul şi mâna dreaptă a lui Demoyte, intermediarul între director şi membrii corpului profesoral, la început neoficial, iar mai târziu oficial, în funcţia de director secund. Mor era destul de sincer faţă de sine ca să-şi dea seama că în această funcţie avusese prilejul să guste fără mustrări de conştiinţă satisfacţiile puterii absolute. Atenuase tirania, dar fusese în mare măsură şi instrumentul ei şi nu arareori se bucurase de roadele ei.

Lui Demoyte i-ar fi plăcut ca Mor să-i urmeze la directorat; dar şcoala St. Bride era o fundaţie ecleziastică şi Consiliul de administraţie insista ca orice candidat la postul de director să aparţină cel puţin cu

numele uneia din ramurile anglicane. Mor nu îndeplinea această condiţie; iar furtuna pe care a iscat-o Demoyte în scopul de a schimba acest punct din statutul şcolii, astfel ca Mor să poată ocupa funcţia, a fost zadarnică. Mor presupunea că însuşi Demoyte la timpul său se conformase acestei condiţii; pe vremea când l-a cunoscut el, din ortodoxismul lui nu mai rămăsese decât un soi de conservatorism rafinat şi încăpăţânat. Sub domnia lui Demoyte nu se prea făcuse caz de creştinism la St. Bride în afară de formulele stereotipe transmise prin imnurile vechi şi moderne; iar băieţii dobândeau cunoştinţe despre religie cam în felul în care le dobândeau pe cele despre sex, însăilând cap la cap referirile la aceste subiecte jenante pe care le găseau singuri în cărţile citite. Pe Demoyte îl interesa cu precădere eficienţa. Profesorii erau angajaţi ţinându-se seama de această calitate şi erau concediaţi când nu mai dădeau dovadă de ea; iar în perioada când a deţinut această funcţie, portofoliul burselor pentru Colegiu obţinute de elevii de la St. Bride a crescut neîntrerupt şi constant. În ceea ce priveşte morala şi alte asemenea lucruri, Demoyte era de părere că, dacă elevul îşi vede de studiile de latină, caracterul lui se va forma de la sine.

Cu totul alt punct de vedere a adoptat succesorul lui Demoyte, reverendul Giles Everard, pe care Demoyte îl privea cu un dispreţ nedisimulat, referindu-se la el ca la „sărmanul Evvy”. Ceea ce îl interesa cu deosebire pe Evvy era formarea caracterului - stăpânirea latinei reprezenta o chestiune secundară. Prima iniţiativă luată de el a fost să modifice programa şcolii, care reflectase predilecţia lui Demoyte pentru elevii şefi de promoţie, urmărind să sublinieze că *acum* St. Bride nu-şi mai propunea să selecteze şi să se preocupe în mod special de elite, ci să-i primească cu braţele deschise şi sa-i ghideze spre o maturitate modestă, după caz, pe mediocri şi chiar şi pe cei mai puţin înzestraţi. Demoyte asista la aceste schimbări cu furie şi dispreţ.

Nan nu se dăduse niciodată în vânt după Demoyte. Poate că unul din motive era că Demoyte n-o simpatizase niciodată, dar Mor socotea că, oricum, tot nu l-ar fi agreat. Lui Nan îi displăcea excentricitatea, pe care-o considera invariabil ca fiind dovadă de afectare. Nu-şi dădea osteneala, după părerea lui Mor, să îşi închipuie că alţi oameni ar putea fi total diferiţi de ea. Mai mult, Nan avea tendinţa să se manifeste ostil faţă de persoanele necăsătorite indiferent de sex, considerându-le anormale într-o anumită privinţă şi deci periculoase. Iar la Demoyte trăsăturile de celibatar, care o făceau pe Nan să nu se simtă deloc la largul ei, se adânciseră cu vârsta şi cu exercitarea îndelungată a unei puteri tiranice, atingând proporţii intolerabile. În conversaţie avea un ton arogant şi rareori renunţa la o vorbă de spirit de dragul tactului. Deşi din convingeri şi obişnuinţă era conservator,

erau puţine acele instituţii pe care le accepta fără să le critice. Şi, desigur, căsătoria nu se număra printre ele. În intimitatea sacră a căminului, Nan gusta o adevărată plăcere să rostească cuvintele „căsnicia noastră"; dar nu considera că acesta ar fi un subiect care să poată fi menţionat sau despre care să se poată discuta în general sau în particular în societatea străinilor - şi oricine din afara căminului familial era un străin în ochii ei. Demoyte nu avea asemenea reticenţe şi adeseori o făcea pe Nan să se simtă stânjenită din pricina ieşirilor lui referitoare la căsătorie. „Un cuplu este o maşinărie periculoasă", spunea el în repetate rânduri, ameninţând cu degetul şi urmărind să vadă cum reacţionează Nan. „Căsnicia este egoism organizat cu binecuvântarea societăţii. Cât de greu îi va veni unei persoane căsătorite să pătrundă în împărăţia cerului!" Odată, când Mor o apărase pe Nan cu hotărâre de una din remarcile sarcastice ale lui Demoyte, acesta aproape că dăduse perechea pe uşă afară strigând: „poate că voi doi trebuie să vă suportaţi unul pe altul, dar eu unul nu văd de ce l-aş suporta pe vreunul dintre voi!"

După această scenă Mor a avut de întâmpinat mari dificultăţi ca s-o convingă pe Nan să-l însoţească la cină la Demoyte. Intuiţia îi spunea că, dacă ar fi acceptat să se ducă singur, ostilitatea lui Nan faţă de Demoyte ar fi devenit mult mai activă şi că soţia lui s-ar fi străduit din răsputeri să pună capăt prieteniei lor. Aşa însă, îşi descărca plictisul de fiecare dată făcând comentarii răutăcioase tot drumul spre casă. Deseori Mor îşi exprima vag acordul cu aceste comentarii, scuzându-şi faţă de sine lipsa de loialitate, pe motivul că astfel înlătură un rău mai mare. Nan acceptă să-l tolereze pe Demoyte atâta vreme cât în final Mor şi ea îl judecau la unison; şi, ca s-o îmbuneze, Mor o lăsa să creadă că sentinţa era definitivă, păstrând pentru sine circumstanţele atenuante.

De data asta, în timp ce traversa curtea asfaltată spre rastelul de biciclete, ferindu-se să privească spre ferestrele claselor unde se mai ţineau ore, îşi aminti cu o oarecare strângere de inimă că astă-seară nu-l va găsi singur pe Demoyte. Mor îşi făcuse obiceiul ca, din timp în timp, seara târziu după cină, să-şi ia bicicleta şi să facă o vizită la Brayling's Close de unul singur. Dar scurtele întâlniri dinainte de cină aveau în ele ceva aproape sacru, când strălucirea din salonul lui Demoyte îi producea o adevărată delectare prin contrast cu atmosfera şcolii din care tocmai evadase. Mor era bucuros când Demoyte avea musafiri, dar era încântat să fie singur cu bătrânul la început şi, cum se străduia să ajungă imediat după cinci şi jumătate, de cele mai multe ori avea parte de această plăcere. În seara asta însă putea fi sigur că va fi de faţă şi pictoriţa aceea, domnişoara Carter. Era oarecum curios s-o întâlnească pe această tânără. La moartea tatălui ei, cu câteva luni în urmă, ziarele fuseseră pline de ferpare şi de aprecieri asupra operei

sale, cu multe referiri şi la ea. Se considera că are talent. În privinţa înfăţişării şi a comportării ei, Mor nu reuşise să obţină decât informaţiile cele mai vagi de la domnul Everard, pe ale cărui păreri, aşa cum remarcase Nan, nu te prea puteai bizui, atunci când era vorba de sexul opus. După ce se opriră fugar asupra tinerei, gândurile i se întoarseră la Demoyte.

În ciuda deosebirilor de vederi politice, cumva spre surprinderea lui Mor, Demoyte se arătase de acord cu planul lui Tim Burke de a-l desemna pe Mor candidat laburist. „N-o să ne prejudiciezi în niciun fel, îi spusese el lui Mor, pentru că, indiferent cu ce te-ai ocupa la Westminster, în mod cert n-ai să guvernezi tu ţara - în timp ce pentru tine ar fi un avantaj să ieşi din rutina asta nenorocită. Mă indispune să te văd în chip de slugă plecată a sărmanului Evvy. E cumplit de nefiresc." În această ultimă privinţă Mor era de aceeaşi părere cu Demoyte. Totuşi, în seara asta Mor era preocupat să-i atragă atenţia lui Demoyte să nu aducă chestiunea în discuţie în prezenţa lui Nan. O remarcă aprobatoare din partea lui Demoyte n-ar face decât să întărească aversiunea ei faţă de acest plan.

Baraca unde se afla rastelul de biciclete al profesorilor era o construcţie de lemn cam şubredă îmbrăcată în viţă sălbatică, amplasată pe un teren invadat de arbuşti denumit grădina profesorilor şi care formal le era interzisă băieţilor. Alături de ea se întindea o alee cu pietriş năpădită de bălării, legată printr-o potecă de iarbă de aleea principală pe care se aflau noul Baby Austin al domnului Everard şi Morris-ul enorm, dar foarte vechi, al domnului Prewett. Mor îşi luă bicicleta şi o porni încet de-a lungul potecii. Pedală hurducându-se printre copaci, o coti pe pietrişul aleii până ajunse la poarta şcolii şi apoi la suprafaţa netedă de tarmac a arterei principale. Maşinile goneau în mare viteză din ambele sensuri pe şoseaua cu bandă dublă şi se văzu nevoit să aştepte puţin înainte de a putea traversa spre cealaltă alee. În cele din urmă se strecură şi începu să pedaleze în susul dealului spre podul de cale ferată. Era un urcuş abrupt. Ca de obicei se opinti zdravăn în pedale cu intenţia de a ajunge în vârful dealului fără să trebuiască să descalece. La locul cunoscut renunţă însă. Ajunse sus pe pod şi o porni la vale fără să mai pedaleze.

De aici, casa lui Demoyte se zărea la oarecare depărtare printre copaci. În punctul ăsta al drumului aveai impresia că te afli izolat undeva la ţară. Cartierul de locuinţe dispăruse pentru scurtă vreme în spatele podului, iar complexul comercial, construit pe un drum paralel de cealaltă parte a timpului, nu se vedea încă. Locuinţa lui Demoyte se înălţa impunătoare şi îngândurată ca într-o stampă, arătând tot aşa cum arătase pe vremea când de la Londra veneau oaspeţii în trăsuri ce traversau lande infestate de tâlhari şi le povesteau prietenilor de la ţară ce rol interprezează acum Garrick şi care e ultimul spirit făcut de

Doctor[2]. Mor aşteptă din nou să prindă o pauză în trafic ca să poată traversa drumul, o coti spre casa lui Demoyte şi pedală de-a lungul aleii neîngrijite, mărginită de ulmi bătrâni gata să se prăbuşească. Copacii aceştia fuseseră de mult declaraţi un adevărat pericol, dar Demoyte refuzase să-i doboare. „N-are decât s-o facă Evvy după ce n-oi mai fi eu, spunea el. N-am de gând să-i răpesc această plăcere, şi aşa are prea puţine pe lumea asta."

Faţada lungă ce se arcuia în două ieşinduri largi era construită din cărămizi mici de culoare trandafirie. Dincolo de peluza de gazon apărea intrarea principală, cu câteva trepte de piatră. Grădina propriu-zisă se întindea pe una dintre laturile clădirii. Mor pedală printre doi stâlpi şi ocoli gazonul. Îşi rezemă bicicleta de un zid care aparţinuse cândva şopronului pentru trăsuri şi o porni spre intrare. Se simţi privit şi, ridicându-şi ochii, o văzu pe domnişoara Handforth, care-l urmărea de la fereastra de deasupra intrării. Îi făcu semn voios cu mâna. Handy ţinea la el în mod deosebit.

Domnişoara Handforth îl întâmpină în hol coborând năvalnic pe scara curbată cu balustradă albă, făcând să se cutremure casa. Era o femeie între două vârste, voinică şi robustă, cu faţă de leu şi picioare de rinocer. Pe vremuri fusese învăţătoare.

„Bună, făcu Mor. Ce mai e nou, Handy? Ce face înălţimea-sa?"

„Nu e nici mai leneş, nici mai neastâmpărat decât de obicei, răspunse domnişoara Handforth cu un glas răsunător. Iar aţi sosit devreme, dar nu cred că are vreo importanţă." Handy nu li se adresa niciodată pe nume. Tuşi fără reţinere în timp ce vorbea: „Sunt înfiorător de răcită, deşi e un adevărat mister cum de-am reuşit să răcesc pe o asemenea vreme. Probabil că am boala fânului, deşi fânul e gata cosit, habar n-am dacă asta are vreo importanţă. În cazul că vreţi să vă spălaţi, intraţi de data asta direct la toaleta de jos, ştiţi drumul, nu? Şeful încearcă să se scoale. Dacă vreţi însă să fiţi politicos, domnişoara Cutare este în salon. Dacă nu, urcaţi şi bateţi la uşa dormitorului. Eu trebuie să pregătesc masa."

Tuşind şi strănutând, domnişoara Handforth dispăru printr-o uşă capitonată cu postav verde, ce dădea spre bucătărie. Mor se duse la ceea ce fusese denumită toaleta de jos şi încercă să se spele pe mâini. Ca de obicei se umpluse de negreală de pe mânerele vechi de cauciuc ale ghidonului. Săpunul nu avu prea mare efect asupra murdăriei, deşi mare parte din ea trecu pe prosop. Mor, care înţelesese din tonul domnişoarei Handforth că e ostilă faţă de pictoriţa oaspete, hotărî să nu fie politicos, aşa cum se exprimase ea, urcă scările şi bătu la uşa dormitorului lui Demoyte. De dincolo de uşă se auzi un mârâit.

„Pot să intru?"

„Nu, răspunse Demoyte. Du-te. Ai sosit îngrozitor de devreme. Acum trei minute mai dormeam încă. Trebuie să iau o hotărâre în

legătură cu pantalonii. Doar n-o să te primesc aşa. Jos în salon e o tânără fermecătoare."

Mor făcu calea întoarsă şi coborî alene. Cu gândurile aiurea îşi îndreptă cravata. În drum spre salon, printr-o serie de uşi, privi direct în bucătărie; îi apăru silueta lui Handy ciulind urechile într-o atitudine concentrată. Mor făcu un gest ambiguu de complicitate. Handy răspunse şi ea cu un gest şi un fornăit zgomotos. Dar nu înţelese prea bine ce voia să exprime gestul. Păşi în salon şi închise uşurel uşa în urma lui.

Încăperea era inundată de lumina gălbuie a înserării şi cele trei uşi cu geam erau larg deschise înspre grădină. Aceasta se întindea pe una din laturile casei şi se continua cu o pajişte lungă şi îngrădită, separată de aleea de la intrare printr-un zid de cărămidă. Dincolo de pajişte creştea un gard des, întunecat, de lisă, întrerupt la mijloc de o arcadă de piatră sub care o poartă de fier dădea spre o a doua grădină ce nu putea fi văzută dinăuntru. Grădina aceasta din urmă avea şi ea o pajişte mărginită la fiecare capăt de ierburi înalte. Dincolo de ea, pe o parte mai ridicată a terenului, se afla o a treia grădină, la care ajungeai urcând câteva trepte de piatră. Acestea erau încadrate de doi arbuşti de ilice tunşi scurt, iar în continuarea lor, de fiecare parte, se ivea un gard scund de buxus ce creştea pe coama zidului înveşmântat în flori, marcând diferenţa de nivel dintre cele două grădini. Cea de-a treia era grădina de trandafiri, o fâşie triunghiulară ce se termina printr-o alee de duzi, înaintând pe domeniul lui Demoyte până unde vedeai cu ochii. Mai departe erau copaci mai înalţi, dincolo de care în timpul iernii zăreai acoperişurile de ţiglă roşie ale cartierului de locuinţe, dar care vara închideau linia orizontului, cu excepţia unui punct, unde aceasta era întreruptă de un deget ridicat spre cer, aşa cum apărea din casă: turnul neogotic de la St. Bride.

În salon nu era nimeni. Mor respiră uşurat. Îşi potrivi din nou cravata şi se aşeză tacticos într-un fotoliu. Îi era foarte dragă camera asta. La el acasă, deşi erau puţine ornamente şi acelea alese de Nan ca să fie în armonie cu draperiile, părţile nu se contopeau într-un tot. Obiectele rămâneau separate şi formele şi culorile lor erau aproape indistincte. Aici, în schimb, deşi încăperea era încărcată până la refuz cu lucruri extrem de variate, totul se îmbina într-un vârtej de roşu şi auriu, în care fiecare piesă, contribuind la atmosfera generală, părea că dobândeşte personalitate. Podeaua era acoperită de un covor de Ferahan bogat ornamentat, ce părea şters în comparaţie cu carpetele tot atât de minunate aşternute una lângă alta pe toată suprafaţa podelei. Mobilele erau răspândite prin toată camera fără un anume plan sau tipic, cu intenţia evidentă de a oferi cât mai multe suprafeţe drepte pe care să poată fi aşezate ceşti şi cupe, vaze, casete, precum şi o mare varietate de obiecte mai mici din ivoriu, jad, marmură neagră,

sticlă sau chihlimbar. Perne lucrate în puncte erau răspândite cu atâta dărnicie pe cele mai multe scaune, că era greu să găseşti un loc unde să te aşezi. Pereţii erau îmbrăcaţi într-un tapet alb-auriu, dar nu se zăreau decât mici porţiuni rămase neacoperite de tapiseriile neasemuit de frumoase ce se întindeau în unghiuri diverse între podea şi tavan radiind de o vitalitate mătăsoasă asemeni blănii unor animale fantastice. Mor îşi strânse pleoapele şi formele din jurul lui deveniră mai vagi şi mai intense. Se lăsă invadat de culori. Îl odihneau.

Atunci, deodată, cu o tresărire stranie, îşi dădu seama că în celălalt capăt al camerei o femeie foarte mică stătea îngenuncheată pe o măsuţă. Nu o observase de la bun început deoarece culorile rochiei se pierdeau pe fundal şi nu se aşteptase s-o vadă tocmai în acel punct din spaţiu. Era cu spatele la el şi părea că examinează una din tapiseriile ce atârnau pe perete în spatele măsuţei.

„Iertaţi-mă! exclamă Mor, sărind din fotoliu. Nu v-am observat!"

Tânăra se întoarse brusc, măsuţa se înclină sub greutatea ei, încercă să sară, dar căzu pe podea. Mor se precipită înspre ea, dar tânăra se ridică înainte ca el să-i fi putut veni în ajutor.

„M-aţi speriat, explică ea. Nu v-am auzit când aţi intrat."

Se priviră. Mor avea în faţa lui o fetişcană micuţă, cu părul brun tuns băieţeşte, cu tenul de un roşu adumbrit, îmbrăcată într-o bluză neagră de bumbac şi fustă roşie cu un imprimeu de flori foarte complicat, şi purtând la gât un şirag de mărgele mari roşii; într-o clipă realiză exact ceea ce vedea tânăra în el: un profesor înalt, între două vârste, cu o figură crispată şi cu părul înspicat.

„Sunt Rain Carter", vorbi fata.

„Iar eu, William Mor. Îmi pare foarte rău că v-am speriat."

„Nu face nimic, îl linişti domnişoara Carter. Mă uitam la această tapiserie." Vorbea uşor afectat.

„E una din comorile domnului Demoyte, replică Mor. Cred că e un Şiraz." Se gândea ce mică e şi cât de copilăroasă pare. Poate că la urma urmelor Evvy avusese dreptate. Avea ochii căprui-închis şi neastâmpăraţi, nasul destul de lat şi obraznic. Un chip care nu era deloc neplăcut.

„E într-adevăr un Şiraz, răspunse domnişoara Carter. Vă daţi seama ce ciudat se comportă culorile aici? Fiecare porţiune îşi are propria ei nuanţă şi pe deasupra e un soi de culoare de suprafaţă a întregii tapiserii şi care e deosebită, un soi de împurpurare." Vorbea pe un ton solemn şi pedant, care lui Mor i se păru înduioşător şi absurd. Se trezi întrebându-se dacă fata o fi ştiind de fapt să picteze. Întinse mâna să pipăie tapiseria şi luciul se schimbă sub degetele lui. Simţea suprafaţa extrem de plină şi netedă. O mângâie o clipă.

Înainte ca Mor să poată născoci un răspuns de ajuns de impresionant la remarca domnişoarei Carter, îşi făcu apariţia

Demoyte. Mor se întoarse şi-l privi pe Demoyte cu o oarecare surprindere. Seara bătrânul purta în mod obişnuit o haină uzată de catifea ruginie de culoarea tutunului şi la gât un papion moale. În seara asta însă, era îmbrăcat într-un costum lejer gri, cu care Mor îl văzuse arareori, şi cravată. Cămaşa era imaculată. Intră cu capul împins înainte şi se precipită în direcţia lor. Deşi adus de spate, rămăsese totuşi un bărbat înalt, iar faţă de trup capul mare avea ceva aproape grotesc. Ai fi spus că i se mărise nasul cu trecerea anilor. Ochii erau albaştri şi te priveau de după cutele albe ale pielii pergamentoase. Pe protuberanţele craniului se mai zărea o umbră subţire de fire cărunte şi rare.

„Cum! strigă Demoyte, şi nu i-ai oferit încă domnişoarei Carter ceva de băut? Mor, se vede cât de colo că nu eşti altceva decât un profesor de ţară. Scuzaţi-ne pentru comportarea asta de provinciali, facem şi noi ce putem, domnişoară Carter. Puţin *sherry,* nu?" Începu să toarne în pahare.

„Mulţumesc, zise domnişoara Carter, dar îl învinuiţi degeaba pe domnul Mor. Nu m-a văzut decât acum o clipă. Şi-a închipuit că fac parte, din tapiserie." Şi în timp ce domnişoara Carter îi răspundea lui Demoyte, rezerva ei se transformă într-o şăgălnicie sfielnică. Mor o privi din nou. Deşi nu-i puteai ghici accentul, pronunţa engleza de parcă nu i-ar fi fost limbă maternă. Îşi aminti că mama ei a fost franţuzoaică.

„Şi nu-i de mirare, draga mea, răspunse Demoyte; te-ar fi putut confunda cu o floare, o pasăre, o căprioară." Îi întinse paharul cu un gest preţios.

O descoperiră pe domnişoara Handforth sprijinită de canatul uşii. „Masa e gata, dar am impresia că dumneavoastră nu sunteţi gata."

„Lasă asta, Handy, îi spuse Demoyte. E mult prea devreme. S-ar spune că vă grăbiţi cu toţii să terminaţi cât mai repede cu seara asta. Consoarta domnului Mor nici n-a sosit încă."

„Da eu ce fac cu masa? întrebă domnişoara Handforth. Las mâncarea pe foc până nu mai are niciun Dumnezeu, sau o las să se sleiască? Mie una mi-e indiferent, numai să-mi comunicaţi."

Se auzi o bătaie la uşa de la intrare, apoi în hol apăru Nan. Mor îi zări capul peste umerii domnişoarei Handforth.

„Nan!" exclamă el, vrând parcă s-o protejeze de ostilitatea celor din casă. Se îndreptă spre ea s-o ajute să-şi scoată haina, gest la care nu se gândiseră nici Demoyte şi nici domnişoara Handforth, apoi o conduse în salon, ţinând-o de mână. Nan făcuse ceea ce ea ar fi denumit un efort monden în toată puterea cuvântului, fiind îmbrăcată într-o rochie neagră elegantă şi bine lucrată la care purta un colier de perle, pe care Mor îl cumpărase cândva cu preţ redus de la Tim Burke, cu ocazia aniversării căsătoriei lor. Părul mătăsos, ondulat şi impecabil

aranjat, îi încadra faţa palidă şi ovală, pudrată egal şi nebrăzdată de riduri, gura mare şi ochii şireţi, inteligenţi, chibzuiţi, fermi şi plini de vigoare. Era o femeie înaltă şi bine făcută, elegantă şi părea sigură de sine. Mor o privi cu aprobare. În orice confruntare cu lumea exterioară Nan se dovedea fără excepţie un aliat de nădejde.

„Nan, permite-mi să ţi-o prezint pe domnişoara Carter, făcu Mor văzând că Demoyte nu spune nimic. Domnişoara Carter, soţia mea."

Femeile îşi zâmbiră, dădură mâna şi, ca de obicei, Nan refuză paharul de *sherry* pe care Demoyte, tot ca de obicei, i-l umpluse şi i-l oferise.

„Aşa cum spuneam şi adineauri, masa e gata, interveni domnişoara Handforth, care nu se clintise din prag. Dacă doamnele vor să urce la etaj mai întâi, cunosc drumul. Până atunci eu o să aduc supa."

„Uf, mai taci din gură, Handy, exclamă Demoyte. Lasă-ne o clipă să ne terminăm paharul de *sherry* şi nu le goni aşa pe doamne."

Nan şi domnişoara Carter se folosiră de acest prilej ca să se retragă, în timp ce domnişoara Handforth porni cu pas apăsat spre bucătărie. Mor se întoarse spre Demoyte şi-l măsură din cap până-n picioare. Demoyte îl cercetă pe Mor, cu o licărire în ochi şi cu nasul încreţit de ceea ce Mor învăţase să recunoască a fi un zâmbet. Gura greoaie şi sarcastică a lui Demoyte nu ţinea seama de convenţiile uzuale ale zâmbitului.

„De ce v-aţi costumat, domnule?" îl întrebă Mor arătând spre haine.

„Să nu sufli o vorbă! replică Demoyte pe un ton conspirativ. Mă vezi pe mine omul care se lasă descifrat de o fetişcană ca asta? Habar n-ai câte am îndurat în ultimele douăzeci şi patru de ore! Vrea să vadă poze ale părinţilor mei, pozele mele de când eram copil, poze de când eram student. Vrea să ştie ce am scris. Închipuie-ţi că m-a întrebat chiar şi dacă nu ţin un jurnal. E ca şi când ai avea un psihiatru în casă. Simţul vocaţiei acţionează la ea ca un ciocan pneumatic. Şi nu te-ai aştepta la una ca asta, văzând-o cum arată, nu? Dar am de gând s-o îndrum pe o pistă greşită. Până acum am tras-o pe sfoară cum nu se poate mai bine. Atât cât îmi stă în puteri, n-o să-i permit să afle cum sunt cu adevărat! Hainele fac parte din joc. Sst! Uite-o că vine." Intrară cu toţii în sufragerie.

Ajunseseră la desert. Nan mânca metodic o pară, iar domnişoara Carter culegea graţios de pe ciorchine nişte boabe foarte mici de strugure. Mor degusta cu plăcere vinul de Porto. Demoyte stătea la un capăt al mesei şi Mor la celălalt capăt, iar doamnele erau aşezate între ei. Aşa cum prevăzuse Nan, în seara asta nu fusese pus tacâm pentru domnişoara Handforth. Fiinţa asta domina masa, aplecându-se adeseori peste ea în timp ce făcea o remarcă, strănutând din când în când şi respirând în ceafa doamnelor.

Demoyte spuse: „L-am poftit pe amicul Bledyard să completeze grupul, dar a invocat o scuză, evident una neadevărată. Domnişoara Carter nu l-a cunoscut încă pe Bledyard al nostru.” Bledyard era profesorul de desen de la St. Bride, un excentric.

„Aştept cu nerăbdare să-l cunosc, spuse domnişoara Carter. I-am văzut câteva lucrări. Sunt reuşite.”

„Zău? făcu Mor. Niciodată nu mi-am închipuit că Bledyard pictează cu adevărat!”

„A pictat cândva, cu siguranţă, răspunse domnişoara Carter. Am văzut cel puţin trei peisaje reuşite. Dar, după câte am înţeles, acum are o serie de teorii care-l împiedică să picteze.”

„Îi e capul plin de fraze sonore, zise Demoyte, pe care le foloseşte ca să ascundă faptul că nu mai poate picta. Eu unul aşa văd lucrurile. Dar, oricum, Bledyard e un om şi jumătate. Are stofă în el. Nu e ca marionetele alea pioase cu care o să umple şcoala în scurtă vreme sărmanul Evvy. Mai bine ţi-ai lua şi tu tălpăşiţa, păgânule”, i se adresă el lui Mor.

Mor, care ţinea foarte mult să evite subiectul periculos al plecatului de la şcoală, se grăbi să intervină: „Am impresia, domnişoară Carter, că joi vom prânzi amândoi la domnul Everard. Cred că a fost invitat şi Bledyard acolo.” O clipă mai târziu regretă această schimbare a subiectului, pentru că-şi dădu seama că Everard făcuse şi de data asta gafa invitându-l pe el fără Nan. În timpul după-amiezii, când Everard i-a comunicat invitaţia, nu fusese şocat de acest aspect al problemei. Nan lăsă cu zgomot cuţitul de fructe şi bău apă.

„La Evvy n-o să vi se dea nimic de băut, zise Demoyte. Mai bine v-aţi asigura de pe acum. Să-ţi mai torn puţin vin, domnişoară Carter? Tot nu vă lăsaţi convinsă, doamnă Mor? Luaţi exemplu de la domnişoara Carter, care suge ca un burete şi e mai trează decât oricare din noi.” Mor observase şi el asta.

Domnişoara Carter nu ripostă în niciun fel la această înţepătură. Vorbi pe un ton destul de solemn. „Nu l-am văzut decât o singură dată pe domnul Everard. Aştept cu nerăbdare să-l reîntâlnesc.”

„Imposibil! exclamă Demoyte. Ce părere ai de sărmanul Evvy? Ia să auzim cum l-ai clasat!” Îi făcu lui Mor cu ochiul.

Domnişoara Carter ezită. Aruncă o privire bănuitoare spre Demoyte. „După părerea mea, are un chip bun şi plin de vioiciune, spuse ea apăsat. Pare să fie cu totul lipsit de maliţiozitate. Şi asta e nespus de rar şi bun.”

O clipă Demoyte păru luat prin surprindere. Mor îl incită din priviri. „Eşti o micuţă puritană! spuse Demoyte. Ne dojeneşti deci pe toţi! Ia să-ţi umplu eu din nou paharul.”

„Nu, mulţumesc, domnule Demoyte, refuză domnişoara Carter. Dar, bineînţeles, e nevoie de timp îndelungat ca să cunoşti un om, aşa că

asta-i o simplă impresie. Dumneavoastră ce credeţi, doamnă Mor?”

Mor îşi ţinu răsuflarea. Întrebarea i se păru cam îndrăzneaţă. Spera ca Nan să nu capete aversiune pentru domnişoara Carter.

„Păi, răspunse Nan, cred că domnul Everard este esenţialmente un caraghios şi, dacă cineva e caraghios, mai cu seamă când se bucură de autoritate prin poziţia pe care o deţine, aceasta îi umbreşte toate celelalte calităţi.”

„O dată în viaţă, strigă Demoyte, sunt şi eu cu totul de acord cu doamna Mor. Şi acum, dragi prieteni, să bem cafeaua.”

Cafeaua se servea în bibliotecă. Lui Mor îi era dragă şi această încăpere. Se afla deasupra salonului şi oferea aceeaşi privelişte, dar era o cameră mai lungă. Regăseai şi aici cele trei ferestre înalte, corespunzând uşilor cu geam de la parter, şi apoi biblioteca se continua cu încă o piesă al cărei bovindou străjuia aleea. Chiar sub această piesă, separată de salon, se afla o cămăruţă pe care domnişoara Handforth o denumea, probabil în glumă, budoarul ei. Bovindoul din partea opusă a holului ţinea de sufragerie, iar la etaj, de dormitorul lui Demoyte. Alături de bibliotecă, spre interiorul casei, se afla camera de oaspeţi, care avea şi ea vedere spre pajişte, iar de la o altă fereastră se vedea în aer, imediat după ce se înserа, o împurpurare ce arăta că, la o distanţă de vreo douăzeci de mile, se află Londra.

Toate cărţile lui Demoyte erau păstrate în spatele unor uşi de sticlă ce umpleau încăperea de raze. Demoyte era mare cunoscător în materie de cărţi. Lui Mor, care nu se pricepea deloc la asemenea lucruri, îi fusese de mult interzis accesul la bibliotecă. Când citea, lui Mor îi plăcea să desfacă o carte în două, strivindu-i cotorul, să-i îndoaie filele şi colţurile, să facă adnotări şi sublinieri, îi plăcea să-şi ţină cărţile în preajmă, pe o masă, pe podea sau cel puţin pe rafturi libere. Când îşi lăsa privirile pe ele şi le vedea atât de hărtănite, avea senzaţia că le are aproape în întregime în minte. Cărţile lui Demoyte păreau nişte entităţi cu totul aparte. Şi totuşi îi plăcea să le privească şi pe acestea, elegante, ţepene şi imaculate, aurite şi legate în piele, cărţi pe care trebuia să le mânuieşti cu grijă şi să le admiri, amintind de un lucru pe care Mor îl uita de obicei, şi anume că o carte este şi un obiect, nu numai o colecţie de gânduri.

Ceilalţi se aşezară în preajma unui lampadar. Mor se plimba prin cameră. Se simţea degajat şi la largul lui; şi, pe moment, s-ar fi putut spune chiar fericit. Se uită pe geam. Nu era niciodată liniște la Close, pentru că zi şi noapte auzeai zumzetul maşinilor care circulau pe artera principală şi uruitul îndepărtat al trenurilor, cu sirenele lor melancolice. Farurile maşinilor ţâşneau fără întrerupere cam la jumătatea distanţei, dezvăluind copaci sau taluzurile nisipoase pe care apăreau înscrise marcaje. Mor reveni în bibliotecă. Îi îmbrăţişă dintr-o

privire pe cei grupaţi în jurul lampadarului. Cu ochii încă învăluiţi de noapte, se simţea detaşat şi superior. Domnişoara Carter îşi ghemuise picioarele sub ea. Fusta se revărsa într-un arc amplu în jurul ei, şi lumina ce cădea pe poale aprindea nuanţe de roşu şi galben. „Arată, gândi Mor, asemeni unei păsări exotice." Simţi că a comis o grosolănie şi se îndreptă spre unul din dulapurile de cărţi.

„Jos labele de pe cărţile alea! îi strigă Demoyte. Vino şi bea-ţi cafeaua, că altfel ţi-o ia Handy. Ştii bine că nu ne dă decât şapte minute pentru cafea."

Domnişoara Handforth îşi făcu apariţia. Purta un şorţ nu tocmai curat şi era clar că se întrerupsese din spălatul vaselor.

„Pot să strâng acum, zise ea, sau iar am vorbit neîntrebată?" Strănută. Nan îşi întoarse capul ostentativ, în timp ce Handy se agita făcându-şi de lucru cu draperiile. Mor îşi bău cafeaua dintr-o sorbitură şi tava fu luată.

Se alătură şi el discuţiei. Îşi dădu seama că Nan a început să se agite şi ştia că acum calculează câte clipe mai trebuie să rămână ca să nu jignească. Aproape că o auzea numărând.

„Cred că e timpul s-o pornim spre casă", spuse Nan după scurtă vreme. Se uită la Mor.

„Mda, cred că e timpul", făcu Mor. Nu voia să plece atât de repede. Nan se ridică ferm hotărâtă. Demoyte nu încercă s-o oprească. Se îndreptară cu toţii spre uşă schimbând amabilităţi.

„Am rugat-o pe Handy să vă taie nişte trandafiri, spuse Demoyte, dar am senzaţia că a uitat. Handy! strigă peste balustradă, trandafirii pentru doamna Mor!" Mor era mişcat. Ştia că de fapt florile erau pentru el, ca urmare a faptului că, în urmă cu două-trei zile, îşi exprimase admiraţia faţă de grădina de trandafiri.

Domnişoara Handforth apăru din bucătărie, trântind uşa capitonată cu postav verde. „N-am ajuns în grădină astăzi", anunţă ea.

„Ei, bine, du-te *acum",* replică Demoyte pe un ton iritat. Îl obosise seara asta.

„Doar ştiţi că n-am cum vedea pe întuneric, ripostă domnişoara Handforth, care-şi dădea prea bine seama că Demoyte nu vorbea serios. Şi a căzut şi roua."

Nan interveni peste replica ei. „Nu te mai deranja. Ar fi fost o *încântare,* dar acum nu te mai deranja." Mor ştia că n-o interesau trandafirii. După părerea lui Nan, florile erau prilej de neorânduială şi nu erau nici igienice, îi făcea însă plăcere să poată sublinia că Handy nu se achitase ca lumea de obligaţiile ei.

„Mă duc eu! rosti brusc domnişoara Carter. Văd bine pe întuneric. Ştiu unde sunt trandafirii. Mă duc eu să tai câţiva pentru doamna Mor." Şi le-o luă înainte, coborând în goană scara monumentală.

„Straşnic! strigă Demoyte. Handy, dă-i foarfecele de grădină din

sertarul din hol. Însoţeşte-o, Mor, ca să fii sigur că nimereşte. O să-i ţin eu de urât soţiei tale. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, să nu întârziaţi prea mult."

Domnişoara Carter luă foarfecele şi dispăru prin uşa de la intrare. Mor alergă după ea şi-o închise în urma lui. Noaptea era răcoroasă şi era întuneric beznă. Nu vedea nimic, dar ştia chiar legat la ochi drumul spre portiţa de lemn ce dădea spre grădina principală. Auzi în faţa lui pocnetul porţii şi o clipă mai târziu îi simţi sub palmă suprafaţa răcoroasă cedând cu uşurinţă. Ieşi pe pajiştea învăluită în linişte şi în rouă. Auzea în depărtare maşini şi vedea razele farurilor, dar în jur totul era întunecat şi neclintit. Clipi des şi în faţă zări micuţa siluetă înaintând grăbită de-a latul pajiştii.

„Domnişoară Carter! chemă Mor în şoaptă, aşteaptă-mă, vin şi eu." După strălucirea din casă, grădina părea stranie, grea de pomi şi tufişuri, gata să primească roua şi stelele. Era stăpânit de un sentiment vag de panică.

Domnişoara Carter se oprise şi-l aştepta. Acum, când în preajma ei nu erau obiecte cu care s-o compari, nu mai părea atât de mică. Văzu cum îi sticlesc ochii în întuneric. „Pe aici", îl îndemnă ea.

Mor bâjbâia în urma ei. „Într-adevăr, vezi bine pe întuneric, constată el. Mi-ar plăcea şi mie să văd." Trecură de gardul de tisă pe sub arcadă şi intrară în cea de-a doua grădină.

Traversară pajiştea fără să scoată o vorbă. Mor avea o senzaţie ciudată de sufocare. Domnişoara Carter călca uşor, fără nici cel mai mic zgomot. Încercă şi el să calce uşor, dar simţea şi auzea cum iarba tunsă scurt musteşte sub el. Erau învăluiţi într-o mireasmă intensă de pământ umed şi de flori întunecate, care înăbuşea zgomotele din lumea înconjurătoare. Mor nu vedea mai nimic, dar continua să urmeze contururile întunecate şi mişcătoare ale tinerei din faţa lui. Era şi acum buimac de iuţeala schimbării.

Ajunseră la treptele care duceau în a treia grădină. Domnişoara Carter sări peste trepte ca o pasăre şi Mor văzu o clipă paloarea braţului ei gol proiectată pe negrul tufei de ilice când ea se întoarse ca să-l aştepte. Se repezi înainte dibuind cu piciorul treapta cea mai joasă. Se poticni, mai-mai să cadă.

„Pe aici, ia-o pe aici", spuse ea de undeva de deasupra lui. Adoptase tonul blând pe care i-l sugerase grădina. Se întoarse spre el coborând treptele şi Mor îşi dădu seama că-i întinde mâna. Atunci o prinse de mână şi urcă treptele lăsându-se călăuzit. Îl conducea hotărâtă. Trecură printre tufele negre de ilice şi se desprinteră unul de celălalt. Mor simţi în el o comoţie de parcă la mare depărtare ceva se surpase sau se prăbuşise. Încerca un sentiment nelămurit de nedumerire. Luna ieşi din nori o clipă şi dintr-o dată cerul prinse a se roti.

Ajunseseră în mijlocul grădinii de trandafiri ce se îngusta în direcţia

unde proprietatea lui Demoyte era închisă de aleea de duzi. Mor n-o văzuse niciodată noaptea. Era cu totul altfel acum, de parcă aleea ar fi fost nesfârşit de lungă, şi pentru o clipă avu impresia stranie că în direcţia asta se afla casa, departe, la capătul aleii; casa lui Demoyte sau, de nu, o dublură a ei, unde toate se întâmplau cumva altfel.

„Quelle merveille!" exclamă domnişoara Carter în şoaptă. Făcu câţiva paşi grăbiţi pe iarbă şi apoi se opri, ridicându-şi faţa în lumina lunii. O clipă mai târziu o rupse la fugă şi-şi aruncă braţele în jurul trunchiului unui dud de pe alee. Deasupra ei, ramurile şopoteau ca o apă.

Mor tuşi. Se simţea uşor stânjenit de această izbucnire. „Ştii, nu trebuie să întârziem prea tare", spuse el.

„Da, da, făcu domnişoara Carter, desprinzându-se de pom, o să-i culegem foarte repede." Porni în goană printre şirurile de trandafiri, alegând bobocii pe jumătate desfăcuţi. Foarfecele ţăcănea, florile cu lujere lungi căzeau în iarbă. Luna poleia trandafirii palizi, iar pe cei aprinşi îi întuneca şi mai tare, făcându-i sângerii. Mor încercă să culeagă unul, dar, cum nu avea cu ce să-l taie, nu reuşi decât să se înţepe şi să strivească floarea.

„Lasă că mă ocup eu de asta, spuse domnişoara Carter, apropiindu-se să reteze planta vătămată. Gata, cred că sunt destui."

Mor era nerăbdător să se întoarcă. Îi şi vedea parcă pe Nan şi pe Demoyte aşteptându-i impacientaţi în hol. Şi mai era ceva în plus la care voia să cugete. Coborî în grabă treptele de piatră, acum, când ochii i se obişnuiseră cu întunericul, şi alergă zgomotos de-a lungul pajiştii până la gardul de ilice. Aici se opri şi deschise poarta de fier pentru domnişoara Carter. Poarta se închise cu un pocnet în urma lor, iar de aici putură vedea ferestrele luminate ale casei, unde domnişoara Handforth trăsese draperiile, îndeletnicire ce făcea parte din pregătirile de noapte. Trecură şi de poarta de lemn şi, o secundă mai târziu, clipeau şi-şi frecau ochii în lumina puternică din hol. Domnişoara Carter strângea la piept buchetul imens de trandafiri.

„A durat un veac, exclamă Nan. V-aţi pierdut cumva?"

„Nu, făcu Mor, numai că era foarte întuneric."

„Poftim trandafirii, spuse domnişoara Carter, încercând să-i desprindă de bluza ei de bumbac. De unde luăm nişte hârtie să-i învelim?"

„Uite un *Evening News,* zise Demoyte, trăgându-l de pe masă. Nu l-am citit, dar să-l ia dracu', tot s-a dus ziua."

Nan întinse ziarul pe masă şi domnişoara Carter aşeză trandafirii pe el, încercând să-i aşeze într-un buchet.

„Ce minunaţi sunt! exclamă Nan. Trebuie să-i rămână unul şi domnişoarei Carter, nu credeţi?" Alese un trandafir de un roşu intens şi i-l întinse cu multă graţie domnişoarei Carter, care îl luă şi încercă cu stângăcie să şi-l prindă în piept. Nu reuşi şi rămase cu el în mâna

lipită de fustă.

„Ei, şi acum strângeţi-vă florile şi luaţi-vă tălpăşiţa, li se adresă Demoyte căscând şi nelăsând niciun dubiu că voia să se ducă la culcare. Noapte bună!”

„Noapte bună, domnule, salută Mor şi vă mulţumim. Noapte bună, domnişoară Carter."

„Noapte bună, făcu Nan. Vă mulţumesc pentru trandafiri.”

„Noapte bună”, răspunse domnişoara Carter.

Nan şi Mor o porniră pe poteca de pietriş din faţa intrării. O clipă, casa străluci în urma lor şi văzură siluetele lui Demoyte şi ale domnişoarei Carter făcându-le cu mâna. Apoi uşa se închise şi lumina de deasupra ei se stinse. Demoyte nu era omul care să stea în uşă până când oaspeţii treceau dincolo de poartă. Nan aşteptă până când Mor îşi găsi bicicleta pe întuneric. O porniră de-a lungul aleii, Mor ducându-şi bicicleta de coarne. Nan îl apucă de braţ.

„Slavă Domnului că s-a terminat! exclamă ea. A fost cam anost, nu?”

„Da”, făcu Mor.

„Ce părere ai de domnişoara Carter?” întrebă Nan.

„Nu-mi spune mare lucru, răspunse Mor. Are ceva care te intimidează cumva. E cam solemnă.

„Se ia foarte în serios, spuse Nan. În fond, nu-i decât un mic clovn. E evident că se înţelege fantastic cu Demoyte când nu mai e şi altcineva de faţă.”

„Se prea poate”, încuviinţă Mor, care nu se gândise la asta.

„Aţi stat o veşnicie în grădină, reluă Nan. Ce-a putut să se întâmple?”

„Nimic, răspunse Mor, absolut nimic.”

Îşi văzură de drum în tăcere şi o cotiră spre şosea. Mor reînvia în gând senzaţia ciudată de comoţie pe care o încercase la capătul treptelor de piatră. Nu reuşi să-i găsească nicio explicaţie.

III

„RIGDEN”, CHEMĂ MOR. URMĂ O tăcere prelungă. Mor ţinea ora de latină cu clasa a cincea, corvoadă care-i revenea uneori când domnul Baseford, profesor la această materie, avea concediu medical. Era a doua zi după invitaţia de la domnul Demoyte. O după-amiază fierbinte, prima oră după pauza de prânz, oră care-i displăcea în mod deosebit lui Mor. O muscă bâzâia pe unul din geamuri. Douăzeci de băieţi stăteau cu *Elegiile* lui Propertius deschise pe bancă. Era evident că Rigden nu putea descifra nimic din versul de care se ocupau.

„Hai, Rigden, îl îndemnă Mor pe un ton cam plictisit, dă-ţi osteneala. Oricum, primul cuvânt tot poţi să-l traduci.”

„Tu”, spuse Rigden. Era un băiat firav şi cam nătâng, cu capul foarte mic. Îl idolatriza pe Mor. Faptul că nu reuşea să-i fie pe plac era una dintre tragediile vieţii lui de şcolar. Se aplecă foarte concentrat asupra cărţii.

„Bine, îl aprobă Mor, şi al doilea cuvânt.”

Din clasa de alături se auziră hohote dezlănţuite. Era ora de matematică a domnului Prewett. Din nefericire, Prewett nu era în stare să asigure disciplina. Mor ştia că ai nevoie de talent ca să te poţi impune în clasă, dar, oricum, nu putea să nu-l dispreţuiască puţin pe Prewett. Pentru Mor era de-ajuns să se uite la băieţi şi amuţeau pe loc.

„Numai”, continuă Rigden.

„Da, făcu Mor, mai departe.”

Rigden se uită nefericit la pagină. „Cât mai este permis”, spuse el.

„Lucet, prostănacule, exclamă Mor, nu *licet,* Carde?”

Jimmy Carde era unul dintre inamicii lui Mor. Şi mai era şi cel mai bun prieten al lui Donald, fiul său. Mor nu se simţea niciodată la largul lui când avea de-a face cu Carde.

„Cât mai este lumină”, începu Carde. Vorbea pe un ton indiferent şi superior, printre buze, de parcă ar fi fost o concesie din partea lui să sprijine această ceremonie absurdă.

„Bine, aprobă Mor. Rigden, mergi mai departe.”

Rigden dădea semne de disperare. Se uita în carte muşcându-şi buza.

„Dă-i drumul, îl îndemnă Mor, n-o să ne pierdem toată ziua.” Oftă auzind murmurul motoarelor care bâzâiau amorţit la mare depărtare. În minte îi reveni gândul, care plutise în jurul lui undeva vag de-a

lungul întregii lecţii, că la trei şi un sfert urma s-o întâlnească pe domnişoara Carter, portretista, ca să-i arate şcoala. Fusese anunţat de această rugăminte a domnului Everard printr-o notă pe care acesta i-o lăsase dimineaţa în căsuţa lui de scrisori; şi de când o citise, Mor nu prea avusese timp să reflecteze la asta. Încerca însă, dintr-o pricină care-i rămăsese nelămurită, un sentiment vag de dezamăgire şi de iritare, la ideea că prima lui întrevedere cu domnişoara Carter nu avea să fie prânzul de la domnul Everard, la care se gândise ca la următorul prilej când o va întâlni.

„Vieţile nu renunţă la fructe", reluă Rigden, cuprins de disperare şi lăsând deoparte orice precauţie.

„Nu, făcu Mor. Ţi-ai pregătit textul, Rigden?"

„Da, domnule", răspunse Rigden fără să-şi ridice ochii şi încercând să adopte un ton de nevinovăţie ofensată.

„Hm, să faci bine să rămâi pe loc la terminarea orei, să stăm de vorbă, zise Mor. Ne-a mai rămas foarte puţin timp. Poate cineva să termine de tradus? Carde, ce părere ai? Ai putea să traduci tu ultimele şase rânduri?"

Carde tăcu o clipă privind poemul. Era un bun traducător şi nu se grăbea. Băiatul era eficient şi Mor respecta eficienţa. Mai privi o dată poemul în aceste momente de tăcere. Îl alesese pentru ei azi-dimineaţă ca exerciţiu de traducere pregătită. Poate că la urma urmelor era prea greu. Poate că nu era nici tocmai potrivit. Îşi aruncă din nou ochii peste versuri.

Tu modo, dum lucet, fructum ne desere vitae.
Omnia şi dederis oscula, pauca dabis.
Ac veluti folia arentes liquere corollas,
Quae passim calathis strata natare vides,
Sic nobis, qui nunc magnum speramus amantes,
Forsitan includet crastina fata dies.

Carde îşi drese vocea.

„Ei?" făcu Mor. Se uită la ceas. Îşi dădu seama că ora era pe sfârşite şi fu cuprins de o vagă senzaţie de nelinişte.

„Cât mai este lumină, începu Carde, vorbind rar şi pe tonul ridicat şi răspicat cu care vorbea de obicei, să nu renunţi la bucuriile vieţii. Şi chiar dacă ţi-ai fi dăruit toate sărutările, tot vei fi dat prea puţine. Şi aşa cum frunzele se desprind de pe cununile veştejite şi le poţi vedea acolo răsfirându-se şi plutind, tot aşa şi nouă, care acum suntem însufleţiţi de asemenea speranţe de iubire, e foarte posibil ca ziua de mâine să ne pecetluiască soarta."

„Da, aprobă Mor, da. Foarte bine, Carde. Mulţumesc. Acum sunteţi liberi cu toţii. Rigden, aşteaptă, o clipă, te rog."

Vacarmul izbucni pe loc şi, cu bufnituri de cărţi şi capace de pupitre

trântite, băieţii se năpustiră spre uşă. Carde se strecură primul. Clasa lui Prewett se ridicase, desigur, în aceeaşi clipă şi cele două puhoaie se uniră pe sală. Morala pe care i-o ţinu lui Rigden nu dură decât foarte puţin şi Mor o porni de-a lungul coridorului cu iz de mucegai ca să potolească tărăboiul. O clipă mai târziu ieşea pe uşa aceea ce era numit în chip greoi corpul central şi, odată ajuns în bătaia soarelui, începu să privească în jur.

Clădirile mai importante de la St. Bride erau dispuse nesimetric în jurul unui teren întins, asfaltat, denumit terenul de joacă, deşi dacă era ceva interzis pe această suprafaţă era tocmai joaca. Erau de fapt patru corpuri de cărămidă roşie: corpul central, în care se aflau sala de festivităţi şi clasele elevilor mari, străjuit de turnul neogotic; biblioteca, ce cuprindea pe lângă sala de lectură mai multe săli de clasă, lipită de corpul central, desfăcându-se în unghi drept de acesta; căminul şcolii, faţă în faţă cu biblioteca, unde mâncau şi dormeau bursierii; corpul de vizavi de clădirea principală, care adăpostea sala de gimnastică, câteva laboratoare, birourile administraţiei şi două apartamente pentru profesorii ce locuiau în şcoală. Terenurile şcolii St. Bride se întindeau pe suprafeţe mari aşezate însă în pantă, creând probleme serioase pentru spaţiile de joacă din spatele corpului central, ce se întindeau până la marginea cartierului de locuinţe şi a păienjenişului de drumuri suburbane în mijlocul căruia se afla casa lui Mor. Terenul de joacă era legat de şosea printr-o cărare pietruită care străbatea tufărişul trecând pe lângă grădina profesorilor; dar cea mai mare parte a terenurilor se prelungea până departe spre poalele dealului, dincolo de clădirea bibliotecii. Aici se afla o pădure deasă de stejari şi mesteceni la umbra cărora lăstărişul şi ferigile creşteau din abundenţă: traversată de nenumărate cărări unduitoare, cu un covor gros şi moale de frunze uscate, era paradisul băieţilor mai mici. La marginea acestei păduri, nu departe de bibliotecă se înălţa Capela, o structură lunguiaţă şi butucănoasă din cărămidă cu nuanţe mai pale decât restul clădirilor, o construcţie mai recentă semănând oarecum cu o uzină de apă. Dincolo de ea, ascunse printre pomi, erau cele trei case unde locuiau, luau masa şi-şi aveau camerele de studiu, în cazul când erau din clasele mai mari, băieţii nebursieri. De căminele acestea răspundeau domnul Mor, domnul Prewett şi domnul Baseford, ultimul în concediu de boală în acea perioadă. Casele-cămin erau denumite în mod stupid după numele profesorilor, iar corpul profesoral întreţinea în mod continuu o rivalitate înverşunată între cele trei unităţi. Dincolo de pădure, de-a lungul şoselei care mărginea domeniile şcolii în această direcţie, se aflau terenurile de *squash*[3] şi bazinul de înot - iar de cealaltă parte, chiar la marginea cartierului de locuinţe, erau sălile de muzică şi atelierul de arte plastice. La poalele dealului se întindea o peluză neîngrijită, un simulacru de grădină de flori, iar dincolo de ea

o casă în stil victorian placată cu stuc alb, locuită *de officio* de domnul Everard. Ea se afla tocmai la capătul domeniului.

Nota domnului Everard către Mor preciza că domnişoara Carter îl va aştepta lângă terenul de joacă la sfârşitul primei ore de după-amiază. Mor se uită în toate direcţiile, dar n-o descoperi. Soarele puternic arunca raze piezişe între bibliotecă şi clădirea sălii de gimnastică, poleind suprafaţa întunecată şi netedă a asfaltului. Radia căldură şi aerul de deasupra lui tremura uşor. Mor îl văzu însă în colţul terenului de joacă din capătul îndepărtat al bibliotecii pe fiul său, Donald. Spre Donald se îndrepta Jimmy Carde, traversând asfaltul însorit într-o suită spectaculoasă de salturi şi sărituri. Ajunse în dreptul lui Donald ciocnindu-se violent de el ca o minge care ricoşează. Se răsuciră pe loc ţinându-se unul pe altul de umeri. De la distanţă Mor urmări această întâlnire fără pic de entuziasm.

Mor traversă terenul de joacă în direcţia bibliotecii. Privea în jur căutând-o pe domnişoara Carter, care nu era de văzut, urmărind totuşi cu coada ochiului perechea ce continua să se rotească. Pe când se apropia de intrarea bibliotecii văzu că Donald şi Carde îl observaseră. Băieţii se despărţiseră şi în clipa următoare Carde o zbughi înapoi de-a curmezişul spaţiului liber, în salturi dezlănţuite, cu braţele întinse şi cu degetele răsfirate, până când, cu un salt grotesc, dispăru prin uşa căminului. Carde era bursier. Donald rămase locului în colţul clădirii bibliotecii. Era clar că nu se hotăra cum să reacţioneze. Ar fi vrut s-o întindă, dar cum era limpede că a intrat în câmpul vizual al tatălui său, i se păru că nu se cade să facă una ca asta. Pe de altă parte, Donald nu avea nici cea mai mică intenţie să schiţeze vreun pas spre tatăl lui. Stătea nemişcat ţinând strâns cartea şi urmărind cu o privire inexpresivă să vadă dacă tatăl lui va intra în bibliotecă sau va coti pe după celălalt colţ al clădirii.

Mor avu şi el câteva clipe de ezitare. Întâlnirile întâmplătoare dintre el şi fiul său în timpul orelor de şcoală erau jenante pentru amândoi şi Mor le evita pe cât posibil. Avu totuşi sentimentul că nu-l poate ignora acum pe Donald. L-ar fi jignit şi mai mult. Aşa că se îndreptă spre el. Donald îşi aşteptă tatăl.

„Bună, Don, făcu Mor. Cum îţi merge?”

Donald se uită o clipă la el apoi privi în altă parte. Acum era destul de înalt ca să-l privească pe Mor în ochi; de fapt diferenţa de înălţime dintre ei nu mai era nici măcar de un deget. Semăna leit cu tatăl său. Avea părul brun şi aspru al tatălui, nasul lui coroiat şi acelaşi zâmbet pieziş. Ochii însă îi avea mai întunecaţi şi mai bănuitori. Ochii lui Mor erau cenuşii cu striuri, ai lui Donald căprui şi melancolici. Punctele întunecate de pe bărbie prevesteau o barbă neagră şi virilă. Chipul mai păstra totuşi dulceaţa vârstei nedefinite. Gura neformată şi botoasă nu se contura cu fermitate.

Donald se maturiza greu, chiar prea greu, gândea Mor cu oarecare amărăciune. Nu putea decât să fie îndurerat de neaşteptata lipsă de maturitate de care dădea dovadă fiul lui. La o vârstă la care el unul înghiţea cărţi de toate felurile cu o sete de cunoaştere ce nu putea fi ostoită, Donald părea să nu aibă nici urmă de interes intelectual. La chimie lucra nesistematic, numai atât cât să nu se facă de râs; în afară de asta lăsa impresia, cel puţin după câte îşi dădea seama Mor, că nu face nimic. Îşi pierdea o groază de vreme căscând gura, discutând cu Carde şi alţii, sau, lucru ce i se părea şi mai ciudat lui Mor, stând de unul singur. Îl vedeai chiar câte o jumătate bună de oră sprijinit de pervazul ferestrei sau aşezat pe iarbă în grădina de dincolo de pădure fără să facă nimic. Un asemenea mod de viaţă i se părea lui Mor cu totul de neînţeles. Dar nu se încumetase încă să-l mustre şi nici măcar să-i pună întrebări în legătură cu felul în care-şi foloseşte timpul. Lectura lui Donald, puţină câtă era, se limita se pare mai cu seamă la *Trei într-o barcă,* pe care o tot recitea, de fiecare dată râzând dezlănţuit, şi la diverse cărţi de alpinism pe care le ascundea cu grijă de maică-sa. În timpul vacanţelor se ducea la cinema cu regularitate, fără să facă nicio selecţie. Privindu-i acum chipul bănuitor şi ochii îndreptaţi în altă direcţie, fu cuprins de o tristeţe profundă la gândul că nu e în stare să dea glas iubirii ce i-o purta fiului său şi că era foarte posibil ca Donald să nici nu-şi dea măcar seama că nutreşte un asemenea sentiment faţă de el.

„Foarte bine, făcu Donald. Tocmai mă duceam spre terenurile de sport.” Donald era un pasionat jucător de cricket.

„Eşti în echipa căminului, nu?” întrebă Mor. Donald aparţinea căminului domnului Prewett.

„Da, ştiţi, am făcut parte anul trecut.”

Se răsuci pe un picior, neştiind prea bine dacă acum se cădea să plece.

Dar Mor voia să-l mai reţină, să-l mai reţină până ar fi ajuns să-şi spună ceva care ar fi reprezentat într-adevăr o comunicare între ei. Ţinea mult ca Donald să-l privească în ochi. Avea oroare când îl auzea adresându-i-se prea protocolar.

„Carde a tradus foarte bine la ora de latină pe care am avut-o cu ei”, spuse Mor. Se simţea obligat să spună ceva drăguţ în legătură cu Carde.

„Zău?” făcu Donald.

Mor se întreba dacă Donald o să-i spună lui Carde că-i pomenise de asta şi dacă lui Carde i-ar face plăcere s-o afle. Ce puţin îi cunoştea! Se uită la cartea pe care Donald o ţinea sub braţ. Ştia din experienţă că băiatului nu-i place deloc să fie întrebat ce citeşte. Dar curiozitatea fu mai puternică decât judecata.

„Ce carte-i asta, Don?” îl întrebă el.

Donald i-o întinse fără să spună o vorbă. Mor se uită la titlu. *Cele mai bune cinci sute de viţuri şi ghicitori.*

„Hmm”, făcu Mor. Nu-i veni în minte nimic ce ar putea spune în legătură cu cartea. I-o înapoie fiului său.

În clipa aceea, văzu peste umărul lui Donald o siluetă minionă care se apropia. Era domnişoara Carter. Din primul moment observă cu o oarecare iritare că e în pantaloni. Donald se răsuci pe un picior, o văzu şi, mormăind o scuză, o rupse la fugă spre terenurile de sport.

„Scuză-mă că am întârziat atâta, i se adresă domnişoara Carter, şi sper că nu te-am deranjat apărând acum. Era unul din elevii dumitale?”

„Nu, fiul meu”, făcu Mor.

Domnişoara Carter păru surprinsă. Îl examină pe Mor curioasă. „Nu mi-am închipuit că ai un fiu atât de mare,” vorbi ea cu o inflexiune ceva mai vioaie în glasul ei straniu şi măsurat.

„Ei, după cum vezi, am”, răspunse Mor stânjenit. Nu-i cădea prea bine că tinerei îi trecuse prin minte să apară în pantaloni, atrăgând astfel atenţia asupra ei. Erau nişte pantaloni negri mulaţi pe trup, strâmţi la glezne. Domnişoara Carter purta la ei o bluză bleu viu colorată, pantofi albaştri de pânză; n-avea nicio podoabă. Era destul de subţirică; oricum, în ţinuta asta, se gândi Mor, ai fi zis că e un băieţaş de şcoală îmbrăcat în stilul unei puşlamale din Paris.

„Îmi închipui că e fantastic să ai un băiat mare”, spuse domnişoara Carter.

„E plăcut, o aprobă Mor, dar presupune şi destule momente furtunoase. Vrei s-o luăm pe aici?” O porniră înspre uşa principală a bibliotecii.

„Văd că te irită pantalonii mei, vorbi domnişoara Carter, şi dacă aş fi cugetat mai mult nu i-aş fi pus. Dar îi port când lucrez şi nu mi-a trecut prin minte că ar trebui să mă schimb. Altă dată n-am să mai vin cu ei.”

Mor râse şi iritarea i se risipi cu totul. O conduse pe scări să-i arate biblioteca. În timp ce treceau tăcuţi printre mesele clădite cu cărţi asupra cărora stăteau aplecaţi băieţii din cursul superior pregătindu-şi temele, Mor se pomeni întrebându-se dacă domnişoara Carter îşi aminteşte măcar vag că în seara precedentă, în grădină, îi ţinuse mâna strâns într-a ei. Nu-i făcea impresia că ea ar ţine minte. Întrebarea asta îşi făcuse loc încet şi pe nesimţite în mintea lui şi Mor zăbovi asupra ei fără să se tulbure, în timp ce coborau scările o şi uitase.

Traversară terenul de joacă în direcţia clădirii principale. Mor intenţiona să-i arate domnişoarei Carter sala de festivităţi. Nu era nimeni înăuntru, iar prin şirurile de geamuri larg deschise zăriră priveliştea unei pante acoperite cu pini iar în depărtare terenurile de sport.

Sala avea un aer melancolic la vremea asta de vară. Sus, pe grinzi, câţiva fluturi ţâşniră la întâmplare. Cortina de catifea de pe scenă se legăna în adierea slabă ce pătrundea prin ferestre. Paşii lor treziră ecouri pe podeaua de scânduri.

„Asta e sala de festivităţi", îi explică Mor. Îşi rotea privirea sumbru. Îi era jalnic de familiară.

„Trebuie să-mi povesteşti totul despre domnul Demoyte", i se adresă domnişoara Carter pe neaşteptate.

„Ce anume vrei să ştii?" o întrebă. Avea senzaţia că se aşteptase cumva la o asemenea întrebare. O porniră încet spre uşă şi ieşiră sub cerul liber.

„Ştiu eu? Totul, zise domnişoara Carter, tot ce ştii. După cum îţi dai seama, probabil, a picta un portret nu înseamnă să te aşezi pur şi simplu şi să redai ceea ce vezi. Când e vorba de chipul omenesc interpretăm ceea ce vedem cu mult mai multă spontaneitate şi profunzime decât în faţa altui obiect. O persoană arată cu totul altfel când o cunoaştem - s-ar putea să ne apară într-o lumină diferită ştiind chiar un singur amănunt despre ea. Şi, oricum, există probleme şi mai simple. Trebuie să faci o alegere în legătură cu hainele pe care să le poarte respectiva persoană în tablou, atitudinea în care să pozeze, expresia de pe chip, fundalul şi accesoriile. Toate aceste elemente sunt de natură să influenţeze metodele şi tehnica la care recurgi: N-ai cum să faci lucrurile în pripă."

Mor zâmbi în sinea lui la auzul acestui discurs care fusese rostit pe un ton didactic şi cam pompos. Traversau acum terenul de joacă în direcţia sălii de gimnastică. Mor se întreba dacă asta era vocea domnişoarei Carter sau a tatălui ei. Îmboldit oarecum de dorinţa de-a o pune la încercare, spuse: „De ce vrei să afli mai multe despre Demoyte? Cine poate şti care din părerile în legătură cu el e cea adevărată? Se poate foarte bine întâmpla ca dumneata, care abia l-ai cunoscut şi care nu ştii mai mult decât vezi, să-l pătrunzi mai bine decât noi, care-l cunoaştem de atâta amar de vreme."

„Sunt portretistă de profesie, replică domnişoara Carter destul de înţepat, şi sunt plătită ca să-l pictez pe domnul Demoyte al *dumneavoastră,* nu pe cel al *meu."*

Mor fluieră ca pentru sine. Abia acum înţelegea ce a vrut să spună Demoyte când s-a referit la faptul că tânăra are un simţ al vocaţiei care acţionează ca un ciocan pneumatic. Intrară în sala de gimnastică. Aici o mulţime de elevi din clasele mai mici se bălăbăneau pe frânghii, se încolăceau pe bare, săreau capra sau ţopăiau în fel şi chip pe podea, într-un stil propriu băieţilor mici, nu mult deosebit de al broscoilor. Domnul Hensman, antrenorul de sport, zâmbi şi-i făcu lui Mor cu mâna. Mor îl simpatiza. Era unul din profesorii care îi arătau bunăvoinţă lui Donald.

Domnişoara Carter privi o clipă la viermuiala din jurul ei. Când se îndepărtară de scena asta, i se adresă:

„Se înţelege că ceea ce ţi-am debitat adineauri n-au fost decât nişte banalităţi bombastice. Ceea ce domnul Demoyte ar numi fraze sforăitoare. Am ajuns să-l cunosc destul de bine ca să învăţ una din expresiile lui favorite. Nu vreau decât să pictez o întruchipare în care să-l recunoşti. Cu toţii credem că o persoană reprezintă ceva anume şi că este nevoie de câtăva vreme ca să ajungem s-o desluşim. După câte mi se pare mie, dumneata ştii ceea ce reprezintă domnul Demoyte, iar eu tocmai asta vreau să aflu."

Traversară din nou terenul de joacă şi intrară în clădirea căminului. Mor simţi un anume respect faţă de domnişoara Carter şi pentru prima oară îşi dădu seama că o place. Se întreba unde studiase. Bănuia că într-un liceu din Franţa. I-ar fi plăcut să-i poată pune întrebări, dar ar fi fost prea îndrăzneţ din partea lui.

„Bine, bine, o să te ajut cum pot, o asigură el. Iată unul din dormitoarele mari ale bursierilor." Deschise uşa şi-i arătă cele două şiruri lungi de paturi de fier, toate acoperite cu cuverturi albastre. Alături de fiecare din paturi se afla un scrin alb, pe care băieţii aveau voie să aşeze numai trei obiecte. Paturile erau despărţite de perdele albe, trase deoparte în timpul zilei.

Spectacolul păru s-o intereseze pe domnişoara Carter mai mult decât sala de sport sau sala de festivităţi. „Are ceva din atmosfera tablourilor olandeze, remarcă ea. Mă întreb ce anume îţi dă această impresie? Abundenţa asta de pânză albă şi lumina? Aici doarme fiul dumitale?"

Mor fu stânjenit de întrebare. „Fiul meu nu e bursier, răspunse el. Oricum, numai băieţii din clasele inferioare dorm aici. Cei mai mari dorm în cabinetele lor de lucru."

„Dormitoarele comune au ceva înduioşător, spuse domnişoara Carter. Am văzut cimitire care te impresionează în acelaşi chip."

Începură să coboare scările.

„Ca să-ţi dau un exemplu, am impresia că domnul Demoyte face eforturi să mă inducă în eroare în legătură cu o serie de lucruri. Am certitudinea că de când am sosit poartă haine pe care nu le poartă de obicei. Şi cred asta nu numai din pricina mirosului de naftalină, ci şi din felul în care stau hainele pe el."

Mor râse. Nu se simţea obligat să păstreze secretul ăsta absurd al lui Demoyte. „Aşa e! o aprobă el. Demoyte se îmbracă numai rareori în costum. De obicei poartă pantaloni de catifea reiată şi o haină sport în timpul zilei şi pantaloni negri şi o haină de casă de catifea seara. Şi bineînţeles lavalieră."

„Mi-am închipuit că trebuie să poarte lavalieră, spuse domnişoara Carter, datorită unui gest pe care-l tot face, ca şi când ar vrea să şi-o

potrivească. Da. Dar de ce să vrea să mă tragă pe sfoară?”

„Nu vrea să se lase descifrat de o fetişcană”, răspunse Mor. Îi aruncă o privire cu coada ochiului.

Domnişoara Carter schiţă un zâmbet. „Şi *tot* o să-l descifrez. Tot o s-o fac, până la urmă!”

„Nu vorbeşte cu vocea tatălui ei, îşi zise Mor. Are personalitatea ei.” O porniră în josul dealului, traversând panta erodată, acoperită ici colo de iarbă, ce despărţea biblioteca de primii copaci din pădure. „Vrei cumva să vizitezi capela?” o întrebă el.

„Mulţumesc, nu, îi răspunse domnişoara Carter pe un ton hotărât. Nu când sunt îmbrăcată în felul ăsta. S-ar putea să ofensez pe careva. Spune-mi, e adevărat că domnul Demoyte a publicat pe vremuri un volum de versuri intitulat *Flori ofilite*?”

Mor se opri şi izbucni într-un hohot de râs. „Nu! făcu el. A încercat să-ţi spună că erau scrise de el?”

„Da, spuse domnişoara Carter. Când l-am rugat să-mi arate toate lucrările publicate de el, mi-a oferit poemele şi mi-a spus că o să-mi pună la dispoziţie şi celelalte lucrări în două-trei zile.”

„Probabil că pune la cale ceva şi mai fantastic, rosti Mor. Aproape că mi-e silă de mine că-i stric plăcerea; *Flori ofilite* e o încercare de tinereţe a domnului Everard!”

Domnişoara Carter râse. „Domnul Demoyte se distrează straşnic, spuse ea. Mai bine m-aş bizui numai pe dumneata. Ai putea să-mi faci rost de toate cărţile sale? Încep să mă întreb totuşi dacă în dumneata pot să am încredere.” Vorbea pe un ton rece şi categoric care ar fi putut să-l jignească pe Mor.

„Da, o asigură Mor plin de zel. Nu-l jignise. O să-ţi fac rost de ce a scris. Nu-i prea mult. Volumul despre covoarele orientale, câteva articole asupra unor ediţii rare şi un volum de predici ţinute cu ocazia liturghiilor de la şcoală. Pe ăsta l-a publicat cu mulţi ani în urmă. Demoyte s-ar înfuria cumplit dacă ar afla că ţi l-am dat.”

„Îţi promit să rămână o taină ştiută numai de noi doi”, îl asigură domnişoara Carter.

Mor avu o strângere de inimă la gândul că-l trage pe sfoară pe bătrân; dar voia să-i facă pe plac domnişoarei Carter şi considera că dorinţele ei nu erau lipsite de judecată.

„Ce ai mai vrea să vezi acum? o întrebă el. Ce-ar fi să mergem la atelierul de arte plastice? E o expoziţie a lucrărilor băieţilor organizată pentru festivitatea absolvirii. Sper că n-au strâns lucrările.”

„Cum să nu, du-mă acolo, te rog, exclamă domnişoara Carter. Îmi plac foarte mult picturile copiilor.”

Lui Mor i se păru puţin ciudat auzind-o că vorbeşte de lucrările băieţilor ca fiind operele unor copii. Îşi spuse că de fapt el o consideră pe domnişoara Carter ca fiind chiar mai copilăroasă decât propriii lui

elevi. Scăpară de dogoarea soarelui apucând pe una din potecile umbrite din pădure; sub paşii lor trosneau crăcuţe şi foşneau frunze veştede, iar pe pământ din loc în loc se zăreau petece de lumină aurie.

„Dar asta nu înseamnă că o să ne întâlnim cu domnul Bledyard?" întrebă domnişoara Carter.

„Te-ar deranja? se interesă Mor. De fapt arareori îl găseşti acolo în după-amiezile astea însorite. Îi scoate pe băieţi afară să facă schiţe."

„Nu l-am cunoscut până acum şi sunt cam emoţionată."

„E absolut inofensiv domnul Bledyard al nostru, o lămuri Mor, doar puţin cam ciudat. Ştii, e un soi de creştin primitiv. Părerile lui despre portrete sunt direct legate de aceste idei. După părerea lui, ar trebui să ne întoarcem la arta bizantină sau să renunţăm la pictură cu desăvârşire."

Se apropiau de atelier. Era o clădire lungă, fără o formă bine definită, care încorpora un fost hambar ce existase acolo pe vremuri. Sălile de muzică se aflau într-un pâlc inform de cabane tip Niessen, pe care le puteai vedea la o oarecare depărtare printre copaci. Aerul de vară purta sunetele izolate ale unui pian şi ale unor instrumente de suflat. Domnişoara fu cuprinsă de un fior şi stătu locului.

„Ce s-a întâmplat? o întrebă Mor. Era surprins văzând-o cât de emoţionată e. Nu te teme, văd de aici că nu e nimeni în atelier."

Coborâră de-a lungul cărării acoperite de iarbă, călcând pe frunze veştede de ferigi, şi traversară o curte pietruită spre uşa atelierului. Mor intră primul. Fu întâmpinat de un miros puternic de vopsele, mirosul curat, hotărât şi persistent al artei, care lua locul miresmelor naturale ale pădurii ce-i însoţiseră tot timpul cât au coborât dealul. Nu era nimeni înăuntru.

„Hai, nu-i niciun pericol!" îi strigă el domnişoarei Carter, care rămăsese în urmă în curtea pietruită şi arăta de parcă ar fi vrut s-o ia la goană. Ea îl urmă încet, sprijinindu-se precaut de tăblia uşii.

Odată ajunsă în încăpere, atenţia îi fu atrasă de picturile fixate cu piuneze pe panouri înalte sprijinite de pereţi de jur împrejurul încăperii. Începu să le privească. Lumina aurie pătrundea cu generozitate prin ferestrele înalte şi împrumuta atelierului ceva din aerul unei biserici moderne. Pentru prima oară în după-amiaza aceea Mor găsi timp să-şi cerceteze însoţitoarea. Se aşeză pe unul din taburete şi o urmări în timp ce ea trecea de la un tablou la altul. Cu veselia şi simplitatea ei nestăpânită, părea ea însăşi creaţia unui copil. Părul negru retezat în scări se învolbura în creştetul capului şi-i năvălea pe frunte. Mor remarcă rotunjimea plină de tinereţe a chipului, cu buzele ţuguiate din pricina concentrării şi, în timp ce-o privea, îi trecu prin minte cât de rar se ivea acum ocazia să se afle în preajma unei femei.

„E de-a dreptul fantastic ce simţ de observaţie au copiii! exclamă

domnişoara Carter, cu emoţie în glas. Priveşte scena asta - e atât de dramatică! Un artist matur n-ar avea curajul să fie atât de dramatic. Sunt convinsă că nu i-ar fi deloc uşor să nu cadă în sentimentalism."

Mor privi pictura. Reprezenta o tânără urcându-se în tren, în timp ce un tânăr îi oferea un trandafir cu un gest disperat. Înainte ca Mor să se fi putut gândi la un comentariu, domnişoara Carter trecuse la alt tablou, apoi la altul, scoţând exclamaţii pline de entuziasm. La capătul şirului de picturi zăcea un teanc de hârtii albe şi nişte vopsele gata pregătite. Când ajunse la ultima pictură, domnişoara Carter se răsuci pe călcâie, înhaţă una din pensule şi trase un cerc aproape perfect pe una din foile de hârtie. Făcu asta cu o mişcare atât de rapidă, încât Mor nu se putu stăpâni să nu hohotească.

„Ştii anecdota aceea despre Giotto, vorbi ea, care, atunci când au venit la el nişte persoane importante să-i comande un tablou, cerând să vadă o mostră, n-a făcut altceva decât să traseze un cerc perfect cu penelul? A primit comanda. Asta m-a impresionat mult când eram copil. Făceam nenumărate exerciţii, de parcă asta ar fi reprezentat chezăşia succesului."

„E greu?" întrebă Mor.

„Încearcă", îl îndemnă domnişoara Carter întinzându-i pensula din care vopseaua picura încă.

Mor balansă în mână obiectul care nu-i era familiar şi trasă pe hârtie un oval cam tremurat. „Fără speranţe!" exclamă el râzând. Cele două figuri se intersectară. „Cred că e timpul să mergem", zise Mor. Promisese că o va preda pe domnişoara Carter la Brayling's Close la timp ca să mai prindă ceaiul şi brusc începu să dea semne de nerăbdare din pricina orei.

„Uf, doamne, făcu domnişoara Carter. Dar n-am deloc chef să plec. Mirosul vopselelor îmi dă o senzaţie foarte stranie." O porni printre şirurile de scăunele şi şevalete, adulmecând în jur şi întinzându-şi braţele. „Unde duce asta?" întrebă ea arătând spre o scară de lemn ce urca la o trapă din tavanul atelierului.

„Ştii, ăsta e un fost hambar, îi explică Mor. Duce la pod. E foarte bine luminat. Partea dinspre noi e un atelier de olărit, iar celălalt capăt a fost transformat într-un fel de locuinţă pentru domnul Bledyard."

„Locuieşte acolo sus?" întrebă domnişoara Carter.

„Da", făcu Mor.

„Vreau să văd!" exclamă ea şi, înainte ca Mor s-o poată opri, se şi căţără pe scară, împingând trapa.

„Stai o clipă!" strigă Mor şi începu să urce în urma ei. Trapa cedă şi el zări cum espadrilele îi arată tălpile în timp ce ea pătrundea prin trapa de deasupra lui. Ajunsă sus, domnişoara Carter prinse a alerga de colo-colo printre roţile de olar aşezate la o oarecare depărtare

unele de altele. Mor îşi reaminti de scena din grădina de trandafiri. Începu să se impacienteze.

„Cred că ar fi mai bine să plecăm, îi spuse. S-ar putea ca domnul Bledyard să se întoarcă şi să ne găsească aici."

„Tare aş dori să-i văd camera, făcu domnişoara Carter. Aici e?" Se duse la celălalt capăt al podului şi deschise o uşă. Mor o urmă.

Încăperea spaţioasă ce se întindea pe toată lăţimea podului, cu plafonul mansardat de ambele părţi, cu lumina căzând din abundenţă prin luminatoare, servea în acelaşi timp drept cameră de zi şi dormitor. Bucătăria şi baia le avea într-o anexă dedesubt, la care ajungea pe o scară. Mor, care nu mai văzuse decât o singură dată această cameră, privi în jur puţin înfricoşat. Era neaşteptat de goală şi de lipsită de culoare. Podeaua era din scândură nevopsită, iar pereţii spoiţi în alb. Nu existau nici tablouri, niciun alt obiect colorat drept podoabă. Mobilele erau din lemn nebăiţuit şi chiar şi patul fusese acoperit de o cuvertură albă.

Domnişoara Carter privi cu atenţie în jur. „O totală absenţă a culorii, murmură ea. Interesant."

„Ei bine, acum că ai văzut-o, hai să coborâm", îi ceru Mor.

„Lasă-mă să încerc patul, spuse domnişoara Carter, să văd cât de tare e!" Făcu un salt spre palul lui Bledyard şi se lăsă pe el, lungindu-se cu capul sprijinit pe braţ şi cu picioarele în pantalonii negri întinse peste cuvertură. Pe albul imaculat care-o înconjura era tot atât de întunecată ca un ucenic de coşar. Îl privea printre gene.

Mor era iritat şi oarecum uluit. Îşi înăbuşi un comentariu şi în mod deliberat nu-i mai acordă atenţie, aşa cum te porţi cu un copil care face pe grozavul. Nu-şi dădea seama în ce măsură erau spontane şotiile astea. Se îndreptă spre trapă, intenţionând să coboare în atelier, dar, aruncând o privire prin deschizătura pătrată în încăperea însorită de jos, văzu cu oarecare panică cum uşa atelierului se deschide. De după uşă apăru încet silueta în racursi a lui Bledyard cu bărbia proptită în piept, aşa cum îi era obiceiul. Părea să fie singur. Începu să cotrobăiască prin jur căutând ceva. Cum era foarte absorbit de treaba asta şi cum părul moale şi destul de lung îi cădea de ambele părţi ale obrazului ca nişte ochelari de cal, era puţin probabil ca privirea să-i fie atrasă de trapa deschisă. Continuă să cotrobăiască. Mor îl urmărea stăpânit de sentimentul straniu de vinovăţie pe care-l ai când urmăreşti pe cineva de sus fără ca tu să fii văzut. Şi într-un fel trecuse momentul în care ar fi putut să-l strige pe un ton firesc. Ezită, concentrându-se să găsească formula cu care să i se adreseze lui Bledyard, menită în acelaşi timp s-o avertizeze pe domnişoara Carter să-şi părăsească poziţia ridicolă şi să netezească patul. Oricum, înainte de a apuca să deschidă gura, Bledyard se răsuci pe călcâie şi ieşi din atelier, iar acum îi auzea paşii scrâşnind pe pietrele din curte şi

pierzându-se apoi în pădure.

„Ce s-a întâmplat?” întrebă domnişoara Carter. Era tot întinsă pe pat şi-l privea pe Mor cu atenţie prin uşa dormitorului.

El se întoarse şi se aplecă spre ea. Nu voia să ridice glasul: „Bledyard! şopti. Dar a plecat, acum.”

Domnişoara Carter făcu un salt şi începu să netezească cuvertura. Era foarte agitată şi-şi cerea scuze. „Uf, doamne, făcu ea. Nu ne-a văzut, nu? Te rog *mult* să mă ierţi.” Mor îi răspunse că nu face nimic, apoi o conduse în grabă pe scările din spate. Era furios pe el că nu i s-a adresat din prima clipă lui Bledyard şi era furios şi pe fată pentru felul îngrozitor de absurd în care sfârşise după-amiaza lor. Şi uite că mai aveau de împărţit încă o taină stupidă şi lipsită de importanţă. Mor era împotriva tainelor.

IV

NAN NU REUŞEA NICIODATA SĂ arate bine în haine de oraş. Putea să fie atrăgătoare şi pusă la punct când era vorba de vreo petrecere - dar pardesiele şi pălăriile nu-i veneau niciodată ca lumea. Privind peste capetele auditorilor săi, Mor o zărea aşezată în fundul sălii, cu un zâmbet oarecum superior întipărit pe figură. Purta o pălărie de fetru fără niciun fason şi, deşi era o seară caldă, un pardesiu cu guler de blană.

Ţinea o lecţie în cadrul programului Asociaţiei pentru instruirea lucrătorilor. Ora era pe sfârşite. Adeseori se întreba de ce insistă Nan să fie de faţă şi cu ce se alege din aceste escapade. Nu se simţea la largul ei în prezenţa lui Tim Burke, care, ca preşedinte, deschidea întotdeauna serile şi cu care se întreţineau la sfârşit, iar lui Mor nu-i venea să creadă nici că vine ca să-l audă pe el vorbind. Oricum, mai târziu nu făcea nicio referire la subiectele despre care vorbise. Dacă punea vreo întrebare, aceasta era puerilă şi uneori de-a dreptul stupidă. Mor avea senzaţia că o face numai de dragul aparenţelor şi s-ar fi bucurat s-o vadă renunţând.

Donald Mor venea şi el, dar nu stătea alături de maică-sa, ci îşi alegea un scaun plasat pe o latură, mai în faţă, şi, înalt cum era, se aşeza picior peste picior, cu spatele sprijinit de perete. Primise o aprobare specială de la St. Bride să frecventeze aceste prelegeri. Marsington era la trei staţii de tren în regiunea Londrei, dar un tren rapid îi permitea băiatului să ajungă înapoi la căminul şcolii cu mult înainte de miezul nopţii. Nu constituia un mister pentru Mor motivul pentru care venea Don. Venea de dragul lui Tim Burke, pe care-l adora şi de la care aproape că nu-şi lua ochii toată seara. Mor se îndoia că Donald ar fi auzit vreo vorbă din ce spunea el acolo.

Mor tocmai răspundea la o întrebare. „Libertatea, spunea el, nu este exact ceea ce aş denumi o virtute. Libertatea ar putea fi numită mai degrabă o binecuvântare său un soi de graţie divină - deşi faptul că te străduieşti s-o obţii sau ajungi s-o dobândeşti poate demonstra existenţa unei virtuţi.”

Persoana care pusese întrebarea, proprietarul unei zarzavagerii, între două vârste, căruia îi mergeau bine vânzările, unul din stâlpii partidului laburist din localitate, se ţinea cu o figură încruntată de spătarul scaunului din faţă, făcându-l pe ocupantul acestuia să se aplece înainte sâcâit. Zarzavagiul - care afirmase că libertatea era fără

îndoială virtutea de bază, căci nu oare această convingere ne diferenţia de evul mediu? - se uita foarte concentrat la Mor, de parcă ar fi vrut să-i soarbă vorbele. În sinea lui, Mor îşi spunea: de fapt nu mă ascultă, nici nu vrea să audă ce spun, ştie ceea ce gândeşte el şi n-o să-şi modifice acum părerile. Cuvintele pe care le spun eu nu sunt cele de care are nevoie.

Era din nou năpădit de acel sentiment straniu de vinovăţie ce revenea ori de câte ori îşi dădea seama că adoptă rolul de profesor fără să se preocupe ca elevii să-l înţeleagă. Ştia prea bine că mulţi profesori, şi printre ei mulţi care-şi câştigaseră o faimă deosebită tocmai din pricina asta, se mulţumeau să ofere un spectacol, şi adeseori unul strălucit, în faţa celor care trebuiau instruiţi - şi că într-un asemenea spectacol ambele părţi se puteau amăgi. În timp ce profesorul adevărat nu se preocupă decât de un lucru, să ajungă să-i facă pe elevi să înţeleagă problema: iar în acest proces el dispare cu desăvârşire. Lui Mor îi era silă de el când se surprindea încercând să-şi pună în evidenţă deşteptăciunea. Uneori ispita era însă mai puternică. O clasă de adulţi cuprinde adesea oameni care vin numai din dorinţa de a-şi da aere vânturând un anume punct de vedere, fără nici cea mai mică intenţie de-a învăţa ceva. Ca reacţie la o asemenea provocare te simţeai ispitit să creezi o contraatracţie, un spectacol, menit să impresioneze şi nu să elucideze ceva. Dar, cuprins de un val de disperare, Mor se întrebă cum ar trebui să procedeze ca să elucideze ceva aici? Cu acest sentiment îşi aminti fără nicio legătură de afirmaţia emoţionantă făcută de Tim Burke şi fu copleşit de ruşine din pricina eforturilor din această seară.

„Regret, domnule Staveley, răspunse Mor, dar n-am spus nimic care să conducă la o asemenea concluzie. S-o iau de la capăt. Dumneata spui că libertatea este în mod sigur o virtute - eu însă ezit să accept această afirmaţie. Să mă explic. În primul rând, aşa cum am afirmat în expunerea mea de azi, e nevoie să definim libertatea. Dacă prin libertate înţelegem absenţa unei constrângeri din afară, atunci putem să considerăm că un om care e liber e norocos - dar de ce să-i spunem că e şi bun? Dacă, pe de altă parte, prin libertate înţelegem autodisciplină, dominarea dorinţelor egoiste, atunci fără îndoială că ne putem referi la omul liber ca fiind virtuos. Dar, aşa cum ştim, această concepţie mai elevată despre libertate poate juca un rol periculos în politică. Poate fi folosită pentru a justifica tirania unor oameni care se consideră luminaţi. În timp ce noţiunea de libertate la care sunt convins că s-a gândit domnul Staveley, libertatea care i-a animat pe marii lideri liberali din secolul trecut, e libertatea politică, absenţa tiraniei. Aceasta e condiţia virtuţii şi a face eforturi în acest sens este o dovadă de virtute. Dar libertatea nu e o virtute în sine. Ca să denumeşti virtute simpla lipsă de constrângere sau simpla încălcare

a căilor bătute sau respingerea convenţiilor înseamnă pur şi simplu să fii romantic.”

„Bine, da ce e rău în a fi romantic? întrebă domnul Staveley cu încăpăţânate. Hai să definim termenul de «romantic», dacă ţii atât de mult la definiţii.”

„Desigur, nu iubirea e oare virtutea de bază? întrebă o doamnă din primul rând, întorcându-se să-l privească pe domnul Staveley. Sau îşi închipuie domnul Staveley că Noul Testament e învechit?”

„Nici de data asta n-am reuşit”, se gândi Mor, cu sentimentul călăreţului care-şi poartă calul a doua oară de-a lungul traseului ca să constate în faţa obstacolului că acesta se sperie din nou. Era foarte obosit şi cuvintele nu-i mai veneau cu uşurinţă. Dar era pregătit să continue.

„Să lăsăm deoparte termenul de «romantic», vorbi el, şi să ne ocupăm de două lucruri deodată. Permiteţi-mi s-o iau de la început…”

„Regret, interveni Tim Burke, dar e momentul să punem capăt acestei şedinţe stimulatoare.”

„Naiba să-l ia, îşi spuse Mor. O termină devreme pentru că vrea să discute cu mine despre cealaltă problemă.” Mor se aşeză. Se simţea învins. Îl văzu pe domnul Staveley dând din cap şi şoptindu-i ceva vecinului.

Tim Burke se ridică şi se aplecă plin de încredere peste masă după modelul celor care se pretind buni oratori. Mor ştia cât e de timid în asemenea ocazii.

„Regret, dragi prieteni, reluă Tim Burke, că trebuie să punem capăt atât de brusc acestei dezbateri extrem de instructive, dar, aşa cum sună zicala, timpul e neîndurător. Şi sunt convins că domnul Mor n-o să fie jignit dacă o să spun că vom aprecia cu toţii un scurt popas la cârciuma de alături, unde o să avem prilejul să rumegăm cuvintele sale înţelepte cu ajutorul unui ţap de bere blondă sau brună”. Terminarea şedinţei cu mult înainte de timpul cuvenit era una din puţinele chestiuni asupra căreia exista un consens deplin printre membrii Asociaţiei de instruire a lucrătorilor din Marsington.

„Şi cu aceasta, continuă Tim Burke, lăsându-se pe călcâie, ajungem la capătul unui nou ciclu de prelegeri foarte instructive ţinute de domnul Mor; prelegeri, aş putea spune fără să exagerez, din care am avut de profitat toţi până la unul şi care fără îndoială vor fi un stimulent spre studiu şi reflecţie individuală în lunile ce ne stau în faţă, înainte de a relua întâlnirile noastre aici la toamnă. Şi, dacă nu comit o indiscreţie, sperăm cu toţii că până la acea oră domnul Mor se va fi lăsat convins să accepte o poziţie cu mult mai importantă, pentru care oamenii din Marsington. Îl consideră ca fiind singurul indicat. Nu mai insist asupra acestei chestiuni delicate – şi închei şedinţa cu rugămintea de a-i adresa mulţumirile cuvenite domnului Mor, aşa cum

ne stă în obicei.”

Urmară aplauze prelungi şi entuziaste şi strigăte de „Bravo!”. „Bravo! La naiba!” se gândi Mor. O văzu pe Nan aplaudând graţios, cu ochii plecaţi în pământ. Lui Mor îi displăcea oricum elocinţa lui Tim Burke, în special atunci când adapta poza unui om interesat de probleme politice. Când îl întâlnea pe Tim în cadrul asociaţiei, nu putea să nu-l vadă ca pe un semidoct care se comporta nefiresc, preocupat să impresioneze. Mor ţinea foarte mult la Tim, era gata să-i admire o serie de calităţi şi suferea pentru el ori de câte ori îşi făcea aceste apariţii oficiale. Prefera să-şi întâlnească prietenul la cârciumă, când acesta era relaxat, şi în cadrul unui comitet, când era eficient, dar şi mai mult îi plăcea să-l vadă vorbăreţ şi senin în interiorul întunecos şi elaborat al giuvaergeriei sale. Dar, printr-un paradox trist, în relaţiile dintre ei Tim încerca în mod constant să-i fie pe plac lui Mor făcând paradă de pospaiul lui de cunoştinţe. Să faci din el un om instruit ar fi fost greu; să-i pui stavilă, ar fi fost de neconceput. Aşa încât Mor continua să simtă iritarea. Oricum, nu se aşteptase la indiscreţia din seara asta. Tocmai când era mai mare nevoie să se comporte extrem de grijuliu faţă de Nan, Tim îşi găsise să calce în strâchini. Acum o să-şi închipuie că am aranjat totul pe ascuns cu Tim.

Lumea începea să se împrăştie. Mor se ridică în picioare, dezmorţindu-şi mădularele. Nu mai simţea decât oboseala, entuziasmul îi pierise. Spera că va scăpa de o discuţie în particular cu domnul Staveley, aşa că se apropie de Tim Burke în nădejdea că acesta îl va apăra. Tim strângea hârtiile pe care considera că e de datoria lui, în calitate de preşedinte, să le aibă răspândite pe masă. Burke era un vechi prieten de-al familiei Mor. Se cunoscuseră în cadrul unor activităţi organizate de partidul laburist pe vremea când Mor preda într-o şcoală din sudul Londrei, şi Mor şi Nan îl luaseră oarecum sub aripa lor ocrotitoare pe Tim, care era burlac. Acum se vedeau mai rar ca pe vremuri, dar Mor îl socotea şi acum drept unul din cei mai buni prieteni ai săi. Era puţin mai în vârstă decât Mor, un bărbat uscat şi palid, cu ciupituri de vărsat pe faţă, cu mâini mari şi albe şi-un păr rar şi atât de decolorat, că nu puteai spune cu precizie dacă e blond sau cărunt. Ceea ce îi dădea individualitate erau mai cu seamă ochii, albaştri, cu striuri şi ape, şi vocea. Tim Burke plecase de copil din Irlanda, dar nu te puteai îndoi de naţionalitatea lui, deşi în perioada lungă pe care o petrecuse la Londra, unde frecventase cinematografele cu asiduitate, tărăgăneala irlandeză din intonaţie îi fusese în parte alterată de jargonul londonez, iar expresiile pline de înfloriturі ale limbajului dublinez erau acum împestriţate cu americanisme. Era un bijutier înzestrat şi ar fi putut deveni mai bogat dacă ar fi vrut-o.

„Nu-ţi face probleme, şefule, te scăpăm noi de aici chiar de-ar fi s-o

plătim cu viaţa!" îi spuse Tim, aruncând o privire circumspectă spre domnul Staveley, care stătea în apropiere, cufundat într-o meditaţie greoaie.

Întrunirile se ţineau în casa parohială, o construcţie lipsită de orice personalitate, iar în sală tocmai fuseseră aprinse becuri puternice fără abajur. Afară nu se lăsase de tot întunericul şi, prin lumina albăstrie, mare parte dintre auditori se îndreptau spre cârciuma „Câinele cu raţa". Ceilalţi erau răspândiţi prin sala cu podeaua de scânduri, printre mesele sprijinite pe capre şi scaune cilindrice, vorbind, ascultând sau aruncând câte o privire stânjenită spre vorbitor, întrebându-se dacă să-şi ia inima în dinţi să-i pună o întrebare şi cum anume s-o formuleze ca să sune inteligent. Nan îşi trăgea foarte tacticos mănuşile, gest familiar lui Mor, la care recurgea ori de câte ori intenţiona să adopte o atitudine de superioritate faţă de cei din jur. Mor sperase că Nan se va împrieteni cu unele dintre persoanele care audiau aceste cursuri şi iniţial îşi închipuise că poate tocmai de asta vine. Dar ea refuzase cu îndârjire să intre în relaţii cu cineva sau să acorde cea mai mică atenţie celorlalţi cursanţi. Dacă Mor se referea vreodată la vreun cursant, nu era în stare, sau pretindea că nu e în stare, să-şi amintească de cine e vorba. Se purta ca şi când ar fi fost înconjurată de oameni care-i erau inferiori.

Nan înainta încet de-a lungul sălii. Donald se apropiase şi se sprijinea de masa de pe care Tim Burke îşi strângea lucrurile. În asemenea clipe Donald era atât de direct atras de Tim Burke, încât făpturile parcă le-ar fi fost legate prin fire invizibile. Trecând printre ei, aşa cum se întâmpla acum, când îşi croia drum spre uşă, Mor resimţi un şoc. Se opri alături de fiul său, dar îşi dădu seama că Donald nu-l vede decât pe Tim, că nu este atent decât la gesturile sau la vocea lui Tim. Admiraţia asta a lui Don pentru prietenul lui era alt lucru care-l irita pe Mor. Era absolut lipsită de raţiune. Nu-i putea găsi nici cea mai mică explicaţie.

Devenise un obicei ca, la sfârşitul unor asemenea întruniri, Tim să plece împreună cu familia Mor şi să-i conducă de-a lungul drumului la prăvălia lui unde, până la ora trenului, le oferea câte o gustare. Tim susţinea – şi Mor era de acord - că nu e nevoie să treacă prin supliciul de la „Câinele cu raţa". Tim îşi plimbă privirile prin sală. Domnul Staveley îşi înălţa capul deasupra celorlalţi. Pe faţă i se citea o hotărâre sporită.

„Prin spate!" îi îndemnă Tim şi, în clipa următoare, îi şi scoase printr-o bucătărie şi un gang direct în stradă. Marsington era un târg vechi, străbătut de o stradă principală lată şi frumoasă, mărginită de trotuare pietruite năpădite de iarbă. Câmpurile care se întindeau de o parte şi de alta fuseseră de mult înghiţite de case cu acoperişuri de ţiglă roşie, printre care goneau acum la intervale regulate trenurile

verzi ale reţelei sudice, purtându-i zilnic pe locuitorii din Marsington şi aşezările învecinate spre locurile lor de muncă din centrul Londrei şi înapoi acasă. Strada principală făcea acum parte din una dintre cele mai importante artere spre metropolă, iar punctele de atracţie erau garajele rivale, ale căror pompe de benzină puternic, luminate şi proiectate pe cărămida sau piatra învechită atrăgeau şoferii. Traficul era neîntrerupt. Dar, în ciuda acestui fapt, în lumina dulce a înserării strada avea un aer distant şi totuşi paşnic, faţadele lungi şi masive ale hanurilor şi caselor spaţioase părând discrete şi totuşi prietenoase.

Prăvălia lui Tim Burke era ceva mai jos, în mijlocul unui şir de dughene vechi, ale căror pereţi erau cenuşii sub vitrine şi albi în rest. Deasupra uşii spânzura o firmă neagră: *T. Burke. Bijutier şi aurar*. Tim se oprise în faţa uşii, scotocind după cheie. Mor se sprijini de perete. La gândul că scăpase, se simţea cuprins de un sentiment de uşurare, amestecat cu stânjeneală din pricina prezenţei lui Nan, care era probabil furioasă şi gata să facă nazuri, îi aruncă o privire piezişă. Avea buzele strânse. Semn rău. Uşa se deschise şi intrară cu toţii în prăvălie, unde rămaseră pe loc în timp ce Tim aprindea o lumină în celălalt capăt al încăperii.

Lui Mor îi plăcea prăvălia lui Tim. Înăuntru era foarte întuneric pentru că fuseseră trase obloanele de lemn ce protejau vitrina în timpul nopţii şi în lumina slabă a lămpii încăperea avea aspectul unei peşteri pline de comori sau al bârlogului unui alchimist. În capătul dinspre stradă era o oarecare ordine. Nu departe de uşă, faţă în faţă, se aflau două tejghele acoperite cu sticlă. Dar dincolo de ele, spre interiorul adânc, totul devenea pe nesimţite, haotic. Cei trei pereţi erau acoperiţi din podea până la tavan cu rafturi încărcate fără pic de rânduială, la rândul lor baricadate cu casete de lemn de fel şi fel de forme ce se înălţau în faţa lor uneori pe două sau trei şiruri. Printre ele şi în restul spaţiului se găseau o serie de măsuţe, unele din ele acoperite cu sticlă, anume concepute pentru a expune bijuteriile. Cele mai preţioase, dacă nu se aflau dincolo de zăbrelele vitrinei sau ascunse în safeurile din încăperea din spate, erau aşezate în casete de sticlă, în perfectă ordine. Când îşi dădea osteneala, Tim ştia cum să-şi expună marfa. Îi erau dragi pietrele, şi le ocrotea, şi le expunea după propriul său sistem de evaluare, care nu era întotdeauna în acord cu preţul pieţei. Mor observă că în săptămâna aceasta una dintre casete fusese rezervată opalelor montate în chip de coliere, cercei şi broşe, se înşirau opalele negre şi albe, cele brune şi cele presărate cu pistrui albaştri sau cenuşii, precum şi opale cu sclipiri şi irizări, asemeni unor picături de apă îngheţate în culoare. Cealaltă casetă era plină de perle, cele veritabile deasupra, cele de cultură dedesubt, precum şi de obiecte lucrate în aur, sigilii, inele şi ceasuri. În decursul anilor îndelungaţi de când era prieten cu Tim, Mor învăţase câte ceva despre

nestemate. Şi asta fără voia lui, deoarece, din pricini care nu-i erau prea clare, nu era tocmai de acord cu profesia prietenului său.

În partea din faţă a prăvăliei totul era în ordine. Dar podoabele mai ieftine expuse mai în interior erau amestecate în cel mai cumplit haos. În sertarele măsuţelor scunde acoperite cu cristal, erau înnodate şiruri de mărgele multicolore, formând o masă solidă, încât cumpărătorul care, arătând spre o anume pată de culoare, spunea „pe ăsta îl vreau" îşi asuma un mare risc. În aceeaşi grămadă zăceau clipsuri şi cercei, adeseori desperecheaţi, broşe, brăţări şi catarame şi o grămadă de podoabe mărunte de acelaşi soi. Pe Tim Burke nu-l interesau podoabele astea ieftine. Îţi dădea impresia că asemenea obiecte ajungeau în prăvălia lui mai mult din întâmplare în procesul negoţului cu care se îndeletnicea şi că scăpa de ele fără să se agite şi fără nici cel mai mic efort, vânzându-le acelor persoane hotărâte să lupte pentru ceea ce voiau, obligate adesea să scotocească dintr-un cap în altul toată prăvălia ca să găsească cel de-al doilea cercel, sau cealaltă jumătate a cataramei. Spre fundul prăvăliei se mai găseau şi alte obiecte, variind ca valoare, cum ar fi casete de prizat tutun, obiecte brodate, monede străine, vase de cositor, evantaie, *presse-papier*-uri şi pumnale cu plăsele de argint - şi în legătură cu toate aceste obiecte Tim declara că n-are habar cum de-au ajuns acolo creaturile alea, pentru că nu-şi amintea nici de frică să le fi cumpărat.

Tim Burke aduse scaune şi musafirii săi se aşezară în mijlocul încăperii, între tejghele, în timp ce el dispăru din nou în celălalt capăt după pahare, biscuiţi şi lapte, ca să le ofere lui Nan şi lui Donald, şi după whisky pentru Mor şi pentru el. În spatele prăvăliei se aflau atelierul, bucătăria şi o curte interioară cu ziduri spoite, în care nu creştea decât un sicomor. Deasupra era dormitorul, ale cărui ferestre mici dădeau în stradă. Mor îşi întinse picioarele. Era întotdeauna stăpânit de un sentiment de emoţie când se afla într-o prăvălie închisă. I se părea ceva ieşit din comun şi se simţea privilegiat. Observa că în asemenea ocazii şi soţia şi fiul lui sunt cuprinşi de aceeaşi emoţie. De câte ori se aflau în prăvălia lui Tim Burke erau agitaţi şi nu-şi găseau locul. Nu stăteau jos decât câteva clipe, ca apoi să colinde de colo până colo, deschizând casetele şi pipăind obiectele. Mor se simţea stânjenit când îi vedea cum se poartă. Avea impresia că stă şi se uită la ei cum fură. Tim Burke însă era întotdeauna încântat şi chiar îi îndemna să scotocească.

Tim apăru cu o tavă mare pe care o aşeză pe o tejghea. Amestecă puţină cicoare într-o ceaşcă cu lapte rece pentru Nan şi împinse biscuiţii aproape de cotul ei. Apoi i se adresă lui Mor: „Ce-ar fi să-i dăm de data asta băiatului o înghiţitură de whisky?" Era o întrebare pe care o punea în fiecare săptămână.

Mor răspunse ca întotdeauna: „Hm, cred că nu-i încă momentul. Ce

spui, Don?”

„Nu vreau”, răspunse Don pe un ton supărat. Tim îi întinse laptele.

Mor vântura pe gânduri whisky-ul în paharul de sticlă cizelată. Hotărâse să nu plece odată cu familia şi să mai rămână până la trenul de la miezul nopţii. Ţinea foarte mult să discute între patru ochi cu Tim. Se instală mai comod, aşteptând cu nerăbdare momentul plecării celorlalţi.

Nan se ridică şi ţinând într-o mână ceaşca de lapte se plimba în cealaltă parte a încăperii, ridicând ici şi colo câte un obiect. Mor o urmărea stânjenit, Tim Burke plin de curiozitate şi cu o satisfacţie pe care cu greu reuşea s-o ascundă. Singura lampă aprinsă aşezată într-un colţ al încăperii învăluia într-o lumină aurie rafturile de stejar mâncate de cari, iar chipul lui Nan era când întunecat, când strălucitor în timp ce se mişca de colo-colo. Aşa cum stătea privind peste umăr, văzut dinspre Mor, Tim Burke avea faţa în umbră dar o rază aurie îi cădea pe frunte şi pe nas. Neliniştit şi agitat, Donald îşi întoarse faţa spre lumină. Se ridică şi el şi începu să circule prin încăpere, tăindu-i calea maică-sii. Sticla de whisky strălucea pe tavă, iar pocalele sclipeau intermitent în mâinile celor doi bărbaţi - ici, colo, în prăvălie nimbul lămpii întretăia suprafaţa câte unei nestemate răsfrângându-se în mii de aşchii de lumină strălucitoare.

Nan deschisese una din casete luând în mână câteva şiruri de coliere. Părea neobişnuit de veselă şi de plină de viaţă. Donald ajunsese chiar în fundul prăvăliei şi se cocoţase pe un scaun să cerceteze nişte rafturi. Mor ar fi dat orice numai să-i vadă astâmpărându-se odată. Se uită la ceas. Era încă devreme.

Donald găsise ceva. Coborî şi se îndreptă cu oarecare timiditate spre Tim Burke, ţinând un obiect în mână. „N-ai vândut nici acum cutia asta, Tim”, făcu Donald.

Poftim! se gândi Mor, oare Donald n-a ajuns încă să ştie cum reacţionează Tim la o remarcă de felul ăsta - şi dacă ştie de ce o face?

„Ia uite, vechitura aia tot acolo a rămas? strigă Tim. Ia-o tu, copile, eu unul n-am ce face cu ea. Nu, bineînţeles că nu-ţi iau bani pe ea, şi aşa nu face decât o nimica toată şi m-am trezit cu ea luată odată la grămadă, cum s-ar spune, şi nu m-a costat nimic. Mi-ai face mare plăcere dacă ai păstra-o.”

„Nu pricep pentru ce-ţi trebuie cutiuţa asta, vorbi Mor tăios. La ce ţi-ar putea folosi?” O secundă mai târziu regreta că rostise aceste vorbe. Nan se întoarse brusc spre el, Tim Burke privi în altă direcţie şi Don se făcu stacojiu.

„E o casetă nostimă, răspunse Don. O să-mi ţin nişte lucruri în ea.” Răspunsul suna copilăros.

Mor regreta că nu-şi putuse înghiţi vorbele. Totodată i se păru că Donald e înfiorător de mic şi de înduioşător. Dacă ar mai fi fost copil,

Mor l-ar fi luat în braţe ca să-l facă să uite cuvintele acelea. La vârsta lui, însă, nu-i rămânea nimic de făcut şi cuvintele rămâneau, rănindu-i pe amândoi. Mor nu mai scoase nicio vorbă.

Încercând se repare lucrurile, Tim se ridică, îşi luă cheile şi începu să deschidă sertarele din dosul tejghelei, îi făcea mare plăcere să-şi arate bijuteriile. De obicei avea buzunarele de la vestă umflate de diferite nimicuri, inele, brichete, ceasuri şi tot soiul de asemenea lucruri, pe care le scotea şi le aşeza pe neaşteptate în palma interlocutorului. Mor îl văzuse adeseori făcând acest gest în cârciumă. Acum Tim începu să răstoarne de-a valma sertarele şi casetele, flecărind între timp fără întrerupere. „Uitaţi-vă la perlele astea, cele care bat în roz sunt cele mai valoroase, sunt aduse din golf, din Golful Persic, şi uitaţi-vă cât de deosebite sunt de cele de cultură, oricum, perlele de cultura nu rezistă atâta, deşi astea sunt de bună calitate - dar de acelea, ce ziceţi de culoarea lor, o pereche de safire de un albastru tot atât de intens ca petalele albăstrelelor, şi dacă vreţi verde, uite un smaragd frumos - un smaragd frumos este suveranul pietrelor preţioase, smaragdul, se spune, face bine la ochi şi orbeşte şarpele. Nu există şerpi pe Insula de Smaragd, pur şi simplu este un paradis fără niciun şarpe - şi acum, aruncaţi o privire la pietrele astea, ce părere aveţi de asemenea pietre?”

Tim ridică un colier de diamante şi-l legănă uşor dintr-o parte într-alta, ţinându-l de un capăt. Pietrele scânteiau cu o mişcare vălurită. „Priviţi ce lumină are! exclamă el. Are nevoie de un gât frumos de femeie ca să fie pus în valoare. Permite-mi să-l prind la gâtul soţiei tale.”

Lui Mor îi displăcea povestea asta. Tim o făcea adeseori şi Nan nu protesta niciodată. Înaintă cu docilitate şi-şi scoase haina. Purta o rochie de vară cu un decolteu rotund. Tim îi prinse colierul în jurul gâtului şi se dădu înapoi s-o privească. Colierul era impresionant, dar lui Mor i se păru deplasat. Nan înaintă grăbită să se admire în oglinda care era atârnată în spatele unei tejghele.

„Diamantele sunt necruţătoare, spuse Tim, ele o dau de gol pe cea care le poartă, dacă e cazul. Dar tu n-ai de ce să te temi de ele. Nu le poate purta decât o regină, şi tu eşti o adevărată regină.” O admira privind-o peste umărul ei în oglindă. Folosea adeseori asemenea înfloriturі când i se adresa lui Nan, dar Mor avea impresia că priveşte cu mai mare interes diamantele decât femeia.

„Îţi iau ochii!” exclamă Nan. Îşi scoase colierul şi rămase cu el în mână. Apoi căzu pradă acelei emoţii pe care Mor o mai remarcase şi în alte rânduri când se aflau în prăvălia lui Tim Burke. Întreaga ei fiinţă era cuprinsă de o emoţie pe care se pare că el nu reuşise niciodată să i-o trezească. Îşi înfăşură uşor diamantele în jurul mâinii ca pe o brăţară şi începu să alerge prin încăpere, culegând câte un

fleac, prinzându-şi câte un cercel şi repezindu-se să vadă cum îi stă, descâlcind câte un şirag de mărgele, desfăşurând un evantai şi făcându-şi vânt cu ostentaţie. Donald îşi reluase cotrobăitul în fundul prăvăliei. Tim Burke continua să răstoarne casetele din apropierea intrării, făcând-o pe Nan atentă la câte un inel sau broşă. Focul cât un vârf de ac al pietrelor scânteia ici şi colo prin încăpere, asemeni stelelor care apar şi dispar în nopţile înnourate.

„E timpul să cam plecaţi voi doi", vorbi Mor.

„Oh nu, mai e timp", făcu Tim.

„Dacă nu vreţi să goniţi, ar trebui să plecaţi acum, insistă Mor. Eu unul o să mai rămân să discutăm despre problemele noastre." Era enervat văzând-o pe Nan atât de veselă şi necăjit că-l jignise pe Don şi că nu i se oferise nici cel mai mic prilej să-şi repare greşeala.

„Nu te mai deranja să ne conduci până la gară, făcu Nan. Donald o să aibă grijă de mine. Nu-l face pe Bill să piardă trenul." Ieşi în strada senină. Donald o urmă ţinându-şi strâns caseta. Mor găsi prilejul să-i atingă umărul când trecu prin dreptul lui, dar gestul rămase fără nicio privire de răspuns. Uşa se închise în urma lor.

„Atunci, să mai bem", spuse Tim Burke.

Mor îi întinse paharul. Colierul de diamante rămăsese într-o grămadă de alte podoabe pe una din mese. Mor îl luă şi-l aşeză la loc în sertar. „Eşti prea neglijent cu obiectele astea de valoare, Tim, îi spuse el. Cât valorează aşa ceva?"

„Hm, nu ştiu, făcu Tim indiferent. Valorile astea sunt atât de relative! S-ar putea să facă vreo cinci sute de guinee." Într-o străfulgerare, în mintea lui Mor apăru domnişoara Carter. Nu se gândise la ea toată seara. Revăzu cu o intensitate extremă scena din după-amiaza trecută din camera lui Bledyard. Amintirea îl tulbură. Se întrebă dacă să-i povestească lui Tim Burke întâmplarea şi se hotărî să n-o facă. Îşi mai aminti şi că a doua zi avea să ia dejunul la domnul Everard în compania domnişoarei Carter şi a lui Bledyard. Interesul lui Mor era stârnit de această masă, care, fără îndoială avea să-i dezvăluie nişte situaţii deosebite. Senzaţia de gol şi de apăsare pe care o încercase la începutul serii părea să se destrame. Avu din nou sentimentul unui ţel şi al unei direcţii, sentimentul viitorului.

Era pe punctul de a-i vorbi lui Tim Burke despre problema care trebuia pusă la punct între ei, când Tim i se adresă: „Aş vrea să-ţi dau ceva pentru soţia ta. Nu, nu te repezi, n-o să-ţi ofer diamantele! Dar ce părere ai de cerceii ăştia? I-au plăcut, sunt sigur. I-a pus acum şi i-a încercat şi data trecută. Şi-i vin foarte bine. De ce nu i-ai lua*? Sunt* fără valoare şi n-o să reuşesc niciodată să-i vând, Ţi-i împachetez într-o clipă."

Cerceii, albaştri, erau după câte putea să-şi dea seama Mor din lapislazuli şi nu-i făceau impresia că ar fi chiar atât de ieftini. Îl opri

pe Tim, care tocmai scotea foiţă şi o casetă.

„Eşti prea amabil cu mine. Nu", se împotrivi Mor.

„Nu faţă de tine, ci faţă de soţia ta vreau să fiu amabil!" replică Tim.

„Zău, te rog frumos, nu, insistă Mor. Şi aşa ţi-am mai luat ceva în seara asta. Lasă, altă dată, Tim. Ascultă-mă acum trebuie să vorbim despre treburile noastre."

„Bine, bine, răspunse Tim, punând fără chef cerceii la loc. Ce spui, da sau nu?"

Mor şedea ţeapăn în scaun, aplecat puţin în faţă. Confruntat cu această întrebare cam necruţătoare, îşi dădu brusc seama că se află, şi că asta probabil se întâmplă de câtva timp, în postura fecioarei sfioase care s-a hotărât, dar face nazuri numai ca să mai fie rugată. Mor avea oroare de situaţiile false. Dorinţele lui se cristalizaseră, constată asta cu oarecare surprindere şi cu o licărire de bucurie. Vorbi: „Răspunsul e da, bineînţeles. Dar sunt câteva impedimente."

Tim se întoarse spre el. „Spui că da? exclamă el. Lupţi până la capăt alături de noi, nu? Şi eu care eram convins că ai să spui din nou nu şi tot nu, câteva luni de-acum încolo."

„Pari dezamăgit!" făcu, Mor, cu un zâmbet vag.

„Dezamăgit! exclamă Tim. Îmi vine să te îmbrăţişez! Hai să-ţi mai dau nişte whisky pentru vestea asta, ţi-aş dizolva şi o perlă în el, dacă s-ar putea?"

„N-o lua aşa de repede, spuse Mor. Vreau să duc planul acesta la îndeplinire şi, să spun drept, n-am nici cea mai mică îndoială că o să-mi reuşească. Totuşi, nu e chiar atât de simplu ca la vârsta mea să renunţi la carieră şi să-ţi depui candidatura pentru un loc în Parlament. Am impresia că nu există niciun dubiu că voi fi ales."

„Bineînţeles că nu, dragul meu, răspunse Tim Burke. Ultima dată am întrunit o majoritate de zece mii. Nici Sfântul Francisc n-a fost mai sigur candidând pentru rai decât tine candidând pentru Westminster."

„Ei bine, spuse Mor, rămân o serie de considerente de ordin financiar. N-o să-ţi impuiez capul cu ele acum. „Şi mai trebuie să pun la punct lucrurile şi la St. Bride. Îi înştiinţez cam târziu. Dar încă n-am amintit de punctul cel mai nevralgic, şi anume soţia mea. Ştiu că Nan se opune cu îndârjire acestui plan, nici măcar nu vrea să mă audă pomenind de el.

Tim îşi luă un aer grav. „Am mirosit eu, făcu el, că nu-i este pe plac. Dar sunt sigur că o să se lase convinsă."

„Şi eu sper că aşa o să se întâmple, îl aprobă Mor. N-o să aibă încotro. Dar n-o să fie uşor. Ce ţi-o fi venit să pomeneşti de alegeri tocmai astă-seară, cap pătrat ca eşti? Nimic n-o sâcâie mai tare pe Nan ca ideea că cei din jur ar urzi planuri fără s-o consulte. Şi eu care-mi făceam vise că ai putea avea o oarecare influenţă asupra ei, Acum însă

o să-şi închipuie că am pus totul la cale împreună de luni de zile. Crezi că ar folosi la ceva dacă ai vorbi între patru ochi cu ea?”

Tim îşi plecă privirea în pământ. „Nu, răspunse el, n-ar folosi la nimic. Trebuie să te descurci de unul singur. Dar, aşa cum ai spus, o să cedeze, pentru că n-are încotro. Mă bucur că în cele din urmă ţi-ai luat inima în dinţi. Când vrei cu străşnicie ceva, dragul meu Mor, nu se poate să nu devină realitate. O să te sprijinim în toate privinţele. Aici însă, trebuie să te descurci singur.”

„Bine, o să se facă”, îl aprobă Mor. Discuţia cu Tim Burke îi dăduse mult curaj. „Te rog însă ca pe moment să nu sufli o vorbă faţă de nimeni. O să trebuiască să discut cu domnul Everard demisia mea. Şi o să trebuiască s-o conving pe Nan. Când o să rezolv toate astea, o să te, anunţ şi atunci o să poţi să-i înştiinţezi şi pe cei din partid şi pe reprezentanţii presei.”

„Grozav! exclamă Tim Burke cu ochii strălucitori, ridicând paharul. Când te mai văd?”

„O să mâi discutăm despre asta, spuse Mor. Când anume? Să zicem în ziua întrecerilor sportive de la şcoală, ai să fii şi tu de faţă, nu? De data asta, căminul meu se întrece cu cel al domnului Prewett.” Iniţial invitat de Donald, Tim Burke îşi făcuse obiceiul să vină la St. Bride pentru finala sezonului de vară, care era şi un prilej de întâlniri mondene. „Sper ca la acea dată să-ţi pot da consimţământul final, continuă Mor, şi să facem celelalte demersuri. Dar, până atunci, nicio vorbă.”

„Să nu scapi trenul, spuse Tim Burke. Te conduc.”

„Ştii, făcu Mor, parcă aş lua totuşi cerceii ăia pentru Nan. Trebuie să mă laşi însă să-ţi dau nişte bani pe ei.”

„Nici nu vreau să aud de aşa ceva, exclamă Tim. Îmi faci mare plăcere dacă-i iei. Ia stai, să-i împachetez frumos, ca să-i oferi ca lumea. Te rog, Mor, nu-mi strica plăcerea.”

Mor obiectă, zâmbi şi în cele din urmă vârî cerceii în buzunar. Ieşiră împreună din prăvălie.

V

CÂND SE TREZI A DOUA ZI DIMI-
neaţa avu senzaţia că-i vine să zboare. Era ca şi cum în timpul nopţii un înger bun şi-ar fi întins aripile asupra lui. O vreme se întrebă nedumerit de unde această stare. Apoi îşi aminti că luase în fine o *hotărâre.* Ca rezultat al acestei hotărâri definitive părea acum mult mai uşor să adopţi măsurile necesare pentru a o duce la bun sfârşit. Ceea ce era necesar era posibil. Rememorând discuţia din seara precedentă şi întrebându-se ce anume se întâmplase de fapt, Mor avu impresia că Tim Burke reuşise pe neaşteptate să-i insufle o încredere necunoscută lui până atunci. Se întrebă de ce oare. Gândurile îi fugiră la domnişoara Carter, pe care avea s-o întâlnească la ora prânzului, şi apoi avu senzaţia că, într-un fel cu totul straniu, îi datora domnişoarei Carter capacitatea de a lua o hotărâre, întrucât prin simplul fapt că exista îi dăduse un nou sentiment al puterii şi al posibilului. Un timp medită la acest mister. Oamenii convenţionali au de profitat în prezenţa unor excentrici, pur şi simplu pentru că le oferă prilejul să perceapă totul prin altă prismă. Le dau un sentiment de libertate. La urma urmelor, nimic nu-ţi deschide mai mult ochii decât felul de-a fi al altor oameni

Dimineaţa trecu repede şi, cu puţin înainte de ora unu, Mor o porni pe bicicletă spre prânzul oferit de domnul Everard. În coşul bicicletei pusese un pachet mic ce conţinea operele complete ale lui Demoyte, pe care i le ducea domnişoarei Carter, aşa cum îi promisese. O cărare pentru biciclete, în folosinţa exclusivă a profesorilor, cobora dealul prin pădure spre grădina părăginită a directorului. În timp ce pedala uşor printre copaci, bicicleta săltând plăcut pe cărarea vălurită, fu cuprins de un sentiment profund de bună dispoziţie şi de generozitate nelimitată. Ziua era extrem de însorită, dar se simţea o briză uşoară ce părea să aducă din sudul nu prea îndepărtat prospeţimea mării.

Se gândi cu bunăvoinţă la domnul Everard. Îi reveni în minte remarca făcută de domnişoara Carter cum că acesta n-ar fi capabil de nicio răutate. Într-adevăr, Evvy nu ştia ce-i răutatea. Într-un anume sens al cuvântului era fără îndoială un om cumsecade. Era bine intenţionat şi*
nu dădea dovadă de egoism; ai fi spus că nici măcar nu-şi dă seama cum ar putea trage un profit personal. Lui Mor îi făcea impresia că viaţa lui Evvy e alcătuită astfel încât nu există nici măcar un colţişor

în care să-şi adune lucruri pentru el. În vieţile mai tuturor oamenilor există o proeminenţă sau o nişă în care îşi adună toate achiziţiile lor egoiste, bunurile, faima, puterea. Evvy nu posedă un asemenea ascunziş. S-ar putea spune că trăia în public, cu simplitate, şi că-i lipseau cu desăvârşire conceptele de vanitate sau ambiţie, slăbiciuni pe care, aşa cum nu le putea găzdui în sine, nu le putea descoperi nici la alţii. Dacă jignea pe cineva, o făcea din nehotărâre sau din simplă prostie, şi nu din dorinţa de a-şi impune punctul de Vedere, pentru că de fapt nici nu ajunsese să aibă un punct de vedere propriu.

Bineînţeles că un om cu un asemenea caracter n-ar trebui să se afle în situaţia de a deţine puterea. Şi totuşi, lui Mor îi apăru mai dar decât oricând până atunci că domnul Everard avea ceva care impune. Şi nu înţelegea, devreme ce domnul Everard e atât de blând şi de altruist, şi domnul Demoyte tocmai opusul lui, cum de e posibil ca el să fie animat de un sentiment profund de iubire şi de tandreţe faţă de Demoyte şi să nu aibă nici măcar o urmă de afecţiune pentru sărmanul Evvy, Mor se întreba dacă asta nu aruncă o lumină proastă asupra propriului său caracter. Iată încă un mister. Părea să fie înconjurat de mistere. Şi chibzuind la povestea asta, Mor descoperi că de fapt ea nu era neplăcută; şi în timp ce plutea în josul dealului, sentimentul misterului, atât de liniştitor, se preschimbă într-o stare mult mai clară de nerăbdare incitantă la gândul că are s-o întâlnească din nou pe domnişoara Carter.

La locuinţa domnului Everard ajungeai străbătând *o* alee acoperită cu pietriş, legată de şosea şi intersectată în unghi drept de o potecă pentru biciclete. Ajuns în alee, Mor descălecă, pietrişul nebătătorit fiind destul de incomod pentru mersul pe bicicletă, şi o împinse de ghidon spre casa spoită în alb. Întinderea de pietriş gălbui din faţa casei era marcată din loc în loc de nişte hârdaie din ciment în care creşteau muşcate şi printre care trebuiau să-şi croiască drum maşinile vizitatorilor. Văzu că în faţa intrării era oprită o maşină. Apropiindu-se, observă că era un Riley lung, verde-închis. Îl privi cu o admiraţie indiferentă. Nici măcar nu putuse visa vreodată să aibă propria lui maşină. Îşi duse bicicleta spre una din laturile casei, apoi se întoarse la intrare. Îşi atârnă haina într-un cuier şi urcă treptele spre încăperea mare care-i servea domnului Everard drept salon şi sufragerie în acelaşi timp.

Intrând, Mor văzu că atât Bledyard, cât şi domnişoara Carter sosiseră. Îi păru rău de asta, pentru că i-ar fi plăcut să asiste la momentul întâlnirii. Amândoi stăteau în picioare tăcuţi, domnişoara Carter sprijinită de cămin, iar Bledyard privind pe fereastră. Domnul Everard n-avea renumele de a-şi face oaspeţii să se simtă la largul lor.

Se îndreptă spre Mor să-l primească. Mă bucur că ai venit. Acum putem să ne aşezăm la masă. Mi se pare că o cunoşti pe domnişoara

Carter, şi iată-l şi pe domnul Bledyard. Ţi-ai lăsat haina jos? Bine, bine."

Faţa directorului era rotofeie şi sănătoasă, genul de figura care trecea imperceptibil de la copilărie la maturitate fără vreo fază intermediară. Purta întotdeauna un veston de *tweed* şi guler tare. Avea o expresie blândă şi priviri de căprioară. Părul de un castaniu deschis şi mătăsos îi şedea rebel. Ca băiat fusese probabil drăguţ; ca bărbat între două vârste părea inocent şi dezarmat celor care nu-i atribuiau aerul unui om stupid.

„Bună ziua, domnule. Îmi pare rău că am întârziat puţin." Evvy încercase cândva să-l convingă să i se adreseze pe numele mic, dar Mor nu se putuse hotărî.

Aruncă o privire scurtă spre domnişoara Carter şi ea dădu din cap. Purta o rochie albastră de mătase, care i se muia pe trup, dându-i o înfăţişare mai elegantă şi mai feminină decât în celelalte ocazii în care o văzuse până atunci. Părea adânc preocupată. Evident, ceea ce o preocupa era prezenţa lui Bledyard. Mor remarcă aceasta cu o strângere de inimă, pe care o identifică cu surprindere ca pe un soi de gelozie. I-ar fi făcut plăcere ca domnişoara Carter să arate mai mult interes sosirii sale. Îi reveni din nou în minte scena ciudată din camera lui Bledyard. Se simţi stânjenit şi se întoarse spre Bledyard, care stătea tot cu spatele spre grup.

„Haideţi, prânzul e servit", îi invită Evvy. Avea o voce amplă de profesor care poate încărca orice afirmaţie cu inflexiuni ameninţătoare. Îşi conduse oaspeţii spre celălalt capăt al camerei, unde era aşezată masa. Pe vremea lui Demoyte totul arăta altfel, acum însă nu mai rămăsese nimic din interiorul intim, cald şi mătăsos, încăperea părea mai lungă şi mai luminoasă, iar pe pereţii de unde fuseseră scoase covoarele şi tapiseriile lui Demoyte atârnau reproduceri după impresionişti francezi. „Domnule Bledyard, dumneata stai aici, spuse Evvy. Oh, domnişoară Carter, vă rog luaţi loc aici şi tu, Bill, lângă bufet. Ai să mă poţi ajuta cu farfuriile."

Domnul Everard era ferm convins că te poţi lipsi de servitori. Introdusese această practică în regimul şcolii pe cât putuse, cu toate protestele părinţilor: se serveau prânzuri, reci, copiii trebuiau să-şi facă singuri paturile, să-şi cureţe pantofii şi să ajute de două ori pe săptămână la spălatul vaselor. În propria sa gospodărie Evvy putea să facă după bunul său plac, mai cu seamă că refuzase să încaseze suma considerabilă pe care Demoyte o stabilise pentru director ca îndemnizaţie de reprezentare. Cu excepţia unor ocazii deosebit de oficiale, nu servea nimeni la masa domnului Everard. Femeia cu ziua dispărea la ora unu, lăsând pregătite mâncărurile calde sau reci pe care găsea cu cale să le ofere oaspeţilor şi Evvy se descurca cum putea mai bine. Mor observă cu oarecare uşurare că de data asta meniul

consta din mâncăruri reci. Exista cel puţin avantajul că mesele lui Evvy ţineau puţin; nu se tărăgănau lucrurile cu *sherry* la început, şi nici nu se întârzia în degustarea vinurilor sau a lichiorurilor şi episodul se consuma de obicei cu o iuţeală consolatoare.

Evvy luă pe rând de pe bufet farfuriile cu friptură rece şi salată şi Mor le împărţi, umplând apoi cu apă paharele mesenilor. Domnişoara Carter şedea cumva paralizată. Ca de obicei, Bledyard părea să se simtă la largul lui, fără să scoată o vorbă, răsucindu-şi calm capul său mare dintr-o parte în alta, de parcă îi fusese fixat de curând şi încerca să vadă dacă e bine aşezat între umeri. Era greu să stabileşti vârsta lui Bledyard. Mor bănuia că e foarte tânăr, adică sub patruzeci de ani. Dacă n-ar fi avut o înfăţişare atât de ciudată, l-ai fi putut considera chiar arătos. O claie mare de păr negru, foarte drept şi puţin cam lung, îi flutura dintr-o parte în alta când se mişca sau discuta. Chipul îi era mare şi rotund ca o lună plină şi gâtul de taur, ochii mari luminoşi asemeni vietăţilor de noapte şi nasul inform. Gura avea un contur nedefinit şi uneori rămânea cu ea căscată. Dinţii sănătoşi erau mai întotdeauna ascunşi de buzele cărnoase. Zâmbea rareori. Mâinile mari şi le mişca cu gesturi calme. Bledyard avea un defect de vorbire pe care-l corectase în parte prin artificiul de a repeta de două ori unele cuvinte în timp ce rostea o frază. Proceda astfel cu o încetineală voită, ceea ce dădea un aer caraghios felului său de a articula. Se remarcase de multă vreme că o prelegere ţinută de Bledyard produce încă din primele minute râsul isteric al întregii şcoli - şi, se pare, spre mâhnirea lui, datorită acestui fapt nu i se mai rezerva pe tot anul decât o singură prelegere asupra artelor, pe care de obicei o ţinea către sfârşitul ultimului trimestru.

Evvy, care nu era în stare să se gândească la mai multe lucruri deodată, neajuns cu totul handicapant pentru un director, începu conversaţia numai după ce se convinse că toţi oaspeţii îşi au în faţă farfuria cu mâncare şi paharul cu apă. „Şi, dragă domnişoară Carter, făcu el, ia spuneţi cum merge portretul? Sunteţi pe sfârşite, probabil?”

Domnişoara Carter îl privi şocată. „Doamne” sfinte, exclamă ea, nici nu l-am început măcar. Am făcut câteva schiţe ale domnului Demoyte în creion, dar nu m-am hotărât până acum în ce poziţie să-l pictez, după cum nu m-am hotărât nici asupra hainelor sau a expresiei. Ca să spun drept, mă simt încă destul de încurcată.” Timiditatea o făcea să pară străină.

„După părerea dumneavoastră, domnule, întrebă Mor cu perfidie, ce expresie l-ar caracteriza cel mai bine pe Demoyte?” Intenţiona să-l incite pe Evvy să fie maliţios măcar o dată.

Domnul Everard se gândi puţin şi apoi vorbi: „Cred că un aer meditativ şi oarecum bănuitor”.

Nu greşeşte deloc, gândi Mor. Precis şi destul de generos. Evvy

crescu cu un grad în ochii lui. Îşi îndreptă privirea spre Bledyard. Bledyard părea detaşat de ceilalţi, ca şi când ar fi luat prânzul la restaurant şi s-ar fi trezit din întâmplare la aceeaşi masă cu trei persoane care-i erau complet necunoscute. Îşi vedea de mâncare. Mor îl invidia pentru modul în care ignora total orice convenţii. Fu de acord cu Demoyte că Bledyard este un om dintr-o bucată. Avea ceva fantastic de real. Prin comparaţie, Evvy părea lipsit de substanţă, era un soi de ficţiune. Şi domnişoara Carter era reală. Dar eu, sunt eu oare real? se întrebă Mor cu o stranie strângere de inimă.

Era înduioşător să vezi cum domnul Everard se străduia să întreţină o conversaţie. I se încreţise fruntea de efort şi, cu fiecare îmbucătură pe care-o înghiţea, îşi întorcea spre domnişoara Carter chipul îngrijorat. „După câte am înţeles, domnişoară Carter, aţi trăit mult timp în străinătate şi de fapt sunteţi o străină în Anglia."

„Da, am trăit mai cu seamă în Franţa, răspunse domnişoara Carter. Am crescut în sudul Franţei."

„Oh, pe ţărmul Mediteranei! exclamă Evvy, acest imens loc de atracţie pentru călători, aşa cum spunea dr. Johnson. Sunteţi o persoană norocoasă domnişoară Carter."

„Nu ştiu ce să spun, replică domnişoara Carter, întorcându-se spre el cu un aer grav. Nu sunt convinsă că sudul Franţei e un loc potrivit pentru un copil. Aerul e atât de fierbinte şi de uscat. Îmi amintesc de copilărie ca de o perioadă de uscăciune cumplită, de parcă ar fi fost o secetă îndelungată."

„Bine, bine, dar eraţi pe malul mării, nu?" întrebă Evvy.

„Da, dar după cum mi-o amintesc, era o mare melancolică. O mare fără flux şi reflux. Îmi aduc şi acum aminte că în copilărie am văzut ilustraţii în cărţile de copii scoase în Anglia, cu băieţi şi fete care făceau castele de nisip pe plajă, şi am încercat să mă joc şi eu ca ei pe plaja mea. Dar plaja Mediteranei nu e un loc unde să te poţi juca. E murdară şi foarte uscată. Valurile nu spală nisipul şi nici nu-l întăresc. Când am încercat să fac un castel de nisip, nisipul mi s-a scurs printre degete. Era prea uscat ca să păstreze o formă. Şi chiar dacă turnam apă de mare peste el, soarele îl usca pe dată."

Cuvintele acestea îi atraseră atenţia lui Bledyard. Se opri din mâncat şi o privi pe domnişoara Carter. O clipă dădu impresia că are să spună ceva. Apoi se răzgândi şi-şi văzu mai departe de mâncare. Mor îşi îndreptă şi el privirea spre domnişoara Carter. Părea stânjenită ori din pricină că vorbise atâta, ori pentru că atrăsese atenţia lui Bledyard. Mor era deopotrivă înduioşat şi iritat.

Domnul Everard îşi continuă neabătut conversaţia. „Am impresia că aţi fost singură la părinţi, domnişoară Carter."

"Da, din nefericire", răspunse domnişoara Carter.

„Şi aţi trăit tot timpul împreună cu tata? Aţi avut probabil o

existenţă foarte mondenă."

„Ba deloc, replică domnişoara Carter, tatăl meu era mai degrabă un singuratic. Mama a murit când era foarte mică. Am trăit singură cu tata până la începutul anului ăstuia, adică până a murit."

Se lăsă tăcere. Evvy îşi făcea de lucru cu ce-i mai rămăsese în farfurie, străduindu-se să mai găsească ceva de spus. Mor aruncă o privire furişă spre domnişoara Carter şi rămase ca o stană de piatră. Ea îşi strânsese pleoapele şi două lacrimi care-i scăpaseră de sub ele se rostogoleau acum de-a lungul obrajilor.

Lui Mor i se strânse inima. Ce lipsit de imaginaţie sunt! îşi spuse el. Ştiam că şi-a pierdut de curând tatăl, dar nici nu mi-a trecut prin minte să mă întreb dacă suferă. Făcu şi el eforturi zadarnice să spună ceva.

Bledyard văzu lacrimile şi puse jos cuţitul şi furculiţa. „Domnişoară Carter, vorbi Bledyard aplecându-se peste masă, sunt un sincer admirator, admirator al operei tatălui dumitale."

Mor fu cuprins de afecţiune faţă de Bledyard. Domnişoara Carter îşi şterse lacrimile cu un gest grăbit. Evvy nici nu apucase să le vadă. „Mă bucur mult", spuse ea. Şi în voce i se distingea încântarea.

„De la tatăl dumitale ai învăţat să pictezi?" o întrebă Bledyard.

„Da, răspunse ea, era un adevărat tiran. Am senzaţia că m-am născut cu penelul în mână. Nu-mi amintesc să fi existat vreun timp în care să nu fi pictat, cu tata alături de mine."

Evvy profită de faptul că scăpase de povara conversaţiei şi se ridică să strângă farfuriile. Mor îl ajută. Urmau compot şi îngheţată. Îngheţata se cam topise.

„De fapt, nu e posibil să-i înveţi, să-i înveţi pe copii să picteze, spuse Bledyard. Ştiu asta de la bun început. Este singura artă care apare de la sine."

„Şi muzica?" întrebă Mor. Voia să intre în discuţie.

„Da, ştiu, vorbi domnişoara Carter în aceeaşi clipă. În sensul ăsta, tata nu m-a învăţat până foarte târziu. Dar apoi a devenit foarte sever. Îmi aduc aminte cum mă punea să pictez acelaşi lucru, de nenumărate ori."

„Dar când se fac mari, uită", spuse Bledyard. Era o trăsătură caracteristică a felului de a conversa al lui Bledyard să nu fie întotdeauna atent la remarcile interlocutorului său şi să-şi continue şirul gândurilor cu voce tare. Până când ajungeai să te obişnuieşti cu el, te pomeneai deseori în încurcătură. „Uită să, uită să picteze cam pe la vârsta când îşi pierd inocenţa. După aceea trebuie s-o ia de la început. Ce dovedeşte asta? Pictura e modul fundamental de-a înţelege al oamenilor. Suntem făpturi însufleţite, însufleţite, simţurile sunt calea noastră de cunoaştere şi văzul este suveran peste celelalte simţuri, înainte ca omul să fi vorbit, el a fost în stare să deseneze." O

altă caracteristică a lui Bledyard era aceea că, deşi putea să nu scoată o vorbă în societate un timp îndelungat, odată pornit acapara conversaţia.

Domnişoara Carter nu se simţea stânjenită de Bledyard. Îl privea cu buzele întredeschise. Era evident că i se părea un tip fascinant. Mor îşi împinse la o parte farfuria. Îngheţata n-avea niciun gust. În general nici nu-i plăcea îngheţata."

„Pe mine să mă scuzaţi, zise domnul Everard, mă apuc să fac cafeaua. La fierbătorul meu merge cam încet. Nu, nu, nu vă deranjaţi. Văd că mai aveţi încă fructele. Brânza şi pesmeţii sunt pe masă, aşa că vă rog să vă serviţi dacă doriţi. Eu o să prepar cafeaua în tihnă."

Evvy evadă de la masă. Nu cu mult timp în urmă îşi făcuse rost de un fierbător, în care Mor îşi pusese mari speranţe. Dar cum Evvy nu măsura niciodată, nici măcar jumătate din cantitatea de cafea necesară, rezultatul era deplorabil, ca şi mai înainte!

„După părerea dumitale noi investim realitatea cu semnificaţii în clipa în care o reprezentăm?" i se adresă domnişoara Carter lui Bledyard. „Nu, mulţumesc", îi spuse lui Mor care-i oferea un pesmet.

Mor desprinse posac poleiala de pe un triunghi cam moale de brânză topită.

„Reprezentare e un cuvânt ambiguu, răspunse Bledyard. Să reprezinţi ceva, ceva e o îndatorire pe care trebuie să ţi-o asumi cu umilinţă. Care e adevărul prim şi esenţial pe care trebuie să-l realizeze o făptură înzestrată cu suflet, Că e doar un lucru, un obiect material în spaţiu şi în timp şi ca atare va avea un sfârşit. Care este adevărul următor, următor la care trebuie să ajungă? Că pe de o parte se află într-un raport cu Creatorul, care nu e un lucru, şi pe de altă parte cu obiectele care-l înconjură. Aceste alte obiecte, obiecte, la rândul lor - Bledyard îşi ridică linguriţa ca să sublinieze cuvintele - sunt fie simple lucruri, lucruri aflate, ca şi el, într-o relaţie cu Creatorul."

În capătul celălalt al camerei, în apropiere de cămin, domnul Everard părea că are necazuri ca fierbătorul de cafea. Mor îl văzu, cu strângere de inimă, cum adaugă în ultima clipă foarte multă apă.

„Ne întoarcem în salon? întrebă Evvy. Cafeaua e aproape gata." Bledyard, Mor şi domnişoara Carter se ridicară de la masă.

„Biblia ne învaţă, învaţă cu claritate, continuă Bledyard, că lucrurile din natura sunt aduse pe lumea asta spre folosul omului. N-am dreptate, dom-nu-le E-ve-rard?"

Evvy tresări auzind că se apelează direct la el. „Ba, da, aşa e, domnule Bledyard, aprobă el. Aăă, domnişoară Carter, vă rog, luaţi loc aici. Serviţi cu lapte cafeaua?"

„Da, mulţumesc", făcu domnişoara Carter.

„Şi e tot atât de adevărat, reluă Bledyard, că Biblia ne interzice, ne interzice să facem chipuri cioplite."

„Sper că nu vă displace că laptele e rece, domnişoară Carter, interveni domnul Everard. După cum vedeţi, e o gospodărie de burlac.”

„Nu face nimic, răspunse domnişoara Carter. Îl prefer rece. Puţin de tot, vă rog.”

„Aşa că e firesc să descoperim că la începuturile ei biserica, biserica şovăia când era vorba de picturi sau de sculpturi cu subiect religios. Se pare totuşi că preoţii n-au văzut un impediment, impediment deosebit, în arta reprezentării şi chiar la începuturile istoriei bisericii vedem că adoraţia şi veneraţia iau în mod firesc forma reprezentării, aşa cum e cazul cu impresionantele mozaicuri de la Ravenna.”

„O, da, ce minunate sunt! interveni domnul Everard. Aţi fost la Ravenna, domnişoară Carter?”

„Da. Mă duceam adeseori, cu tata. Ştiu foarte bine mozaicurile.”

„La începuturile ei, biserica, biserica, continuă Bledyard luând cafeaua oferită de domnul Everard, nu pare să fi făcut distincţie, distincţie între reprezentarea obiectelor din natură şi cea a formelor umane. Erau atât de aproape, atât de aproape în timp de sursa luminii, încât viziunea le era inspirată de o veneraţie care răzbătea chiar şi în modul în care zugrăveau chipul omenesc. Totuşi, când intervine spiritul laic al Renaşterii descoperim un interes *aproape* exclusiv faţă de forma omeneasca ca atare, din *păcate* însoţit de o ştergere totală a acelei intuiţii şi veneraţii.”

„Ce părere ai de cafea, de data asta, Bill? întrebă domnul Everard. E ceva mai bună, nu-i aşa?”

„E foarte bună”, răspunse Mor, dând pe gât în grabă lichidul insipid.

„Vreţi să spuneţi, i se adresă domnişoara Carter lui Bledyard, că în reprezentările formei urbane ar trebui să adoptăm o metodă total diferită de cea utilizată în reprezentarea altor lucruri?”

„După cum ştiţi, replică Bledyard, ni se pare firesc să facem această distincţie. Necazul e că nu o facem în mod absolut, absolut. Când suntem puşi în faţa unui obiect care nu e fiinţă omenească trebuie, fără-ndoială, să-l tratăm cu evlavie. Dacă-l pictăm, trebuie să ne străduim să-i scoatem în evidenţă esenţa şi nu să-l prezentăm ca pe un simbol al propriilor noastre stări şi dorinţe. Pictor mare, pictor mare e individul care este destul de umil în faţa obiectului pentru a încerca să-i dezvăluie pur şi simplu esenţa. Dar în pictură acest *pur şi simplu* e totul.”

„E fantastic cât de asemănătoare sunt vederile noastre!” exclamă domnişoara Carter. În depărtare se auzi clopoţelul şcolii anunţând două şi un sfert.

„Dar; continuă Bledyard, când avem în faţa noastră o altă fiinţă omenească, nu suntem confruntaţi cu un simplu obiect. Făcu o pauză. Suntem confruntaţi cu Creatorul.”

„Ai oră acum, Bill? îl întrebă domnul Everard. Regret că nu v-am invitat mai devreme."

„Nu, de fapt n-am ore azi", răspunse Mor.

„Vreţi să spuneţi că n-ar trebui să pictăm fiinţe umane?" întrebă domnişoara Carter.

Fiecare trebuie să-şi găsească singur calea, răspunse Bledyard. De-ar fi posibil, oh, de-ar fi posibil să reprezinţi un cap ca şi când ar fi un obiect material sferic. Dar cine este îndeajuns de mare pentru a face asta?"

„Nu văd deloc de ce ar trebui să te străduieşti să reprezinţi un cap în chip de obiect material sferic, interveni Mor. Ştim ce e un cap şi mai ştim şi ce înseamnă să înţelegi o altă persoană privind-o în ochi. Nu văd deloc de ce ar fi pictorul obligat să uite toate astea."

„Cine e demn să înţeleagă o altă persoană?" întrebă Bledyard. Vorbea cu aceeaşi nepotolită fervoare de la început. Îi răspunsese lui Mor, dar privirea îi era îndreptată asupra domnişoarei Carter. „Când e vorba de un obiect material oarecare, îl putem privi cu evlavie, punându-ne întrebări în legătură cu esenţa lui. Când însă privim un chip omenesc, îl interpretăm prin ceea ce suntem noi înşine. Şi ce suntem, de fapt?" Bledyard îşi întinse mâinile, ţinând întruna ceaşca de cafea de care nu se atinsese."

„Sunt de acord cu multe din lucrurile pe care le-aţi spus, replică domnişoara Carter, vorbind grăbit să n-apuce s-o întrerupă Bledyard. Tablourile noastre sunt o judecată asupra noastră înşine. Ştiu prin ce anume şi cât de deplorabil dezvăluie tablourile mele ceea ce sunt de fapt. Şi totuşi, consider că…"

„E un fapt ştiut, o întrerupse Bledyard, că în fond nu putem să-i înţelegem cu adevărat, cu adevărat, pe cei care ne sunt superiori. E uşor să zugrăveşti viciile şi ciudăţeniile. Dar cine poate privi cu destulă evlavie un alt chip omenesc? Adevăratul pictor portretist ar trebui să fie un sfânt - dar sfinţii au ceva mai bun de făcut decât să facă portrete. Pictorii de subiecte religioase adeseori intuiesc acest lucru. De obicei reprezentările, reprezentările Mântuitorului nu ne sunt oferite ca şi când ar fi portretele unui individ. Tablourile înfăţişându-l pe Mântuitor ne impresionează în mod obişnuit prin măreţia concepţiei, şi nu printr-o anume expresie sau gest particularizat. Când imaginea este individualizată, aşa cum e cazul cu tabloul lui Caravaggio, *Crist la Emmaus,* ne simţim profund cutremuraţi. Ar trebui să fim în egală măsură cutremuraţi, de orice reprezentare a chipului omenesc."

Domnul Everard îşi privea ceasul şi se foia nerăbdător. Începu să spună ceva, dar domnişoara Carter i-o luă înainte. „E atât de abstract ceea ce spuneţi, domnule Bledyard! Am putea considera de la bun început că e imposibil să reprezinţi chipul omenesc cu destulă evlavie

- şi poate în sens absolut nu există niciodată destulă evlavie.

Dar dacă ne gândim la picturi de Rembrandt, de Goya, de Tintoretto, de…”

Vocea domnişoarei Carter răsuna tot mai puternic. Se aprindea din ce în ce mai tare. Bledyard încerca s-o întrerupă. Domnul Everard scoase nişte sunete abia articulate.

Vorbind foarte tare, Mor reuşi să-i acopere pe toţi. „Regret, dar acum trebuie să plec.” Brusc se *lăsă tăcere.*

Bledyard îşi lăsă ceaşca jos şi se ridică. Se întoarse spre domnul Everard. „Mulţumesc, i se adresă el, pentru prânzul plăcut, dom-nu-le E-ver-ard. Mi-a făcut plăcere s-o cunosc pe domnişoara Carter. Sper că n-am stat, stat prea mult.”

Domnişoara Carter se ridică. Era îmbujorată şi agitată.

Glăsui: „Sincer, vă mulţumesc foarte mult - a fost atât de amabil din partea dumneavoastră. Mi-a făcut măre plăcere”.

Evvy avea aerul c-o să leşine de epuizare. Coborâră cu toţii în hol. De pe scări, Mor văzu pachetul cu cărţi pe care-l lăsase pe măsuţa din hol. Se năpusti spre el şi găsi prilejul să i-l înmâneze în grabă domnişoarei Carter. „Cărţile pe care le-am promis.”

Domnişoara Carter le luă absentă şi spuse: „Ah, mulţumesc”, aproape fără să-l privească. Mor îl blestemă în gând pe Bledyard. Ieşiră cu toţii pe aleea cu pietriş din faţa casei. Căldura dogoritoare a după-amiezii se ridica în valuri din pământ.

„Ah, Bill, vorbi Evvy, te rog transmite-i soţiei tale scuzele mele. Intenţionasem s-o invit, zău că intenţionasem s-o fac, dar ştii cât sunt de nepriceput. În perioada asta a anului şcolar memoria mă părăseşte cu desăvârşire. Dar te rog mult să i-o spui şi să-i transmiţi scuzele mele.”

„Negreşit”, răspunse Mor, care n-avea nici cea mai vagă intenţie să-i transmită lui Nan asemenea scuze stupide. Ştia cum ar fi primite.

„Şi nu te lăsa până n-o convingi să ţină discursul acela scurt la dineu”, spuse Evvy.

„O să încerc”, făcu Mor. Îşi puse mâna streaşină la ochi să se apere de soare.

„Ei bine, mă bucur mult că aţi venit, exclamă Evvy, mi-a făcut mare plăcere. Acum trebuie să mă întorc la treburile mele. Avem în faţă sfârşitul trimestrului, ştiţi asta. La revedere, domnişoară Carter, o să ne întâlnim în curând - şi vă mulţumesc că aţi venit.” Se retrase fără întârziere în casă şi închise uşa.

Cei trei oaspeţi rămaseră un timp locului, nehotărâţi, pe alee. Mor îşi spuse: dacă Bledyard mai scoate o vorbă îl ating. Era evident că şi domnişoara Carter gândea la fel. Jucându-se cu piciorul în pietriş, făcu grăbită: „Trebuie să plec acum. Doriţi careva din dumneavoastră să vă duc cu maşina până la şcoală?” Invitaţia nu era făcută cu prea multă

convingere.

Mor descoperi cu nespusă uimire că marele Riley verde din faţa intrării îi aparţinea probabil domnişoarei Carter. I se părea de necrezut ca o femeie atât de firavă să posede o maşină atât de mare. O clipă mai târziu, ideea i se păru încântătoare.

Bledyard răspunse fără întârziere: „Nu, vă mulţumesc, domnişoară Carter. Am bicicleta, bicicleta aici. O să merg cu ea. Aşa că vă spun la revedere.” Dispăru brusc după colţul casei.

Mor rămase singur cu domnişoara Carter. Făcu un calcul rapid. Se simţi brusc copleşit de dorinţa intensă de a face o plimbare cu maşina domnişoarei Carter. Spuse: „Da, mulţumesc, ţi-aş fi recunoscător dacă m-ai lua”.

Deschise portiera pentru ea, apoi sări în maşină pe cealaltă parte. Domnişoara Carter aşeză pachetul cu cărţi pe bancheta din spate. Apoi îşi puse nişte ochelari fumurii, îşi legă în jurul capului o eşarfă multicoloră. După aceea porni motorul. Nici nu porniseră bine când fură depăşiţi de-o apariţie stranie. Era Bledyard călare pe bicicleta lui, împingând bicicleta lui Mor. Trecu pe lângă ei în viteză cu capul aplecat şi coti de pe alee pe poteca de biciclete care ducea spre şcoală.

Ce obrăznicie din partea lui! îşi spuse Mor. Spera ca domnişoara Carter să nu-şi dea seama de semnificaţia acestui spectacol. Îi era teamă că o să înţeleagă. Apoi izbucni brusc în hohote.

„De ce râzi?” întrebă domnişoara Carter.

Mor continuă să râdă. „Ce mai tip şi Bledyard ăsta!”

Maşina prinse viteză.

VI

RILEY-UL O COTI SPRE ŞOSEA.

„Îmi pare rău că am folosit un ton atât de brusc când m-am oferit să vă duc cu maşina, rosti domnişoara Carter. Mi-era teamă să nu accepte cumva domnul Bledyard. Sincer vorbind, n-aş mai fi putut să-i suport compania nici măcar o clipă."

„Nu-ţi face probleme, replică Mor. E foarte greu la început. Cu timpul te obişnuieşti cu el. Bledyard are ceva cu totul deosebit."

„Fără îndoială că are ceva cu totul deosebit, dar ceva care te scoate din fire. Sunt convinsă că nu e nebun - dar are o trăsătura caracteristică pentru nebuni. Îşi susţine punctele de vedere cu insistenţă şi coerent şi cu o logică aparentă - dar într-un fel totul e pe dos, există pe undeva o deformare fantastică."

„Ştiu, acceptă Mor, gândindu-se brusc la soţia sa. Şi totuşi Bledyard impune respect. Te trezeşti întrebându-te din când în când dacă nu cumva viziunea ta e cea deformată."

„Da, recunoscu domnişoara Carter. Of, doamne!" Frână brusc maşina. Erau aproape de intrarea principală a şcolii. „Te deranjează dacă mai stăm de vorbă două-trei minute? Am impresia că am şi ajuns. Sincer îţi spun că m-a dat peste cap discuţia aceea. E o mare uşurare să pot schimba o vorbă cu dumneata."

„Nu mă deranjează deloc, răspunse Mor. Nu sunt câtuşi de puţin grăbit. N-am nimic deosebit în după-amiaza asta." Cuvintele ei îi făcuseră plăcere.

„Ei bine, în cazul acesta, spuse domnişoara Carter, ce-ar fi să mergem puţin mai departe? Ştiu că nu e frumos din partea mea şi că s-ar cuveni să lucrez, dar trebuie neapărat să stau puţin la aer. Şi am impresia că şi dumneata ai nevoie, de aşa ceva. Te aduc înapoi imediat" Debreie şi maşina alunecă din nou uşor.

În clipa următoare în sufletul lui Mor încolţi un sentiment de vinovăţie. Deşi nu avea propriu-zis ore, erau o mulţime de lucruri pe care ar fi trebuit să le facă în după-amiaza asta. Oricum, era atât de minunat să zbori cu maşina, în aerul nemişcat al după-amiezii fierbinţi, transformat într-o briză caldă, în timp ce şoseaua zgomotoasă şi ameninţătoare devenise o cale deschisă şi supusă care, în fine, ducea şi ea undeva. Mor observă că trecuseră podul peste calea ferată fără să-şi dea măcar seama că urcaseră panta. Avea senzaţia că toate astea îi făceau bine după atmosfera încărcată din

salonul domnului Everard. Nu era nimic rău dacă ieşea la o mică plimbare.

„Omul ăsta m-a tulburat cumplit", vorbi domnişoara Carter. Era foarte serioasă. Evident nu se putea gândi la nimic altceva în afară de Bledyard.

„Ei bine, atunci să-l ia naiba! exclamă Mor, dacă te-a tulburat."

„Nu, nu, se împotrivi domnişoara Carter, aşa cum ai spus-o şi dumneata, s-ar putea să aibă dreptate - sau, mai bine zis, nu sunt chiar convinsă că are dreptate, dar totul vine brusc ca un reproş. Îmi iau arta foarte în serios. De fapt, e tot ce mi-a mai rămas *acum*. Ştiu că lucrez bine. Sper că o să am rezultate şi mai bune. Dar omul ăsta mi-a creat sentimentul că tot ce lucrez nu face două parale. Într-un sens e lamentabil, lamentabil, o ştiu." Pronunţa cuvântul aşa cum ar fi făcut-o un străin, subliniindu-i semnificaţia. Vorbea din nou agitat, gesticulând cu mâna ei mică pe deasupra volanului. Şi în timp ce vorbea accelera. Acostamentele nisipoase ale şoselei goneau nebuneşte în sens invers şi o serie de maşini rămaseră în urmă. Într-o secundă indicatorul de viteză urcă la şaptezeci de mile. Domnişoara Carter părea că nici nu bagă de seamă. Mor se ţinea de scaun.

„Te rog, spuse el, mai redu viteza. Nu circul prea des cu maşina. Aşa cum a spus Bledyard, fiecare trebuie să-şi găsească singur calea. Şi aşa cum ai spus chiar dumneata, remarcile lui sunt prea abstracte. Răspunsul i-l dau înseşi lucrările lui. Iar răspunsul dumitale sunt lucrările dumitale. Când nu eşti tulburată de teorii, când rămâi singură cu lucrările dumitale, ştii ce ai de făcut şi cel puţin în ce direcţie, ar putea fi atinsă perfecţiunea." Mor vorbi cu convingere. Îşi dădea seama că poate s-o înveţe ceva, s-o facă să înţeleagă. La rândul lui, trebuia să se străduiască şi el să înţeleagă ceva anume. Dorea să continue discuţia.

„Scuză-mă", rosti domnişoara Carter. Micşoră viteza şi continuară drumul un timp în tăcere. Ajunseseră la marginea Marsingtonului. Maşina se opri la stop.

„Aici ia-o la stânga, o rugă Mor. Să ieşim din şoseaua principală." Nu voia să treacă prin faţa prăvăliei lui Tim Burke.

Cotiră şi peste câteva secunde intrară pe un drum de ţară. Şuierul maşinilor se potoli încetul cu încetul şi amuţi de tot. Frunzele se îmbrăţişau deasupra capetelor lor. Domnişoara Carter, opri motorul. „E surprinzător să descoperi că poţi evada atât de lesne. Mă întreb: nu e vreun râu pe aici prin apropiere? Mi-e înfiorător de cald - ar fi minunat să vedem o apă. O mai fi mult până la mare?"

„O, e mult prea departe! răspunse Mor, scandalizat. Pe aici locurile sunt cam uscate, dar sper să găsesc un râuleţ pentru dumneata. Ia să văd. Da, dacă o ţinem înainte încă vreo câteva mile ar trebui să dăm de unul. Ţine-o drept, oricum, o să recunosc eu drumul când o să-l

întâlnim.”

„Eşti sigur că nu-ţi încurc programul? întrebă domnişoara Carter. Să-mi spui de îndată ce vrei să ne întoarcem. Sau vrei poate să te duc undeva, sau să mergem să iei nişte lucruri de care ai nevoie. După câte am reţinut, ai spus că n-ai maşină.”

„N-am, recunoscu Mor, şi mi-ai face un serviciu dacă puţin mai târziu m-ai lăsa pe aici, prin apropiere. Ar trebui să vizitez pe cineva şi, pentru că suntem pe aici, aş profita să mă duc în după-amiaza asta. M-ar scuti de un drum cu trenul. Dar mai întâi să găsim râul ăla al dumitale. N-o să dureze mult.” Lui Mor îi venise ideea că, de vreme ce se afla în Marsington, i-ar putea face o vizită lui Tim Burke. În starea de exaltare în care se aflase în seara din ajun, nu reuşise să vorbească destul de amănunţit cu Tim. Înainte de a deschide discuţia fie cu Nan, fie cu Evvy, Mor se gândi că ar trebui să aibă informaţii mai precise în legătură cu aspectul financiar al planului. Era sigur că Nan va ridica unele obiecţii de ordin financiar - şi, ca s-o poată convinge, trebuia să posede răspunsuri precise. O nouă discuţie cu Tim ar fi extrem de folositoare.

„S-a făcut”, spuse domnişoara Carter. Drumul se deschidea la faţa lor şi ea lăsă maşina s-o pornească în goană. Era clar că uitase de neliniştea de care fusese cuprins Mor cu puţin în urmă. După expresia de pe chipul ei, bănuia că se gândeşte în continuare la reproşul lui Bledyard. Îi vedea ochii dintr-o latură, pe sub ochelarii fumurii, cum se dilatau stăpâniţi de gânduri. Ţinea uşor volanul cu mâna ei micuţă, celălalt braţ fiindu-i proptit pe marginea portierei. Un pâlc de pini îşi mătură ramurile pe deasupra capului ei şi maşina se umplu de miros de nisip şi răşină. Era într-adevăr un ţinut uscat.

Mor îşi aminti că îi spusese lui Nan că se va întoarce la ceai. I se adresă domnişoarei Carter. „Vrei să opreşti când ajungem la o cabină telefonică? Trebuie s-o sun pe soţia mea să-i spun la ce oră mă întorc.”

„Bineînţeles”, răspunse domnişoara Carter. Ajunseră curând în faţa cabinei telefonice şi ea opri maşina.

Mor intră în cabină şi începu să se scotocească după o fisă. Era înconjurat de o tăcere stranie acum, când nu se mai auzea bătaia motorului. O clipă mai târziu, din această tăcere se ivi vocea lui Nan. Întotdeauna se simţea o încordare în glas când ridica receptorul. „Alo!”

„Alo, Nan, începu Mor. Eu sunt, Bill. Te-am sunat să-ţi spun că nu vin la ceai. Mai am câteva treburi de rezolvat şi apoi trebuie să mă duc să-l întâlnesc pe Tim Burke în legătură cu nişte chestiuni laburiste.”

„Bine, făcu Nan. Când vii acasă?”

„O, cam pe la cinci şi jumătate cred, răspunse Mor. Poate chiar mai devreme. Pa!”

Aşează receptorul în furcă. Apoi rămase nemişcat în cabină şi fu cuprins de o senzaţie ciudată şi rece. De ce naiba făcuse asta? De ce-i spusese lui Nan o minciună? De ce nu-i spusese că a ieşit la plimbare cu maşina împreună cu domnişoara Carter? Nici măcar nu se gândise dinainte la ce-o să-i spună. Scosese minciuna pe moment fără să stea pe gânduri. De ce? Bănuia c-o făcuse intuind vag comentariile sarcastice şi nesuferite ale lui Nan, cum de-şi poate irosi o după-amiază în asemenea chip. Dar ăsta nu era un motiv s-o mintă. Oricum, era curată prostie. Îl putea vedea oricine în maşină cu domnişoara Carter. Dar nu asta era problema. N-ar fi trebuit s-o mintă pe Nan. Se strecură afară din cabină.

„Ce s-a întâmplat? întrebă domnişoara Carter. Arăţi foarte ciudat. Ţi-e rău?"

„Nu, mi-e bine, răspunse Mor. Doar căldura. O să fie mai bine de îndată ce porneşte maşina."

Domnişoara Carter îi aruncă o privire îngrijorată şi o porniră mai departe.

Încă o minciună, îşi spuse Mor. Brusc se adresă domnişoarei Carter: „Îmi pare rău, dar nu ăsta e adevărul. De fapt nu ştiu nici eu de ce nu i-am spus soţiei că sunt cu maşina în compania dumitale - şi asta a fost o mare prostie din partea mea."

Domnişoara Carter se întoarse să-l privească. Ochii îi erau ascunşi de ochelarii fumurii. Acum o să mă dispreţuiască, îşi spuse Mor. O să mă dispreţuiască pentru că am spus o minciună şi pentru că i-am spus ei că am spus-o.

„O, doamne, exclamă domnişoara Carter. Când te întorci, trebuie să-i spui. N-o să se supere prea tare,nu? Dar cred c-o să fie supărată pe mine."

Mor fu cuprins de un sentiment de uşurare şi de o simpatie nemărginită faţă de domnişoara Carter. Desigur, procedând astfel era destul de cinstit şi nu făcea rău nimănui. Îl aştepta o jumătate de oră neplăcută cu Nan, asta-i tot. Îi era recunoscător domnişoarei Carter pentru felul simplu în care reacţionase şi era bucuros că-i spusese.

„Desigur, ai perfectă dreptate, recunoscu Mor, bineînţeles că o să-i povestesc când mă întorc. Pe mine o să se supere, şi pe bună dreptate, dar nu şi pe dumneata - o să am grijă de asta. Regret toată povestea. Sunt o hahaleră."

Maşina gonea în timp ce ei discutau. „Unde ne aflăm acum?" întrebă domnişoara Carter.

Mor nu era tocmai sigur. „Mai mergi puţin, o îndemnă el. S-ar putea să nu fi observat cotitura. Încă o clipă şi o să descopăr un punct de reper." Avea senzaţia că discuţia din ultima parte a drumului înlăturase nişte bariere dintre el şi domnişoara Carter, şi acum se simţea mai la largul său în prezenţa ei. O clipă se bucură chiar de

nerozia lui.

Domnişoara Carter reduse viteza şi Mor începu să studieze locul. Pătrunseseră adânc în peisajul neregulat şi înveşmântat în conifere din comitatul Surrey, care leagă între ele nervurile în evantai ale şoselelor principale ce se desfac din Londra: regiune unde londonezul evadat, singurul citadin îndreptăţit să folosească cuvântul chiar în sensul său propriu, spune cu oarecare ezitare: „Acum, în fine, am ajuns cu adevărat *la ţară”*.

Mor decretă că trecuseră probabil de bifurcaţia la care se gândise el, dar era convins că dacă vor merge înainte, tot vor întâlni râul. Era hotărât ca după acest incident neplăcut să n-o dezamăgească pe domnişoara Carter. Simţea că-i rămăsese îndatorat. După-amiaza devenise mai fierbinte şi porţiunile de pădure mai dese, mai de nepătruns, răspândind un parfum persistent. Continuară drumul.

Brusc, ovaţionară amândoi ceea ce le apăru pe neaşteptate în faţă. Domnişoara Carter puse o frână puternică şi maşina înaintă încă puţin. Spuse; „Ce ciudat, la început am crezut că e doar un miraj „. Opri Riley-ul la câţiva paşi de vad.

Apa tăia, sticlind, drumul într-un şuvoi lat şi continuu.

O auzeau curgând. O clipă nu scoaseră o vorbă, căzuţi parcă într-un fel de transă, ascultându-i susurul. Apoi domnişoara Carter lăsă maşina să alunece foarte încet înainte, până când roţile din faţă atinseră apa. Se întoarse spre Mor cu o privire triumfătoare.

Mor era încântat de bucuria ei. Se uită de jur împrejur. Apa ieşea din pădure pe sub lespezi de beton acoperite cu pământ şi ierburi. Dincolo de ele pomii creşteau des şi nu mai puteai vedea ce se întâmplă cu şuvoiul. Mor privi peste apă. Nu departe, dincolo de vad, drumul o cotea spre stânga. „Hai să coborâm acolo, propuse Mor, arătând cu degetul. S-ar putea ca mai departe să reuşim să atingem malul râului.”

Domnişoara Carter îi aruncă o privire puţin îngrijorată. „Eşti sigur că mai ai timp? întrebă ea. Nu vreau să te încurc. Şi aşa ţi-am creat destule neplăceri cu şotiile mele.”

„Asta-i bună! făcu Mor. N-ai nicio vină, draga mea copilă. Mai am puţin timp. Dacă vrei să mergi… N-o să ne ia decât câteva clipe ca să-l privim.”

„Mi-ar face mare plăcere!” răspunse domnişoara Carter fără întârziere şi maşina trecu prin vad alunecând cu un fâşâit uşor şi luă curba. Aici, pomii se îmbrăţişau din nou peste capetele lor şi lumina era de un verde difuz. Domnişora Carter îşi scoase ochelarii.

Cam după o sută de iarzi văzură că drumul îngust o cotea spre dreapta, în direcţia opusă locului spre care trebuia să curgă râul. Nici aici nu puteau vedea ce se întâmplă din pricina desişului, deşi atunci când maşina se opri şi domnişoara Carter stinse motorul, auzi la

distanţă” murmurul apei. Chiar în faţa lor se înălţa o poartă albă şi dincolo de ea pornea un drumeag lin şi verde, ce cotea la stânga printre ferigi şi rugi, pe sub o arcadă neîntreruptă din ramuri de stejar, mesteceni şi conifere. Te îmbia. Cei doi schimbară o privire.

„Să lăsăm aici maşina, propuse Mor. Am putea merge pe jos până acolo şi în câteva clipe am fi la râu.”

„Nu, se împotrivi ea, de ce să mergem pe jos? Putem merge cu maşina.” Şi sări din maşină, deschizând poarta. Câteva clipe mai târziu Riley-ul se legăna încet de-a lungul drumeagului.

„Să conduci o maşină pe un asemenea drumeag îngust, spuse domnişoara Carter aproape în şoaptă, e ca şi când ai naviga cu o barcă pe o stradă. E fantastic.”

Mor nu scotea o vorbă. Aşa era. Motorul nu mai făcea acum aproape niciun zgomot şi în după-amiaza de vară sunetul lui era acoperit de zumzetul pădurii, zumzet ameţitor care se contopea cu tăcerea. Era ca şi cum din clipa în care trecuseră de poarta albă ar fi intrat într-o altă lume. Spiritul pădurii îi copleşea şi Mor se trezi privind când într-o parte, când în alta, aşteptându-se să vadă ceva neobişnuit. Drumeagul era bine întreţinut şi acoperit cu iarbă fină şi cineva tăiase ferigile de pe cele două margini. Totuşi, ferigile şi florile de câmp erau destul de aproape pentru ca roţile maşinii să le atingă şi Mor văzu înainte ca nişte brazde de grozamă, floarea cucului, poala rândunicii, legănându-se uşor, şi încadrând drumeagul. Ici şi colo se deschidea o perspectivă adâncă până în inima pădurii de-a lungul unor alei presărate cu frunze, pe care se filtra o lumină brună. Nu se vedea încă nici urmă de râu. Domnişoara Carter opri brusc maşina. Vorbi şi acum în şoaptă: „N-ai vrea să conduci?”

Mor tresări. Trecuseră aproape cincisprezece ani de când nu se mai urcase la volan, şi niciodată nu avusese maşină proprie. „E mult de când n-am mai condus, răspunse, şi nu ştiu dacă mă mai pricep. Oricum, n-am permis de conducere.”

„N-are importanţă, spuse domnişoara Carter, n-o să afle nimeni şi nici măcar nu suntem pe un drum adevărat. Ţi-ar face plăcere?”

„S-ar putea să-ţi stric maşina asta frumoasă”, răspunse Mor. Dar ştia că i-ar face plăcere, chiar foarte multă plăcere să conducă Riley-ul. Înainte de a mai adăuga ceva, domnişoara Carter sări din maşină şi schimbară locurile. Părea foarte satisfăcută şi-l privea încântată pe Mor, care se uita încurcat la bord. Nu-şi mai amintea nimic. „Cum o pornesc?” întrebă el.

„Acolo e contactul, e răsucit, acolo e demarorul şi acolo e schimbătorul de viteze. Ţii minte cum sunt aşezate vitezele? Iată ambreiajul, frâna de picior şi acceleraţia. Frâna de mână e aici în faţă.” Domnişoara Carter ste proptită într-o rână pe locul ei, cu aerul vesel al unui băieţaş care vede că taică-său e pe cale de a încurca rău

treaba.

Mor se simţea mare şi neajutorat. Se jucă puţin cu vitezele. Începea să-şi aducă aminte. Porni motorul. Apoi, cu gesturi precaute, puse schimbătorul în viteza întâi şi ridică piciorul de pe ambreiaj. Cu o smucitură, Riley-ul ţâşni înainte. Mor apăsă imediat pe frână şi motorul încremeni. Domnişoara Carter se zgâlţâia de râs. Îşi ridicase picioarele pe banchetă înfăşurându-şi fusta în jurul gleznelor.

„La dracu!" exclamă Mor. Încercă din nou, cu mai mult succes de astă dată. Riley-ul alunecă alene, iar Mor îl pilotă atent la cotitura drumeagului. Un pom mătură acoperişul. Alunecau prin inima pădurii aproape fără zgomot. Domnişoara Carter avea un aer grav acum. Privea înainte. Simţind cum limuzina toarce calm, ascultătoare la comenzile lui, Mor se simţea ca un rege. Trăia momente de bucurie profundă şi intensă. Trupul i se relaxă. Făcea una cu maşina, cu pădurea care se mişca încet, cu covorul des şi verde al potecii din faţa lor. Înaintară un timp fără să scoată o vorbă.

Apoi Mor îl văzu pe pădurar. Stătea lungit alături cu drumeagul, într-un luminiş în care pomii se retrăgeau şi lăsau un spaţiu întins acoperit cu frunze uscate. De jur prejurul luminişului florile şi ferigile se împleteau formând un fel de bordură lată, iar în punctul cel mai îndepărtat o viroagă triunghiulară cobora adânc în pădure, unde se pierdea în umbra deasă. Omul stătea tolănit într-o rână în frunzele uscate şi părea că se distrează cu nişte cărţi de joc viu colorate. Cele mai multe cărţi le ţinea în mână, dar vreo cinci, şase erau întinse pe jos. Era un bărbat scund şi solid, îmbrăcat cu nişte pantaloni ponosiţi albăstrii, de bumbac, şi o cămaşă albastră. Hainele păreau un fel de uniformă, fără o identitate precisă. Alături de el, între ferigi, se vedeau o legătură şi ceva ce semăna cu mânerul unei unelte. Şedea în profil faţă de ei, cu ochii plecaţi în pământ, iar bronzul smead al obrazului îţi sugera că s-ar putea să fie ţigan. Avea părul negru şi încâlcit.

Cu un gest involuntar Mor opri maşina. Erau la câţiva paşi de bărbatul acela. Trecu o clipă. Silueta tolănită nu-şi ridică ochii. Continua să privească fix şirul de cărţi întoarse cu faţa în sus. Nu dădea nici cea mai mică atenţie spectatorilor din maşină. Mor simţi cum domnişoara Carter îl apucă de braţ. Porni din nou motorul şi merseră mai departe. Omul dispăru din raza lor de vedere, printre copaci.

Mor se întoarse spre domnişoara Carter. Era palidă şi-şi astupase gura cu palma. „N-ai de ce să te temi" îi spuse Mor.

„Mi-e teamă, totuşi, rosti domnişoara Carter. Nu ştiu de ce".

Maşina sălta uşor înaintând. Cărarea părea fără sfârşit. Mor era şi el puţin înspăimântat, fără să ştie de ce. Vorbi: „De bună seamă, e unul dintre pădurarii ăia nomazi care lucrează pentru comisia silvică. Locuiesc în pădure în adăposturi sau corturi."

„Mi-a făcut impresia că e ţigan, spuse domnişoara Carter, şi sunt sigură că ei nu muncesc pentru nimeni. Mă întreb dacă n-ar fi trebuit să-i dăm de pomană? Dumneata ce crezi?" Mor îi aruncă o privire scurtă. Îl descumpănea nervozitatea ei. „E mult mai bine să nu le dai bani. Unii dintre ei sunt foarte mândri." Spunând asta îşi dădu seama că ar fi fost foarte stânjenit dacă ar fi trebuit să se adreseze acelui bărbat.

„Ai observat, nu erau nişte cărţi de joc obişnuite!" făcu domnişoara Carter.

În clipa aceea ajunseră la o altă cotitură a drumeagului şi iată că în faţa lor curgea râul. Drumeagul cotea de-a lungul apei pierzându-se într-o pajişte largă, iar râul curgea viguros ca o oglindă lucioasă şi strălucitoare, printre maluri cu stuf, sălcii şi creţuşcă ce se unduiau sub bătaia brizei. Câteva flori de nu-mă-uita se iveau întârziate la rădăcina trestiilor. Se simţea miros de apă.

Mor opri maşina şi ieşiră amândoi. Înaintară până la marginea apei şi rămaseră nemişcaţi un timp, fără să scoată o vorbă. Priveliştea semăna atât de mult cu o grădină, încât Mor se uită în jurul lui, aşteptându-se parcă să vadă în apropiere o casă. Dar nu se vedea nimic în afara râului, care iarăşi se pierdea, de o parte şi de alta, în desişul pădurii. O privi pe domnişoara Carter. Răsărea parcă din urzeala florilor şi frunzelor de pe malul râului. Avea căutătura pierdută a unui drogat. Stătea cu mâinile întinse orbeşte spre frunziş. Rupse o frunză, o duse la gură şi o mestecă după pe gânduri, cu ochii aţintiţi la apă.

Mor se întoarse şi făcu câţiva paşi de-a lungul pajiştii cu iarbă deasă. Aici erai într-adevăr la ţară, în locul unde trecerea de la un anotimp la altul este marcată de semne mărunte. Porumbarul cedează locul păducelului, iar acesta socului. Ce rar venea aici! Dădu deoparte ramurile şi văzu cum râul se lărgeşte într-un soi de iaz ascuns sub un plafon scund format din frunze. În acel loc malul cobora lin în trepte şi se întâlnea cu apa formând o plajă de prundiş. Dincolo de ea, pârâul părea mai adânc, vârstat spre celălalt mal de o puzderie de flori albe de piciorul cocoşului, ce se răreau şi dispăreau spre mijlocul şuvoiului. O pană albă de lebădă era purtată uşor pe firul apei. Mor se întoarse cu intenţia să-i spună însoţitoarei lui ce descoperise, dar se pomeni cu ea chiar alături de el.

„Ah! exclamă domnişoara Carter, vreau să înot! Te superi? Vreau neapărat, neapărat să înot!"

Fu oarecum descumpănit şi şocat de această idee; dar îşi dădu seama că i se cere acordul şi că nu poate spune nu. Rămase tăcut.

„Vai, te rog, trebuie neapărat să înot", exclamă din nou domnişoara Carter. Mor văzu sticlirea nestăpânită din ochii ei. Îşi aminti brusc de grădina de trandafiri, de camera lui Bledyard.

„Eşti liberă să înoţi, dacă vrei, rosti el. Sper numai să nu apară nimeni. O să stau aici la distanţă, pe mal, să te feresc de eventualii intruşi.”

„N-o să vină nimeni, răspunse domnişoara Carter, n-o să găsească nimeni locul ăsta. Da, du-te acolo. O să mă dezbrac aici, la capătul celălalt al şirului de arbuşti. N-o să dureze decât câteva clipe. Dar trebuie negreşit să intru în râu.”

Mor ieşi din nou în razele soarelui şi porni mai departe, târându-şi picioarele prin creţuşca de la marginea apei. Nu se simţea la largul lui. Soarele ardea fierbinte. Pe obraji i se prelingea transpiraţia ca nişte dâre de lacrimi. E drept că râul era tare îmbietor. Îşi întoarse capul în direcţia opusă. Se aşeză într-un loc unde un spaţiu liber între trestii îi permitea să vadă o fâşie mică de apă. Aici malul era înalt şi abrupt şi râul curgea la vreo trei-patru picioare sub el. Tufele de grozamă de pe celălalt mal exalau parfumul lor puternic, asemănător cu cel al brânduşelor. O libelulă mare plană o clipă în aer şi apoi dispăru în nemărginire. Nu cânta nicio pasăre. Căldura le amuţise pe toate.

Mor stătea cu spatele spre locul unde pomii cu ramurile până la pământ ascundeau vederii balta înecată în verdeaţă şi pe domnişoara Carter. Câteva clipe mai târziu auzi un pleoscăit şi apoi un strigăt triumfător. „E minunat! izbucni domnişoara Carter de undeva din spatele lui. E fantastic de caldă. Şi apa e atât de limpede, şi ştii, aici creşte şi brădiş.”

„Fii atentă, o sfătui Mor. Să nu te încurci în ierburile alea.”

Pleoscăitul continua.

Mor se simţea foarte stânjenit. Brusc se pomeni regretând escapada asta necugetată. Gândul îi fugi la Nan şi ideile optimiste de la începutul după-amiezii i se părură acum copilăreşti. Se gândise că nu era nimic rău în toată povestea. Dar de unde putea şti? N-avea precedente pentru întâmplări de felul acesteia. Nu-şi înşelase niciodată soţia, cu excepţia unor minciuni mondene, spuse când şi când, şi vreo două minciuni în legătură cu starea sănătăţii sale. Asemenea situaţii deveniseră evenimente pe care Mor nu le putea uita. Nu se văzuse nevoit până acum să-i ofere lui Nan genul de confesiune cu care trebuia să se prezinte în acea seară în faţa ei. N-avea nici cea mai vagă idee de felul în care o să reacţioneze la aşa ceva. Desigur, nu se putea întâmpla nimic îngrozitor. Odată spus adevărul, nu le mai rămânea decât să-l rumege fiecare cumva. Dar nu ştia cum o să se petreacă exact lucrurile, nu ştia nici măcar vag, şi simţea o îngrijorare profundă.

Se întreba dacă se cade să-i povestească lui Nan despre baia pe care o făcuse domnişoara Carter. Poate că ar fi trebuit să-i ceară domnişoarei Carter să nu se scalde. Şi totuşi ar fi fost o dovadă de cruzime. Dacă era vorba să-i spună adevărul, şi de fapt asta era unica

ieşire posibilă, atunci trebuia să fie adevărul deplin. Desigur, avea să treacă pe la Tim Burke, în drum spre casă, şi ar însemna că măcar o parte din poveste e adevărată. Sau şi asta ar fi o înşelăciune? Sau poate că se hotărâse să-l viziteze pe Tim Burke ca pretext pentru a sta mai mult cu domnişoara Carter? Nu era sigur. Îi trecu prin minte că după această experienţă s-ar cădea să nu se mai vadă cu domnişoara Carter în afară de cazurile când o asemenea întâlnire va fi inevitabilă. Fireşte, nu însemna mare lucru în situaţia de fată. Ce neroadă minciună inventase! Transformase ceva simplu şi banal în ceva care părea important. Se uita la râu cu privirea pierdută. Un şoarece de apă traversă râul şi dispăru în trestiile de pe celălalt mal. Mor nu-l mai vedea. Simţi cum între el şi după-amiaza caldă se aşterne un văl întunecat de tristeţe. Se uită la ceas.

Era cinci şi un sfert. Mor sări în picioare. Cum zburase timpul! Trebuia să ia măsuri să plece imediat. Se îndreptă spre iaz şi văzu rochia albastră de mătase a domnişoarei Carter întinsă pe o tufă de grozamă şi sandalele ei mici aurii cocoţate pe un smoc de iarbă. Îşi întoarse ochii în grabă. „Domnişoară Carter, strigă el, cred că nu mai avem mult de stat. Până atunci eu o să întorc maşina."

Domnişoara Carter îi răspunse cu o voce foarte limpede de undeva din imediata apropiere. „Eşti sigur că poţi să te descurci?"

„Fii fără grijă", făcu Mor. Se urcă posomorât în Riley şi porni motorul. Cum de fusese atât de nerod să se pomenească într-o situaţie atât de stupidă? Diseară totul va fi din nou limpede şi lămurit. Nan o să fie jignită şi furioasă. Dar cel puţin el va fi ieşit din încurcătura asta. Îi displăcea profund sentimentul că o înşela chiar şi acum. Puse schimbătorul de viteză în marşarier şi-l porni. Îl dădu cu spatele câţiva paşi de-a lungul malului râului. Riley-ul porni brusc. Mor apăsă pe frână şi trecu în viteza întâi. Ridică încet piciorul de pe pedala de ambreiaj. Nu se întâmplă nimic. Încercă din nou, accelerând uşor. Iarăşi nu se întâmplă nimic. Maşina nu se urnea din loc. Atenţia lui Mor se concentra în întregime la ceea ce face. Încercă frâna de mână şi reluă toate mişcările, accelerând puternic de data asta. Maşina rămase nemişcată şi se auzi un fâşâit sinistru; una din roţile din spate învârtindu-se în gol în păpurişul şi buruienile mărunte.

Domnişoara Carter se Îndrepta spre el cu paşi mărunţi traversând pajiştea. Îşi reluase înfăţişarea puţin cam pretenţioasă, deşi parcă acum rochia de mătase i se mula şi mai tare pe trup. Era desculţă şi-şi ducea într-o mână sandalele şi ciorapii. „Ce s-a întâmplat?" întrebă ea cam îngrijorată.

„Se pare că ne-am împotmolit puţin", răspunse Mor. Coborî din maşină.

„Eşti sigur că frâna de mână nu e trasă?" întrebă domnişoara Carter.

„Sigur", făcu Mor. Se duse în spatele maşinii. Roţile din urmă erau

foarte aproape de marginea malului şi se prinseseră într-o plasă de buruieni şi ierburi încâlcite. Malul cobora brusc aici şi vegetaţia scundă ce se întindea dincolo de buza pantei era înşelătoare. Sub învelişul de plante pământul era umed şi clisos. Malul cobora abrupt până la apa ce curgea dedesubt la câteva picioare. Mor intră până la brâu în bălării şi văzu că roata dinspre râu era aproape în întregime în aer, ieşită din ierburile care atârnau din mal jos spre apă. Cealaltă roată părea să se fi afundat într-o adâncitură noroioasă. Roţile din faţă erau cam la două-trei picioare de malul râului.

„Cum stau lucrurile?" întrebă domnişoara Carter.

Îl urmă desculţă şi, când Mor se aplecă, îi văzu picioarele mici şi albe apărând în iarbă alături de pantofii lui butucănoşi.

„Fereşte-te de urzici, o avertiză Mor. Ei bine, acum cred că ştiu ce am de făcut. Mă tem că roata asta e cam prea aproape de buza malului. Dar am putea să ne urnim dacă ar prinde cealaltă roată. E imobilizată în noroi. Dacă am pune nişte iarbă şi nişte ramuri sub ea, am face treaba. Uite, eu o să ambalez motorul din nou şi tu să te uiţi la roţile din spate."

„Nu, eu ambalez motorul, replică domnişoara Carter. Poate că maşina o s-o pornească de dragul meu." Intră în maşină şi refăcu toate mişcările pe care le făcuse şi Mor. Rezultatul fu acelaşi. Motorul hurui zadarnic. Mor vedea cum roţile din spate se învârtesc, una între bălăriile de deasupra apei şi cealaltă în noroi, Domnişoara Carter întrerupse contactul şi ieşi din nou.

„Avem nevoie de foarte multe crăci şi iarbă", spuse Mor. Porni în goană spre liziera pădurii şi începu să smulgă braţe întregi de ferigi şi bălării înalte. Domnişoara Carter intră mai adânc în pădure şi strânse crăci şi vreascuri. Când se întoarse, Mor văzu că-i sângerează picioarele. Îngenunche amândoi alături de roată. Domnişoara Carter mirosea a apă de râu. Aşa cum stătea aplecată, din şuviţele de păr ud i se prelingeau picături în jos, pe piept. Îl ajută pe Mor să aştearnă frunzişul sub roată în ambele părţi. Mor strânse cu mâna noroiul de sub roată şi vâră în loc ghemotoace de ramuri şi ferigi.

„Asta e!" exclamă el. Acum ar trebui s-o pornească. O scoţi tu sau eu?

„O scot eu, făcu domnişoara Carter. Tu stai afară şi vezi ce se întâmplă."

Mor se lăsă pe vine în apropierea roţii, în timp ce domnişoara Carter se urcă din nou în maşină şi porni, motorul. Ţinându-şi respiraţia, Mor urmărea cum începe să se învârtă roata. Era în regulă, prindea pe ferigile uscate. Mor
era gata să strige când, brusc, se întâmplă ceva. O smucitură puternică şi maşina se opri din nou. Mor văzu cu uimire că roata se desprinsese complet de la pământ şi se învârtea în aer. Sări în picioare.

„Acum ce s-a mai întâmplat?” întrebă domnişoara Carter. I se simţea îngrijorarea în glas. Maşina se înclina spre râu.

Mor alergă în spatele maşinii. Se uită la cealaltă roată din spate. Petecul de pământ de sub ea cedase şi acum roata stătea suspendată în aer deasupra apei. Se părea că acum Riley-ul se sprijină pe axul din spate, călare pe mal.

„Ieşi din maşină”, strigă Mor.

„Nu, trebuie să mai încerc o dată”, se împotrivi domnişoara Carter.

„Ieşi, strigă Mor, chiar în clipa asta.”

Ieşi şi veni lângă el. Când văzu poziţia roţilor din spate; i se tăie respiraţia de spaimă.

„Îmi pare nespus de rău, exclamă Mor. Totul e numai din vina mea. Dar scuzele nu-şi au locul aici. Acum trebuie să hotărâm ce avem de făcut.”

„Ce-ar fi să băgăm ceva sub cealaltă roată din spate? întrebă ea. Dacă dumneata ai împinge cu putere dinapoi, s-ar putea s-o facem să se urnească.”

„Nu-mi prea vine să cred că s-ar putea, se îndoi Mor. Ar trebui să ridicăm cumva axul. Maşina e şi aşa prea înclinată.”

„Ce-ar fi dacă am ridica-o pe cric, propuse domnişoara Carter, şi-am aduce-o pe un loc neted şi apoi am lăsa-o din nou jos, încetul cu încetul?”

„N-o să reuşim s-o ridicăm pe cric, răspunse Mor. Cricul s-ar afunda în pământul moale. Şi, oricum, în clipa în care am coborî-o s-ar lăsa din nou, în aceeaşi poziţie."

Domnişoara Carter era îngrijorată, dar încă departe de-a se fi lăsat pradă disperării. Avu un moment de concentrare. Înainte ca Mor să poată schiţa un gest, se vârî sub maşină.

„Nu face una ca asta, domnişoară Carter, îi vorbi Mor pe un ton categoric. Maşina e atât de înclinată că nu e deloc prudent.”

Domnişoara Carter apăru de sub maşină. Cu genunchii şi tivul rochiei mânjite de noroi îşi aruncase ciorapii şi sandalele în iarbă.

„Voiam să văd ce se întâmplă cu axul, îi explică ea. De fapt, e proptit pe o piatră. Părerea mea e că ar trebui să punem ceva mare şi solid sub cealaltă roată şi apoi să scoatem piatra de acolo. Atunci maşina are să se sprijine din nou pe trei roţi.”

„Nu foloseşte la nimic, ripostă Mor. Singurul lucru care ne-ar putea fi de folos acum ar fi un tractor.”

„Bine, dar să încercăm întâi aşa”, vorbi ea hotărâtă şi-o porni alergând în pădure. Mor o urmă. Singurul lucru pe care-l simţea era o durere aproape fizică pentru maşină.

Domnişoara Carter găsi curând o lespede de piatră acoperită de muşchi şi Mor o ajută s-o care lângă râu. Era foarte grea. Mor îşi scoase haina şi-şi suflecă mânecile. Începură să împingă lespedea sub

roată. În timp ce-o manevrau piatra se umplu de noroi şi deveni alunecoasă.

„E o încercare nebunească”, făcu Mor. Stătea ghemuit şi se uita la domnişoara Carter, căreia îi năvălise tot sângele în faţă. Ici şi colo, pe roşul intens al obrajilor, se vedeau stropi de noroi. Îşi ridicase poalele rochiei, iar genunchii şi coapsa îi erau afundate în pământul mâlos. Arăta ca o saltimbancă de circ.

„Trebuie să avem multă grijă, zise ea, ca lespedea să nu se încline de sub maşină înspre exterior. Atunci când ea o să preia greutatea, maşina n-o să mai alunece spre râu.”

Mor oftă. Nu putea s-o părăsească. O ajuta să ducă la bun sfârşit încercarea.

„Acum, rosti Mor, problema e cum o să scoatem piatra de sub ax, fără să se prăvale totul peste noi?”

„O să folosim manivela”, hotărî domnişoara Carter. Nu era calmă dar dădea dovadă de hotărâre şi zel. Scoase din portbagaj manivela.

„Dă-mi-o, îi ceru el. Stai la distanţă şi pentru nimic în lume nu intra în maşină. Când o să se sprijine din nou pe trei roţi, o să încerc s-o mişc din loc.”

Mor intră o clipă în maşină, trase frâna de mână şi băgă schimbătorul în viteza întâi. Apoi se duse la spatele maşinii şi se întinse alături de roţi. Văzu cum roata dinspre pădure atinge lespedea pe care o aşezase împreună cu domnişoara Carter şi cum axul se sprijini pe o altă piatră, mai aproape de mal. Se băgă sub maşină şi cu manivela începu să sape adânc sub piatra pe care se proptea axul. Domnişoara Carter veni şi se aşeză alături de el, ascunsă aproape în întregime în ierburile înalte. Săpatul mergea mai lesne decât se aşteptase Mor. Poate, la urma urmelor, îşi spuse el, planul ăsta nebunesc are să reuşească. Simţi cum piatra cedează uşor şi începe să se afunde. Peste o clipă piatra n-are să mai atingă axul şi maşina se va sprijini pe trei roţi. Mor mai săpă puţin şi apoi se trase brusc înapoi.

Cu un scrâşnet înfiorător al cauciucurilor, rupând lăstărişul şi fărâmiţând pietrele, Riley-ul se smuci nebuneşte, aplecându-se spre râu. Mor îl văzu cum se ridică deasupra ca un animal care se cabrează. Se rostogoli iute în iarbă şi se ciocni de genunchii domnişoarei Carter. Amândoi se ridicară clătinându-se.

„N-ai păţit nimic?” strigă ea.

Mor nu răspunse. Se repeziră înainte să vadă ce se întâmplase cu maşina. Se surpase o altă bucată mare de pământ, iar maşina alunecase şi acum se legăna cu două roţi, una din faţă şi una din spate, ieşite mult peste buza malului. Sub ea, râul, învolburat şi mâlos din pricina ultimei avalanşe, aluneca mai departe cărând trestii lungi, smocuri de iarbă şi flori smulse.

„Hmm, făcu Mor. Ei bine, cred că a sosit momentul să ne ducem

după tractor.”

„E prea târziu pentru tractor”, răspunse domnişoara Carter pe un ton hotărât.

Mor pruncă o privire şi văzu că într-adevăr e prea târziu.

„Are să se rostogolească drept în râu” rosti domnişoara Carter.

Priviră amândoi. Încet de tot, limuzina se înclina spre apă. Se auzi un gâlgâit surd când bucăţi de pământ de pe mal se dezlipiră şi fură înghiţite de şuvoi. Mor o apucă pe domnişoara Carter de braţ şi o trase în lături. Urmă o pauză de câteva clipe în care se auziră murmurul neîntrerupt al râului şi foşnetul pădurii din preajmă. Acum maşina stătea în echilibru cu roţile dinspre pădure complet săltate de la sol, în timp ce roţile dinspre apă muşcau adânc din malul moale ajungând la jumătatea distanţei până la râu. Apoi începu să se mişte din nou, încet de tot. Roţile se desprindeau de la pământ tot mai mult, în timp ce capota se înclina din ce în ce mai tare, până ajunse să stea vertical deasupra apei. Apoi, cu un uruit asurzitor de metal turtit şi de pământ prăbuşit, maşina se prăvăli, dându-se peste cap în cădere, şi se opri cu roţile în sus în albia râului.

O tăcere stranie se aşternu imediat după zgomotul izbiturii. Se auziră din nou zumzetul pădurii şi murmurul râului, cumva altfel acum, când apa bolborosea înăuntru şi în afară prin geamurile deschise ale maşinii. Râul nu era deloc adânc şi apa nu se ridică mai sus de nivelul geamurilor. Trestiile se legănau în aerul cald şi libelulele ţâşneau ici, colo printre tulpinele verzi şi ascuţite. Totul era ca mai înainte, în afară de surpătura serioasă din mal şi de spectacolul Riley-ului ce zăcea răsturnat în mijlocul apei, expunându-şi în soarele asfinţitului roţile sinistre şi negre.

„Doamne sfinte”, făcu domnişoara Carter.

Mor făcu un gest s-o consoleze. Vedea că e gata să izbucnească în plâns.

„Sărmanul meu Riley”, făcu ea. Şi începu să plângă fără nicio reţinere.

Mor o privi o clipă. Apoi îşi petrecu un braţ în jurul ei şi o strânse la piept cu putere.

În clipa următoare domnişoara Carter îşi recăpătă stăpânirea de sine şi se eliberă fără întârziere din îmbrăţişarea lui Mor. Acesta îi oferi o batistă.

„Ştii ce? rosti el. Tot ce ne mai rămâne de făcut e să mergem să găsim un garaj de depanare şi să le cerem să rezolve treaba. De fapt, maşina nu e rău avariată - problema e s-o tragă afară. O să aibă nevoie de o macara, dar n-o să fie prea complicat. Părerea mea e să te urci în autobuz şi să te întorci acasă, domnişoară Carter, şi să mă laşi pe mine să aranjez restul. Îmi pare îngrozitor de rău de ce s-a întâmplat şi e inutil să-ţi spun c-o să suport costul reparaţiei. Du-te acasă acum şi

odihneşte-te ca lumea. Te conduc până la şosea”.

„Oh, nu fi stupid, răspunse domnişoara Carter, pe un ton obosit. N-am de gând să-mi las aici maşina. Dumneata du-te şi găseşte-i pe cei de la depanare. Eu una rămân aici.”

„Nu-mi vine deloc să te las singură în pădure”, se împotrivi Mor. Se gândea la pădurar.

„Te rog mult, du-te, îi ceru domnişoara Carter. Eu rămân aici. Ţin foarte mult să rămân lângă maşină.” Vorbea de parcă maşina ar fi fost un animal rănit.

Mor renunţă s-o mai convingă. Era evident că voia să-l vadă plecat. O luă pe jos de-a lungul drumeagului cu iarbă şi, trecând pe lângă luminiş, văzu că bărbatul acela plecase. Ieşi pe poarta albă şi chiar în clipa aceea reuşi să oprească o maşină care-l duse la un garaj din apropiere. În mai puţin de o jumătate de oră un camion mic prevăzut cu o macara îl duse din nou la râu, sfârtecând ferigile şi ramurile de o parte şi de alta a drumeagului, în timp ce îşi croia drum înainte.

Domnişoara Carter stătea în apă până la genunchi, alături de maşină. Când îi văzu venind se căţăra pe mal. Se îndreptă spre Mor.

„Ascultă-mă, te rog, i se adresă ea, acum du-te acasă. N-a fost din vina ta. Numai eu am fost de vină că te-am luat la plimbare. Te rog, du-te acasă. Soţia ta trebuie să fie foarte îngrijorată.”

„Trebuie să rămân ca să supraveghez toată treaba”, replică Mor.

Domnişoara Carter îl apucă de braţ: „Te rog mult, du-te insistă ea. Te rog mult, mult de tot.”

În cele din urmă Mor se lăsă convins. Cei de la depanare erau de părere că n-o să fie prea greu să ridice maşina; iar lui îi făcea impresia că domnişoara Carter ţine foarte mult să-l vadă plecat. Aşa că, după puţin timp, Mor se întoarse singur la şosea. Când se apropie de vad dădu cu ochii de cineva. Era bărbatul din luminiş, care stătea în apa ce-i trecea peste pantofi, atingându-i manşeta pantalonilor. Când îşi dădu seama de prezenţa lui Mor mai făcu câţiva paşi spre partea mai adâncă a vadului şi se opri din nou, fără să se uite în jur. Mor îl urmări câteva clipe. Apoi se întoarse şi o luă în cealaltă direcţie, de-a lungul drumului. Nu aşteptă mult şi găsi o maşină care-l scoase la şoseaua principală. De acolo prinse un autobuz.

În timp ce autobuzul înainta în vuietul maşinilor de-a lungul drumului ce ducea spre periferia cartierului de locuinţe, avu senzaţia că se trezeşte dintr-un vis. Nu trecuseră decât câteva ore din clipa în care se ridicase de la masă la Evvy. În ce lume păşise în acest răstimp? Oricare ar fi fost tărâmul în care rătăcise, se gândi Mor, un lucru era sigur, că nu-l va mai revedea a doua oară. Acest gând îi dădu un sentiment de tristeţe amestecat cu unul de uşurare. Se uită la ceas. Trecuse de opt. Fără îndoială că Nan e îngrijorată. Ar fi trebuit să-i telefoneze. Dar nu-i trecuse prin minte, fusese atât de rupt de restul

lumii în, atmosfera aceea ciudată de pe celălalt tărâm! Se cutremura ca de un fior, se uita să recunoască străzile familiare. Coborî din autobuz şi o luă în pas grăbit pe lângă şirurile de case construite spate în spate spre propria-i locuinţă.

Când ajunse la colţul străzii sale, se opri brusc. Din umbra unui pom ieşi o siluetă care-i era cunoscută şi care o porni grăbită în întâmpinarea lui. Era Tim Burke.

Tim se apropie de Mor, îl apucă de mână şi, întorcându-l în loc, începu să-l tragă înapoi pe drumul pe care venise.

„Tim! exclamă Mor. Ce s-a întâmplat, pentru Dumnezeu? Nu putem discuta acum. Uite, mă grăbesc spre casă. Am intrat într-o încurcătură îngrozitoare."

„Mie-mi spui c-ai intrat într-o încurcătură îngrozitoare!" făcu Tim. Îl înşfacă de braţ cu forţa unui luptător şi-l îndemnă să-l urmeze de-a lungul drumului. „A trebuit să te aştept aici. Nu eram sigur pe ce drum ai să vii. Nu vreau să mă vadă Nan." O cotiră pe altă stradă.

„Ce s-a întâmplat, Tim?" întrebă Mor, eliberându-şi braţul. Se opriră sub un copac.

„M-a sunat Nan la telefon", răspunse Tim.

Mor îşi făcu socoteala că, bineînţeles, deşi nu-i trecuse prin minte, era firesc ca Nan să-i telefoneze lui Tim să se intereseze de ce întârzie atât de mult. „Ce-a spus, întrebă Mor, când a aflat că n-am venit la tine?"

„Nu i-am spus asta", rosti Tina.

„Ce?" făcu Mor.

„Nu i-am spus asta, repetă Tim. I-am spus că ai stat la mine o bună parte a după-amiezii şi că tocmai atunci plecaseşi la biroul comitetului, că o să stai mai mult acolo şi că, probabil, ai să întârzii puţin."

Mor îşi duse mâna la frunte. „Tim, făcu el, pentru numele lui Dumnezeu, ce ţi-a venit să inventezi toate astea?"

Tim îl prinse pe Mor de pulpana hainei. „Te-am văzut la stopul de la Marsington, răspunse el, într-o maşină cu o fată."

Mor se sprijini de copac. Era un platan cu o scoarţă bălţată ce se cojea. Trase un petec de scoarţă. „Am înţeles, rosti el. Mă tem însă că imaginaţia ta irlandeză te-a dus prea departe, Tim. Tânăra nu era altcineva decât domnişoara Carter, care pictează portretul lui Demoyte. Şi, de fapt, *aş fi ajuns* la tine în după-amiaza asta dacă nu s-ar fi stricat maşina."

Tim nu scoase o vorbă. Toate câte i le-am spus nu sunt perfect adevărată, gândi Mor. Oh! Doamne!

„Tim, începu el. Iartă-mă. Ai fost foarte drăguţ. A ieşit o mare încurcătură azi, şi totul numai din vina mea."

„Nu eşti supărat pe mine, Mor? întrebă Tim. Înţelege-mă. Pur şi

simplu, n-am *putut* să spun că n-ai apărut pe la mine. Am încercat să fac tot ce mi-a stat în puteri. M-am gândit şi eu să fac cum e mai bine." Îl mai ţinea şi acum pe Mor de haină.

„Las' că-i mai bine aşa, Tim, spuse Mor. Ai făcut foarte bine, de fapt. Totul n-a fost decât din vina mea. Dar n-o să se mai întâmple niciodată aşa ceva. Tot ce ne stă în puteri e s-o lăsăm baltă şi să nu mai aducem niciodată vorba de asta. Îmi pare foarte rău că te-am amestecat şi pe tine. Şi-ţi mulţumesc pentru tot." Îl bătu uşor pe Tim pe umăr. Tim îşi luă mâna de pe braţul lui Mor.

Se uitară unul la altul. Privirea lui Tim exprima curiozitate, sfială şi afecţiune. Privirea lui Mor exprima afecţiune, exasperare şi remuşcare. O porniră împreună înapoi de-a lungul străzii.

Când ajunseră la colţ, Tim îl întrebă: „Ai apucat să vorbeşti cu ea despre treaba aia?"

„Nu, făcu Mor, dar o s-o fac cât de curând."

Se opriră o clipă.

„Nu eşti supărat, nu? întrebă Tim. Am făcut tot ce mi-a stat în puteri."

„Cum aş putea să mă supăr? exclamă Mor. Tu trebuie să mă ierţi. Ai făcut foarte bine. Şi acum să nu mai vorbim despre asta. Noapte bună, Tim."

Mor dădu colţul şi o porni încet pe drumul spre casă.

VII

LUMINA PĂRĂSEA PĂMÂNTUL ŞI se refugia în cer. Uşile salonului lui Demoyte erau deschise înspre grădină. Motivul repetat al trilului unor păsări umplea camera, acum, când nu era acoperit de voci omeneşti. În ultimele raze ale înserării, Rain Carter picta.

Era a doua zi după dezastrul cu maşina. Oamenii de la depanare reuşiseră s-o aşeze pe roţi destul de repede şi o remorcaseră până la garaj. Motorul fusese rău avariat şi inundat de apă, în rest însă maşina nu avusese prea mult de suferit în afară de capotă, care se teşise. Cei de la garaj promiseseră că în scurt timp o vor face să arate nouă-nouţă.

Oricum, Rain nu se gândea acum la Riley-ul ei. Nu se gândea nici la William Mor, deşi acesta era un subiect care o preocupase câtăva vreme înainte de a se duce la culcare în seara precedentă. Era cu totul absorbită de ceea ce face. La începutul dimineţii, Rain descoperise că e capabilă să ia nişte hotărâri importante în legătură cu tabloul şi, odată planul clarificat, porni fără întârziere să-l pună în aplicare.

În salon fusese aşternut un cearşaf alb pe care-şi instalase şevaletul, împreună cu un scaun de bucătărie şi o masă. Pe masă erau aşezate tuburile cu vopsele şi pensulele, iar pe şevalet fixase o pânză mare. Dincolo de şevalet, instalat într-un jilţ, stătea Demoyte, lângă uşa de sticlă, atingând cu umărul una din tapiseriile atârnate pe perete în spatele lui. Prin geam se zăreau un petec mic de grădină, câţiva copaci şi, dincolo de ei la mare depărtare, turnul şcolii. În faţa lui Demoyte se afla o masă pe care erau întinse cărţi şi hârtii. Şedea acolo, la cererea lui Rain, cam de la începutul după-amiezii, şi-şi cam pierduse răbdarea. Mare parte din timp Rain nu se apucase de pictat, ci se tot plimbase de la şevalet până la el şi înapoi, examinându-l, cerându-i să-şi schimbe puţin poziţia şi tot mutând diferite obiecte pe masă.

Demoyte era îmbrăcat într-o haină de catifea reiată cam ponosită şi purta lavalieră. Această capitulare neaşteptată avusese loc în dimineaţa precedentă, după micul dejun, când Rain îi spusese pe un ton sever: „Să nu consideraţi că sunt o excentrică, domnule Demoyte, dar vreau să vă pictez în hainele *astea”* - şi pusese exact aceste veşminte pe scaunul de lângă el. Demoyte nu făcuse niciun comentariu, dar o clipă mai târziu pornise în căutarea domnişoarei Handforth să-i spună fără ocol ce gândeşte despre o asemenea trădare.

Handy îl înştiinţase că e de la sine înţeles că n-are habar de treaba asta şi spera că o cunoaşte destul de bine ca să nu aibă niciun dubiu că nu i-a dat nicio informaţie acestei diavoliţe, sau că-şi permisese să-i arate hainele stăpânului. Demoyte mai cugetă o clipă la ultragiul care i se făcuse, îşi notă în minte să-i spună vreo câteva lui Mor, când l-o vedea prima oară, se schimbă în hainele indicate şi se simţi nespus de bine şi la largul lui.

Examinând pe îndelete obiectul pe care-l avea în faţa ochilor, Rain auzea vocea tatălui ei spunându-i: „Nu uita că un portret trebuie să aibă adâncime, materialitate *şi* calităţi decorative. Să nu te laşi fascinată de chip sau de spaţiu aşa încât să uiţi că pânza nu este în acelaşi timp decât o suprafaţă plană cu margini care ating rama. Una dintre sarcinile tale e să acoperi această suprafaţă cu un element decorativ." Ceea ce-i lipsise lui Rain până acum fusese motivul decorativ. Acesta îi apăruse de curând în minte şi odată cu el viziunea definitivă pe care o căutase atâta vreme a chipului lui Demoyte. Aşa cum îl vedea acum, chipul bătrânului avea nuanţa aurului vechi, semăna cu un măr veşted şi era marcat de repetarea unei anume linii curbe. Această curbă apărea cel mai clar la conturul buzelor, pe care Rain îşi propuse să le picteze strânse de o manieră oarecum sarcastică şi amuzată, care îi era deosebit de caracteristică. Linia apărea din nou, mai atenuată, la sprâncenele îmbinate stufos deasupra nasului şi în tăietura ochilor, continuată în cutele adânci ce se desfăceau în sus spre tâmple. Mulţimea liniilor care-i brăzdau fruntea ofereau acelaşi motiv la scară foarte mică acum şi repetat la nesfârşit, amuzamentul amestecându-se cu toleranţa, iar sarcasmul trecând în tristeţe.

Rain alesese ca fundal parţial una dintre tapiserii, care, după părerea ei, relua motivul. Într-un fel greu de definit, suprafaţa decorativă continua să exprime caracterul modelului, cu pasiunea lui pentru decoraţia integrală. Rain alesese un Şiraz deosebit de valoros cu nuanţe de un auriu intens, nu mult diferit de tonul în care intenţiona să picteze chipul bătrânului, tapiserie în care curba reapărea abstractizată sub forma unui motiv floral recurent. Îl convinsese pe Demoyte să pună această tapiserie - exact aceea pe care o studia Rain când William Mor dăduse prima oară cu ochii de ea - în locul alteia, ca s-o poată integra în tablou. Demoyte acceptase, după multe târguieli, schimbarea.

Rain era conştientă de riscurile planului ei. Nu era îngrijorată de posibilitatea ca adâncimea şi spaţiul să fie sacrificate în favoarea decorativului. Asta era un risc pe care trebuia să şi-l asume în orice caz - şi din practică descoperise că dacă se preocupa mai întâi de elementul decorativ ca apoi să-l ignore şi să se concentreze asupra adâncimii, treaba mergea de obicei bine. Ceea ce îi dădea de gândit era faptul că acest motiv anume, combinat cu schema coloristică ce

părea să se impună de la sine, era cam dulce şi ar fi putut să diminueze prea mult vigoarea tabloului. Ca să-l contrabalanseze era necesar să se bizuie pe simpla masivitate şi vigoare a capului - asta avea să fie partea cea mai dificilă a misiunii sale - şi pe vigoarea deosebită a grumazului. Mâinile şi obiectele de pe masă îşi aveau şi ele rolul lor, mai cu seamă mâinile. Rain nu vedea încă destul de clar în ce chip anume. Şi modul în care avea să trateze fereastra era încă problematic. Se simţea tentată să picteze pomii stilizat, cu tot soiul de unduiri, dar bănuia că asta izvorăşte dintr-o intuiţie falsă. Cu pomii se cerea încercată o manieră diferită, ceva mai degrabă auster. Nu se putea hotărî însă să renunţe la ideea de-a introduce, în colţul din stânga sus, turnul neogotic al şcolii, care se avânta spre cer într-un elan fantastic. Cerul însuşi avea să fie palid, răcind pe cât se putea restul tabloului ca să explice totuşi lumina puternică din încăpere. Demoyte trebuia să se uite spre cameră, nu în direcţia ferestrei, privirea sa evitând parţial pe cea a spectatorului.

„E momentul să-i cam pui capăt, duduiţă, i se adresă Demoyte. Nu s-ar spune că asta e o lumină bună pentru pictat." Se foia nerăbdător în jilţ. Îl deranja deosebit de tare faptul că Rain îl ţintuise acolo, când în realitate nu-l picta pe el, ci un fragment al tapiseriei. Când protestase, Rain îi spusese că „toate culorile se raportează între ele, aşa încât tapiseria arată altfel când sunteţi aşezat în faţa ei".

„Ştiu", făcu Rain cu gândul aiurea. Era îmbrăcată în pantaloni negri şi cu un halat roşu pe deasupra, cu mânecile, suflecate până sus. „Este *adevărat* că e prea întuneric. Tata s-ar înfuria dacă m-ar vedea pictând acum. Vreau numai să termin pătratul ăsta minuscul."

Pictase cu mare minuţiozitate un mic fragment din tapiserie în partea dreaptă de sus a tabloului. Restul lucrării era vag schiţat din câteva trăsături fine de penel. Urmând exemplul tatălui ei, Rain nu era adepta desenului prealabil. Picta direct pe pânză cu tuşe de culoare ce erau aplicate de parc-ar fi fost menite să rămână şi să modifice rezultatul final oricâte altele ar mai fi fost aşternute pe deasupra. Rain preluase şi sistemul lui Sidney Carter de a picta mai întâi fundalul, lăsând subiectul principal să crească din fundal, să-l domine şi, dacă e necesar, chiar să-l invadeze. Îşi amintea mai cu osebire dictonul părintelui său: „Aplică cu nădejde o pată de culoare pe pânză şi te va învăţa tot ce trebuie să faci mai departe. Aplic-o şi te poţi culca fără grijă." Rain spera ca a doua zi să poată construi din fragmentul tapiseriei, lucrat multă migală, mare parte din restul tabloului.

Puse jos penelul. Se făcuse prea întuneric. Demoyte dădu să se ridice. „Te rog, mai stai o clipă, îl rugă Rain, nu mai o clipă te rog mult". El cedă

Rain se apropie şi-l cercetă aplecându-se îngândurată peste masă. Mâinile. Multe depindeau de ele. Mâinile trebuie să reprezinte un alt

centru de greutate al tabloului, trebuie să pară cumva masive şi colţuroase. Da' ce trebuie făcut anume?

„Nu ştiu ce să fac cu mâinile dumitale", îi spuse Rain. Se întinse mai mult şi apucând o mână de-a lui Demoyte o aşeză de-a curmezişul uneia dintre cărţi. „Nu, nu merge."

„Eu ştiu ce să fac cu mâinile tale", făcu Demoyte. O prinse pe cea care mai rătăcea pe masă şi o ridică spre buze.

Rain zâmbi vag. Îl privi de sus pe Demoyte, dar nu cu intenţia de a-l studia, de data asta. Se făcuse întuneric de-a binelea în cameră, deşi în grădină se mai vedea încă.

„V-am făcut o zi tare neplăcută?" îl întrebă ea. Nu încercă să-şi elibereze mâna. Demoyte o ţinea în ale sale, mângâind-o încetişor şi ducând-o mereu la buze.

„M-ai ţinut aici nemişcat toată după-amiaza, pradă unei crize de reumatism, asta-i tot, răspunse Demoyte. Să văd şi eu cât ai făcut până acum." Înaintă greoi până la şevalet. Rain îl urmă şi se aşeză pe un scaun să privească tabloul. Era extenuată.

„Doamne sfinte! exclamă Demoyte. Asta-i tot ce-ai făcut, copila mea, în ultimele două ore? Eşti tot la primii centimetri pătraţi din tapiserie? În ritmul ăsta ai să rămâi printre noi ani de zile. Dar poate chiar asta vrei, asemeni Penelopei, să nu-ţi termini niciodată lucrul! Eu unul n-am să mă plâng. Şi mai ştiu eu una sau două persoane care nu se vor plânge nici ele." Demoyte se aplecă peste spătarul scaunului lui Rain şi-i atinse părul negru. Mâna lui enormă i-ar fi putut cuprinde ceafa în palmă. Şi-o lăsă să-i alunece încet înspre gât.

„O să *isprăvesc* tabloul, rosti Rain, şi o să plec. O să-mi pară rău." Vorbea pe un ton solemn.

„Da", făcu Demoyte. Luă un alt scaun, îl puse foarte aproape de ea şi se aşeză, atingându-i genunchii cu genunchiul lui. „Când o să termini tabloul, o să pleci, continuă el, şi n-o să te mai văd niciodată."

Vorbea fără nicio emoţie în glas, ca şi când nu aştepta un răspuns. Rain îl privea cu un aer grav.

„Când ai să pleci, reluă Demoyte, ai să laşi în urmă imaginea mea, în timp ce eu unul o să duc dorul imaginii tale"

„Fiecare portret este un autoportret, spuse Rain. Realizând imaginea dumitale, realizez de fapt imaginea mea."

„Vorbe mari, doar atât, făcu Demoyte, Vreau să te văd în carne şi oase, n-am ce face cu sufletul."

„Artiştii se pictează pe ei înşişi în modelele lor, spuse Rain, adesea într-o manieră foarte concretă. Toate personajele înfăţişate de Burne-Jones apar slabe şi înnegurate, aşa cum era el însuşi. Romney reproducea întotdeauna propriul său nas. Van Dyck propriile-i mâini." Îşi întinse mâna şi o plimbă în semiîntuneric pe catifeaua reiată a hainei lui Demoyte, căutându-i încheietura mâinii. Oftă.

„Da, tatăl dumitale, vorbi Demoyte, te-a învăţat multe lucruri, dar dumneata eşti diferită de el şi trebuie să trăieşti ca atare. Ia uite, bătrân cum sunt, şi cât de prozaic; trebuie să mă ierţi. Ştiu cât de tare aş dori să te ţin în braţe şi totuşi n-o s-o fac. Rain, Rain. Mai bine spune-mi de ce crezi că-şi împrumută artiştii propriile trăsături modelelor lor? O să mă faci să-ţi semăn? Ar fi cu putinţă un asemenea lucru?”

„Nu ştiu, răspunse Rain, dacă e o dovadă de limitare în faptul că vrem să ne vedem pe noi în lumea care ne înconjură. Poate e numai rezultatul faptului că ne *simţim* propriul chip ca o masă tridimensională, dinăuntru – şi atunci când ne străduim să redăm într-un tablou ceea ce e de fapt chipul unei alte persoane recurgem la experienţa propriului nostru chip.”

„Crezi că ne simţim chipurile ca şi când ar fi nişte măşti?” întrebă Demoyte. Întinse mâna şi-i pipăi faţa lui Rain, purtându-şi uşor degetul pe contorul nasului.

Domnişoara Handforth intră zgomotos în cameră şi aprinse lumina. Rain rămase aproape nemişcată, dar Demoyte tresări şi se retrase stânjenit, târşind scaunul pe podea.

„Doamne sfinte! exclamă domnişoara Handforth. Nici prin minte nu mi-a trecut că mai sunteţi aici, amândoi şi aşa, pe întuneric! A sosit adineauri domnul Mor şi l-am trimis în bibliotecă, fiind convinsă că sunteţi la etaj.” Domnişoara Handforth traversă camera cu paşi mari şi începu să tragă cu sârg draperiile. Grădina era cufundată în întuneric.

„Ascultă, Handy, tare aş vrea să nu te mai năpusteşti în camere ca la un asalt, i se adresă Demoyte. Lasă draperiile şi du-te şi spune-i lui Mor să coboare aici.”

„Vreţi ca toate chestiile astea să rămână aici sau trebuie să le strâng în fiecare seară?” întrebă domnişoara Handforth arătând spre cearşaful alb, şevalet şi toate celelalte accesorii.

„Vă rog mult, s-ar putea să rămână pe loc momentan?” ceru Rain.

„Eh! după câte văd ţi-ai pus în minte să intri în posesia salonului, făcu Demoyte. Toată casa pute a vopsele. Nu mai sta, Handy, du-te şi adu-l jos pe omul ăla din bibliotecă”

Când Mor o pornise spre intrarea casei lui în seara din ajun, încă nu se hotărâse dacă să-i spună sau nu soţiei sale întreaga poveste. Intervenţia lui Tim Burke părea să complice tabloul. A spune adevărul acum însemna să se expună nu numai pe el, dar şi pe prietenul său. Şi totuşi nu asta îi determină reacţia, cât sentimentul că minciuna lui Tim, adăugată la propria lui minciună, făcea ca întreaga istorie să pară ceva mult mai important decât era în realitate. În felul în care Tim îi spusese „te-am văzut într-o maşină cu o fată” fusese ceva care-l făcu pe Mor să privească totodată situaţia din afară; şi privită din

afară părea să însemne ceva, pe când privită dinăuntru nu însemna, bineînţeles, nimic, absolut nimic. Aşa că Mor avu o vagă impresie, în timp ce se apropia de casă, că a-i spune adevărul lui Nan ar însemna de fapt s-o inducă în eroare. Nu exista nicio cale de a-i spune povestea fără s-o facă pe Nan să creadă că are un tâlc mai adânc decât îl avea în realitate. Aşa că, într-un fel era mai aproape de realitate s-o lase pe Nan să creadă că nu se întâmplase nimic. Pentru că nu se întâmplase *nimic* şi totul avea să fie în curând o poveste înmormântată. În afara câtorva întâlniri inevitabile în societate, nu avea s-o mai întâlnească pe domnişoara Carter, şi asta-i tot. Lui Mor îi răsunau în minte cuvintele pe care i le spusese lui Tim Burke: „Să nu mai vorbim despre asta" - şi într-adevăr i se păru că ar fi calea cea mai, potrivită de urmat. Mor ştia că se poate bizui total pe tactul şi pe discreţia lui Tim. În timp ce, dacă i-ar fi spus lui Nan, Mor ştia că, într-un fel sau altul, o să tot audă de această istorie şi că astfel chiar în pofida voinţei lui incidentul ar dobândi atunci o semnificaţie permanentă şi de netăgăduit.

Când intră în casă, nu rezolvase încă problema. În hol fu întâmpinat de Nan, care-i spuse, „Ei bine, dragul meu, te-ai întors în fine, începusem să cred că n-o să mai vii. Ascultă, mâncarea o găseşti în cuptor şi pe bufet e checul pe care l-am făcut, dacă ai chef să-ţi iei. Felicity a cinat şi s-a dus la film, iar eu trebuie să plec în clipa asta să fac o vizită doamnei Prewett. Îţi dai seama ce mult mă încântă perspectiva asta. Mâine seară e şedinţa Asociaţiei femeilor şi vrea să mă consulte în legătură cu alte metode de a atrage femeile în afara dansului şi a spectacolelor de cinema. I-am spus la telefon că nu există alte metode, dar tot vrea să mă duc să discutăm. Sper că n-o să întârzii prea mult, dar ştii şi tu cum poate femeia asta să te ţintuiască locului!" În secunda următoare, Nan dispărea pe uşa din faţă.

Mor se aşeză să mănânce de cină. Avea sentimentul că, de fapt, problema se soluţionase. Dacă ar fi fost să spună adevărul, acum ar fi fost momentul. Dar îl scăpase. Nan acceptase născocirea şi era mai bine să nu-i tulbure imaginea. Dacă ea i-ar fi pus întrebări, ar fi recunoscut totul. Aşa cum se aranjaseră lucrurile, era mai bine să nu intervină. După ce-şi tăie din chec, lui Mor îi trecu totuşi prin minte că-i mai rămânea ceva de făcut, şi anume să o înştiinţeze pe domnişoara Carter că se răzgândise în legătură cu confesiunea ce urma să i-o facă soţiei. Dacă nu lua măsuri, şi încă fără întârziere, era toarte posibil ca ea să facă vreo gafă. Se opri o clipă din mâncat ca să cugete în legătură, cu asta. Apoi începu să-şi pună întrebări dacă nu cumva ea îi vorbise lui Demoyte despre escapadă. Ideea îl nelinişti pe Mor. Îşi spuse: „Trebuie s-o văd mâine, să aflu dacă i-a povestit lui Demoyte şi dacă e cazul să-i fac pe amândoi să-şi ţină gura". Mor ştia că se poate bizui şi pe discreţia lui Demoyte. Dar se agăţă totuşi de

speranţa că bătrânul nu-i cunoaşte taina. Nu-i era greu să-şi imagineze aluziile sarcastice pe care le-ar fi avut de îndurat. Îşi spuse că e foarte posibil ca domnişoara Carter să nu-i fi povestit nimic. E o fată cu un fel de-a fi ciudat şi independent, care n-are nevoie de sfetnici.

După ce reflectă un timp, Mor ajunse la concluzia că, de vreme ce povestea era oarecum delicată, avea aproape certitudinea că domnişoara Carter nu-i vorbise despre ea lui Demoyte. Se mai gândi şi la faptul că în viitorul apropiat era foarte posibil să nu aibă o întrevedere destul de lungă între patru ochi cu domnişoara Carter ca să-i poată explica lucrurile aşa cum se cuvine. A doua zi avea foarte multe ore şi nu putea fi sigur că va scăpa decât spre seară, când domnişoara Carter avea să fie cel puţin în tovărăşia lui Demoyte, dacă nu se mai nimereau şi alţii. Ştia că nu ar fi deloc prudent s-o sune la telefon; cu Handy ca intermediar puteai trece prin situaţiile cele mai jenante. Mor ajunse la concluzia că cel mai înţelept lucru ar fi să-i scrie o scrisoare, s-o ducă singur la locuinţa lui Demoyte, să facă tot posibilul s-o vadă pe domnişoara Carter între patru ochi şi, dacă nu, să găsească un prilej să-i strecoare scrisoarea neobservat.

Era adânc absorbit de aceste speculaţii. Odată lucrurile lămurite, bineînţeles că n-ar mai fi avut de-a face cu tânăra, în afară de vreo două petreceri şi de dineul oficial, unde ar fi întâlnit-o. Despre asta nici nu mai încăpea discuţie. Oricum, când ajunse la convingerea că e necesar să-i scrie o scrisoare, perspectiva nu i se păru deloc neplăcută. Urcă la etaj în dormitorul lui, ce-i servea şi drept birou, îşi luă destulă hârtie şi se aşternu să compună scrisoarea. Nu era o treabă uşoară. Se văzu în faţa unor probleme interesante legate de modul în care s-o înceapă şi s-o încheie, cât de mult să spună şi cum anume să formuleze ce avea de comunicat. Făcu mai multe încercări. La început scrise:

Dragă domnişoară Carter,

Când am ajuns aseară acasă am descoperit că prietenul pe care avusesem intenţia să-l vizitez făcuse declaraţii ferme în sprijinul poveştii inventate de mine. În condiţiile astea, m-am hotărât să nu mai spun versiunea adevărată. Sper că o să mă înţelegi - şi o să mă scuzi că te-am făcut părtaşă la această mistificare.

Nădăjduiesc că s-a aranjat totul cu maşina. Mi-a părut foarte rău că a trebuit să te las acolo. Insist să-mi permiţi să suport cheltuielile.

Cu sinceră stimă,

William Mor

Mor îşi aruncă privirile pe scrisoare, tăie „mi-a părut foarte rău etc., etc.” şi în cele din urmă rupse hârtia şi căzu pe gânduri. Îşi făcu socoteala că dacă urma într-adevăr să-i achite nota, asta însemna să poarte alte discuţii clandestine cu domnişoara Carter. Bineînţeles, putea să-i spună pur şi simplu să-i trimită nota de plată. Dar ar

accepta ea oare? Era sigur că fata asta n-ar accepta aşa ceva. Mai exista şi alternativa de a-i trimite o sumă de bani. Ar fi fost greu şi stânjenitor. Dacă suma expediată va fi prea mică, ar fi o dovadă de meschinărie şi l-ar dezonora - pe de altă parte ideea de a-i trimite o sumă destul de mare pentru a fi sigur că e de ajuns îl făcea să-şi piardă entuziasmul, pentru că, dacă nu era chiar zgârcit, era oricum extrem de atent cu banii lui. În cele din urmă hotărî să nu pomenească absolut nimic în scrisoare de achitatul cheltuielilor şi să se bizuie pe faptul că în desfăşurarea ulterioară a evenimentelor va avea prilejul să discute chestiunea asta cu domnişoara Carter înainte ca ea să plece. Scrise apoi o a doua scrisoare, după cum urmează:

Dragă domnişoară Carter,

Scriu asta ca să te anunţ că în cele din urmă am hotărât, din motive a căror explicare mi-ar lua prea mult, să-i ascund adevărul soţiei mele. Mă grăbesc să te anunţ ca să acţionezi şi dumneata în acelaşi spirit şi te rog din suflet să mă scuzi că te-am implicat într-o chestiune atât de neplăcută. Sper că Riley-ul a supravieţuit experienţei stranii şi că în scurtă vreme va goni din nou pe şosea. Regret că în această escapadă m-am dovedit atât de nefolositor şi de stângaci.

Cu stimă,

William Mor

P.S. I-ai vorbit domnului Demoyte despre expediţia noastră? În acest caz, ţi-aş fi recunoscător dacă ai putea să-mi dai de ştire, în mod discret, cât mai curând posibil. Te rog arde scrisoarea.

N-are nici un rost să mai pomenesc şi de Tim Burke, se gândi Mor, şi în cazul de faţă în afara punctelor esenţiale, e nevoie să fiu concis şi ambiguu. Studie câtva timp această versiune; apoi îi hărăzi aceeaşi soartă. Nu era absolut necesar, la urma urmelor, să-i spună să ardă scrisoarea. Rugămintea asta nu făcea decât ca lucrurile să pară prea importante şi prea conspirative. Are probabil destulă minte să nu lase un asemenea document într-un loc unde să poată fi găsit. Mor începu din nou. De data asta va urmări să fie cât mai concis şi mai operativ şi, în felul ăsta, avea senzaţia că poate ajunge la un ton mai sincer şi mai serios. Scrise după cum urmează:

Regret mult - am hotărât în cele din urmă să nu-i vorbesc soţiei mele de plimbarea noastră. Aşa că te rog să nu pomeneşti nimănui de ea. Îmi cer mii de scuze pentru toate necazurile pe care ţi le-am pricinuit în legătură cu asta şi cu maşina. Îmi pare nespus de rău că a trebuit să te las singură - şi sper că totul se va aranja cu maşina.

W.M.

Mor îşi aruncă ochii peste ea o clipă. Îl satisfăcea, o vârî într-un plic obişnuit. Omisese orice referire la Demoyte şi-şi spuse că trebuie să se bizuie pe capacitatea lui de a deduce într-un fel sau altul, din atitudinea fetei sau chiar a lui Demoyte, dacă transpirase sau nu ceva. Dacă o găsea singură pe domnişoara Carter o putea întreba, dacă o găsea cu Demoyte şi acesta aflase putea fi sigur că bătrânul va face

neîntârziat o remarcă sarcastică pe tema asta; dacă erau şi invitaţi la Brayling's Close, lucrurile se complicau - dar avea să le facă faţă oricum. Uitându-se la ceas, Mor descoperi că trecuseră două ore de când era cu totul absorbit de redactarea scrisorilor. Felicity se întorsese acasă şi se retrăsese în camera ei. Nan nu venise încă. Mor ascunse cu grijă plicul şi arse fragmentele celorlalte ciorne. În seara aceea se simţea ca după un lucru intens. Se culcă şi dormi excelent.

Când se trezi dimineaţa, era mai puţin încrezător decât în ajun în legătură cu întreaga poveste. Îl stăpânea un sentiment de regret şi era îndurerat la gândul că hotărâse totuşi s-o mintă pe Nan, şi făcuse chiar şi aranjamente complicate, în acest sens. Pe lângă asta, realiza el cutremurându-se, era întru totul răspunzător de avarierea unei maşini foarte scumpe, în timp ce seara soarta Riley-ului i se înfăţişase, oricât de absurd i se părea acum, ca un episod oarecare. Când se gândi la nota de plată îi pieri tot entuziasmul. Cât despre calea de rezolvare pe care o alesese, îşi dădu seama, în ciuda temerilor, că e singura posibilă şi că de fapt ocupaţiile din timpul zilei nu-i lăsaseră prea mult timp să mai reflecteze; şi cu cât înainta după-amiaza, ceea ce-i trecea tot mai des prin minte, în pauzele dintre ore, era perspectiva deloc neplăcută de a se duce la Brayling's Close în seara aceea şi de a o întâlni din nou pe domnişoara Carter, întregul demers apărându-i acum ca ceva inevitabil.

Mor cină acasă la ora şapte şi jumătate, o conduse, pe Nan la şedinţa Asociaţiei femeilor, apoi, pe la opt şi un sfert, plecă de-acasă pe jos. Îi comunică lui Nan, care nu se arătă prea interesată, că trece pe la Demoyte, lucru pe care-l făcea adeseori în serile în care ea avea program. De obicei Mor se ducea cu bicicleta la locuinţa lui Demoyte, dar de rândul ăsta a preferat să meargă pe jos. Era o seară foarte senină şi caldă. Părea un lucru sigur că vremea bună va continua, îşi spuse Mor, şi puteau chiar spera că în ziua întrecerilor sportive o să fie frumos. Înainta învăluit de gânduri plăcute. Aspectele mai dezagreabile ale întrevederii care-l aştepta nu-i erau prezente în minte în acele clipe. Părea că se bucură de căldura şi de lumina înserării cu o simplitate pe care n-o mai încercase de ani; şi se întrebă de ce îşi trăia mare parte din viaţă într-o stare de agitaţie şi de ce clipe ca acestea erau atât de rare. Merse o parte din drum de-a lungul şoselei şi apoi ieşi din ea traversând câteva câmpuri pe o cărare ce-l duse în cele din urmă în grădina lui Demoyte. În clipa, însă, în care văzu zidul de piatră şi aleea de duzi, starea de calm fu înlocuită de emoţie şi agitaţie. Să înmâneze o scrisoare clandestină era un lucru pe care Mor nu-l mai făcuse până acum şi pe care spera să nu mai trebuiască să-l facă în viitor.

Intră în hol fără să mai sune şi fu întâmpinat de domnişoara Handforth, care-i spuse: „Înălţimea-sa e în bibliotecă". Mor urcă

scările, dar nu găsi pe nimeni acolo, încăperea era întunecoasă, apăsătoare din pricina cărţilor şi melancolică. Tăcerea ei îl învălui pe Mor şi, cu un sentiment de uşurare aproape, se aşeză o clipă lângă una din mese. Apoi se întoarse Handy, care-şi vârî capul pe uşă, şi-l anunţă: „Iertaţi-mă, e jos în salon cu domnişoara Răstoarnă-tot”.

Mor coborî, bătu la uşa salonului şi intră. În salon era o lumină caldă, răspândită de o mulţime de lămpi, iar draperiile erau trase - Demoyte stătea în picioare, rezemat de cămin, iar domnişoara Carter ocupa un scaun, aşezat pe un cearşaf alb alături de un şevalet instalat într-un colţ al camerei. La vederea şevaletului, Mor fu plăcut surprins. Era prima oară când avea dovada materială că domnişoara Carter e pictoriţă.

„Bună seara, salută Mor. Bună seara, văd că tabloul a fost început.”

„Început! exclamă Demoyte. Am pozat cât a fost ziua de lungă pentru portretul uneia dintre tapiseriile mele. Vino să vezi capodopera asta!”

Domnişoara Carter se ridică făcându-i loc. Mor se apropie şi privi pânza. Părea neatinsă, cu excepţia unui pătrat mic de culoare într-un colţ, lucrat cu multă minuţiozitate. Pe restul pânzei apăreau ici, colo câteva linii trasate foarte fin. Lui Mor i se păru ciudat, dar se gândi că domnişoara Carter ştie ce face.

„Aha, aha”, făcu Mor.

Demoyte izbucni în hohote de râs. „Nu găseşte nimic de spus, zise el. N-are importanţă, duduiţă, o să se târască cu toţii la picioarele dumitale, peste câtăva vreme.”

Pe Mor îl iritară vorbele astea. Demoyte lăsa să se înţeleagă că fusese grosolan. „Domnişoara Carter ştie bine că eu cred din adâncul sufletului în talentul ei”, spuse Mor. Suna stupid. Încercă să o dreagă aruncând spre domnişoara Carter o privire cam îndurerată, dar foarte prietenoasă. Ea îi răspunse cu un zâmbet plin de căldură, încât, se simţi pe deplin împăcat.

„Vorbărie goală, exclamă Demoyte. Habar n-ai ce înseamnă talentul, nici la domnişoara Carter, nici la altcineva. Omul ăsta nu deosebeşte un Rubens de un Rembrandt. Trăieşte într-o lume monocromă.”

Mor socoti remarca destul de crudă, pe lângă faptul că era şi nedreaptă. Încercă să braveze situaţia. „Am vorbit de credinţă, preciză el. «Fericit cel ce n-a văzut dar a crezut!» Eu unul cred în domnişoara Carter.” Suna cam pe alături, dar domnişoara Carter continua să-i zâmbească încurajator şi asta păru să confere o oarecare prestanţă cuvintelor lui.

„Ah, înţeleg, făcu Demoyte, acum vorbeşti de domnişoara Carter, nu de talentul ei. Discuţia asta degenerează în imbecilităţi. Ai luat masa?”

„Da, mulţumesc, domnule”, răspunse Mor.

„Şi noi, spuse Demoyte, şi domnişoara Carter a pictat până acum

câteva minute. Ce-aţi zice să bem cu toţii câte un păhărel de *brandy*? Domnişoara Carter e probabil extenuată. A pictat sau s-a făcut că pictează vreo şase ore."

„Sunt *într-adevăr* obosită, recunoscu domnişoara Carter. Domnul Demoyte nu crede, dar am făcut foarte mult azi."

Mor fu surprins auzind una ca asta. Îşi imaginase vag că, după încercările de ieri, domnişoara Carter îşi va petrece ziua zăcând într-o amorţeală totală. Îi aruncă o privire admirativă, pe care spera că va şti cum s-o interpreteze. Domnişoara Carter era îmbrăcată în pantaloni şi-şi scosese halatul de îndată ce apăruse Mor, dând la iveală o bluză simplă de bumbac alb. Cu părul ei negru tăiat scurt şi cu roşeaţa întunecată din obraji, avea înfăţişarea unui Pierrot, şi mai avea - lui Mor îi veni brusc ideea - ceva, din melancolia grotescă-a acestuia.

Mor şi domnişoara Carter se mutară pe nişte scaune din apropierea căminului. Demoyte îşi făcea de lucru într-un dulăpior aşezat pe colţ. „Unde naiba or fi paharele de *brandy?* Probabil că le foloseşte Handy când bea limonadă în bucătărie. Trebuie să mă duc să le aduc. Vă las să vă amuzaţi singuri." Se răsuci pe călcâie şi ieşi pe uşă, lăsând-o de perete.

Mor îşi dădu seama că acesta e unicul prilej să-i dea domnişoarei Carter scrisoarea. Era încurcat la culme, se ridică cu tot sângele în obraz. Ea privi spre el, oarecum surprinsă. Mor scotoci în buzunar să dea de scrisoare şi trecură vreo două clipe până s-o găsească. Apoi o scoase şi i-o azvârli în grabă pe genunchi. Scrisoarea căzu pe podea şi ea o ridică cu o privire nedumerită. În aceeaşi clipă, o mişcare îi atrase atenţia lui Mor şi peste umărul domnişoarei Carter îl văzu pe Demoyte, care, stând în pragul uşii deschide, fusese, martorul întregii scene. Fiind cu spatele la uşă, domnişoara Carter nu-l observase. Vârî în grabă scrisoarea în geanta de lângă ea şi-şi ridică din nou ochii spre Mor. Demoyte făcu un pas înapoi şi reintră zăngănind paharele.

„Erau pe masa din sufragerie, zise el. Handy le-a lăsat acolo în drum spre dulăpior. Acum trebuie să mă duc să găsesc *brandy*-ul." Ieşi din nou din cameră închizând în urma lui uşa cu zgomot. Mor era de-a dreptul nefericit că Demoyte văzuse când i-a strecurat scrisoarea. S-ar fi zis că totul conspiră împotriva lui ca să transforme ceva realmente lipsit de semnificaţie într-un lucru important. Acum atât Tim Burke, cât şi Demoyte vor gândi că se petrece ceva între ei, când în realitate nu se petrecea nimic. Lucrul căruia Mor sperase să-i pună capăt îngropându-l dobândea semnificaţii false în ochii acestor martori. O privi pe domnişoara Carter fără glas, cu ciudă aproape.

„S-a rezolvat cu maşina", îi spuse ea în şoaptă. Se ridicase şi ea. Amândoi stăteau în picioare în apropierea căminului.

„Mă bucur foarte mult, exclamă Mor, şi regret că am fost atât de neajutorat ieri. I-ai spus domnului Demoyte despre povestea asta?"

„Nu, nu i-am spus, răspunse domnişoara Carter. Poate că a fost o prostie din partea mea, dar, nu ştiu de ce, nu mi-a venit să-i spun. I-am spus doar că am lăsat maşina pentru nişte reparaţii.”

„Cu atât mai bine, făcu Mor. Şi el vorbea în şoaptă. Nici eu nu i-am spus soţiei. Bileţelul o să-ţi explice!”

„În cazul ăsta o să rămână o taină a noastră”, zise domnişoara Carter…

Mor nu luă în seamă această expresie, dar dădu din cap afirmativ. „Insist să suport cheltuielile, spuse el. Trebuie să mă încunoştinţezi.”

„Nici vorbă de aşa ceva! îl întrerupse domnişoara Carter. Plătesc asigurările, asta-i doar obligaţia lor.”

În clipa aceea Demoyte se întoarse zgomotos În cameră. „Poftim, făcu el, eu îl căutam peste tot şi *brandy*-ul era aici.”

Mor fu cuprins de o tristeţe profundă la gândul că probabil asta fusese ultima ocazie de a mai discuta în *tête-à-tête* cu domnişoara Carter şi că o irosiseră spunându-şi lucruri lipsite de importanţă. Se aşeză posomorât şi acceptă un pahar de *brandy*.

Domnişoara Carter părea bine dispusă. Se întoarse spre Mor. „Ai ceva împotrivă, întrebă ea, dacă te desenez în timp ce-ţi bei *brandy*-ul?” Mor fu surprins şi în acelaşi timp flatat de această rugăminte. Se aprinse din nou la faţă, de data asta de plăcere. „Te rog chiar! făcu el. E bine cum stau?”

„Te vreau exact aşa cum stai”, răspunse domnişoara Carter. Îşi luă carnetul de schiţe, scoase din geantă un creion şi începu să deseneze, sorbind din când în când câte o înghiţitură de *brandy*..

Stătea complet nemişcat, conştient pe de o parte de privirile interesate şi afectuoase ale domnişoarei Carter şi pe de altă parte de atitudinea sardonică şi mascat amuzată a lui Demoyte. Se simţea asemenea cuiva care-şi ţine un obraz spre briza înmiresmată a primăverii, în timp ce pe celălalt îl expune rafalelor ploii îngheţate de toamnă.

Se părea că Demoyte luase hotărârea să nu participe deloc la conversaţie. Era total relaxat, mutându-şi pe rând privirea de la Mor la domnişoara Carter. Mor gândea: vrea să ne oblige să vorbim ca să poată să ne studieze, vulpoiul bătrân.

Domnişoara Carter întrebă: „Cum îl cheamă pe fiul dumitale, domnule Mor?”

„Donald”, răspunse Mor.

„Îmi pare foarte rău că nu mi l-ai prezentat acum două zile, spuse domnişoara Carter în timp ce privirile i se mutau de la Mor la blocul de schiţe. Mai ai şi alţi copii?”

„Mai am o fată, spuse Mor, cam de paisprezece ani. O cheamă Felicity.” Îl întrista într-un fel să-i vorbească domnişoarei Carter de copii. După socoteala lui, ea însăşi nu putea fi decât cu vreo opt ani

mai mare ca Donald.

„Ce vrea să se facă Donald?”

„Peste câteva săptămâni se prezintă la un examen de chimie pentru intrare la colegiu, răspunse Mor. Cred că o să facă ceva chimie.” Regreta că nu poate spune lucruri mai deosebite despre Donald.

„Şi fiica dumitale, întrebă domnişoara Carter, ce carieră vrea să-şi aleagă?”

„Nu ştiu, făcu Mor. Sper să mai meargă un trimestru sau două la şcoală şi apoi, la anul, să urmeze un curs de secretare. Nu e deosebit de înzestrată.”

Demoyte nu putu să lase una ca asta din mână.

„O, mi-ar fi ruşine, Mor! exclamă el. Sper că nu vorbeşti serios când spui că intenţionezi s-o laşi pe Felicity să se retragă de la şcoală! Se dezvoltă mai încet. După un an sau doi, în ultima clasă, vă fi total schimbată. S-ar cuveni să urmeze la universitate. Chiar dacă n-ar reuşi să intre la Oxford sau Cambridge, ar putea urma la Londra. Dă-i o şansă fetei, pentru numele lui Dumnezeu! Sau vrei mai curând s-o vezi o biată secretară răsfoind numai reviste de modă?”

Mor se simţi jignit şi iritat. Se întoarse cu faţa către Demoyte, dar îşi schimbă imediat poziţia, văzând că domnişoara Carter rămâne cu creionul în aer. De fapt, era de aceeaşi părere cu Demoyte. Dar mai trebuia să ţină cont de Nan şi de situaţia financiară. Oricum, încă nu hotărâse nimic precis. Răspunsese aşa numai ca să spună ceva - şi, pe de altă parte, acum îşi dădu brusc seama, pentru că vrusese, dintr-un motiv nelămurit, să facă totul să pară cât mai jalnic cu putinţă.

I se adresă domnişoarei Carter: „Domnul Demoyte are viziune exagerată în privinţa beneficiilor educaţiei. După părerea sa, nimeni nu poate ţine capul sus dacă n-a fost pompat cu cunoştinţe în şcoală sau la colegiu.”

Demoyte răspunse pe un ton sever. „Fă, te rog, bunătatea şi nu-mi atribui mie asemenea vorbe goale. O persoană ca domnişoara Carter, de pildă, poate ţine capul sus orice studii ar fi făcut. Numai oameni ca dumneata şi ca fiica dumitale au nevoie să fie pompaţi.”

Fraza fusese rostită cu atâta răutate, că Mor nu mai scoase o vorbă. Nu se simţi în stare să răspundă nimic. Creionul domnişoarei Carter se opri.

Demoyte regretă imediat ieşirea şi adăugă. „Hai, Mor, hai, n-am avut de gând să spun asta, dar m-ai provocat.”

„Nu face nimic”, făcu Mor.

Urmă o clipă de tăcere. Apoi domnişoara Carter rosti: „Vă rog pe amândoi să mă scuzaţi, dar eu o să mă duc la culcare. Sunt extrem de obosită, zău, abia îmi mai pot ţine ochii deschişi.”

Demoyte fu, evident, tulburat. Avea impresia că domnişoara Carter se retrage în chip de protest la grosolănia lui. Ea încercă cu blândeţe

să-l convingă că nu acesta e motivul. Mor privea în gol. Era extrem de dezamăgit că domnişoara Carter pleacă atât de repede. Era ultima dată când o vedea cu adevărat. Îşi goli paharul.

„Îmi permiţi cel puţin să mă uit la schiţă, înainte de a pleca?" întrebă el.

Domnişoara Carter aruncă o privire spre carnet şi apoi îl închise. Îl privi pe Mor într-un fel ciudat. „Nu, n-aş prea vrea să ţi-o arăt. Nu e reuşită. Iartă-mă, dar prefer să nu ţi-o arăt, nu-i nimic de capul ei." Porni spre uşă. Mor rămase în picioare în apropierea căminului, continuând disputa cu Demoyte, în timp ce ea zăbovi în prag. Apoi spuse brusc „noapte bună" şi dispăru.

Demoyte se întoarse spre cămin târşâindu-şi picioarele. Fără să scoată o vorbă, îi umplu paharul lui Mor. Se aşezară amândoi măsurându-se nervoşi. Mor avu aproape certitudinea că purtarea grosolană a lui Demoyte o alungase pe domnişoara Carter şi drept urmare încerca un sentiment de ciudă faţă de acesta. Stătură o vreme posaci.

„Nu eşti foarte grăbit, nu?" întrebă Demoyte.

Mor îşi dădea seama că, în ciuda enervării, bătrânul ţinea foarte mult să mai rămână cu ei. „Nu, domnule, răspunse. În seara asta Nan are şedinţă la Asociaţia femeilor. Nu sunt deloc grăbit." Se aşezară să-şi bea pe îndelete *brandy*-ul. Mor se întreba dacă Demoyte va pomeni de incidentul cu scrisoarea. Era sigur că asta are în minte.

„E atât de plăpândă, începu Demoyte ca pentru sine. Dacă stai şi te gândeşti, pare un băieţaş, desigur, căci cu ce altceva ar putea semăna cu mâinile ei mici, cu ochii mari şi cu felul de a se împodobi în culori vii? Seamănă mai mult cu un clovn sau cu un câine de circ - da, de fapt cel mai bine seamănă cu un câine de circ, cu vestonul frumos, cadrilat, şi pamponul legat de coadă, dându-şi osteneala să placă, având ceva artificial în fiecare mişcare, ca să nu mai vorbim de ochii ăia."

Comparaţia i se păru lui Mor jignitoare. „Se pare că ia foarte în serios pictura", replică el.

„Eşti un tip nesărat, cu totul nesărat Mor", exclamă Demoyte deodată.

„De data asta cu ce v-am greşit?" întrebă Mor calm.

Demoyte zâmbi. „Te-am surprins strecurându-i un bilet, zise el. Nu-ţi pun nicio întrebare în legătură cu asta. Mă întreb numai dacă o *vezi* aşa cum e într-adevăr."

Se măsurară din priviri. Mor îşi spuse: bătrânul s-a cam îndrăgostit de ea - şi se întrebă ce ar gândi domnişoara Carter dacă şi-ar da seama de tandreţea pe care a trezit-o în această direcţie neaşteptată. Simţi că trebuie să-l dezamăgească pe Demoyte. „Biletul nu era de natură sentimentală", spuse el.

Demoyte îi aruncă o privire străbătută de o undă de scepticism „Cu atât mai rău pentru tine, băiete, replică el. Hai să vorbim despre altceva - despre Felicity, de exemplu. Nu-i aşa că nu erai serios, adineauri, când te-ai referit la cursul de secretare?”

„Într-o oarecare măsură, răspunse Mor. Dar nu e uşor să-ţi dai seama cum e mai bine. O carieră academică ar fi un risc în cazul lui Felicity. Sper că o să se maturizeze - dar s-ar putea tot atât de bine să facă treaba de mântuială şi să nu fie cu nimic mai fericită până la urmă. Şi se mai pune şi problema întreţinerii ei. Chiar dacă Donald obţine o bursă, să coste o grămadă de bani timpul cât o să studieze la Cambridge. Şi nu sunt prea sigur că o să pot să mă descurc să-i ţin pe amândoi la studii.”

— „Mor, întrebă Demoyte, ţi-ai pus în minte să ajungi în Parlament?”

„Am de gând să candidez, răspunse Mor. Dacă o să devin membru, asta depinde de alegători.”

„E un loc sigur spuse Demoyte. Aşadar, te-ai hotărât în cele din urmă. Nan a cedat până la sfârşit, nu-i aşa?”

„Nu i-am vorbit încă de povestea asta”, spuse Mor. Vorbea fără inflexiuni, clătindu-şi pereţii paharului şi cătând cu privirea în fundul lui.

„Retractez ce-am spus adineauri, rosti Demoyte. Oricum, n-am spus-o decât ca să te împung, aşa cum bine ştii - şi pentru că o clipă am fost… da’ n-are nicio importanţă. Mă bucur enorm că te-ai hotărât. Singura mea părere de rău e că s-ar putea să te pierd de prieten când ai să devii o persoană importantă.”

Cuvintele astea sunau atât de grotesc, încât Mor îşi ridică privirea să vadă dacă bătrânul vorbeşte serios. „N-o să fiu niciodată o persoană importantă; replică Mor, aşa că n-aveţi motiv de îngrijorare!” Era prea emoţionat ca să răspundă serios.

„Mă bucur nespus, făcu Demoyte. O să scapi din văgăuna asta şi-o să scapi de piosul de Evvy, şi de plicticosul de Prewett, şi de ţâcnitul de Bledyard, şi o să te duci la Londra, unde o să cunoşti tot felul de oameni. Şi femei. O să scapi din văgăuna asta, unde n-ai nimic altceva de făcut decât să-ţi treci zilele până-ţi vine timpul să mori.”

Nan îl caracterizase pe Demoyte drept un tip morbid. Mor însuşi ştia câte ceva despre stările bătrânului, şi despre melancolia care-l chinuia când era singur. Spuse pe un ton vioi: „Lasă, domnule, toate astea. Nu dispreţuiesc deloc situaţia de aici. Sper numai să fac faţă celeilalte poziţii. Şi, apropo, te rog mult să nu laşi să-ţi scape nicio aluzie faţă de *nimeni*, înainte de-a deveni un fapt public.”

„Cu un salariu de parlamentar, reveni Demoyte cu încăpăţânare, o să poţi s-o trimiţi pe Felicity la colegiu.”

„Mă tem că tocmai asta n-am să pot face, ripostă Mor. E prea

riscant. Cu slujba mea de acum, ştiu cel puţin pe ce sumă mă pot baza. Dar în slujba *cealaltă,* cu cheltuieli imprevizibile, o să treacă mult timp până să ştiu exact ce-mi pot permite. Oricum, Nan nu va accepta asta cu niciun preţ. Va fi destul de greu s-o conving să fie de acord şi cu planul de a deveni membru al Parlamentului - şi n-ar accepta în ruptul capului dacă s-ar pune problema să ne mai asumăm şi riscul ăsta financiar pe deasupra. S-ar putea să am succes cu una din poveşti, dar nu cu amândouă." Aşa cum explicase situaţia, lui Mor îi trecu prin minte că într-un fel sacrifica viitorul lui Felicity pentru al lui. Era un gând extrem de neplăcut.

„Uf! Nan, Nan, Nan! făcu Demoyte. M-am săturat să mai aud numele femeii ăsteia. Cine e, mă rog, că trebuie consultată la fiecare pas pe care-l faci?"

„E soţia mea", răspunse Mor.

„Eşti fricos ca un melc de baltă, reluă Demoyte, şi nu mi-a fost dat să întâlnesc în viaţă un om mai meschin în materie de bani. Pfui! Mi-e silă de meschinăria asta. Trebuie să-i acorzi o şansă şi lui Felicity. Ascultă-mă şi nu respinge propunerea mea numai pentru că am fost grosolan şi pentru că simţi nevoia să faci paradă de demnitate. Mai bine gândeşte-te la viitorul fiicei tale. Plătesc eu ca Felicity să meargă la universitate. Şi, oricum, o să primească bursă, aşa că n-o să se ridice la prea mult. Am o grămadă de bani la bancă şi n-am pe ce să-i cheltuiesc în balta asta stătută, uitată de Dumnezeu, şi, după cum ştii, nu pot suporta călătoriile, şi, mai ştii bine, nu mi-au rămas multe zile de trăit. Hai să lăsăm deoparte falsele reţineri sau alte poze. Vreau ca fata să meargă la colegiu şi cu asta punem punct discuţiei. O să fiu nefericit dacă n-o să studieze mai departe. Să nu mă contrazici în problema asta."

Mor stătea ţeapăn, aplecat înainte, uitându-se fix în pahar. Brusc simţi parcă nevoia să plângă. Nu îndrăznea să ridice privirile spre Demoyte. „Sunteţi neînchipuit de generos, domnule, făcu el, şi zău că sunt foarte mişcat, cred că vă daţi seama cât de mult, din pricina propunerii pe care mi-aţi făcut-o. Nu pretind că n-o pot accepta. Dar am nevoie de timp să mai meditez asupra ei. S-ar putea să am posibilităţi s-o întreţin chiar eu. Şi, ca să fiu sincer, nu sunt convins că Nan ar fi de acord să acceptăm bani de la dumneavoastră."

„Oh, dă-mi, Doamne, putere să-l rabd! Exclamă Demoyte. Trage-o pe sfoară, atunci, băiete. Spune-i că-i un premiu de la Evvy, spune-i c-ai găsit banii pe stradă, spune-i că i-ai câştigat la cursele de cai! Trage-o pe sfoară! Spune-i o minciună! Pe mine unul, să nu mă plictiseşti însă cu asemenea prostii."

„O să mă mai gândesc, domnule", zise Mor. Demoyte îi umplu apoi paharul şi începură să vorbească despre altceva.

Mai trecu vreo oră până când, cam îmbibat de *brandy,* Mor se hotărî

să plece acasă. Lui Demoyte i se cam făcuse somn şi Mor îl conduse la etaj, până în dormitor. Apoi coborî, îşi puse haina şi ieşi fără zgomot pe uşa din faţă.

Se opri brusc, de îndată ce ajunse în grădină, atât de strălucitoare şi de înmiresmată era noaptea. Luna se înălţa pe cer şi se făcea văzută ca o sursă imensă de lumină dincolo de copaci, şi un sobor impresionant de stele se învălmăşea înspre Calea Lactee. Era una din acele nopţi, atât de rare în Anglia, când până şi stelele luminează cu adevărat pământul. Grădina era o prezenţă ce nu-i ascundea nimic şi, deşi nu se simţea nicio briză, se auzea un foşnet molcom. Îşi ridică privirile şi văzu lumina aprinsă în camera lui Demoyte, deasupra uşii, la stânga. Fereastra din dreapta era fereastra din capătul bibliotecii, care se afla deasupra budoarului lui Handy. Era în întuneric. Mor traversă locul acoperit cu pietriş înspre iarbă şi trecu prin poarta dinspre peluza mare de pe latura casei, spre care dădeau uşile de la salon. În timp ce mergea, luna se înălţă deasupra copacilor şi-i proiectă umbra în faţă. Se opri, gustând din plin senzaţia de a păşi tiptil în iarba scăldată în lumina lunii, şi se întoarse să privească îndărăt urmele perfect vizibile ale paşilor în rouă, scoase în evidenţă de lumina lunii. Avea senzaţia că zboară, ca şi când n-ar mai fi fost decât spirit, în depărtare se auzea vâjâitul maşinilor pe şosea. Dar aici tăcerea stăruia în aer ca un parfum. Înaintă până în mijlocul pajiştii, ridicându-şi privirile spre casă.

Camera din capătul zidului, la dreapta lui, care era alături de bibliotecă şi avea o fereastră ce dădea spre spatele casei şi alta spre pajişte, era camera musafirilor de onoare, în încăperea asta lumina era aprinsă. Draperiile erau trase până la refuz. Asta trebuie să fie camera domnişoarei Carter, îşi spuse Mor. Nu s-a culcat de fapt. Probabil că n-a fost decât o invenţie povestea cu oboseala. Era, se vede, sătulă de Demoyte. Sau de mine, îşi spuse el mâhnit. Apoi, cu totul din senin, Mor fu cuprins de o durere acută. La început nici nu-şi dădu bine seama dacă e o durere fizică sau vreun gând chinuitor, atât de brusc se abătu asupra lui. O clipă mai târziu îşi dădu seama că e stăpânit de o dorinţă cumplită s-o vadă din nou pe domnişoara Carter, s-o vadă fără întârziere, s-o vadă chiar acum. Rămase nemişcat, respirând sacadat. M-am îmbătat, îşi spuse. Nu-şi amintea să mai fi simţit vreodată ceva asemănător. Dorea cumplit, cu disperare, s-o vadă pe domnişoara Carter. Se vede că sunt bolnav, îşi mai spuse. Se întrebă ce să facă. Totul era atât de enigmatic. Se gândi că i-ar fi destul de uşor să intre din nou în casă. Uşa de la intrare e încă descuiată. Să urce scările, să meargă de-a lungul coridorului şi să bată la uşa camerei ei. La gândul că e posibil şi că nu-l opreşte absolut nimic dacă voia s-o facă, Mor rămase atât de buimăcit, că se legănă pe picioare şi fu gata să se prăbuşească. Durerea de-a şti că e cu putinţă atinse pentru o clipă

paroxismul.

Când îşi reveni şi se întoarse puţin, văzu că la adăpostul unui copac îl urmăreşte cineva. Îngheţă de teamă şi nehotărâre. Făcu vreo doi paşi înapoi. Apoi silueta începu să se mişte şi să înainteze spre el, alunecând fără zgomot prin iarbă. O clipă pe Mor îl fulgeră gândul nebunesc că ar fi domnişoara Carter. Încercă să spună ceva; dar tăcerea îi sugruma glasul. Apoi îşi dădu seama că silueta e prea înaltă. Era domnişoara Handforth.

„Ia uite, domnul Mor! exclamă domnişoara Handforth cu vocea ei sonoră, făcând ţăndări în jurul ei noaptea scăldată în lună. Zău că mi-ai tras o sperietură, stând acolo nemişcat!"

Mor se întoarse în loc şi o porni cu pas grăbit spre faţada casei. Pentru nimic în lume nu voia ca domnişoara Carter să-şi dea seama că privise din grădină la geamul ei. Senzaţia stranie dispăruse cu totul. Singurul lucru pe care-l voia acum era să plece de aici şi să nu mai audă vocea arţăgoasă a domnişoarei Handforth stârnind ecouri în întuneric.

Ea venea pe urmele lui, vorbind fără întrerupere. „V-am văzut prin geamul de la salon când dădeam la o parte draperiile şi mi-am spus: ia uite cum dă târcoale unul acolo pe pajişte. Aşa că a trebuit să ies să văd cine e."

„A fost o dovadă de mare curaj din partea ta, Handy", remarcă Mor pe un ton scăzut. Ajunseseră în faţa casei şi el o porni de-a lungul aleii, urmat de domnişoara Handforth. Observă că lumina din camera lui Demoyte se stinsese.

„Trebuie să fii tot timpul cu ochii în patru, spuse domnişoara Handforth. Circulă nişte indivizi foarte suspecţi prin împrejurimi. Se vorbeşte că în ultima vreme tot dă târcoale pe aici un vagabond, un ţigan. Urmărind probabil să vadă pe cine ar putea jefui."

„Sper că încuiaţi bine casa în timpul nopţii", spuse Mor. Avea senzaţia că-l evacuează de pe proprietate. Ajunseseră aproape de capătul aleii.

„N-o să fure nimic din casa *noastră!* spuse domnişoara Handforth. Noapte bună, domnule Mor."

„Noapte bună, Handy", făcu Mor. Se simţea adânc nemângâiat. Hotărî să se întoarcă acasă pe şosea.

VIII

„NU POŢI SĂ TE PORŢI *ORICUM* faţă de oameni şi în ciuda acestui fapt, să mai ai pretenţia ca ei să te iubească”, i se adresă Nan lui Felicity.

„Şi eu tocmai asta aştept”, replică Felicity bosumflată şi se întoarse în camera ei.

Auzind fără să vrea discuţia de la parter, de unde era, Mor îşi spuse că fata are dreptate şi că asta aşteptăm cu toţii. Se uită la ceas. Avea oră la două şi un sfert. Era timpul să plece. Strigă la revedere şi, cum nu-i răspunse nimeni, ieşi din casă trântind uşa de la intrare.

Nan o urmări pe Felicity până în cameră. „N-ai decât să te *uiţi atentă* în jur, aici, spuse ea, şi probabil că ai să-l găseşti. Nu se poate să fi plecat prea departe. Dacă nu-l vezi, fă bine şi caută-l din nou la mine în cameră. N-am chef să dau de el în papuci sau în pat.”

„Tot degeaba, făcu Felicity nefericită, s-a vârât probabil într-o crăpătură din podele şi o să moară acolo!” Începu să plângă.

Nan privi în gol exasperată. „Oricum, nu pricep ce-oi fi avut în minte să aduci înăuntru o scârboşenie de melc fără casă?” exclamă ea.

„Nu e scârbos, se împotrivi, Felicity. Era atât de dulce când se întindea, atât de lung şi de neted, şi avea nişte coarne atât de drăguţe! Nu l-am lăsat decât o clipă. Se încolăcise şi se făcuse ca o minge, ca o bucată de jeleu, şi se tot mişca pe-o parte şi pe alta, dar nu voia deloc să scoată coarnele. Mi-am închipuit că s-a lipit şi m-am dus după nişte apă cu care să-l stropesc şi când m-am întors dispăruse.”

„Ei bine, să sperăm c-a ieşit pe geam”, spuse Nan.

„Sunt sigură că n-a ieşit. S-a pierdut pe undeva prin casă. N-o să-l mai găsesc niciodată!” Felicity îşi suflă nasul.

„Ţi-ai schimbat aranjamentul din cameră faţă de cum fusese înainte”, constată Nan pe un ton dezaprobator.

„Îmi place mai mult aşa”, răspunse Felicity. Se aruncă pe pat şi continuă să plângă.

„Uf, opreşte-te, draga mea, potoleşte-te odată, n-ai absolut niciun motiv de plâns. Vino-ţi în fire şi fă ceva folositor. Ţi-am spus de mai multe ori până acum, să-ţi laşi afară rochiile de vară să ţi le spăl. Dacă n-o s-o fac azi, n-o să fie gata” la timp pentru plecarea noastră la Dorset.” Ieşi din cameră şi coborî.

Felicity continuă să plângă o vreme. Apoi îşi şterse lacrimile şi începu iar să caute melcul. Nu era de găsit nicăieri. I se mai

rostogoliră câteva lacrimi când îşi imagină ce soartă îl aşteaptă. Totul a fost din vina mea, îşi spuse ea. Era atât de fericit acolo, în grădină, rozând plante - şi m-am trezit să-l iau şi să-l aduc în casă, să-l scot din lumea lui. N-o să mai fac niciodată aşa ceva.

Se duse la baie şi-şi examină ochii. Erau cam roşii. Se spălă pe faţă cu apă rece. Apoi se hotărî să se ducă la şcoală, şi să-l caute pe Don. Asta era ceva interzis cu stricteţe de toate autorităţile interesate. Prezenţa ei în camera lui ar fi atras pedepse grave asupra lui Donald chiar şi ei îi spuseseră părinţii în repetate rânduri să nu intre niciodată în incinta şcolii în afară de cazul în care ar fi primit o permisiune oficială. Deşi era înzestrată cu un dezvoltat simţ al binelui şi răului, Felicity n-avea o atitudine deosebit de respectuoasă faţă de autoritate, iar conştiinţa ei acţiona destul de viguros, detaşată total de lumea adultă înconjurătoare, a interdicţiilor şi a ordinelor, pe care adeseori nu reuşea s-o înţeleagă deloc. Felicity nu putea pricepe că ar fi existat un rău inerent în faptul că ea se ducea la St. Bride să-şi viziteze fratele - şi aşa stând lucrurile, singura problemă era dacă poate face aceasta fără niciun fel de represalii. Îşi schimbă rochia, se pieptănă, ca să aibă o înfăţişare cât mai plăcută. Apoi o porni în goană în josul scărilor şi se pregăti să iasă din casă.

„Încotro o porneşti, draga mea?" o întrebă Nan din bucătărie.

„La bibliotecă", răspunse Felicity la întâmplare şi, ieşind din casă, o porni în goană spre şosea.

Alergând o fluieră încetişor pe Liffey, care apăru în salturi şi începu să zburde alături de ea, întorcându-se din când în când s-o privească şi gudurându-se aşa cum ştiu câinii s-o facă. Acum nu mai intra în casă sau în locuri unde se aflau oameni. De când trupul i se destrămase, Liffey devenise cam mare. Şi avea acum urechi negre şi coada neagră pentru a sugera originea ei infernală. Angus nu-şi făcuse încă apariţia, dar Felicity ştia că, de vreme ce venise Liffey, n-o să mai treacă mult până când o să-l vadă şi pe el, sub una din deghizările lui. Felicity porni în josul dealului. O fâşie de iarbă uscată o despărţea de şoseaua cu două benzi. Maşinile uruiau în susul şi în josul dealurilor, ducându-se de la Londra spre coastă sau de pe coastă înapoi la Londra. Se năpusteau sălbatic spre tine ca nişte tauri şi goneau indiferente mai departe, asemeni unor păsări, iar viteza cu care treceau făcea să vibreze aerul, aşa că, în timp ce înainta, rochia îi flutura într-o briză continuă. Spre vârful dealului şcoala avea drept hotar un zid înalt pe muchia căruia erau înfipte cioburi de sticlă, iar dincolo de zid se vedeau geamurile corpului de clădire care găzduia sala de gimnastică. Cam pe la jumătatea drumului spre poala dealului, zidul era înlocuit de un gard înalt de lemn, bine făcut, dincolo de care se vedeau acoperişul de ţiglă roşie al uneia din casele-cămin, mai precis al căminului Prewett, unde locuia Donald, şi mai la vale vârfurile

copacilor din pădure. Mai departe se vedea acoperişul de sticlă verde al terenului de *squash* şi se auzeau ţipetele dezlănţuite şi pleoscăiturile de la bazinul de înot. Aici perimetrul incintei şcolii se îndepărta puţin de şosea şi dincolo de trotuar apărea o fâşie de iarbă, lăţindu-se tot mai mult, pe măsură ce drumul se despărţea de terenurile şcolii. Acum, la poalele dealului puteau fi văzute clar zidurile albe şi acoperişul de ţiglă ale casei domnului Everard.

Felicity îşi văzu ţanţoşă de drum pe trotuar, ca şi când n-ar fi interesat-o şcoala câtuşi de puţin. Liffey, care se distrase trecând în mod spectral prin trupurile mai multor câini ce urcau dealul, alerga acum pe lângă gard şi în clipa următoare pătrunse prin el. Felicity se opri şi privi în jur. Apoi se abătu de pe trotuar şi o porni de-a lungul gardului, care se îndepărta brusc de şosea. La un moment dat se întâlnea în unghi drept cu un alt gard, care aparţinea grădinii unei case particulare dintr-un drum lateral. La capătul acestei grădini, acolo unde gardul grădinii întâlnea gardul şcolii, era un tufăriş. În punctul ăsta, între cele două garduri, rămânea un loc foarte îngust prin care un trup subţirel se putea strecura. Deşi îşi păstrase materialitatea trupului, acesta era extrem de zvelt şi, în clipa următoare, Felicity se afla în genunchi printre arbuştii din fundul grădinii particulare.

Aici putea lucra pe îndelete. Gardul şcolii era făcut din panouri de lemn, fiecare din ele lat de vreo două picioare. Într-o vacanţă de vară, ea şi Donald munciseră din greu să smulgă cuiele care ţineau fixat unul din aceste panouri şi să fixeze apoi din nou panoul cu cuie care ieşeau în afara lemnului în unghi, de ambele părţi. Astfel, manevrând puţin panoul, îl puteai face să alunece într-o parte, lăsând un spaţiu prin care se putea strecura un trup atât de subţire. După ce se opri o clipa ca să se convingă că nu era nimeni în grădină, Felicity începu să încline panoul până când ieşi din cuie pe o latură. Şi cealaltă latură scăpă apoi, iar Felicity se strecură prin deschizătură, pătrunzând pe terenul şcolii. Întinse apoi mâna prin gaură şi trase scândura la loc.

Se trezi în paragina tristă a unei grădini pline cu grămezi de gunoaie şi cu urme de focuri de tabără, în spatele unor copaci ce se înălţau mai jos de casa domnului Everard. O porni spre dreapta ca să intre în pădure pe partea opusă terenurilor de *squash.* Această porţiune a terenurilor şcolii era mai puţin frecventată şi, dacă ţineai seama şi de un tufăriş neîngrijit aparţinând grădinii lui Evvy, era bine adăpostită pe tot parcursul până în vârful dealului. Liffey, care aşteptase în groapă în interiorul grădinii, alunecă uşor înaintea ei fără nici cel mai mic zgomot, amuţindu-i ca prin farmec şi paşii ei. Felicity se întreba dacă acum nu-l va zări şi pe Angus. Nu-l întâlnise decât o singură dată până acum pe terenurile din incinta şcolii, când intrase ilegal, iar el îi apăruse sub chipul unui om cocoţat într-un copac,

urmărind-o nemişcat şi fără să scoată o vorbă şi aşteptând până ce trecuse pe lângă el. Fusese ca pe altă lume. Felicity îl prefera pe Angus deghizat în chip de zidar sau de şofer al unei maşini de poliţie. Amintindu-şi de apariţia aceea, fu cuprinsă de spaimă pe moment. Liffey, dispăru, aşa cum făcea întotdeauna în asemenea ocazii. Felicity ajunsese acum în tufărişul grădinii lui Evvy, croindu-şi drum foarte aproape de gard, târându-se pe sub arbuşti şi strecurându-se prin dosul boschetelor. Aici povârnişul urca abrupt până-n pădure şi Felicity văzu în depărtare printre copaci întinderea vastă şi însorită a terenurilor de joacă. Continuă să înainteze în umbra de la marginea pădurii. N-avea de înfruntat pericolul terenului deschis până nu ajungea în linie dreaptă cu căminul Prewett.

Brusc auzi zgomote în pădure la mică depărtare în faţa ei şi apoi zări printre frunze strălfulgerarea unei cămăşi albe. Felicity se aruncă la pământ şi, după ce stătu nemişcată câteva clipe, începu să înainteze târându-se. Liffey, care apăruse din nou, i-o luă înainte, mişcându-şi în chip magic urechile negre ca să înăbuşe orice sunete pe care le-ar fi stârnit Felicity. Asta-i era de mare ajutor, pentru că trebuia să străbată un desiş de rugi de mure şi de ferigi uscate înainte ca Felicity să poată vedea ce fel de vieţuitoare o urmăreşte. În cele din urmă o deschidere neaşteptată îi dezvălui brusc priveliştea mult râvnită. Printr-un tunel de verdeaţă văzu, ca într-un glob de cristal, un bărbat aşezat pe pământ, cu picioarele adunate în faţa lui. Părea să fie singur. Alături de el zăcea un bloc cu foi mari albe. Probabil că făcuse nişte schiţe. Aşezase alături blocul şi privea în gol, cuprinzându-şi genunchii cu braţele. Ea-l observă multă vreme, aproape cinci minute, în care timp el nu-şi schimbă atitudinea. Era un bărbat ciudat, cu ochi mari care te hipnotizau şi un păr destul de lung. Avu impresia că-l mai văzuse şi altă dată. După un timp îşi aminti că e profesorul de desen. Fusese gata, gata să-l socotească o întruchipare a lui Angus, numai că acesta nu apărea niciodată sub înfăţişarea unor cunoscuţi.

Totala lui nemişcare începu s-o înspăimânte. Îşi aminti de poveşti cu yogini şi magicieni. Începu să se strecoare înapoi din tunelul de ferigi; şi-n clipa în care reuşi să se ridice, o luă la goană călcând atentă cu paşi mari şi fără să facă zgomot prin mijlocul pădurii, neţinând seama de niciun pericol. Reuşise să se bage singură în sperieţi şi nu mai voia nimic altceva decât să se vadă cât mai, repede în camera lui Donald. Când ajunse în apropierea căminului Prewett, Liffey dispăru printre copaci. Într-o clipă Felicity ţâşni de sub nişte arbuşti care o adăposteau şi dădu buzna în căminul Prewett printr-o mică uşă verde, de serviciu. Se opri o clipă să asculte. Nu auzea niciun semn că ar fi fost urmărită şi nici alte sunete care să vestească vreun pericol. Se găsea într-un vestiar scos din folosinţă care acum servea drept magazie pentru cuferele băieţilor şi pentru echipamentul de cricket.

Casa răsuna de râsete şi de uşi trântite la mare distanţă. Plutea în aer un miros greu de lemn, ciment igrasios, transpiraţie stătută şi echipament sportiv. Felicity înaintă într-un spaţiu întunecos din care nişte trepte de scândură duceau spre un loc tot atât de întunecat de la un cat superior. O porni în goană pe scări - se ascunse când dintr-o dată auzi în apropiere nişte voci puternice care se stinseră curând -, apoi goni iepureşte de-a lungul coridorului alăturat şi se năpusti pe uşă în camera lui Donald.

Donald şedea întins pe masă, cât era de lung. Fereastra era deschisă şi un picior cu ciorap alb îi atârna undeva afară. Celălalt picior se legăna nonşalant dintr-o parte în alta, peste marginea mesei. Îşi ţinea capul sprijinit pe nişte cărţi şi pe un scut de cricket. Nu era singur. Sub masă şedea lungit Jimmy Carde. Jimmy stătea cu capul pe podea, iar picioarele le ţinea în sus, proptite de braţul unui fotoliu. Îşi vârâse una din mâini sub ceafă, în timp ce cu cealaltă mână îl ţinea pe Donald de gleznă. Când Felicity intră ca un vârtej, săriră în sus amândoi, dar, văzând cine e, îşi reluară poziţia iniţială.

Felicity fu extrem de dezamăgită că nu l-a găsit singur pe Donald. Nu reuşise niciodată să-l dibuiască pe Jimmy Carde; şi de când devenise cel mai bun prieten al fratelui său, între ei exista o ostilitate deosebită.

„Omule, i se adresă Donald, ţi-am spus de şase ori, şi tot mai e nevoie să-ţi repet, că nu e voie să vii aici să mă vizitezi."

„Nu m-a mirosit nimeni, răspunse Felicity. Am fost foarte isteaţă venind prin pădure. L-am spionat pe profesorul vostru de desen. Stătea acolo ca un fachir, într-un fel de transă."

„Bledyard e în stare să te deoache, spuse Jimmy Carde. Odată s-a uitat fix la pisica şcolii tot timpul slujbei religioase. Pisica era afară, dincolo de fereastră. Şi trei zile mai târziu a murit în convulsii."

Felicity fu străbătută de un fior. „Nu m-a privit, rosti ea, deşi eu l-am privit pe el."

Începu să se plimbe de colo, colo prin camera lui Donald, să vadă dacă s-a schimbat ceva. Camera era mică şi îmbrăcată într-un tapet cu flori care se decolorase însă până la culoarea universală a ceaiului slab. O poliţă mică era vopsită în culoarea ciocolatei, iar dulapul maro găzduia patul lui Donald, care în timpul zilei se plia. O bibliotecă destul de rahitică, cu o perdea de creton, adăpostea cărţile de chimie ale lui Donald, nişte romane de aventuri, câteva cărţi despre alpinism şi *Trei într-o barcă.* O masă, un scaun şi un covor cu o gaură în el completau mobilierul camerei. Tablouri mici şi fotografii fixate cu piuneze împestriţau pereţii. Poziţia acestor ilustraţii trebuia respectată deoarece un locatar mai vechi decorase camera cu puţină vreme înainte de plecare, cu o serie de desene obscene, ingenioase şi pipărate. Ca să păstreze aceste capodopere pentru posteritate, fiecărui

locatar îi revenea obligaţia, uneori întărită de intervenţia monitorilor căminului Prewett, să agaţe poze deasupra desenelor în cauză şi să aibă grijă ca ele să nu se desprindă.

Felicity studie pozele lui Donald. Nu i se spusese ce se află sub ele. Privea cu interes, deoarece nu mai fusese în camera lui Donald de la mijlocul celuilalt trimestru. O fotografie a unei leoaice cu pui. O fotografie colorată a lui Tensing pe vârful Everestului. O mică reproducere a *Îmblânzitorului de şerpi* de Henri Rousseau, primită în dar de la părinţi. O reclamă colorată decupată din *The New Yorker* înfăţişând nişte maşini fantastice. O fotografie a unsprezecelui secund de cricket de la St. Bride. Asta era nouă. Donald făcea parte de curând din această echipă. Pe policioară se afla o fotografie a părinţilor, cu geamul plesnit. Alături era un briceag imens cu câteva lame deschise şi o prăjitură cu nucă mâncată pe jumătate.

„Pot să mănânc eu ce-a mai rămas?" întrebă Felicity. Permisiunea fu dată. La urma urmelor, nu prea erau noutăţi.

„Nu mai ai nimic de mâncat? întrebă Felicity. Sunt hămesită după excursia pe care am făcut-o până aici." Donald se dădu alene jos de pe masă şi începu să scotocească într-o cutie neagră de tablă ce se afla într-un colţ al camerei. Jimmy Carde se ridică, se întinse; sări pe masă şi se aşeză ghemuit acolo, săltând în sus şi lăsându-se pe călcâie, în timp ce bătea cu pumnii în tăblie în ritmul unei melodii de dans care era la modă. Felicity s-ar fi bucurat mult să-l vadă plecând.

„Uite! Na aici o prăjitură, făcu Donald. N-o ducem prea grozav în momentul de faţă."

„E o veche prăjitură britanică, interveni Carde. Făcea parte din raţiile trupelor reginei Boadicea."

Felicity o încercă. Cam aşa şi era la gust. O mâncă totuşi.

„Ce fac părinţii?" întrebă Donald.

„Mami se agită în legătură cu plecarea, răspunse Felicity cu gura plină. Pe tăticu nu l-am prea văzut." Începu să scotocească într-o grămadă de lucruri care nu se mai distingeau unul de altul de pe ultimul raft al bibliotecii. „Asta ce e?" întinse un obiect lung şi argintiu.

„Ăsta-i un fluier supersonic", făcu Donald.

„Supersonic! exclamă Felicity. Atunci la ce foloseşte?"

„Lumea îl foloseşte ca să cheme câinii, răspunse Donald. Scoate sunete atât de ascuţite, încât numai câinii le pot auzi, oamenii nu le aud deloc."

„Asta-i o tâmpenie, ripostă Felicity. De ce să nu-i chemi pe câini ca toată lumea? Înţeleg, dacă ar fi vorba de un câine supersonic ca…" Se opri, pentru că existenţa infernală a lui Liffey era un secret pe care nu-l ştiau decât ea şi fratele ei, şi, ducând fluierul la gură, suflă cu putere.

Se auzi un sunet slab, dar strident.

„O, e sonic!” făcu Felicity dezamăgită.

„Trebuie să sufli cu mai multă forţă”, zise Jimmy Carde, atunci sunetul nu mai poate fi auzit.

Felicity suflă cu mai multă forţă, scoase un sunet şi mai înalt, după care se lăsă tăcere. „Cum pot să ştiu că nu s-a stricat?” întrebă ea bănuitoare.

„Îi scoate pe oameni din minţi, spuse Carde. Îl aud fără să-şi dea seama şi-i face să se simtă anapoda. Tipii foloseau asemenea fluiere la întrunirile de la Nuremburg[4], ca să-i demoralizeze pe ăilalţi.”

„Ce sunt alea întrunirile de la Nuremburg?” întrebă Felicity.

„Eşti prea mică pentru asta, spuse Carde. Să-l întrebi cândva pe fratele tău mai mare.”

Felicity se îmbujoră şi se întoarse spre Donald. „Mi-l dai mie, te rog? Ţie nu-ţi trebuie, nu-i aşa?”

„Ia-l, omule, făcu Donald, cu un aer de generozitate, şi vino şi fluieră din el lângă capelă în timp ce Evvy îşi ţine predica.”

„Ai văzut-o pe frumoasa lui Demoyte?” întrebă Carde.

„Nu, spuse Felicity, despre cine-i vorba?”

„Sleetie Carter[5], răspunse Carde. Pictează portretul lui Demoyter. Revi Evvy a vrut s-o ţină la el în casă, dar i-a suflat-o Demoyter. E din alea fluşturatice. Se porni să cânte: Fainã fată, drăguţică, da’ cam uşurică.”

„Ăsta e numele ei adevărat?” întrebă Felicity.

„Îi spune Rain Carter, da zău dacă ştiu de ce”, răspunse Donald.

„L-am văzut pe taică-tău conducând-o prin şcoală, zise Carde. N-ai fi spus deloc că-l plictiseşte povestea. Mă întreb dacă Demoyter s-a dat până acum la ea?”

„Mi se pare un nume drăguţ”, spuse Felicity. Îl antipatiza profund pe Jimmy Carde. Îşi plimbă privirea prin cameră. Voia să schimbe vorba.

„Oh!” făcu Felicity. Zărise ceva în colţul camerei, ieşind de sub o grămadă de haine şi pulovere. Se năpusti acolo şi începu să tragă de el. Era un colac foarte lung de frânghie subţire de nailon.

Felicity avea ameţeli chiar şi dacă se urca numai pe-o scară de bibliotecă şi avea în comun cu mama ei oroarea faţă de tot ce reprezintă alpinism. „Don, rosti ea, ai *promis* că n-ai să te duci.” Îngenunche, cu braţul trecut prin colacul de frânghie, ca şi cum ar fi intenţionat să-l ia la plecare.

„Uf! ţine-ţi gura, omule, i se adresă Donald, de ce faci atâta tărăboi pentru nişte promisiuni? Tu una nu ţi le ţii niciodată. Oricum, frânghia asta păcătoasă nu înseamnă nimic.”

„Don „reluă Felicity, ai de gând să te *caţeri p*e ceva. Pe ce anume?”

„Turnul şcolii”, făcu Carde.

Felicity rămase îngenuncheată de parcă ar fi împietrit. Urmă o clipă

de tăcere,

„Ţine-ţi clanţa, Jimmy, prost mai eşti, îl repezi Donald, şi acum, pentru numele lui Dumnezeu, şterge-o, ţie îţi spun, Jim, nu lui Felicity. Vreau să vorbesc nişte chestii de familie cu ea, de vreme ce tot şi-a dat osteneala să vină aici."

„Hm, bine, făcu Carde. Pricepe el, băiatu, când e în plus. Ne întâlnim ca de obicei la locul cu pricina." Ieşi pe uşă dintr-un salt, ca o micuţă panteră, şi o închise cu zgomot, făcându-i vânt cu piciorul.,

Felicity se apropie de Donald şi-l apucă de manşeta tricoului. Era îmbrăcat de cricket. „Don, începu ea, nu-i adevărat ce-a spus Jimmy în legătură cu turnul, nu-i aşa?"

„Bineînţeles că nu", răspunse Donald, fără s-o privească în ochi.

Turnul putea fi escaladat. Dar asta nu se întâmplase decât o dată în istoria scrisă a şcolii, iar persoana era acum subsecretar la Ministerul Urbanisticii şi Sistematizării. Fixase chiar în vârf tradiţionala inscripţie de porţelan, care rămăsese acolo timp de săptămâni, până când instructorul de tir a avut ideea sportivă de a o doborî cu focuri de armă.

„Dacă ai de gând să-l escaladezi şi tu, o să te spun părinţilor."

„N-ai să faci una ca asta, exclamă Donald în şoaptă - Felicity nu pâra niciodată. Şi ai grijă să nu scapi ceva când le povesteşti acasă. O singură vorbă şi Carde şi cu mine vom fi exmatriculaţi. Doar nu vrei să-mi distrugi cariera, nu?" La St. Bride era în vigoare un regulament inflexibil potrivit căruia escaladarea oricăreia dintre clădiri se pedepsea imediat prin exmatriculare. Hotărârea fusese adoptată după ce câţiva amatori încercaseră nişte escaladări mai uşoare. Oricum, era de notorietate că turnul e greu de escaladat, dificultatea principală constând într-o surplombă înfricoşătoare ce trebuia atacată la mică distanţă de bază.

„Te duci la moarte sigură, exclamă Felicity. Era extrem de tulburată. Te rog *mult,* mult de tot, să n-o faci, Don. O să-ţi dau aparatul meu de fotografiat, pe cel nou, dacă n-ai să faci asta."

Donald îşi eliberă manşeta şi, prinzând-o prietenește pe sora lui de braţ, i-l răsuci cu forţă la spate.

„Omule dragă, îi vorbi el, nu mai face atâta tapaj. Dacă e pe lumea asta un lucru pe care *nu pot* să-l suport deloc, e tapajul pe care-l fac femeile. N-o să facem tentativa Carde şi cu mine atâta vreme cât n-o să fim siguri că suntem în afară de orice pericol. Şi, oricum, poate că nici n-o să facem tentativa."

„Mă doare, Don, făcu Felicity. Ce e cu desenele alea de pe masă?" Îşi smulse braţul şi trase câteva foi de hârtie de sub un teanc de cărţi. Erau nişte schiţe ale turnului din diferite unghiuri, indicând în detaliu diverse profiluri.

„Vezi ce documentaţi suntem? se lăudă Donald. De îndată ce

scăpăm de *aici,* şi indică spre surplombă, e o joacă de copii. Şi pentru asta avem un plan ingenios. Dar, probabil, n-o s-o facem deloc. N-a fost decât o idee care ne-a trecut aşa prin minte. Carde ţi-a spus-o mai mult ca să te necăjească."

„Don, exclamă Felicity, *te rog mult*! Sunt gata să fac tot ce vrei. Aş risca orice mi-ai cere, numai să ştiu că n-o faci. Pune-mă la încercare." Între copii exista o practică stabilită de mult, potrivit căreia dacă unul din ei voia ca celălalt să renunţe la un plan la care ţinea foarte tare trebuia să accepte orice condiţie i se punea. În ultima vreme însă nu mai recurseseră la această practică.

„Bine, acceptă Don râzând şi lungindu-se din nou pe masă. Ce să-ţi cer? Ce-ar fi să mai faci o incursiune pentru Jocul puterii?" Jocul puterii era o invenţie de-a lui Felicity, datând de foarte multă vreme. Era un soi de vrăjitorie eclectică: trebuia să şterpeleşti de la indivizii pe care intenţionai sa-i vrăjeşti diferite articole de îmbrăcăminte intimă, ca de exemplu şosete, ciorapi, cravate şi batiste, care urmau apoi să joace un rol anume în diverse ritualuri şi ceremonii Oricum, din experienţele trecute se vedea că momentul de atracţie al Jocului puterii nu fusese de fapt magia în sine, ci mai degrabă incursiunile preliminare. În cursul acestor incursiuni fuseseră cucerite prăzi mult apreciate, ca o pereche de indispensabili de-ai domnului Prewett, bretelele domnului Hensman şi o pungă elegantă de păstrat buretele, care-i aparţinea domnului Everard, dar niciunul din articole nu fusese folosit în vreo practică magică.

„S-a făcut! acceptă Felicity hotărâtă, cu sângele în obraji, gata s-o ia la goană. Spune numele persoanei."

„Ah, nu ştiu, făcu Donald legănându-şi leneş piciorul în aer, ce-ar fi… dacă, nu… ce-ar fi, ce-ar fi să fie domnişoara Cumomaifichemând-o Carter?"

„Grozav! exclamă Felicity. O pornesc chiar acum. Unde spui că e? Stă la domnul Demoyte?" Se îndreptă spre uşă.

„Draga mea, făcu Donald, sărind ca un resort. Opreşte-te! N-am vorbit serios. Ştii bine că am renunţat de mult la jocul ăsta."

„Eu una n-am renunţat, replică Felicity. Era pe punctul de a izbucni în lacrimi. Liffey e afară, reluă ea pe un ton sfidător, şi pe drum încoace sunt aproape sigură că l-am zărit pe Angus." Angus fusese un aliat statornic în incursiunile Jocului puterii. Imateriala, metamorfozata Liffey era ajutorul, prietenul de nădejde tainic al lui Felicity.

„Uf! Doamne! Lasă-te odată de chestiile astea vechi, exclamă Donald, şi, pentru numele domnului, nu te-apuca de plâns. Şi aşa ai făcut destul scandal. Te-ar fi putut auzi oricine."

„Ei bine, pornesc în incursiunea asta, spuse Felicity ştergându-se la ochi. Ai fost de acord şi acum nu poţi da înapoi. Şi dacă o fac, e de

datoria ta să nu te mai caţeri pe turn."

„Termină cu zbieratul, omule, îi ceru Donald. Dacă trece pe aici Prewett, am încurcat-o zdravăn amândoi. Vreau să te văd ieşită de aici. Mă scoţi din pepeni. Ia-te după mine şi ţine-ţi clanţa."

Donald deschise încetişor uşa camerei şi privi spre ambele capete ale coridorului. De la distanţă se auzeau tot soiul de sunete, hohote de râs, un gramofon care cânta jaz, sunetul înfundat făcut probabil de bastoane de cricket lovite ritmic unul de altul. Donald rămase nemişcat. Apoi, prinzând-o pe Felicity de încheietura mâinii, o târî după el afară din cameră, coborî scările în salturi şi în clipa următoare o scotea din casă pe uşa din dos. Aici îi dădu drumul şi i-o luă înainte gonind în pădure, făcând slalom printre copaci. Felicity cea iute de picior gonea în urma lui. În câteva secunde ajunseră amândoi la zid, de unde se auzea vuietul maşinilor care de cealaltă parte goneau pe şosea. Donald o porni în goană de-a lungul zidului până când ajunse într-un loc anume. Aici, pe o porţiune de două-trei palme, fuseseră rase cioburile de sticlă de pe parapet.

Donald se rezemă de zid stând pe vine. „Sări în spinarea mea, omule", o îndemnă el.

Asta era o practică binecunoscută. Felicity sări. Donald se ridică încet, până se îndreptă, cu Felicity în picioare pe umerii lui, agăţată cu mâinile de marginea zidului şi cu capul mult deasupra lui. Începu să se tragă în sus. Donald o ajută împingând-o cu mâinile de tălpi. Felicity stătea acum aşezată pe coama zidului, apoi, cu prudenţă, îşi trecu picioarele de cealaltă parte.

Se uită de sus la Donald. „Don, făcu ea, plec în incursiunea asta. Plec *acum.* Şi nu uita că ai promis."

„N-am promis nimic! exclamă Donald, exasperat. Acum ţine-ţi clanţa, omule, şi dă-te jos de pe zidul ăsta până nu te vede cineva."

„Mă duc, să ştii!" îl avertiză Felicity.

„Îţi interzic să te duci, îi ordonă Donald, şi n-o să-ţi plătesc nimic dacă te duci. *Sări jos de pe zid,* imediat."

„Mă duc chiar *acum,* insistă Felicity, şi dacă nu-ţi ţii promisiunea n-o să mai vorbesc cu tine niciodată." Se concentră apoi să execute saltul. Înălţimea era considerabilă. Se lăsă în jos cât putu mai mult, apoi închise ochii. În clipa următoare se rostogolea în iarbă. Strigă: „La revedere, Don!"

„Aşteaptă o clipă", se auzi vocea lui Don de dincolo de zid. Se auziră apoi nişte scrijelituri prelungite şi Donald apăru în vârful zidului. Se trase în sus, se înălţă aproape în picioare, apoi sări jos spre Felicity, îşi pierdu echilibrul şi căzu chiar lângă ea. Se ridică pe dată şi începu să urce dealul, cu un aer afectat, ca şi când nu se întâmplase nimic. Felicity alerga alături de el.

„Uite, făcu Donald şi după ton era clar că e supărat, acum te duci

acasă. Te duc până acolo şi să nu mai aud o vorbă despre toate prostiile astea îngrozitoare."

„Poţi să mă conduci acasă, ripostă Felicity pe un ton degajat, dar nu mă poţi *ţine* acasă. Şi de îndată ce ai să pleci, o s-o pornesc în incursiunea mea. Ia uită-te la Liffey. L-a văzut pe dulăul ăla mare negru şi dă din coadă, îi vezi coada? S-o chem cu fluierul supersonic?"

„Uf, mai taci odată, o certă Donald. N-o să mă las şantajat de tine, Felicity."

„Prin ce metode reuşesc oamenii să scape de şantaj?" întrebă Felicity.

„Ascultă-mă, i se adresă Donald, dacă o porneşti în incursiunea asta prostească o să trebuiască să vin şi eu. Şi dacă o să ne prindă, toată lumea o să creadă că a fost ideea mea." Trecuseră de porţile şcolii şi intraseră în labirintul de drumuri umbrite din apropierea casei lor.

„Dacă ne prinde Demoyters, îl asigură Felicity, n-o să te reclame lui Evvy. Ştii bine că nu reclamă pe nimeni lui Evvy."

„S-ar putea să n-o facă, răspunse Donald, dar Demoyters poate fi destul de nesuferit şi de unul singur."

„Mie nu mi-e teamă de el, se lăudă Felicity. Dacă ţi-e frică, n-ai decât să nu vii."

„O să te torturez când o să ne întoarcem, omule, o ameninţă Donald. Apropo, dacă ne vede careva, ne-am întâlnit acum câteva minute, din întâmplare."

Ajunseră la o potecă de pietriş invadată de buruieni, între nişte garaje, şi ieşiră pe câmpurile ce se întindeau între cartierul de locuinţe şi Brayling's Close. Nu era niciun pic de umbră aici şi landa aurie trosnea în dogoarea din aer. Fânul fusese cosit de câtăva vreme, iar iarba era ascuţită, ţepoasă şi foarte uscată. Pe cărare pământul era sfărâmicios şi ridica praf. Canicula dura de multă vreme. Felicity mergea înainte şi înaintară în tăcere până zăriră la oarecare distanţă, printre copaci, culoarea roşietică a cărămizilor şi sticlirea geamurilor. Se opriră. În clipa aceea Felicity îl văzu pe Angus.

Luase înfăţişarea unui ţigan ce şedea aproape de cărare, pe marginea unui şanţ uscat şi invadat de bălării. Un picior îi era ascuns de ierburile înalte din şanţ, iar celălalt era îndoit în iarba mai scundă de pe pajişte. Stătea într-o atitudine demnă, cu capul dat spre spate, expunându-şi gâtul şi pieptul arămiu. O măsură pe Felicity cu privirea. I se citea pe chip un soi de gravitate lipsită de expresie. Era cam înspăimântător. Felicity ştiu că trebuie să fie Angus pentru că îl înconjura o aură stranie şi pentru că apăruse într-un chip atât de ciudat. De data asta era sigură că e Angus. Tare ar fi vrut ca el să ia forme care să n-o descumpănească într-atât, dar bănuia că fiinţele de esenţă divină nu se pot întruchipa fără să te înfioare nici chiar atunci când îţi voiesc binele. Stătea atât de nemişcat, încât aproape că era

invizibil. Donald nu-l văzuse şi Felicity se hotărî să nu-i divulge prezenţa. Ea-l luă pe Donald de mânecă şi-l ţinu aşa până când ţiganul nu mai putea fi zărit din pricina unui gard viu.

Brusc, Felicity nu se mai simţi deloc stăpână pe ea. Voia să se întoarcă. Îl prinse pe Donald de haina pe care-o purta pe braţ şi-i zise: „Don, nu te căţăra pe turnul ăla. Ştiu că o să se termine rău. *Te rog mult,* spune acum că n-ai de gând să te caţări şi atunci putem să ne întoarcem împreună acasă."

Donald îşi coborî privirea spre ea. Îi atinse încetişor cu degetul nasul pistruiat. „Nu ne întoarcem din drum, de vreme ce am ajuns până aici, domnule camarad. Cât despre escaladare, poate că n-am s-o fac. Şi aşa nu era decât ideea lui Carde."

Înaintau încet spre casă. În câteva clipe, poteca avea să ajungă la zidul scund de piatră ce stătea să se năruie, de la marginea grădinii lui Demoyte, şi s-o cotească la stânga spre şosea. Era la acea oră a după-amiezii când totul e încremenit. Donald şi Felicity, care cunoşteau bine obiceiurile din gospodăria lui Demoyte, ştiau că se pot baza pe faptul că Demoyte şi domnişoara Handforth stăteau lungiţi în camerele lor cu draperiile trase, făcându-şi siesta. Nu era lucru greu să pătrunzi în casă. Singura necunoscută era domnişoara Carter însăşi.

În timp ce Donald trăgea cu ochiul peste zid, Felicity cerceta în jurul ei. Nu-şi revenise nici acum după apariţia, lui Angus. La baza zidului creşteau o mulţime de flori şi prospeţimea petalelor lor desfăcute răzbătea chiar şi prin praful cafeniu care se aşternuse peste ele; calapăr, opăţel, valeriană, muştar de câmp. Soiuri de flori care cresc în locuri lăsate în paragină. Felicity le privi cu tandreţe. Începu apoi să le culeagă.

„Doamne sfinte! făcu Donald. Ţi-ai găsit şi tu momentul să culegi flori, n-am ce zice. Uite, o să trecem zidul acolo, în dosul arbuştilor ălora, şi o să ne croim drum la adăpostul gardului de tisă. Apoi ne apropiem de casă sub un unghi din care nu putem fi văzuţi de pe fereastră şi o cotim spre uşa de la intrare. Dacă e încuiată, încercăm pe la bucătărie. Dacă ne vede cineva, spunem că-l căutăm pe tăticu, că ne-am închipuit că e aici. Odată intraţi în casă tragem cu urechea la zgomote - apoi o pornim pe scări şi ne încredem în steaua noastră. Individa aia, Carter, stă mai mult ca sigur în camera din colţul din spate al casei. Ai înţeles? Urmează-mă."

Donald părea cuprins de entuziasm. Emoţia incursiunii pusese stăpânire pe el. Înainta tupilându-se pe lângă zid, apoi îl escaladă într-un loc unde era acoperit de un pâlc de tufe de syrinx ce creşteau în grădina lui Demoyte. Felicity îl urma ţinând strâns buchetul de flori. Zidul ăsta nu le punea probleme. Înaintară cu prudenţă aţinându-se pe lângă gardul viu, trecură apoi pe sub arcadă sub un unghi în care puteau fi văzuţi perfect de pe geam. Cu pas grăbit, Donald traversă

pajiştea goală şi se lipi de zidul casei. Felicity îl urma. O clipă mai târziu ajunseseră la uşa de la intrare. Era deschisă. Intrară în casă.

Înăuntru era linişte deplină. Amândoi copiii respirară adânc şi li se păru că zgomotul făcut de ei putea fi auzit de la etaj. Rămaseră nemişcaţi până când îşi recăpătară suflul. Se priveau cu ochi strălucitori, larg deschişi, şi Felicity îl apucă pe Donald de mână şi i-o strânse cu putere. Apoi, înaintând în vârful degetelor, se strecurară prin hol şi începură să urce scările. Casa somnola în dogoarea zilei. Toate geamurile erau larg deschise, iar aerul fierbinte şi prăfuit se revărsa în valuri dinspre grădină. Razele soarelui, ce cădeau direct pe scară, făceau un brâu de lumină gălbuie prin care copiii urcau pe vârfuri. Scările nu scârţâiau. Ajunşi la capul scărilor călcară pe un belucistan lung şi gros. Alunecară în lungul covorului şi se opriră o clipă în faţa uşii camerei de oaspeţi. De dincolo de uşă nu răzbătea niciun sunet.

Mânerul uşii era dintr-o sticlă groasă şi galbenă şi mâna-ţi aluneca pe el. Donald îl prinse hotărât cu amândouă mâinile şi începu să-l răsucească. Crăpă uşa atât cât să-şi poată vârî capul. Deschizându-se, uşa nu scoase niciun sunet. Îţi făcea impresia că în casa asta tăcută şi nelocuită nu se producea niciun sunet. Rămase nemişcat o clipă, apoi se strecură încet şi intră în cameră. Respirând uşurată, Felicity îl urmă. Camera era goală.

Odată intraţi şi cu uşa închisă în urma lor, îi cuprinse o veselie nebunească şi începură să ţopăie prin cameră fluturându-şi braţele, tot fără niciun zgomot. Felicity se opri şi scoase din buzunar fluierul supersonic. Era cât pe ce să sufle în el ca să scoată nişte unde supersonice înspăimântătoare, când Donald o opri.

„Dar n-o să scoată niciun sunet dacă…” începu Felicity să-i explice în şoaptă. Asta-i dădu gata. Nemaiputându-şi potoli hohotele înăbuşite, căzură grămadă pe pat.

„Dar spuneai…” începu din nou Felicity în şoaptă. Nu era nimic de făcut. Stăteau aşa, fremătând de râsul înăbuşit.

În cele din urmă Donald se ridică, o trase pe Felicity în sus şi aranjă patul. „Repede acum, şopti el, să găsim ce ne trebuie şi s-o ştergem. Ce să luăm?”

„Ciorapii”, rosti Felicity pe un ton hotărât. Bănuia că Donald are alte gânduri şi simţi un impuls feminin s-o protejeze pe domnişoara Carter de setea lui de pradă, începură să se foiască prin cameră deschizând sertare.

„I-am găsit”, murmură Felicity. Trase, dintr-un sertar de sus, o pereche de ciorapi de nailon, îi flutură spre Donald şi-i vârî în buzunar. Se îndreptară spre uşă. Felicity mai aruncă o privire prin cameră. Luă florile pe care le lăsase pe un scaun. Ecritoarul de lângă geam era deschis, încărcat de hârtii. Felicity se îndreptă spre el şi

începu să le frunzărească.

„Hai, odată”, şuieră Donald.

Felicity exclamă: „Ia te uită, o scrisoare de la tăticu! Mă întreb ce-o fi în ea.”

„Lasă asta, făcu Donald, mai bine nu te uita. Hai să ieşim.”

„N-are nicio importanţă, prostule, riposta Felicity, e doar de la tata!” Scoase scrisoarea din plic şi o citi. Rămase nemişcată. Puse apoi scrisoarea la loc pe birou şi se îndepărtă.

„Ce scria acolo?” întrebă Donald.

„Nimic, răspunse Felicity. Hai s-o ştergem repede.” ÎI trase spre uşă.

Donald se uită la faţa ei. Apoi se întoarse spre birou, găsi scrisoarea şi o citi.

„Hai, hai”, îl chemă Felicity. Deschise uşa camerei şi o porni spre capul scărilor. Donald o urma. Călcau amândoi cu paşi hotărâţi, dar uşori şi începură să coboare.

După ce trecu de jumătatea scărilor, Felicity rămase pe loc. Donald se opri şi el, apoi continuă să coboare până ajunse alături de ea. În uşa de la salon stătea domnişoara Handforth, cu privirile aţintite asupra lor. Se uita la copii şi copiii se uitau la ea.

„Ia te uită, ce surpriză!” exclamă domnişoara Handforth şi toată casa răsună de vocea ei. Domnişoara Handforth nu se număra printre prietenii copiilor Mor. „Ăsta-i un nou mod de a face vizite!”

Casa părea că se cutremură din pricina vocii şi, cuprinsă de fiori, că se trezeşte. Donald şi Felicity rămaseră locului paralizaţi.

„Hai, daţi-i drumul, făcu domnişoara Handforth, sau v-a tăiat popa limba? Ce năzbâtie aţi pus la cale acolo sus, îmi permiteţi să vă întreb?”

Donald şi Felicity nu scoaseră o vorbă. În clipa aceea se deschise uşa de la intrare şi Rain Carter apăru în hol. Toţi trei îşi îndreptară privirile spre ea. Purta o rochie albă de vară, deschisă la gât, şi timp de o clipă, cât intră, soarele pătrunse în urma ei învăluind-o în raze. Închise uşa şi-şi duse mâinile la ochi, orbită o clipă de schimbarea luminii. Văzu scena din faţa ei, apoi se întoarse întrebătoare spre domnişoara Handforth.

Domnişoara Handforth explică: „Sunt copiii domnului Mor.” Vocea ei amplă exprima neîncredere şi dezgust.

Rain se întoarse spre ei. Stăteau ca într-un grup de Gainsborough, Felicity calmă cu mâna pe balustradă, Donald, mai morocănos, în spatele ei.

„Ce bine-mi pare că am ajuns în fine să vă cunosc, li se adresă Rain. Am impresia… Donald… că pe tine cel puţin te-am zărit mai demult, dar mă bucur că acum facem cunoştinţă aşa cum se cuvine. Iar pe Felicity… n-am avut încă ocazia. Îmi pare bine.”

Donald nu scoase o vorbă. O privea drept în ochi fără să zâmbească.

Felicity se îndreptă spre ea. Îi zâmbi. „Venisem tocmai, zise ea, ca să vă dăm florile astea. Sunt flori sălbatice, dar sperăm că o să vă placă.” Îi întinse buchetul lui Rain.

Tânăra le luă cu o exclamaţie de plăcere şi-şi vârî faţa în ele. Era puţin mai scundă decât Felicity şi trebuia să-şi ridice privirea spre ea. „Sunt foarte *frumoase,* exclamă ea. Îmi plac nespus florile astea englezeşti de câmp. Zău, pe cuvânt, nu cred că există ceva care să-mi fi făcut mai multă plăcere. Ce drăguţ din partea voastră să vă gândiţi la mine! Sunt încântătoare.” Le ţinea strâns la piept.

Donald coborî scările şi rămase alături de sora lui. O luă de braţ.

„Doar nu plecaţi atât de repede, protestă Rain. Vă rog, mai rămâneţi puţin să stăm de vorbă. Domnişoară Handforth, mă întreb dacă… nişte ceai? Şi aşa nu mai e mult până la vremea ceaiului. N-aş vrea să vă dau bătaie de cap. Sau poate nişte lapte şi prăjiturele, dacă mai sunt?”

Domnişoara Handforth nu scoase o vorbă.

„Îmi pare rău, dar trebuie să plecăm neîntârziat, vorbi Felicity. Regretăm nespus. Ne aşteaptă acasă şi am întârziat şi aşa destul. Am venit numai ca să vă aducem florile.”

„Ce drăguţ din partea voastră, exclamă Rain. Mi-aţi *făcut* o mare bucurie. Vă mulţumesc din inimă. Sper să ne revedem curând.”

„Şi eu sper, făcu Felicity. Ei bine, la revedere, la revedere, domnişoară Handforth.” Cei doi copii dispărură rapid pe uşa de la intrare.

Ieşiră repede pe poarta din faţă a grădinii domnului Demoyte şi apoi o porniră de-a lungul potecii care ducea îndărăt spre câmpuri. Odată ajunsă pe potecă, Felicity o luă la goană şi Donald trebui să facă eforturi să se ţină după ea. De îndată ce se depărtaseră îndeajuns de casă, Felicity o coti din cărare, porni în goană peste câmp şi se aruncă în iarba cosită, la umbra gardului viu. Donald o ajunse şi se aşeză alături. Rămaseră tăcuţi o vreme.

„Don, începu Felicity în cele din urmă, n-ai să escaladezi turnul, nu-i aşa?”

Donald nu răspunse imediat. „Acum nu mai are mare importanţă dacă-l escaladez sau nu.”

Şedeau cu ochii plecaţi în iarba cosită. „Lacrimi de sânge”, rosti Felicity. Ăsta era un ritual foarte vechi.

Fără o vorbă, Donald scoase din buzunar o lamă de ras şi i-o întinse. Cu multă atenţie ea făcu o mică tăietură sub fiecare ochi. Amândoi copiii lui Mor puteau plânge la comandă. O clipă mai târziu, pe obraji le şiroiau lacrimi amestecate cu sânge.

IX

ERA ÎN ZIUA PLECĂRII LUI NAN. Mor se gândea cu uşurare la acest moment. De câtăva vreme, în mica lor gospodărie spălatul, uscatul, călcatul rufăriei şi al îmbrăcăminţii, găsirea şi repararea valizelor, studierea hărţilor, discuţiile despre mersul trenurilor, despre rezervarea locurilor şi despre vreme se desfăşurau fără întrerupere, până când Mor se văzu obligat să inventeze pretexte ca să rămână la şcoală. Tocmai începuseră examenele de sfârşit de trimestru şi treaba asta, deşi însemna mai puţine ore de predare, însemna şi mai multe ore de corectare; şi tot cam pe la aceeaşi vreme Mor trebuia să se ocupe de rapoarte şi de soluţionarea diverselor probleme de catedră pentru trimestrul următor, lucrări în care Evvy nu se putea descurca deloc. Casa îi devenise de nesuportat. Şi aşa era prea mică, deşi de obicei era mai plăcută vara decât iarna, deoarece ferestrele deschise păreau să mărească spaţiul încăperilor. Înainte de plecările în concediu însă, fără excepţie, Nan întorcea casa cu dosu-n-sus, iar Felicity era mai plângăcioasă şi mai exasperantă ca de obicei. În fiecare seară, de cum păşea prin uşa îngustă de la intrare, cu panoul de sticlă prins în plumb, în vestibulul încărcat cu valize, rachete de tenis şi alte fleacuri, lui Mor i se strângea inima. I-ar fi plăcut să se poată muta o vreme la locuinţa lui Demoyte ca să scape de toate. Şi deşi gândurile îi erau fără întrerupere îndreptate spre aceasta şi spre locatarii ei nu se duse. Căzuse pradă unei stări generale de nelinişte şi stânjeneală. Rămăseseră mai puţin de trei săptămâni până la examenul de intrare la colegiu pe care trebuia să-l dea Donald şi era îngrijorat pentru el. În ultima vreme îl vizitase de două ori să vadă cum merge cu învăţătura, dar băiatul îl ţinuse la distanţă şi Mor plecase întristat şi nedumerit.

În ziua precedentă, Mor făcuse în cele din urmă o tentativă serioasă de-a discuta cu Nan problema candidaturii lui pentru parlament… sau, mai bine zis, aşa cum îşi spunea Mor sieşi, s-o înştiinţeze de intenţia de a-şi depune candidatura; dar lucrurile luară cu totul altă întorsătură când veni momentul să deschidă gura. Nan refuză pur şi simplu să discute problema. Recurse la una din metodele ei cele mai exasperante. Când Mor începu pe un ton grav să-i vorbească despre speranţele şi ambiţiile lui, despre planurile lui ca totul să se rezolve cât mai bine, ea hohoti sec, aşa cum îi era obiceiul, cu picioarele cocoţate pe sofa şi cu sticliri în ochi, aruncându-i priviri

batjocoritoare. În asemenea clipe dobândea o putere năprasnică, ce-l cutremura pe Mor până-n străfundurile sufletului. Părea că se izolează perfect într-o sferă de calm şi superioritate. Orice i-ar fi spus el atunci nu putea ajunge până la Nan, chiar şi în cazul, aşa cum îşi aducea acum aminte cu regret, când se vedea obligat să facă unele remarci corosive. Şi asta nu pentru că n-ar fi înţeles argumentele lui. În prezenţa soţiei sale, în atmosfera copleşitoare creată de personalitatea ei, argumentele lui nici nu apucau să se înfiripe. Mor rămase din nou uimit de puterea fantastică pe care o avea soţia lui. Era cu totul impermeabilă la raţionamente, hotărâtă cu îndârjire să nu facă decât ce vrea ea şi convinsă, cu dezinvoltură şi chiar cu veselie, că va reuşi. În tot timpul discuţiei îşi păstră perfect cumpătul, râzând şi tachinându-şi soţul cu superioritate, în timp ce Mor ajunse în cele din urmă să amuţească de enervare. La sfârşit, Mor ieşi din cameră spunând: „Ei bine, îţi place sau nu planul meu, am de gând să-l pun în aplicare!”

În clipa aceea Mor făcuse afirmaţia asta numai ca s-o sâcâie; dar în dimineaţa următoare gândi că poate chiar aşa va face. Era torturat fără întrerupere de mândria lui în permanenţă adânc rănită. Simţea, cuprins de un sentiment de neputinţă, că-l provocase de prea multe ori. Sosise timpul să afle că a călca în picioare aspiraţiile şi amorul propriu ale unei alte fiinţe e o vină care cheamă după sine în mod automat o pedeapsă. Când o să-l văd pe Tim Burke, îşi spuse Mor, o să-i cer să înceapă demersurile. De îndată ce lucrurile vor deveni publice, mândria şi respectul ei pentru convenţii o vor împiedica să mai încerce să mă facă să renunţ. Se va vedea obligată să accepte situaţia. Mor găsi o satisfacţie amară şi, aşa cum constată singur, meschină, imaginându-şi furia cu care avea să descopere Nan că era hotărât, o dată în viaţă, să obţină ceea ce doreşte. Ceea ce-l enerva cel mai mult la Nan era calmul fantastic de care dădea ea dovadă închipuindu-şi că, de vreme ce-i spusese clar să nu facă un lucru, el nu-l va face.

Totuşi, cu un meşteşug dezvoltat de-a lungul multor ani de căsnicie, Mor ascunse adânc în sufletul său toate aceste gânduri şi în ziua următoare arboră o veselie firească. Şi Nan părea să fi uitat cu desăvârşire cearta lor, anticipând călătoria cu o încântare neumbrită de nimic. Urmau să se îmbarce în trenul de 10,30 spre Waterloo, să ia masa de prânz la Londra şi apoi după-amiază să prindă un rapid spre Dorset. Comandaseră un taxi să le ducă la gară, cheltuială ce-i displăcea lui Mor, dar care părea inevitabilă din pricina numărului enorm de bagaje. Taxiul trebuia să sosească peste câteva minute şi Felicity încă nu era gata. Fusese bosumflată şi nervoasă toată dimineaţa, deşi i se promisese că o ia prânzul la Royal Festival Hall, lucru care de obicei îi făcea mare plăcere.

Nan şi Mor ieşiseră în grădina din faţa casei. Valizele erau adunate pe trepte. Mor privea spre daliile şi ochiul boului care creşteau încâlcite şi lăsate în paragină de o parte şi de alta a aleii de beton. „Ia uite, exclamă el, pe locul lui Liffey a crescut o mulţime de bălării anul ăsta. Mai ţii minte cum stătea acolo mirosind plantele?"

„Apropo, zise Nan. Ce lucru caraghios! Am întâlnit-o pe stradă pe tânăra aia pictoriţă, domnişoara Carter, şi spunea că i-au dat copiii flori."

„Ce?" făcu Mor.

„Aşa cum ai auzit, răspunse Nan. S-au dus amândoi la locuinţa lui Demoyte, i-au dat un buchet de flori şi apoi au plecat!"

„Straniu lucru, comentă Mor, dar în definitiv nu văd de ce nu le-ar fi putut trece prin cap una ca asta. Ţi-a pomenit Felicity ceva despre escapada lor?"

„Bineînţeles că nu! făcu Nan. Ştii bine cât e de ascunsă. E un gest încântător şi aş spune că domnişoara Carter s-a îmbujorat de plăcere când mi-a spus - dar ce *naiba,* Bill, doar îi ştii şi tu tot atât de bine ca şi mine pe drăgălaşii noştri puişori. Le-ar fi trecut lor prin minte să facă aşa ceva de amorul artei? Trebuie să fi fost o farsă la mijloc."

Mor era înclinat să-i dea dreptate lui Nan şi întreaga poveste îl tulbură destul de mult. Nu-şi dădea seama câtuşi de puţin ce semnificaţie are; învăţase să se teamă de copiii lui, mai cu seamă când aduceau daruri. Oricum, rosti: „Degeaba îţi faci probleme, Nan. A fost pur şi simplu un gest amabil. Cred că Felicity a fost cu ideea."

„Eşti aproape tot atât de naiv ca şi domnişoara Carter, replică Nan, şi asta spune multe."

Mor se tulbură când o auzi pe Nan rostind numele domnişoarei Carter. Avusese prilejul întrucâtva straniu s-o vadă pe domnişoara Carter de două ori în ultimele trei zile, o dată de la distanţă, în timp ce ea se plimba pe câmp, şi o dată trecând prin cartierul de locuinţe în direcţia magazinelor. Nu vorbise cu ea în niciuna din împrejurări, dar fiecare ocazie îl impresionase deosebit şi profund.

Taxiul trase în faţa casei. Mor încărcă valizele. Felicity apăru şi se urcă în taxi fără o vorbă. Mor şi Nan se înghesuiră şi ei şi făcură drumul până la gară în tăcere. Mor plăti şoferului şi clădi valizele pe peron. Aşteptară.

Din cerul albastru senin soarele îşi arunca razele deasupra gării cu cele două peroane, fiecare umbrit de o copertină ţuguiată frumos de parcă ar fi fost o jucărie, în ambele direcţii şinele lustruite ale tronsonului de sud se unduiau în zare printre pini, dincolo de ramurile cărora zăreai ici şi colo acoperişurile de ţiglă roşie ale caselor în stil victorian. O grămadă de oameni aşteptau trenul de Londra şi pe mulţi dintre ei Mor îi ştia din vedere. Era o scenă care de obicei i se părea nespus de jalnică. Mai aveau cinci minute de aşteptat.

Apoi, gândul că Nan pleacă îl învălui pe Mor ca o boare neaşteptată a unui vânt proaspăt şi cald. *Pleacă Nan.* Pleacă într-adevăr. Şi poate de-acum într-un an totul va fi altfel. Totul va deveni altfel. Îşi înălţă capul. Ce bine că luase hotărârea. Vag, pentru moment, îşi dădu seama că viitorul îi apare brusc ca iluminat de speranţă şi de noi perspective. În acelaşi timp simţi o mare tandreţe faţă de Nan. Se întoarse s-o privească. Ea se uita la ceas şi bătea cu tocul înalt al pantofilor în cimentul peronului. Zâmbi către el şi-i spuse: „Nu mai e mult!" Părea foarte emoţionată. Felicity era la o oarecare depărtare şi privea, peste ulucile ce împrejmuiau gara, spre pinii din apropiere.

„Nan, făcu Mor, ai tot ce-ţi trebuie pentru călătorie? Ţi-ai luat ceva de citit?"

„Da, răspunse Nan, am ziarul de azi şi revista asta."

„Să-ţi mai caut ceva, se oferi Mor, o carte într-o ediţie de buzunar - şi vrei să-ţi iau şi nişte ciocolată?" O porni în grabă de-a lungul peronului până la standul de ziare şi dulciuri. Cumpără un volum de versuri editat de *Penguin,* o cutie cu bomboane de ciocolată cu lapte şi două banane. Se întoarse şi le înghesui în buzunarele lui Nan.

„Bill, dragă, eşti foarte drăguţ!" exclamă Nan, scoţând lucrurile din buzunare şi băgându-le într-una din valize.

Trenul verde şi cochet apăru grăbit de după o curbă. Mulţimea năvăli spre linie. Mor găsi două locuri la geam pentru Felicity şi Nan şi aranjă bagajele. Nu mai avea mult timp să-şi ia rămas bun. În gările astea mici trenul nu stă decât un minut. Îşi sărută soţia şi fiica; ele porniră apoi cu o viteză care-ţi tăia respiraţia. Făcu semn cu mâna şi văzu cum chipul lui Nan şi mâna care flutura se îndepărtează rapid şi dispar aproape dintr-o dată după prima cotitură şi mai departe, dincolo de pini.

Mor o porni foarte încet de-a lungul peronului. Îşi arătă biletul de peron. Ieşi în bătaia soarelui şi rămase nemişcat în curtea prăfoasă şi părăsită de lângă gară, învăluită în tăcere acum, când vuietul trenului amuţise în depărtare. Stătu locului pradă unui sentiment nedefinit de mulţumire şi, în liniştea dimineţii, îşi dădu vag seama că te puteai bucura de nenumărate lucruri. Rămase astfel un timp. Apoi din străfundurile fiinţei adevărul îi apăru brusc, cu o certitudine pustiitoare. Era îndrăgostit de domnişoara Carter. Stătea pe loc privind pământul prăfos şi gândul care prinsese formă îl cutremură atât de tare încât aproape că îşi pierdu echilibrul. Făcu un pas. Era îndrăgostit. Şi dacă era îndrăgostit, apoi nu era doar aşa, oarecum îndrăgostit, ci îndrăgostit cumplit, la disperare, nebuneşte. Şi în acelaşi timp îşi făcu loc un sentiment de bucurie nespus de puternic. Mor se opri în loc cu privirile în pământ; dar acum avu senzaţia că lumea a început să se învârtească în jurul lui din ce în ce mai repede şi că el se află în centrul acestei mişcări.

Inspiră profund şi zâmbi spre pământul uscat de la picioare, legănându-se uşor pe călcâie. Se vede că am înnebunit, gândi el zâmbind. Cuvintele prindeau formă şi erau aruncate în sus asemeni frunzelor când le dai foc într-o sobă. Traversă încet curtea gării spre poarta de lemn. Mângâie lemnul porţii. Era un lemn uscat, care se cojea, cald, în bătaia soarelui, frumos. Desprinse câteva aşchii din el. Nu-şi putea stăpâni zâmbetul. Se vede că am înnebunit, îşi spuse, ce-o să fac acum? Apoi gândi „trebuie s-o văd imediat pe domnişoara Carter. Când o s-o întâlnesc o să ştiu ce am de făcut. Atunci o să-mi dau seama ce reprezintă de fapt starea asta de spirit şi ce-mi rămâne să întreprind. O să ştiu atunci când o s-o văd. *Când o s-o văd"*

Ieşi în goană din curtea gării şi continuă să alerge în lungul drumului, spre şcoală. Drumul era lung. Soarele fierbinte îl izbea în frunte cu lovituri repetate, iar aerul încins refuza să-i răcorească plămânii. Continua să alerge sufocându-se şi gâfâind. Trebuia să ajungă să-şi ia bicicleta lăsată în şopronul din grădina profesorilor. Dorinţa de-a o vedea pe domnişoara Carter era atât de violentă, încât se transformase într-o acută suferinţă fizică ce se adăuga la tensiunea din plămâni şi la durerea din muşchi. Continua să alerge. Se vedea şcoala. Un junghi îl obligă să încetinească ritmul la pas normal. Durerea provocată de nelinişte îi contorsiona faţa într-o mască de plâns, iar respiraţia i se auzea ca un scâncet. O coti pe alee şi reuşi să străbată în fugă spaţiul până la rastelul bicicletelor.

Îşi smulse afară bicicleta luptându-se cu ea, ca şi când ar fi fost un animal sălbatic. Avea o roată dezumflată. Mor o trânti de pământ şi-i dădu un picior slobozind o sudalmă. Se uită în jur şi luă altă bicicletă la întâmplare. Îşi aminti dintr-o dată că la unsprezece şi un sfert are oră de istorie cu ultima clasă umanistă. Dar acum nu mai avea nicio ezitare. Îşi recăpătase suflul, dar cealaltă suferinţă continua, muşcându-i stomacul în asemenea măsură încât aproape că-i veni să strige de durerea nevoii de a *o* vedea. O porni pe bicicleta de împrumut, hurducându-se nebuneşte pe aleea de pietriş; ieşi în şosea şi o porni în susul dealului spre podul de peste calea ferată.

Dealul era neîndurător; pedala din ce în ce mai încet, până când bicicleta începu să zvâcnească nebuneşte în toate direcţiile pe urcuşul cumplit. Descălecă şi o împinse în fugă până în vârful dealului. Apoi, în timp ce aluneca în jos de cealaltă parte, zărind pentru o clipă în depărtare zidurile însorite de la Brayling's Close, rosti pentru sine „Rain". Cu o iuţeală nebunească, pedalând cu disperare ca să fie în ritm cu viteza roţilor, se lansă înainte. Coti fără să descalece de-a latul fâşiei de iarbă din mijlocul autostrăzii şi se năpusti ca un trăsnet pe aleea lui Demoyte. Pietrişul ţâşnea de-o parte şi de alta a roţilor ca spuma valurilor. Se lăsă să alunece de pe bicicletă şi o azvârli de peretele casei, apoi intră pe uşa principală cu un bubuit de tun. Casa

era învăluită în linişte şi miresme. Mor traversă holul trântind de perete uşa de la salon.

Şevaletul era la locul lui şi Demoyte stătea la soare lângă fereastră cu spatele spre uşă, într-o atitudine de relaxare. Nu era nici urmă de domnişoara Carter.

„Bună ziua, domnule, salută Mor făcând vânt uşii, unde e domnişoara Carter?"

„Cum m-am obişnuit, replică Demoyte, să fiu tratat ca o piesă de mobilă veche, antediluviană, scoasă din folosinţă…"

„Vă cer scuze, făcu Mor şi intră în cameră, vă rog să mă iertaţi. Dar aveam neapărată nevoie s-o văd urgent pe domnişoara Carter. Nu ştiţi din întâmplare pe unde se află?"

„Ce-ar fi dacă ai face câţiva paşi, spuse Demoyte, bineînţeles dacă îţi permite timpul, ca cel puţin să-ţi văd chipul cât stăm de vorbă."

Mor înaintă până în faţa bătrânului, care, sumbru, îşi înălţă privirea spre el, aşteptând ca Mor să mai spună ceva.

„Vă cer scuze, făcu Mor. Ştiţi unde e?"

„Dacă ai fi venit la orice altă oră în oricare altă zi, ai fi găsit-o pe tânără aici, la lucru. A trudit ca negrul ăla din proverb. Dar, din nefericire pentru dumneata, exact la ora asta a zilei ăsteia a ieşit să facă o plimbare. Demoyte vorbea foarte rar de parcă ar fi făcut-o anume ca să-şi tortureze interlocutorul.

Mor zări cu coada ochiului că pe pânză se întâmplaseră o mulţime de lucruri de când o văzuse ultima dată, dar nu se întoarse s-o privească. Făcând un efort să articuleze şi el rar, întrebă: „Nu ştiţi cumva, domnule, în ce direcţie a luat-o sau pe unde aş avea şansa s-o întâlnesc în drum?" Durerea lăuntrică îl chinuia mai departe.

„Ca să-ţi răspund în termenii dumitale, regret, dar *întâmplarea* face că nu ştiu să-ţi spun, replică Demoyte. Mă întreb dacă ţi-ai dat seama că ţi s-a desfăcut gulerul şi că ţi-a ieşit în sus la ceafă într-un fel cât se poate de caraghios. Nu mi-au plăcut niciodată gulerele astea detaşabile. Îţi dau înfăţişarea unui dascăl de ţară. Şi am impresia că te-ai mânjit pe faţă cu ulei sau cu catran sau cu altceva de felul ăsta. Dacă-mi permiţi, ţi-aş sugera să-ţi aranjezi ţinuta înainte de a continua cercetarea."

Mor încercă să-şi vâre la loc gulerul, îl aşeză oarecum în custodia protectoare a hainei şi-şi trecu palma la întâmplare peste faţă. Se întoarse să plece. „Acum am să plec, îngăimă. Oricum, vă mulţumesc."

Când ajunse aproape de uşă, Demoyte i se adresă: „A luat-o pe cărarea care duce peste câmp. Nu cred să-ţi fie de mare folos asta."

„Mulţumesc", făcu Mor. Ieşi alergând, îşi înşfăcă bicicleta, trecu pedalând prin poartă şi coti brusc pe potecă. Maşinăria hurducăia nebuneşte la fiecare muşuroi sau smoc de iarbă care i se ivea în cale. Pedala cu faţa în soare, trebuind să-şi ţină o mână la ochi ca să şi-i

apere. Pe cărare nu se vedea nimeni, şi într-o clipă ajunse la locul de unde se zărea cartierul de locuinţe. Mor pedală de-a lungul unei alei şi trecu pe unul din drumurile dintre locuinţe. Era o căutare fără speranţă. Ar fi fost mai înţelept să se întoarcă acasă, să-şi cufunde faţa în apă rece şi să mai cugete la ce-ar trebui să facă. Dar în ciuda acestui gând pedală dincolo de casă până la intrarea principală a şcolii. Exista totuşi posibilitatea ca domnişoara Carter să se fi dus la şcoală să-l viziteze pe Evvy.

În faţa intrării dădu cu ochii de silueta înaltă îmbrăcată în alb a lui Hensman, profesorul de sport. Stătea într-o postură atletică, sprijinit de unul din stâlpii porţii.

„Am impresia că vremea rămâne aşa, bună, i se adresă Hensman. S-ar putea ca măcar o dată să avem parte de timp frumos pentru gala sportivă a şcolii."

„Da, aşa se pare", rosti Mor. Descălecase de pe bicicletă şi stătea încă nehotărât în poartă.

„Fiul dumitale nu se dezvoltă deloc urât, spuse Hensman. Tot o să scoatem un jucător de cricket din el. E speranţa numărul unu a echipei lui Prewett. Deşi mă tem că asta nu înseamnă prea mult." După părerea lui Hensman, în căminul lui Prewett cricketului nu i se acorda destulă importanţă.

„Da, bine, făcu Mor. N-ai văzut-o din întâmplare pe domnişoara Carter trecând pe aici?"

„Oh, ba da, răspunse Hensman. Am văzut-o pe terenul de joacă acum vreo douăzeci de minute. A luat-o în josul dealului cu bătrânul Bledyard."

„Mulţumesc", făcu Mor. Pedală cu forţă în josul aleii. La auzul numelui lui Bledyard, îl trecu un fior rece. Lăsă bicicleta în colţul corpului central, într-un loc unde era strict interzisă parcarea bicicletelor, şi traversă în fugă terenul de joacă. O luă pe poteca din spatele bibliotecii, care ducea spre pădure. Poteca fusese năpădită de bălării şi trebui să sară peste tufe de mure şi ierburi înalte în timp ce alerga. Doi băieţi care o urcau se traseră deoparte şi apoi îl urmăriră cu privirile uluiţi. Nu era nici urmă de Bledyard sau de domnişoara Carter. Mor dădu năvală în pădure. Se opri apoi şi ascultă. Nu se auzea niciun sunet în afară de fâşâitul domol şi continuu al frunzelor. Merse mai departe în pas grăbit, hărtănindu-şi pantalonii prin hăţişul de ferigi.

Apoi, brusc, dădu de un luminiş şi în luminiş văzu un spectacol ciudat, care-l făcu să înţepenească copleşit de o suferinţă amestecată cu bucurie. O avea în faţă pe domnişoara Carter. Dar fusese transformată. Era prizonieră. Era drapată într-o bucată amplă de mătase verde ca marea ce-i lăsa un umăr descoperit. Se afla în mijlocul luminişului, aşezată pe o scară dublă, scundă. De jur

împrejurul ei, vreo douăzeci de băieţi şedeau pe pământ cu blocuri de desen şi creioane. O desenau. Directorul de scenă, Bledyard, supraveghea totul cu priviri autoritare, sprijinit de un copac în colţul opus al luminişului. Înainte ca Mor să-i fi atras privirea, se uita fix la domnişoara Carter. Nu era decât în cămaşă şi-şi ţinea mâinile vârâte în buzunare. Părul lung şi brun îi cădea moale până la pometii obrajilor. În clipa aceea Mor îl asemui cu Comus[6] sau cu Lucifer.

Apariţia neaşteptată a lui Mor în luminiş a fost observată pe loc. Bledyard se desprinse de copac, îşi scoase mâinile din buzunare şi se îndreptă din umeri. Într-o clipă îşi ascunse sub un zâmbet surprinderea de pe figură. Ochii şi gura i se strânseră, devenind două linii lungi, sardonice. Băieţii se întoarseră cu toţii să vadă cine a venit şi se uitară la Mor cu oarecare nedumerire. Mor îi recunoscu ca fiind o parte a clasei a cincea. Duse mâna la ceafă mecanic, să verifice dacă gulerul rămăsese la locul lui. Rămăsese. Rain îi făcu semn cu o mişcare imperceptibilă a mâinii că i-a observat prezenţa. Poza ea un copil, cam ţeapănă, fără să se clintească. Bledyard îi zâmbea mai departe, cu trăsăturile încordate şi imobile. Brusc, Mor avu senzaţia că probabil Bledyard îi citeşte gândurile. O porni ocolind spre el, făcându-le semn băieţilor să-şi vadă de lucru. Încercă să dea un caracter mai firesc prezenţei sale, adresându-i lui Bledyard primul lucru ce-i trecu prin minte: „Când crezi că ai putea să-ţi faci timp să stăm de vorbă în legătură cu rapoartele alea?” Bledyard îl privi în ochi, continuând să afişeze zâmbetul acela agasant. Dădu din cap fără să spună o vorbă. Băieţii îşi vedeau de lucru. Începu să se plimbe prin spatele lor şi să le privească desenele. Simţea intens apropierea lui Rain dar nu îndrăznea s-o privească. În schimb se uita la desenele băieţilor. Ştia că nu mai e mult până la clopoţelul de ora douăsprezece, când ea o să fie eliberată.

Vreo doi dintre băieţi lucrau în acuarelă, alţii lucrau în peniţă. Şi alţi câţiva în creion. Mor se opri să vadă ce reuşise să facă Rigden. Se pricepea la pictură şi ăsta era un lucru bun, deoarece nu era strălucit la nicio altă materie. Reuşise o schiţă bunicică în cărbune şi sepia, capul era extrem de bine desenat, iar draperia cădea în falduri ample. Rigden privi spre Mor. Nu-i venea să-şi creadă ochilor. Acesta se uită la schiţă şi-i zâmbi aprobator. Zâmbetul îl transportă pe Rigden în al nouălea cer. Mor porni mai departe, aruncând pe ascuns o privire spre ceas. Jimmy Carde stătea relaxat cu spatele sprijinit de un copac, cu un picior îndoit din genunchi şi cu celălalt vârât sub el. Când Mor se apropie, Carde fluieră ca pentru sine o melodie, repetând acelaşi motiv fără întrerupere. Mor se uită la schiţa lui. Carde nu era un artist. Lucra în creion şi vedea subiectul din profil. Crease o siluetă mică şi îndesată cu drapajul desenat fără graţie, lipit de trup, cu sânii vulgar exageraţi. În timp ce îi examina schiţa, Carde îşi ridică ochii şi, fără să

vrea, Mor schimbă cu el o privire. Brusc îşi mută ochii în altă parte. Îl detesta pe Carde. Se bucura la gândul că acesta avea să se ducă la Oxford şi nu la Cambridge. Nu voia ca prietenia cu Donald să continue. În clipa aceea sună clopoţelul.

Tresăriră cu toţii. Băieţii se foiră şi unii dintre ei începură să-şi strângă lucrurile şi să se ridice în picioare. Rain se agită şi ea pe piedestalul ei şi prinse a-şi strânge faldurile bucăţii de mătase. Mor îi urmărea mişcările cu coada ochiului. Se uită la Bledyard şi descoperi că acesta îl observă. Se rugă în gând ca Bledyard să n-aibă şansa să fie liber după ora douăsprezece. Bledyard nu mai zâmbea acum. Îşi legăna capul dintr-o parte în alta într-un fel care-i era caracteristic. Băieţii se ridicaseră cu toţii acum şi o porniseră prin pădure în direcţia atelierului să-şi lase culorile şi blocurile de desen, înainte de a se îndrepta spre şcoală pentru ora următoare. Mor, Bledyard şi Rain rămaseră singuri în luminiş.

Rain era cocoţată încă în vârful scării. S-ar fi spus că-i face plăcere să stea acolo, poate pentru că aşa era mai înaltă. Îşi adună picioarele şi se întoarse spre Mor râzând. „Domnul Bledyard m-a făcut prizonieră şi uite ce material frumos a scos din magazia lui”, vorbi ea, desfăşurând mătasea verde din jurul trupului şi etalând-o. Mor observă că poartă o rochie de bumbac imprimat cu flori care-i lăsa umerii dezgoliţi.

„Zău că trebuie să te conving să mi-o vinzi, domnule Bledyard, continuă ea, ca s-o dau la croitoreasă.” Se ridică în picioare pe scară, împături mătasea şi i-o întinse lui Bledyard. Picioarele îi erau goale şi foarte netede. Amândoi bărbaţii îşi feriră privirile uitându-se drept în ochii ei. Ea îi privea de sus cu expresia pe jumătate distantă, pe jumătate încântată a unei fetiţe din perioada victoriană.

Bledyard luă materialul din mâna ei cam morocănos. Aruncă o privire spre Mor şi păru să ezite. Mor rămase pe poziţie încercând să ia atitudinea unui om care e gata să rămână acolo cât e ziua de lungă, dacă e cazul.

„Da, făcu Bledyard pe gânduri, da, de bună seamă, de bună seamă. Din ton era clar că nu-i răspunde lui Rain. Ei bine, continuă el, mă tem că, mă tem că trebuie să plec. Mă aşteaptă, aşteaptă băieţii, băieţii în atelier. A fost foarte amabil din partea dumneavoastră, domnişoară Carter, să ne faceţi cinstea, cinstea acestei încântătoare…” Vocea îi rămase suspendată. Se părea că vorbeşte cu mai mare dificultate ca de obicei. Deschise încă o dată gura, o închise şi o porni prin pădure. Îi auziră o vreme paşii îndepărtându-se printre ferigi. Mor şi Rain fură lăsaţi singuri.

Ea se aşeză din nou în vârful scării şi râse. Părea puţin stânjenită. Vorbi: „Îmi place să pozez pentru alţii… şi începu să se frece pe una din glezne. Uf, am amorţit, totuşi!”

Mor se afla lângă ea. Respiraţia îi era întretăiată. Tot nu-şi ridicase privirile spre ea. Rosti: „Rain”.

Rain îşi dădu seama imediat că se întâmplase ceva şi în aceeaşi clipă înţelese ce anume se întâmplase. Rămase împietrită, cu mâna la gleznă, cu privirea în pământ. Apoi, încetul cu încetul, se relaxă. Zise foarte blând, oarecum gânditor „Mor” şi din nou „Mor”.

În aceeaşi clipă amândoi se întoarseră să se privească în ochi. Cocoţată cum era pe scară, avea faţa la aceeaşi înălţime cu a lui. El se aplecă înainte şi cu multă grijă îi cuprinse cu braţele umerii goi. Apoi o trase spre el şi o sărută uşor, dar direct pe buze. Experienţa atingerii ei l-a cutremurat atât de tare că a simţit nevoia să-şi ascundă faţa. Îşi lăsă capul mai întâi pe umărul ei apoi, simţind cum asprimea obrazului lui îi atinge trupul, se aplecă şi-şi lăsă capul pe sâni. Sorbea mirosul proaspăt al rochiei de bumbac şi-i simţea căldura sânilor şi bătăile violente ale inimii. Propria lui inimă bătea să-i spargă pieptul. Toate acestea s-au petrecut într-o clipită. Apoi Rain îl împinse încetişor şi coborî de pe scară. Acum stătea dinaintea lui mititică, privind în sus spre el. „Nu, rosti ea pe un ton foarte calm şi gânditor. Nu, nu, te rog, Mor dragă, dragul meu, nu, nu.” Era asemeni tânguirii unei turturele.

Întrebă: „Vrei să duci scara înapoi la atelier? Ai putea s-o laşi afară în curte.” Ridică boleroul rochiei, care fusese aruncat în iarbă, şi-l îmbrăcă.

În timp ce-i vorbea, Mor stătea nemişcat cu braţele atârnându-i în lungul trupului uitându-se la ea fără să zâmbească, cu priviri arzătoare. Îi auzise bătăile inimii.

Ea ezită, cu privirile plecate, cu mâna ridicată involuntar la piept. Apoi murmură: „Îmi pare foarte rău…” Se întoarse şi o luă la fugă prin pădure.

Mor nu porni în urmărire. Rămase locului o clipă, cu un braţ proptit de scară. Apoi, asemeni unui om care e gata să leşine, se aşeză în iarbă.

X

ZIUA GALEI SPORTIVE ERA, AŞA cum prezisese toată lumea, o zi frumoasă. Valul de căldură durase mai mult de o lună. Soarele îşi trimitea dintr-un cer fără nori razele asupra terenului de cricket, care se pârjolise, devenind cafeniu-deschis, cu excepţia centrului, unde stropitul asiduu păstrase locul verde proaspăt. Mor stătea în picioare în spatele celor două rânduri de şezlonguri din apropierea pavilionului. Nu era decât în cămaşă şi suferea cumplit din pricina căldurii. I-ar fi plăcut să se poată duce oriunde la umbră sau chiar undeva la întuneric. I-ar fi făcut plăcere să poată dormi. Dar avea obligaţia să stea acolo, să fie prezent, să circule şi să discute, ca şi când totul ar fi fost perfect normal.

Nu înseamnă că îl lăsa rece gala sportivă. Acest ritual era învăluit întotdeauna într-o emoţie inexplicabilă. Chiar şi profesorii erau afectaţi; iar în anul acesta Mor îşi dădu seama că e excesiv de tulburat. Aproape că nu era în stare să urmărească partida. Pe teren erau băieţii de la căminul pe care-l conducea el. Fuseseră la bătaie dimineaţa şi în primele ore ale după-amiezii şi acumulaseră un total de o sută şaizeci şi opt de puncte. Acum era rândul celor din căminul lui Prewett şi unul din cei doi jucători de la bătaie ce se aflau pe teren de câtăva vreme era Donald Mor, care intrase în joc după ce fusese doborât unul dintre ţăruşii porţii. Donald juca extrem de bine, avea şi stil, şi forţă, iar două lovituri valabile, de patru puncte, pe care le reuşise de curând stârniseră aplauze prelungite. Realizase până acum douăzeci şi trei şi părea să meargă constant. Totalul echipei lui Prewett se ridica la cincizeci şi doi pentru un serviciu. Lui Jimmy Carde tocmai îi venise rândul la minge. Printr-un aranjament potrivit căruia, în anumite împrejurări, bursierii erau distribuiţi la căminele nebursierilor, Carde făcea parte din echipa căminului lui Mor. De fapt, asta nu însemna decât că participau la meciuri în cadrul unuia dintre aceste trei cămine şi uneori îi însoţeau pe nebursieri în excursii. Carde era un lansator extrem de rapid, dar cam încrezut, controlând bine terenul şi practicând un joc spectaculos. Când era lansată de Carde, mingea străbătea terenul ca un trăsnet, dar nu întotdeauna în linie dreaptă. Mor îl urmări o dată când lansă mingea spre Donald. Apoi privi în altă parte. Se emoţiona văzându-şi fiul dominând; în asemenea clipe se identifica în mare măsură cu el.

Mor începu să se fofileze prudent prin spatele şirurilor de

şezlonguri. Era foarte nefericit. Privi peste teren, în depărtare, dincolo de domeniile şcolii, unde se întindea cartierul de locuinţe, un conglomerat de cutii roşu-aprins. Privi îndărăt peste umăr spre pădure. Părea răcoroasă şi întunecată. Se întrebă dacă n-ar putea să evadeze fără să fie nepoliticos şi hotărî că nu poate face acest lucru. Se auziră din nou aplauze şi, întorcându-şi capul, văzu că Donald tocmai expediase mingea dincolo de linia de fund, marcând încă patru puncte. Era evident că succesul lui Donald se bucura, de o calda apreciere printre elevi. Se afla acum în mijlocul terenului şi discuta cu coechipierul lui de la bătaie. Carde se îndreptă spre ei, le spuse ceva şi amândoi începură să râdă. Mor se strecură mai departe, sub privirile atente ale băieţilor care încercau să ghicească dacă în momentul acesta ţine cu echipa căminului său ori cu fiul lui.

Partida de gală era finala unei competiţii eliminatorii pe echipe şi ţinea de obicei două zile, din care prima constituia de fapt punctul de atracţie; ziua se încheia cu un dineu oferit de directorul şcolii profesorilor diriginţi de cămin, sărbătorire care, sub administraţia lui Evvy, atinsese o culme a plictiselii fără precedent în istoria instituţiei. Domnul Baseford, un om care nu dispreţuia băutura, încercase să-l antreneze pe Evvy să ofere un dineu ca lumea, fără să repurteze însă niciun succes; iar acum, că Baseford era plecat, lui Mor îi păsa prea puţin ca să mai depună eforturi şi în această direcţie. Nu se făcea nimic care să-i încurajeze pe părinţi sau pe alţi vizitatori să apară nici dimineaţa, nici după-amiaza, deşi uneori mai apăreau totuşi câte unii. Partida rămânea astfel un fel de eveniment intern al şcolii, cele două şiruri de scaune fiind ocupate în special de profesori şi de familiile lor, în caz că erau familişti, şi de cei câţiva suporteri din partea locului. Elevii se înşiruiau de-a lungul lizierei pădurii, nici în umbră, nici în soare, purtând caschetele de pânză cu boruri moi, în mare vogă în timpul verii la St. Bride, sau se îngrămădeau lângă pavilion, la mică distanţă de echipa care se afla la serviciu. Mor îşi făcu socoteala că probabil toată lumea e acolo. Asistenţa era deosebit de densă în zona pădurii. Din când în când se auzea câte un murmur înfundat sau răzbătea, de undeva din spate, din dreptul pomilor, glasul vreunui băiat, dar în restul timpului era tăcere deplină, întreruptă când şi când de rafalele intermitente ale aplauzelor.

Domnul Everard stătea într-unul din şezlongurile din rândul din faţă şi discuta cu Hensman, care era întotdeauna eroul zilei. Prewett tocmai ieşea din pavilion. Tim Burke, care venise, ca de obicei, la invitaţia lui Mor, stătea şi el în primul rând. Părea bine dispus, arăta mai bronzat şi mai sănătos ca altădată; acum discuta peste umăr cu unul din băieţii din ultima clasă. Tim se împrietenea foarte uşor cu băieţii. Mor hotărî că sosise momentul să se întoarcă la Tim sau să-şi găsească un loc în apropierea pădurii, dar nu făcu niciuna, nici alta.

De data asta nu se afla printre spectatori nicio femeie. Nan, care ar fi avut datoria să fie de faţă, era plecată, iar doamna Prewett, care se dădea în vânt după cricket, fusese obligată să rămână acasă din pricina unei insolaţii. Mor se uită de jur împrejurul terenului şi oftă. Avea senzaţia că ziua nu se mai termină.

Trecuseră cinci zile de la plecarea lui Nan şi de la fantastica scenă din pădure. De atunci Mor nu se mai văzuse cu Rain şi nici nu făcuse vreo încercare s-o întâlnească. La rândul ei, îl evitase şi ea. Nici n-o zărise măcar în tot acest răstimp. În noaptea aceea, Mor se culcase într-o stare de uluire şi de fericire exuberantă cum nu-şi mai amintea să fi resimţit vreodată. În dimineaţa următoare se trezise cuprins de deznădejde. Ar fi fost gata atunci să pună frenezia din ziua precedentă pe seama eliberării pricinuite de plecarea lui Nan, pe seama unui acces de răzvrătire împotriva comportării lui Nan, pe seama surmenajului sau a persistenţei neabătute a valului de căldură. Oricare ar fi fost explicaţia, era clar că lucrurile nu trebuiau împinse mai departe. Şi faptul că-i făcuse declaraţia şi tot era un semn de nebunie; nu-şi dădea seama cum de s-a putut comporta atât de prosteşte.

Era mai cu seamă uimit că s-a putut emoţiona şi înmuia într-atât numai la gândul că s-a îndrăgostit. Ai fi spus că expresia în sine produsese tot dezastrul. Şi totuşi ştia foarte bine că noţiunea de dragoste, care era foarte potrivită pentru băieţii de douăzeci de ani, nu-şi putea găsi niciun loc în viaţa lui. Mor lua în serios obligaţiile impuse de căsnicie. Cel puţin îşi închipuia că le ia. De fapt nu avusese niciodată ocazia să reflecteze asupra acestei probleme. Dăduse întotdeauna dovadă de simţ al răspunderii şi de seriozitate scrupuloasă în tot ceea ce avea vreo legătură cu soţia sau cu copiii săi. Dar nu consideraţii de asemenea factură îi dădeau sentimentul că acţionase cum nu se cuvine. Era pur şi simplu faptul că în viaţa lui, aşa cum era ea în realitate, şi în mod concret, nu exista niciun loc pentru vreo emoţie sau perturbare de acest gen. Când îşi imaginase că e stăpânit de o asemenea pasiune copleşitoare nu fusese decât un om care visa. Acum se trezise din vis.

Nu era o trezire care să-l facă fericit. Mor era chinuit de gândul că o speriase pe Rain, o şocase, poate, şi că, o vreme, n-ar fi fost exclus ca din pricina lui să fie nefericită sau cel puţin tulburată. N-avea habar ce gânduri sau sentimente ar nutri ea; dar era convins că interesul ei faţă de el nu putea fi mai mult decât un sentiment calm şi vag de prietenie. Aşa stând lucrurile, frenezia lui, tăcerea care a urmat nu aveau probabil să-i provoace vreo suferinţă demnă de luat în seamă. În cel mai rău caz, va simţi o oarecare stânjeneală la puţinele întâlniri inevitabile din cercul pe care îl frecventau, cărora va trebui să le facă faţă înainte ca ea să plece definitiv. Oricum, pe Mor îl apăsa gândul că a supus-o unei experienţe atât de neplăcute. Se gândi apoi şi la *tête-à-*

tête-ul precedent şi ajunse la concluzia că de bună seamă Rain trebuie să aibă o părere foarte proastă despre el; şi fu ispitit chiar să-i scrie un bilet în care să-şi ceară scuze. Rezistă acestei ispite. Ideea de a-i scrie îi apăru dubios de atrăgătoare; Mor devenise însă prudent în urma experienţei epistolare prin care trecuse. A-i scrie ar însemna să mai adauge un act dramei care e bine să se termine pur şi simplu brusc. Va păstra tăcere şi va rămâne la distanţă în speranţa că Rain va înţelege.

Fusese îngrijorat în dimineaţa asta la gândul că lui Rain i-ar putea veni ideea să asiste la partida derby. Era mai mult ca sigur că Evvy o invitase. Dar nu apăruse şi era puţin probabil să mai vină la o oră atât de târzie. Mor îşi concentră brusc atenţia asupra centrului terenului. Donald lovise o minge aproape de linia de jumătate şi se decisese să pornească în cursă, dar fu cât pe ce să fie eliminat. Un oftat străbătu toată asistenţa, dar apoi elevii se relaxară. Era ultima minge a seriei, aşa că acum Donald trebuia să treacă din nou la lansări. Mor aproape că dorea ca Donald să fie cât mai curând eliminat. Tensiunea era prea apăsătoare. Oricum, slavă domnului, nu mai era mult până la pauza pentru ceai.

Chiar atunci din pădure îşi făcu apariţia o siluetă ieşită din comun. Era Bledyard. Se părea că la asemenea evenimente Bledyard consideră că are obligaţia să-şi dea silinţa să nu facă notă discordantă. În cazul de faţă, efortul consta mai cu seamă în faptul că îşi pusese pantaloni albi de jerseu şi tricou alb. Datorită unor manifestări de acest gen. Mor ajunsese la concluzia, susţinută de probe pur şi simplu vestimentare, că Bledyard studiase la Eton. Bledyard se îndreptă spre el, îl salută din cap - Mor avu însă impresia că o făcuse cu oarecare răceală - şi apoi se aşeză de unul singur în al doilea rând de scaune. Mor se simţi lezat în chip straniu de răceala lui Bledyard. Deşi arareori se gândea la asta, punea preţ pe părerea lui Bledyard. Fu năpădit de un sentiment sumbru de vinovăţie, care se transformă într-o iritare exasperată. Totul era împotriva lui.

Apoi, la o oarecare distanţă în spatele pavilionului, începu să prindă contur o pată de lumină albă strălucitoare. Pâlpâi într-un colţ al unghiului în care se concentrase atenţia lui Mor, în timp ce el o pornise cu paşi rari în direcţia opusă. Se opri şi realiză ce reprezintă. Era Rain, care se apropia de scenă traversând o pajişte. Era într-o rochie bleu de bumbac, cu fusta largă şi un decolteu rotund şi adânc, şi în mână avea o umbrelă albă cu volănaşe. Înainta cu un aer circumspect, răsucind nervos umbrela. Jocul de umbre îi ascundea faţa. Mor o privi şi avu senzaţia că un vehicul enorm îşi croieşte drum direct prin el, făcând un gol de ale cărui margini zdrenţuite el se tot agăţa cu disperare.

Apariţia lui Rain stârni senzaţie. Cineva îl bătu pe umăr pe domnul Everard şi i-o arătă cu degetul. Toţi cei care şedeau tolăniţi în

şezlonguri săriră în picioare şi începură să se răspândească de-a valma. Băieţii din ultima clasă începură să adune scaune şi să le aşeze în locuri privilegiate. Evvy se ridică cu mare greutate, încercă să-şi croiască drum pe la spate printre scaune, se împiedică, îşi pierdu echilibrul şi reveni la verticală cu ajutorul lui Hensman. Elevii, până la ultimul, îşi mutaseră privirile de pe terenul de cricket. Toată lumea se uita la Rain, care acum ajunsese în faţa şezlongurilor. Evvy se strecură înapoi printre scaune, ca s-o poată conduce pe locul de lângă al lui. Chiar şi o parte din jucători îşi întorseseră capetele să vadă ce se întâmplă, cu mâna streaşină în dreptul ochilor. *„Over!”* strigă arbitrul, trezindu-se la datorie. Se schimbară locurile pe teren. Donald, care reuşise încă o incursiune, mai era şi acum la bătaie. Mingea fu aruncată spre Carde.

Când Carde traversă terenul, trecu pe lângă Donald. „Păpuşica lui taică-tău!” făcu el - şi îşi continuă drumul de-a lungul terenului săltând şi fluierând. „Fainã fată, nostimă, da’ cam uşuratică!” aruncând şi prinzând mingea în ritm.

Lui Donald îi năvăli sângele în obraji; se uită în direcţia pavilionului, apoi îşi mută privirea şi se sprijini în bastonul de bătaie cu capul plecat în pământ. Se înfipse bine pe picioare ca să întâmpine mingile lansate spre el.

Carde îşi făcu lansarea lui lungă, ca de obicei, şi se năpusti spre poartă ca o panteră de circ. Mingea ţâşni din mâna lui ca un proiectil. Donald schiţă un salt dar nu izbuti s-o atingă; se întoarse şi descoperi că ţăruşul din mijlocul porţii sale zăcea culcat frumuşel la pământ. Izbucniră aplauze. Donald se răsuci brusc şi o porni grăbit spre pavilion. Nu-i aruncă nicio privire lui Carde.

Mor se întoarse şi văzu că fiul său fusese eliminat fără drept de apel. Printre celelalte şocuri, pe acesta îl simţi în mod deosebit ca având o calitate cu totul aparte. Rain se aşezase alături de Evvy şi ceilalţi spectatori îşi reluară locurile. Acum aplaudau sosirea lui Donald la pavilion, înscrisese treizeci şi unu de puncte. Ieşea următorul jucător la bătaie. Mor se întrebă dacă n-ar trebui să plece. Unul dintre profesorii mai tineri se îndreptă spre el şi deschise o discuţie. Mor răspundea mecanic.

Peste două seturi era pauza pentru ceai. Mor nu plecase încă şi stătea stingher în locul pustiu dintre şezlonguri şi pădure. Îl văzu pe Tim Burke, care se îndrepta spre el, şi o porniră împreună în direcţia cortului care fusese ridicat în capătul celălalt al terenului de cricket. În mod deliberat, Mor evită să privească spre cei din preajma lui Evvy.

„Frumos spectacol a oferit tânărul Don”, spuse Tim Burke.

„Da, Don s-a descurcat frumos”, făcu Mor.

Intrară în cort, unde aerul era înăbuşitor. Stăruia un miros iute de iarbă şi de pânză încinsă care-i aminti lui Mor de lunga serie a

trimestrelor de vară de altădată.

O grămadă de băieţi se aflau deja în cort şi se băteau pe ceai. Fusese rezervat un bufet special pentru profesori, unde era clar că Mor şi Tim sunt primii sosiţi. Mor îl îmbie pe Tim să ia un ceai şi un sandviş cu castraveţi. Stăpânindu-se, nu privi îndărăt peste umăr.

Tim Burke îi spunea ceva. Îl trase pe Mor într-un colţ al cortului. „N-am apucat nici măcar să schimbăm o vorbă."

Lui Mor i se strânse inima, nici el nu-şi dădea seama de ce.

„Uite ce, începu Tim, mi-ai promis că azi îmi dai mână liberă şi-ţi cer s-o faci acum. Timpul e foarte scurt şi trebuie să-i dăm bătaie. Ai ajuns la o înţelegere cu soţia ta, nu-i aşa?"

Mor clătină din cap. Pur şi simplu nu se mai gândise deloc la problema asta. Dar acum ştia că nu e în stare, sau cel puţin nu pe moment, să ducă hotărârea până la capăt, aşa cum intenţionase, fără să ţină seama de părerea lui Nan. „Trebuie să-mi mai acorzi un răgaz, Tim, replică el. Nan se mai opune şi acum cu îndârjire. O să *reuşesc* s-o conving, dar nu vreau să acţionez acum, când e atât de înverşunată."

Am impresia că m-am cam răzgândit, făcu Mor în sinea lui, întristat. Până foarte de curând fusese ferm hotărât să meargă înainte. Acum tergiversa din nou. Desigur, nu era decât o amânare, dar, oricum, îi displăcea că-i dăduse lui Tim acest răspuns. De fapt, furia lui împotriva lui Nan se topise cu desăvârşire. Îl stăpânea mai degrabă un sentiment de vinovăţie ce anula orice plăcere sau interes pe care i le-ar fi putut stârni cele două scrisori trimise de Nan de la sosirea la Dorset. Nu era momentul potrivit s-o pedepsească pe Nan. Mai degrabă el merita o pedeapsă. Trebuia să aştepte şi să se străduie cu răbdare s-o facă să vadă lucrurile din perspectiva lui. Dacă va rămâne ferm pe poziţie, până la urmă ea o să *trebuiască* să fie de acord. În plus, era foarte răscolit şi tulburat de ultimele evenimente. În momentul acesta de sfârşit de an şcolar nu-şi putea permite să aibă simultan două crize de rezolvat. Când avea să se dezlănţuie, mai cu seamă dacă se declanşa ca rezultat al unei acţiuni agresive din partea lui, bătălia cu Nan avea să fie desigur violentă şi sângeroasă. Nu putea să întreprindă nimic atâta vreme cât era angajat, chiar şi pentru moment, într-o altă luptă. Desigur, cealaltă problemă putea fi considerată în linişte ca închisă; dar trebuia să fie destul de realist şi să-şi dea seama că o să treacă ceva timp mai înainte de a-şi redobândi cât de cât liniştea sufletească. Pur şi simplu, nu se putea gândi s-o înfrunte pe Nan în clipele astea.

Mulţimea se înghesuia tot mai tare în spatele lor. Tim Burke îşi întinse gâtul înainte şi-l privi pe Mor în ochi de parcă ar fi vrut să-i scoată un corp străin.

„Mai-mai că ţi-aş trage o mamă de bătaie ca să te hotărăşti odată, i se adresă el. Mi-ai mâncat mai bine de un an cu nazurile tale şi acum,

după toate hatârurile pe care ţi le-am făcut, am ajuns să te conving să faci ceea ce simpla judecată ar fi trebuit să-ţi dicteze de la bun început, şi tot te mai codeşti!”

„Nu mă codesc, răspunse Mor exasperat. Sunt ferm hotărât să mă prezint. Nu se pune problema decât s-o fac pe Nan să se obişnuiască cu ideea. Mai dă-mi vreo trei săptămâni şi, pentru numele lui Dumnezeu, Tim, nu mai face atâta caz. Zău că nu mai suport.” Lăsă pe masă ceaşca şi farfurioara cu zgomot.

„Bine, dar nu-mi tăia capul pentru asta!” exclamă Tim.

Donald îşi croia drum spre ei prin mulţime. Mor îşi spuse că, dacă n-ar fi fost Tim, Donald l-ar fi evitat, cu siguranţă. Băiatul îi salută timid şi acceptă felicitările pentru punctele înscrise. Se aplecă şi încercă să-şi şteargă fără rezultat petele de pe pantalonii albi de jerseu, acolo unde se înverziseră de iarbă. Mor observă că faţa lui Don începe să prindă contur şi să se înăsprească. Dar fiul său arăta întotdeauna mai matur când era angajat într-un lucru pe care-l putea face bine. Ceva mai multă încredere în sine i-ar fi fost de mare folos.

„Ia să vedem ce pot să-ţi arăt acum? zise Tim. Ia să vedem ce am prin buzunare?” Tim făcea treaba asta de pe vremea când Donald şi Felicity erau copii mici şi continua s-o facă şi acum, pe acelaşi ton şi cu aceleaşi gesturi. Scormoni prin buzunarele vestei. Tim avea predilecţie pentru veste de catifea, care-i dădeau un aer de dandy, dar astăzi, din respect pentru împrejurarea solemnă, se îmbrăcase într-un costum obişnuit gri, pe care-l punea de obicei în rarele ocazii când se ducea la biserică. Obiectul pe care Tim îl scoase din buzunarul vestei, ţinându-l între arătător şi degetul mare, nu era altceva decât o brichetă de aur. Era făcută aşa ca să semene cu capacele unui ceas de buzunar „de vânător” şi era gravată pe ambele părţi cu un model floral complicat. Se desfăcea la mijloc printr-o balama, şi numai desfăcută îţi dădeai seama că e brichetă. Tim o aprinse şi flacăra ţâşni. Mor scoase repede ţigări pentru Tim şi pentru el. Donald făcuse legământ că nu va fuma până la douăzeci şi unu de ani.

Tim îi dădu bricheta lui Donald s-o cerceteze. Băiatul i-o dădu înapoi cu o expresie de admiraţie. Era grea şi aurul era cald şi neobişnuit de moale la pipăit. Lucrătura era foarte complicată.

„Unde ai dat de ea?” întrebă Mor.

„E un fleac pe care l-am făcut singur”, răspunse Tim.

Mor nu contenea să se mire de lucrurile pe care se pricepea să le meşterească Tim Burke.

„Îţi place?” îl întrebă Tim pe Donald, care o luase şi o aprinsese din nou.

„Da!” făcu Donald.

„Ei bine, atunci păstreaz-o, îi spuse Tim, şi asta ca răsplată pentru jocul frumos pe care l-ai făcut.”

Donald strânse în palmă bricheta şi rămase astfel cu ochii larg deschişi, privind spre tatăl său.

„Tim, rosti Mor, n-ai niciun dram de judecată. Obiectul ăsta e foarte valoros, e de aur. Nu-i poţi da băiatului un lucru atât de scump!"

„Atunci, vino cu un argument raţional să-mi dovedeşti de ce n-aş face-o!" replică Tim Burke.

„O s-o piardă fără îndoială, spuse Mor, şi oricum, o să-l încurajezi să fumeze."

„Ţţţ! Nu vorbi prostii, făcu Tim. Poate s-o folosească la aprinsul focului de tabără, sau să citească numele vreunei străzi, noaptea. Ţine-o, băiete."

Donald continua să-şi privească tatăl.

„Ei…" exclamă Mor. Intenţiona să exclame: „Bine, atunci!" În schimb spuse: „Ducă-se la naiba, nu-mi pasă!"

Făcu un gest brusc, pe care Donald îl interpretă ca fiind un semn că trebuie să plece. Băiatul se răsuci pe călcâie şi dispăru în mulţime.

„Ar trebui să-ţi fie ruşine…" începu Tim Burke.

Mor îşi dădu seama că Rain era doar la doi-trei paşi de el. Remarcase probabil scena cu Donald. Evvy stătea alături de el şi era evident că aşteaptă să i se poată adresa.

„Voiam numai să-ţi spun, zise Evvy, că plecăm cu maşina domnişoarei Carter până la locuinţa lui Demoyte să vedem portretul. N-o să dureze mult - o să fim înapoi la reluarea jocului sau la scurtă vreme după ce începe. Nu v-ar face plăcere, ţie şi domnului Burke, să veniţi cu noi, Bill?"

Mor avu la dispoziţie o secundă în care să hotărască asupra răspunsului. „Vă foarte mulţumim, răspunse el, ne-ar face mare plăcere".

Evvy deschise calea şi ieşiră cu toţii încolonaţi din cort. Evvy mergea înainte cu Rain, Prewett ţinând pasul cu ei de cealaltă parte. Bledyard, care era şi el în grup, venea la un pas-doi în urmă. Mor şi Tim Burke încheiau plutonul. Mor încerca să-şi amintească în ce loc anume la liziera pădurii îşi lăsase haina. Nu mai avea timp s-o ia acum. Îşi dădu în jos mânecile de la cămaşă, boţite, cum stătuseră suflecate. Ajunseră în alee, unde Riley-ul lui Rain era parcat la mică distanţă de intrarea în grădina profesorilor. Când văzu maşina, lui Mor îi crescu inima. Arăta perfect, chiar mai frumoasă ca înainte, de vreme ce fusese revopsită. Îşi aminti cu amărăciune de problema cheltuielilor.

Tim Burke zise: „Pe mine să mă scuzaţi, dar trebuie să plec. Nu mi-am dat seama că e atât de târziu. Nu, n-are rost să mă duceţi o parte din drum, am chiar aici motoreta."

Evvy i se adresă: „Apropo, domnule Burke, ai cunoscut-o pe domnişoara Carter?"

„Încântat”, exclamă Tim şi, salutându-l cu mâna pe Mor, dispăru zâmbind. Mor se simţi în acelaşi timp descurajat şi uşurat văzându-l că pleacă.

Se strânseră stânjeniţi în jurul maşinii. În cele din urmă, după câteva minute în care s-au tot poftit unii pe alţii, s-au urcat în maşină: Rain şi Evvy în faţă, iar Mor, Prewett şi Bledyard în spate. Mor mai era şi acum buimac de această întorsătură neaşteptată. Se simţea cumva de parcă ar fi fost răpit. Apoi începu să-şi reproşeze că a acceptat. Rain nu voise să vină şi el. Ar fi fost însă cu neputinţă să nu-l invite. Starea de deznădejde în care se zbătuse întreaga după-amiază îi reveni cu o intensitate sporită. În apropiere de vârful dealului, Tim Burke trecu pe lângă ei călare pe Velocetta lui, îi salută şi goni mai departe în direcţia Marsingtonului. Riley-ul ajunse curând în dreptul porţii lui Demoyte, înaintă până în locul unde un intrând răspundea într-o altă arteră de circulaţie, dădu brusc cu spatele şi intră pe alee legănându-se zdravăn. Ieşiră pe rând din maşină. Mor se întreba a cui o fi fost ideea escapadei. Îşi spuse că probabil fusese a lui Demoyte, deoarece nici Rain, nici Evvy n-ar îndrăzni să se năpustească asupra bătrânului fără să fie invitaţi. Intrară în casă.

Demoyte îi aştepta în uşa salonului, în spatele lui se vedea o masă pe care erau aşezate ceşti, iar domnişoara Handforth stătea în mână cu un ceainic de parcă ar fi ţinut o grenadă. Evvy afişa aerul lui conciliator, jovial şi şugubăţ, pe care-l adopta ori de câte ori îl întâlnea pe Demoyte, iar Demoyte afişa aerul hotărât, sarcastic şi sumbru, pe care-l arbora întotdeauna când îl vedea pe Evvy, ceea ce îl făcea pe acesta din urmă să fie mai agitat şi mai vesel ca de obicei. Se îngrămădiră cu toţii în salon. În tot acest timp, Mor reuşise să nu-şi încrucişeze privirile cu Rain. Încercă acum să-şi găsească o ocupaţie, conversând absent cu Handy.

„Hai, poftiţi aici, li se adresă Demoyte, poftiţi şi priviţi capodopera, că de-asta aţi venit; urmează apoi ceaiul şi nu vă mai rămâne decât să plecaţi.”

Tabloul era în celălalt capăt al încăperii. Şevaletul fusese întors, aşa că era cu faţa spre cameră. Se apropiară cu toţii de el, lăsându-i în urmă pe Rain, pe Demoyte şi pe domnişoara Handforth, toţi în picioare.

Când Mor văzu tabloul, orice altceva îi dispăru din minte. Se gândise prea puţin la el până acum, şi deloc în ultima vreme, deşi ştia cumva că de fapt există. Acum prezenţa lui îl copleşi cu un şoc aproape fizic. Mor n-avea nici cea mai vagă idee dacă e o capodoperă; dar de la prima privire i se păru o lucrare impresionantă. Nu încăpea îndoială că are multă vigoare. Mor îl privi printre gene. Lucrul părea încheiat. Bâjbâi după un scaun şi se aşeză.

Rain îl înfăţişase pe Demoyte şezând în apropierea ferestrei pe

fundalul uneia din tapiserii. Afară se vedea un petec de grădină şi în depărtare turnul şcolii, puţin mărit. Pe masa din faţa lui erau o serie de hârtii, sub un *presse-papier* de sticlă şi o carte, pe care bătrânul o ţinea cu gestul lui caracteristic, redat de către pictoriţă cu măiestrie. Demoyte avea un fel anume de a ţine o carte, cu degetele răsfirate pe cele două pagini, de parcă ar fi extras cu mâna conţinutul. Cealaltă mână o ţinea încordată pe masă cu braţul întins. Demoyte avea privirea îndreptată spre cameră. Era atitudinea cuiva care citise şi care s-a desprins acum de pagină, urmărindu-şi propriile gânduri sub impresia lecturii. Capul lui Demoyte se detaşa pe fundalul excesiv de elaborat cu o forţă nemaipomenită. Chipul avea trăsăturile destinse, iar configuraţia gurii trăda mai degrabă un soi de insatisfacţie meditativă decât sarcasmul care era expresia sa obişnuită. Probabil că aşa arată când e singur, îşi spuse Mor. N-aş fi ştiut niciodată asta. Trăsăturile îi erau redate cu minuţiozitate, nenumăratele riduri, ochii strălucitori, puţin împăienjeniţi ai bătrânului, smocurile de păr din urechi şi din nări. Mor avu impresia că-l vede pe Demoyte pentru prima oară; şi, brusc, fu năpădit de un sentiment de compătimire. Era pe drept cuvânt chipul unui bătrân. În ciuda nuanţelor luminoase ale tapiseriei, luat în totul, tabloul avea ceva sumbru. Cerul era palid, de o paloare melancolică şi plată, iar pomii de dincolo de fereastră se grupau într-o masă întunecată şi vag ameninţătoare.

Mor slobozi un oftat. Îşi dădu seama de existenţa celorlalţi. Se părea că şi ei fuseseră reduşi la tăcere la vederea tabloului. Apoi Prewett începu să spună ceva. Mor nu asculta. Se ridică. Rain era o pictoriţă de mare forţă. Mor era uimit. Nu pentru că nu s-ar fi aşteptat la un asemenea lucru, ci pur şi simplu pentru că nu se gândise deloc la asta. Şi cum dăduse frâu liber gândului, iar acesta izbea revenind în valuri asemeni unui pendul în elan, simţi o durere profundă izvorând din doruri şi regrete.

Evvy vorbi: „Domnişoară Carter, mă aşteptam la ceva mare, dar aţi depăşit orice închipuire. Vă felicit."

„Este un tablou remarcabil", spuse Mor, auzindu-şi vocea ca şi cum ar fi vorbit de la mare distanţă.

„E gata acum?" întrebă Evvy.

Rain se îndreptă înspre tablou. „Oh, vai de mine, nu! spuse ea pe un ton şocat. Mai sunt o mulţime de lucruri de făcut." Întinse mâna şi mângâli linia frunţii lăsând o pată mare de vopsea pe cafeniul auriu al tapiseriei din fundal. Toată lumea tresări. Mor fu pe dată cuprins de un sentiment de uşurare. Încă nu e gata, îşi spuse el, încă nu.

Demoyte făcu câţiva paşi. Rosti: „Încep să am sentimentul că eu nu sunt decât umbra, în timp ce portretul e substanţa. Oricum, mai sunt încă în stare să vorbesc şi vreau să vă atrag atenţia că toată lumea şi-a dat cu părerea, în afara singurei persoane a cărei opinie are vreo

importanţă pentru domnişoara Carter sau este de presupus că o poate interesa." Privi spre Bledyard. Toţi îşi îndreptară privirile spre el. Mor se uită peste umăr la Rain. Părea foarte tulburată şi îşi dădu seama cu oarecare surprindere că lui Rain nu-i este indiferentă părerea lui Bledyard.

Bledyard nu se grăbi. Se uitase cu mare atenţie la tablou. Deschise gura de mai multe ori, în chip de experiment, înainte de a scoate vreun sunet. Apoi spuse: „Domnişoară Carter, este un tablou interesant, e aproape un tablou bun. Tăcu, dar era dar că nu terminase. Dar, continuă Bledyard şi din nou îi ţinu în suspens: Ai făcut tabloul ăsta prea frumos."

„Vrei să spui că sunt un diavol bătrân, urât şi respingător, interveni Demoyte, şi că ar trebui să apar aşa. S-ar putea să ai dreptate."

Bledyard era unul dintre puţinii oameni capabili să-l ignore pe Demoyte. Continuă. „Mă refer la cap, cap, domnişoară Carter. Te-ai hotărât să-l prezinţi printr-o serie de trăsături în sine bine executate, nu neg asta. Dar, aşa cum apare, vigoarea lui, vigoarea lui depinde de puterea acestor trăsături de a găsi ecou în viziunea pe care privitorul şi-a făcut-o despre personaj. Una din consecinţele acestui fapt e că, deşi modelul dumitale pare în vârstă, el nu pare a fi *muritor*. Ca tabloul să dobândească forţa unei capodopere, ceea ce ar trebui să ne impresioneze la el ar fi însăşi masivitatea capului. Capul ar trebui văzut ca rezultat al convergenţei, convergenţei şi întrepătrunderii maselor. Portretul este deplin în caracter. Dar nu trebuie să uităm că este şi o *pictură,* domnişoară, domnişoară Carter."

Se lăsă tăcere. „Aveţi perfectă dreptate", făcu Rain. Vorbea pe un ton oarecum dezamăgit. „Da, da, aveţi dreptate. Apoi continuă cu un gest brusc. Uf, doamne, nu mi-a ieşit, nu mi-a ieşit" - şi se depărta.

Toată lumea, cu excepţia lui Demoyte şi Bledyard, părea stânjenită. După ce-a spus ce-a avut de spus, Bledyard reluă examinarea tabloului.

Evvy rosti: „Sunt sigur că domnul Bledyard n-a vrut să spună…"

Demoyte se uită la ceas şi zise: „Dacă vreţi să ajungeţi la partida de cricket înainte de a se termina, aţi face mai bine să vă daţi ceaiul pe gât."

Prewett şi Evvy acceptară ceaiul oferit de domnişoara Handforth. Mor refuză. Rain stătea în picioare alături de masă, jucându-se cu o ceaşcă şi privind întristată spre tablou.

Mor se îndreptă spre ea. „S-ar putea ca Bledyard să aibă dreptate, îi vorbi el, eu nu mă pricep. Dar este evident că e un portret reuşit - şi dacă are părţi slabe, ai să poţi poate să le remediezi."

Se aplecă spre ea, simţind prospeţimea rochiei şi amintindu-şi mirosul de pânză din clipa aceea când îşi lăsase capul pe pieptul ei. Avea acum senzaţia că e foarte mare şi greoi. Regreta că nu-şi căutase

haina. Transpirase vizibil la subsuori şi simţea că-i crescuse barba. Făcu un pas înapoi, convins că apropierea aceasta produce dezgust.

„Trebuie să pictez din nou capul”, rosti Rain. Lăsă ceaşca pe masă şi se întoarse cu faţa spre Mor. El trăi din nou senzaţia copleşitoare a prezentei ei şi totodată, simţi o binecuvântată destindere a încordării. I se luase o greutate de pe suflet. I se adresă calm: „M-am bucurat mult văzând că poţi circula din nou cu maşina”. Ceilalţi se aflau la o distanţa de la care nu-i puteau auzi.

Rain se juca cu ceaşca. Avea aerul că vrea să spună ceva, dar tăcu.

„O să trebuiască să plec peste câteva clipe, reluă Mor pe un ton foarte blând, şi aş vrea să mă folosesc de acest prilej să-ţi spun că îmi pare foarte rău…”

Rain îl întrerupse. „Ai vrea să iei masa astă-seară cu mine şi cu domnul Demoyte la *«Saracen’s Head»?”*

Mor fu surprins şi mişcat. Nu-şi putea închipui ceva care să-i facă mai multă plăcere. Dar îşi aminti imediat că trebuia să ia masa cu Evvy. „Regret mult, dar nu pot, răspunse. Iau cina cu domnul Everard.”

Fu cuprins de un sentiment de dezamăgire profundă. S-ar putea ca ăsta să fie ultimul prilej de a o mai vedea pe Rain. Poate că momentul ăsta era ultimul când vorbea cu ea între patru ochi. Îi privi chipul şi fu uimit văzând ce expresie intensă, aproape răvăşită, aveau ochii ei. Privi în altă direcţie. Poate că interpretase greşit. Se prinse cu mâna de marginea mesei. Îl auzi pe Evvy spunând: „Ei bine, regret, dar acum trebuie să plecăm”.

Mor spuse pe nerăsuflate: „Ce-ar fi să te opreşti la mine să bem un pahar când te întorci de la masă? Poate pe la nouă? Numai puţin!” Şi îi comunică adresa.

Rain îi evită privirea, dar acceptă cu un gest al capului. „Mulţumesc”, spuse ea.

Evvy trecu pe lângă ei, cloncănind. Ceilalţi îl urmară în procesiune până la Riley şi Rain îi duse înapoi la şcoală. Îi lăsă în alee şi plecă imediat, întorcând brusc maşina, încât roţile scrâşniră pe pietriş. Evvy şi Prewett o porniră grăbiţi spre terenul de cricket. Incinta şcolii era pustie şi cufundată în linişte. De la distanţă se auzea sunetul sec al mingii lovite de baston. Jocul începuse din nou. Bledyard mormăi ceva şi se îndreptă în direcţia atelierului.

Mor rămase de unul singur pe alee. Soarele cobora spre asfinţit. Pe fâşia de iarbă săltau păsări aruncându-şi umbrele lungi. Mor le urmări cu privirea. Îşi dădu seama că făcuse o greşeală.

XI

ERA NOUĂ ŞI UN SFERT. ÎN DRUM spre casă de la Evvy, Mor îşi făcuse timp să cumpere o sticlă de vin alb şi una de *brandy*. Făcuse cu multă grijă ordine în salon şi aşezase sticlele şi paharele pe o tavă. Pusese şi nişte biscuiţi alături. Acum se instalase la fereastra de la sufragerie, care dădea spre drum, să-şi aştepte oaspetele. Cam pe la ora cinci cerul începuse să se schimbe şi acum se înfăţişa complet acoperit cu nori groşi şi negri. Era zăpuşeală şi aerul tremura în zare. Izbucnirea furtunii părea iminentă. Căldura şi liniştea apăsătoare continuară însă, părând fără sfârşit. Lumina păli şi o întunecime prematură şi sumbră pogorî asupra întregii scene. „Parc-ar fi sfârşitul pământului", se auzi o femeie pe drum. Lovindu-se de atmosfera densă, vocea ei răsună ca un ecou.

Mor stătea la fereastră cuprins de fiori. Nu se putea hotărî să aprindă luminile. Nu aştepta nerăbdător şi nici nu era bucuros la gândul celor ce aveau să urmeze. Nu-şi dădea seama prea bine ce dezlănţuise. Regreta că i se adresase. N-ar fi făcut-o dacă n-ar fi văzut expresia aceea de pe chipul ei. Dar ce însemna oare expresia aceea? Ştia că făcuse încă un pas pe drumul care nu ducea nicăieri. Şi cu asta complicase şi mai mult, pentru el, şi poate şi pentru ea, posibilitatea de a destrăma acest ceva ambiguu ce se înfiripase între ei. Era oare ceva, sau nu era nimic? Se vedea nevoit să creadă că nu însemna nimic. Şi erau clipe când reuşea chiar să se convingă de asta.

Spre seară se consolase cu gândul că, poate, nu va veni. O să-şi dea eventual seama că Mor n-ar fi trebuit să-i vorbească, şi o să ştie că şi el şi-a dat seama de asta şi pur şi simplu n-o să vină. La urma urmelor, e imposibil să nu fi pătruns semnificaţia acestor cinci zile de tăcere. Vedea atât de limpede că este un om vrednic de dispreţ; un bărbat între două vârste, care-şi înşală nevasta, un om ineficient, gafeur şi dizgraţios. Cu siguranţă că n-o să vină. Şi, deşi Mor nu-i aştepta cu bucurie sosirea, suferea cumplit la gândul că s-ar putea să nu vină. Se uită la ceas pentru a suta oară. Nouă şi douăzeci. Afară era întuneric beznă.

Se auziră paşi pe alee. Rain intrase pe poartă, fără ca el s-o fi văzut, şi ajunsese la uşa din faţă. De la fereastra neluminată Mor o privea încordat. Se oprise în faţa pragului. Purta un impermeabil şi scotocea după ceva în buzunare. Apoi scoase un plic, îl strecură fără zgomot în cutia de scrisori, se întoarse şi porni în pas grăbit în josul aleii.

Mor nu ezită o clipă. Ieşi în goană din cameră şi traversă holul. Nu se opri să ridice scrisoarea. Dădu uşa de perete şi o lăsă deschisă în urma lui. Traversă grădina din trei salturi. Văzu silueta mică pe drum alergând acum. Ţâşni pe urmele ei. Durerea din suflet se transformă într-o încântare sălbatică. O ajunse chiar la răspântie şi o prinse de încheietura mâinii. Parcă ar fi pus mâna pe un hoţ. Nu scoase o vorbă, ci o întoarse în loc şi începu s-o tragă după el spre casă. Ea nu opuse aproape deloc rezistenţă. Făcură calea întoarsă gonind alături de-a lungul drumului, Mor ţinând-o acuma strâns de braţ. În timp ce alergau, începu să plouă. Pătrunseră ca o pereche de porumbei pe uşa din faţă. Mor o închise în urma lor.

În întunericul din hol se întoarse spre ea. Îşi pierduseră amândoi suflul de atâta fugă.

„Rain, exclamă Mor, Rain." Se simţea atât de bine când îi rostea numele. Se aplecă şi ridică plicul de pe jos. „Ai adus o scrisoare ca să mă anunţi că nu vii."

„Da", făcu Rain. Stătea rezemată cu spatele de perete.

„De ce?!" o întrebă Mor, pe un ton blând fără să aştepte răspuns. Brusc se simţi stăpân pe sine. „Scoate-ţi haina."

Îşi scoase impermeabilul şi el i-l agăţă într-un cuier. Rămăsese tot lipită de perete. Mor veni spre ea şi o ridică în braţe. Era extrem de uşoară. O duse în salon, trânti uşa cu piciorul şi o aşeză încetişor pe canapea. Apoi trase draperiile şi aprinse una dintre lămpi.

„Pot să citesc scrisoarea?" întrebă el.

„Bineînţeles", făcu Rain. Nu se uită la el.

Mor desfăcu scrisoarea. Suna aşa:

Îmi pare nespus de rău. N-ar fi trebuit să te invit la cină şi nici n-ar fi trebuit să spun „da" invitaţiei tale. Orice alte explicaţii sunt de prisos. Te rog, iartă-mă pentru partea mea de vină în toată povestea asta.

Vârî scrisoarea în buzunar. Îngândurat, scoase un pachet de ţigări, oferi una lui Rain, care acceptă, şi-şi luă şi el una. Lui Mor nu-i venea să creadă dar se simţea acum nemaipomenit de degajat. Intrase într-o încurcătură îngrozitoare. Se comportase cum nu trebuie şi implicase şi o altă persoană în această comportare nesăbuită. Toate astea vor trebui bine cumpănite. Dar în momentul de faţă se afla într-o oază de pace. O ajunsese din urmă, o adusese înapoi, stătea lungită acolo în faţa lui şi n-avea să plece în clipa următoare, n-ar fi lăsat-o el să plece. Apoi simţi din nou în adâncul sufletului bucuria pe care o simţise în prima zi când, la gară, privise lemnul cojit al porţii. O iubea.

Mor se întoarse şi o privi pe Rain. Ea se uită ţintă la el. Ştia că pe faţa lui trebuie să se oglindească un soi de triumf. O lăsă să-l citească. Ea începu să dea din cap. „Mor, făcu ea, nu e bine ce facem."

„Rain, o întrebă Mor, tu ai *vrut* să vii?"

„Bineînţeles că am vrut, răspunse ea. Am vrut foarte, foarte mult să vin. Dar n-ar fi trebuit. Dacă aş fi vrut cu adevărat să nu vin, dacă aş fi văzut destul de dar că nu e deloc bine să vin, n-aş fi riscat să aduc eu scrisoarea… pur şi simplu n-aş fi apărut. Dar n-am putut suporta gândul că ai să stai şi ai să tot aştepţi."

„Ai vrut să vii! exclamă Mor. Nici nu-şi putea crede urechilor. Ce vrei, *brandy* sau vin alb?" întrebă el. Ce-şi dorea acum era o clipă de răgaz.

„Brandy", răspunse Rain. Se ridică în capul oaselor pe canapea, trecându-şi cu gesturi nervoase mâna prin părul negru. Îi încadra faţa cu şuviţe rebele. Ploaia cădea năvalnic acum. Răpăitul se intensifică într-un crescendo alarmant. Urmă un fulger şi bubuitul asurzitor al tunetului. Rămaseră nemişcaţi, privindu-se.

„Da, făcu Mor, o să iau şi eu puţin *brandy*. Sunt cam descumpănit după toate astea." În aer se simţea o răcoare tot mai accentuată. Răpăitul continua. Mor dădu drumul la o sobă electrică.

Veni şi îngenunche lângă canapea. „Iubirea mea dragă", exclamă el. O privea cu uimire şi neîncredere. „Cum se face, continuă el, că ai vrut într-adevăr să vii? Asta mă uimeşte. Cum, ai vrut *tu* să mă vezi pe *mine?"* Îi atinse uşor părul.

Rain luă paharul din mâna lui şi-l puse pe podea. Apoi îl cuprinse cu braţele de gât şi-l trase spre ea până ce îi rezemă capul de piept. Îl ţinu strâns, mângâindu-i părul. Mor stătea nemişcat. Se simţea copleşit de o pace şi de o bucurie adâncă. Ar fi fost gata să şi moară numai să rămână astfel. Stătură aşa nemişcaţi un timp îndelungat. Tunetul bubuia în tării, iar ploaia se revărsa necontenit.

În cele din urmă, Mor se ridică şi începu s-o sărute. Ea îi răspundea la săruturi cu aceeaşi febrilitate, cu mâinile înlănţuite pe după gâtul lui, trăgându-l tot mai aproape spre ea. Când conteniră din sărutat, rămaseră nemişcaţi unul lângă altul, privindu-se.

„Când ai început, întrebă Rain, să simţi asta?"

Mor rămase pe gânduri. „Cred că prima dată a fost când m-ai luat de mână pe treptele ce duceau la grădina de trandafiri. Îţi aminteşti? Chiar în prima seară când ne-am cunoscut. Am fost extrem de mişcat că m-ai luat de mână. Dar de fapt nu mi-am dat seama că m-am îndrăgostit decât în ziua în care le-ai pozat băieţilor în pădure. Oh, Rain, te-am căutat în ziua aia peste tot, sufeream cumplit."

Ea îl mângâia pe faţă, ochii îi străluceau de tandreţe. „A fost un miracol, exclamă ea. Ai venit şi m-ai eliberat dintr-o vrajă."

„Dar tu… făcu Mor - nu putea găsi cuvintele - când m-ai luat în seamă cât de cât?"

„Dragul meu Mor, exclamă Rain, râzând, cred că prima oară atunci când te-am schiţat în locuinţa lui Demoyte; mi-a trecut prin minte că s-ar putea… să mă fi îndrăgostit."

Mor rămase împietrit la auzul acestor cuvinte. Se uită la ea cu gura căscată. „Asta chiar nu mai pricep!” făcu el.

Rain izbucni din nou în râs, un râs profund de veselie dezlănţuită, până aproape la lacrimi. „De asta m-am dus devreme la culcare şi tot de asta n-am vrut să-ţi arăt schiţa. M-am gândit că ai să reuşeşti cu siguranţă să descifrezi în ea ce sentimente încolţeau în mine.”

„Ai să-mi dai schiţa?” întrebă Mor.

„Vreau s-o păstrez eu, dar am să ţi-o arăt.”

„Rain, vorbi Mor, zilele astea din urmă au fost atât de chinuitoare. Doream atât de mult să te văd.” Îşi dădea seama acum, când vorbea, că putuse îndura chinul numai pentru că în adâncul sufletului sperase s-o revadă.

„Ştiu, spuse Rain, nici eu - nici eu nu m-am putut gândi la nimic altceva. Ştiam că n-ar trebui să vin la partida aceea de cricket. M-am ţinut tare toată dimineaţa şi o parte din după-amiază. Dar apoi n-am mai putut îndura, trebuia *neapărat* să vin.”

Asta ni-i soarta, gândi Mor, nu-i după voia noastră. Amândoi ne-am luptat împotriva ei. Dar ea a fost mai puternică. Şi de îndată ce gândul prinse contur, Mor îşi răspunse: Nu, e după voia noastră. Şi spunându-şi acesta cuvinte se simţi străbătut de un elan tineresc. O luă triumfător în braţe.

„Mor, făcu Rain, şoptindu-i în ureche, Mor, nu putem face aşa ceva, ne purtăm ca nişte oameni care şi-au pierdut minţile.”

Mor o auzi şi cuvintele îi pătrunseră în minte devenind propriile lui gânduri. Era un gând pustiitor de dureros. Continua s-o ţină strâns în braţe. Îl chinuia o durere de nesuportat: şi de vreme ce era de nesuportat, trebuia să existe o cale s-o poată evita.

„Viitorul nu ne aparţine”, rosti Rain.

Pe obraz i se prelingeau lacrimile ei. E curajoasă, îşi spuse. Mi-o declară de la bun început. Eu aş mai fi aşteptat. Ţinând-o strâns, se lăsa pradă gândurilor.

„Mor, i se adresă Rain, te rog, vorbeşte.”

„Dragostea mea”, exclamă Mor, întinzând mâna spre *brandy*-ul ce rămăsese neatins lângă el. Luă o înghiţitură. Rain sorbi şi ea din al ei. Mor avea senzaţia că pluteau amândoi în necunoscut. Erau înconjuraţi de o lume înspăimântător de pustie. Dar cel puţin în clipa asta erau împreună. *Brandy*-ul îi dădea curaj. Nu putea, nu accepta să renunţe la ea. Şi, totuşi, nu exista altă cale.

„Nu ştiu ce e de făcut, zise Mor, dar vreau să continuu să te întâlnesc.” De îndată ce spuse asta răspicat, se simţi mai bine.

Rain nu scoase o vorbă. „Ştiu, rosti ea în cele din urmă, că ar trebui să zic nu, dar nu sunt în stare. Dacă tu vrei să mă întâlneşti, o să mă văd cu tine. Dar nu suntem în toate minţile.”

Mor fu învăluit de o uşurare profundă. „Nu-mi vine să cred, spuse

el, că mă iubeşti cu adevărat. Trebuie să încerci să afli care sunt sentimentele tale reale. Avem nevoie de puţin timp ca măcar să lămurim aceste lucruri." Spunând cuvintele astea, se simţi mult mai bine. Iată ceva raţional de care se putea agăţa. Situaţia nu era încă întru totul limpede. Poate că Rain nici nu-l iubea în realitate - şi, dacă aşa stăteau lucrurile, nu mai era o problemă, sau cel puţin problema îmbrăca altă înfăţişare. Era necesar să lase să treacă o vreme ca să vadă care le sunt adevăratele sentimente - şi în acest răstimp să se întâlnească în taină şi să aştepte cu răbdare.

„Nu te amăgi singur, îi replică Rain. Dacă nu-ţi sunt clare sentimentele acum, n-or să se clarifice niciodată. Dacă există ceva ce se cheamă a fi îndrăgostit, atunci noi asta suntem."

Doamne Dumnezeule, câtă sinceritate! îşi spuse Mor. Dar nu putea accepta să se lase dus pe o cale fără întoarcere. Pară imediat. „Foarte bine, n-ai decât să-i spui aşa - deşi rămâne un mister cum de mă poţi iubi. Dar dacă am hotărât să ne mai vedem, cel puţin să nu decidem nimic pe moment. Trebuie să aşteptăm un timp. Sunt mult prea tulburat ca să iau vreo hotărâre în afara celei pe care am luat-o amândoi."

Rain se ridică în capul oaselor, rămânând în braţele lui, îşi golise paharul de *brandy*. „Mor, i se adresă ea cu glas tânguitor, ce hotărâre avem de luat? Eşti căsătorit. N-ai să-ţi părăseşti soţia - şi, zău, nu mai rămâne nimic altceva de spus. Putem să ne mai vedem în continuare - dar în cele din urmă o să trebuiască să plec." Îşi îngropă faţa în umărul lui.

Mor rămase pe gânduri, stăpânit de un calm straniu. O legăna la piept. Era oare de neconceput s-o părăsească pe Nan? Gândul era atât de fantastic şi se abătu asupra lui atât de neaşteptat, încât trebui să inspire adânc. Mintea i se înceţoşă dintr-o dată. Refuza să se gândească la asta. Cel puţin acum refuza să se gândească la asta. Avea nevoie să câştige timp - şi mai avea nevoie s-o păstreze şi pe Rain, s-o facă să aibă răbdare şi încredere în el. „Să nu ne mai chinuim unul pe altul deocamdată", îi ceru el.

Tonul lui o impresionă. Rămaseră o clipă tăcuţi. „Ai mai fost îndrăgostită până acum?" o întrebă Mor. Stăteau lungiţi alături pe canapea, iar Rain îşi sprijinea capul pe umărul lui.

„Da, răspunse Rain, are vreo importanţă? Am fost îndrăgostită când aveam nouăsprezece ani de un tânăr din Paris, pictor şi el." Oftă.

Mor îşi simţi inima sfârtecată de gelozie. Rain la nouăsprezece ani. „Franţuz? întrebă el. Ce s-a întâmplat?"

„Da, spuse Rain. Nu s-a întâmplat nimic, zău. Tata nu-l plăcea. A plecat în cele din urmă. S-a însurat între timp, aşa am auzit." Oftă din nou cu multă amărăciune.

Mor o strânse la piept cu pasiune. O dorea.

„Ştii, reluă Rain, probabil că şi tu, ca şi domnul Everard, îţi închipui că am dus o viaţă foarte veselă în Franţa - dar n-a fost aşa. Trăiam foarte simplu în Sud şi nu veneam decât arareori la Paris sau la Londra. Tata era atât de gelos pe toată lumea!”

Mor încercă să-şi imagineze viaţa pe care o dusese. Nu-i era uşor. „Ai să-mi povesteşti mai multe, cu timpul.” Fraza îl consola.

Mor se uită la ceas. Fără să-şi dea seama, se făcuse unsprezece şi jumătate. Acum, când ştia că are s-o vadă din nou, nu mai dorea cu ardoare s-o reţină. Avea senzaţia că-şi spuseseră destule ca să se simtă legaţi unul de altul - şi nu voia să-l alarmeze pe Demoyte, făcând-o să întârzie prea mult. Spuse: „Ar trebui să pleci acasă, copila mea.”

Rain se ridică şi făcu o mutră jalnică. „Am fost cum nu se poate mai proastă, îi răspunse. I-am spus domnului Demoyte că mă duc la Londra şi că o să rămân acolo peste noapte. Am fost nevoită să-i spun asta ca să pot scăpa de el - altfel m-ar fi ţinut cu el toată seara. Şi chiar intenţionam ca, după ce-ţi las biletul, să mă urc în maşină şi să mă duc la Londra. Am parcat-o pe terenul şcolii. Şi acum ce să fac?”

„Te-ai putea întoarce la locuinţa lui Demoyte spunându-i că te-ai răzgândit, răspunse Mor, dar va suna cam ciudat. Ar intui, cred, care-i adevărul sau, oricum, n-ar fi prea departe.”

„Mi-ar displăcea cumplit să-l jignesc”, spuse ea.

Stăteau aşa, evitând să se privească. Ploaia biciuia casa din toate părţile.

„Nu există niciun motiv pe lume, vorbi Mor, care să te împiedice să rămâi aici. Oricum, e stupid să pleci pe o noapte ca asta. Poţi foarte bine să dormi în patul lui Felicity. Mă duc să schimb aşternutul chiar acum.”

Îl apucă de haină în clipa în care se ridica. „Mor, rosti ea, eşti sigur că nu te deranjează dacă rămân şi nu…”

Mor îngenunche din nou alături de ea. „Te iubesc, îi răspunse el, să-ţi intre asta în cap o dată pentru totdeauna, te iubesc.” O sărută.

În timp ce urca la etaj îşi dădu seama cât de straniu şi de minunat era la urma urmelor s-o ştie cu el în casă. Începu să facă patul. Îi venea să cânte.

Rain urcă după el la etaj. „O să mă culc imediat, spuse ea. Sunt îngrozitor de obosită.”

Mor era şi el extenuat şi ştia c-o să doarmă bine. Se lăsă o clipă pe marginea patului şi o aşeză pe genunchi. Ea se ghemui, cu braţele în jurul gâtului lui.

„Mor, întrebă Rain, un lucru mai vreau… eşti absolut sigur că n-are să se întoarcă soţia ta în timpul nopţii, să mă găsească aici?”

„E imposibil, iubita mea, răspunse Mor. E la Dorset. Oricum, nu s-ar întoarce noaptea. Şi ştiu că e la Dorset.”

„Mi-e teamă, totuşi, făcu Rain. Cred că aş muri dacă s-ar întoarce.”

„N-o să se întoarcă - şi chiar de s-ar întoarce, n-ai să mori, exclamă el. Dar să-ţi spun ce-o să fac. Toate uşile care duc afară au zăvoare. O să le zăvorăsc pe toate, inclusiv uşa din faţă, aşa că n-o să poată intra nimeni, nici de-ar avea cheie. Dacă ar veni soţia mea, am auzi-o sunând şi tu ai putea ieşi pe uşa din dos, mai înainte ca eu să-i dau drumul în casă. Dar astea nu sunt decât nişte fantazări nebuneşti. N-o să vină nimeni."

În cele din urmă o lăsă să se culce. Coborî la parter şi zăvori toate uşile. Când urcă din nou, în camera ei lumina era stinsă. Îi ură blând somn uşor, o auzi răspunzându-i, apoi se vârî în propriul său pat. Ploaia cădea continuu. Tunetele conteniseră. Foarte curând adormi.

Mor se trezi din pricina unui sunet ascuţit şi insistent. Se ridică în capul oaselor în pat şi văzu că e ziuă. În cameră plutea o lumină rece şi albă. Mai ploua şi acum. Într-o clipă îi reveniră în minte întâmplările din noaptea trecută. Rain era în casă cu el.

Apoi sunetul se auzi din nou. Lui Mor îi îngheţă sângele în vine. Era soneria de la uşa de la intrare. Suna lung de tot, apoi tăcea. Cine să sune la ora asta? Se sculă din pat şi rămase aşa cum era, în pijama, împietrit de panică şi de nehotărâre. Apoi clopoţelul sună o dată şi încă o dată, două sonerii scurte şi insistente. Probabil că e Nan, îşi spuse, nimeni altcineva n-ar suna aşa ca şi când ar avea dreptul să intre. Îl năpădiră frica şi groaza. Traversă camera în lumina palidă punându-şi halatul şi papucii. Clopoţelul sună din nou. Mor ieşi în capul scărilor.

În aceeaşi clipă se deschise uşa de la camera lui Felicity şi apăru Rain. Era deja îmbrăcată. Probabil că auzise clopoţelul înaintea lui. Avea ciorapii aruncaţi pe braţ exact aşa cum o văzuse în ziua când se întâmplase dezastrul cu maşina. Citi pe chipul ei aceeaşi groază împietrită pe care o simţea şi pe chipul lui. Clopoţelul începu să sune din nou şi sună fără întrerupere. Probabil că sunetul lui trezise toată lumea din vecini. Răsuna agresiv în tăcerea palidă şi jalnică a dimineţii. Mor o luă pe Rain de braţ. Niciunul nu îndrăznea să scoată o vorbă. O conduse în jos pe scară. Rain tremura în asemenea hal, încât de-abia se ţinea pe picioare. Mor tremura şi el, cuprins de fiori care-l zgâlţâiau din creştet până-n tălpi. Clopoţelul suna întruna. Se opri exact în clipa în care ajunseră jos la parter. Aici nu-i mai despărţeau decât câţiva paşi de uşa de la intrare. Mor inspiră adânc. Probabil că li se auzeau paşii. Auzea de afară răpăitul ploii. Spera că ploaia acoperă zgomotele pe care le făceau ei.

O trecu pe Rain, mai mult sprijinind-o. Prin bucătărie şi trase zăvorul de la uşă. Mâinile îi tremurau în asemenea hal încât cu greu putu mânui zăvorul. Clopoţelul de la uşa din faţă sună din nou. Mor deschise larg uşa de la bucătărie şi-i arătă spre poarta de pe latura

gardului dincolo de care era o alee ce dădea în strada alăturată. Îi cuprinse umerii cu braţele o clipă, apoi se întoarse spre uşa din faţă.

În timp ce se îndrepta spre uşă, îşi pierdu orice urmă de curaj. Nu putea şti ce furie sau bănuială demonică va avea de înfruntat. Avea sentimentul că de îndată ce-o să-i descuie, Nan o să se năpustească asupra lui ca un tigru. Trase încet zăvorul. Descuie apoi.

Rămase paralizat de uimire. Dincolo de prag stătea un bărbat cu spatele lipit de uşă. Brusc, uluirea i se transformă în uşurare. Bărbatul îşi răsuci puţin capul şi apoi se întoarse cu totul şi-l privi pe Mor cu aceeaşi uluire. Se măsurară reciproc. Mor îi recunoscu figura. Era tăietorul de lemne ţigănos pe care-l văzuseră în pădure amuzându-se cu cărţile de joc. Un minut mai târziu, Mor pricepu întâmplarea fantastică. Ţiganul se adăpostise de ploaie sub intrare şi, fără să-şi dea seama, se sprijinise cu umărul de sonerie.

Răsuflând uşurat, Mor îşi duse mâna la frunte. În aceeaşi clipă se înfurie pe ţigan pentru spaima pe care le-a provocat-o. Rosti: „Ai trezit toată casa. Stăteai proptit de sonerie. N-ai auzit-o zbârnâind?" Vocea îi suna straniu, după spaima prin care trecuse şi după atâta tăcere.

Ţiganul nu răspunse nimic. Nu-şi luase privirea de pe chipul lui Mor. Se întoarse şi-o porni domol de-a lungul potecii. Ploaia cădea fără întrerupere pe capul lui negru.

Mor încuie uşa. Se repezi spre bucătărie. Dumnezeu ştie până unde ajunsese Rain între timp. Se năpusti prin intrarea de serviciu şi aproape că se ciocni de ea. Aşteptase în spatele uşii. O trase înapoi în casă şi începu s-o îmbrăţişeze ca un nebun.

„Mor, dragul meu, făcu Rain, ce s-a întâmplat?" Faţa îi mai era şi acum schimonosită de groază, iar părul îi şedea lipit de cap, şi mai negru din pricina ploii.

„Curată nerozie, curată nerozie, exclamă Mor. Parcă am fi urmăriţi de duhuri. Era ţiganul. Cel pe care l-am văzut în pădure. Se adăpostise la uşă şi se sprijinea cu umărul de sonerie". Izbucni într-un râs necontrolat, spasmodic, strângând-o la piept.

„Oh, făcu Rain, închizând ochii, ce tare m-am speriat!"

„Şi eu!" spuse Mor. Continua să râdă aproape isteric, ţinând-o în braţe.

„Mor, întrebă Rain, nu i-ai dat nişte bani?"

„Nu, bineînţeles că nu i-am dat! Eram prea furios pe el."

Rain se desprinse din braţele lui. „Lasă-mă! Lasă-mă! îi ceru ea, ar fi trebuit să-i dai nişte bani. Dacă i-am fi dat bani ultima oară, n-ar mai fi apărut de data asta!"

Îl privea cu ochii măriţi de groază.

Mor simţi un fior pe şira spinării. „Draga mea, rosti el, dacă vrei tu, am să alerg după el să-i dau nişte bani. Nu cred să fi ajuns prea departe." Se înţeleseră din ochi.

„Te rog, du-te îi ceru Rain. Ştiu că sunt o proastă, dar, te rog, du-te!”

Mor ieşi în hol, îşi puse un pardesiu peste pijama şi se încălţă cu nişte pantofi. Găsi nişte mărunţiş. Plecă în goană.

Liniştea bruscă şi îngheţată a dimineţii îl făcu să se cutremure. Ploaia cădea fără întrerupere dintr-un cer lăptos. Trebuie să fie cam şase. Se uită în susul şi în josul străzii. Nu se vedea nici urmă de ţigan. Alergă o bucată de drum şi apoi o coti pe aleea ce ducea spre câmp. Paşii-i făceau un zgomot ciudat pe pământul umed. Atunci îl văzu pe om cam la treizeci de paşi în faţă. Alergă după el şi când ajunse aproape îl atinse cu mâna pe umăr. Bărbatul se opri şi-şi întoarse faţa spre el,

„Scuză-mă, i se adresă Mor. Brusc se simţi vinovat faţă de el şi puţin intimidat. Te rog, să primeşti ăştia de la mine. Îmi pare rău că te-am alungat cu atâta asprime, îi întinse banii.”

Omul îl privi fără să scoată o vorbă. Purta un impermeabil vechi care îi ajungea cu mult sub genunchi. Îşi întoarse spre Mor capul, care, aşa cum ieşea şiroind de ploaie din gulerul ridicat, dobândise o înfăţişare neîndoios orientală. Nu-i puteai citi pe chip nici urmă de înţelegere, dar nici nedumerire sau panică. Îl privea aşa cum ai privi ceva ce-ţi barează un moment calea. În clipa aceea lui Mor îi trecu prin minte că s-ar putea ca omul să fie surd. Asta ar explica privirea stranie şi faptul că nu auzise clopoţelul. Nu trecu mult şi ideea deveni certitudine. Avea dreptate şi, odată cu certitudinea, îl cuprinse un soi de groază şi disperare.

Omul se întoarse fără să ia în seamă mâna întinsă a lui Mor şi continuă să meargă spre câmp, în acelaşi pas hotărât. Pelerina udă i se izbea de călcâie la fiecare pas.

Mor rămase nemişcat privindu-l până când dispăru în zare. Apoi porni încet spre casă. Era extrem de tulburat şi de sunetul insistent al soneriei, având încă vie în el groaza prin care trecuse, dar şi de tăcerea omului. Se hotărî să nu-i dezvăluie lui Rain ce se întâmplase. O porni înapoi prin ploaia şi prin tăcerea nesuferită. Lumina creştea păstrând însă paloarea aceea spectrală. Ploaia cădea mereu fără încetare. Nu se auzea decât sunetul paşilor săi. În jurul lui se înşiruiau casele adormite. Traversă grădina şi, intrând pe uşă, o găsi pe Rain aşteptându-l în hol.

„I-ai dat?” întrebă ea îngrijorată.

„Da”, făcu Mor.

„Ce-a spus?” întrebă Rain.

„Oh, a îngăimat ceva ce putea fi luat drept mulţumiri, răspunse Mor, şi şi-a văzut de drum.”

Rain oftă uşurată şi-l lăsă s-o îmbrăţişeze.

O duse în salon, dădu la o parte draperiile şi turnă nişte *brandy* într-

un pahar. „Copilă dragă, îi spuse el, ai trecut prin momente îngrozitoare. Îmi pare foarte rău. A fost cumva din vina mea. Bea paharul ăsta.”

Rain şedea pe canapea cu paharul în mână, iar Mor se aşează pe jos şi-şi lăsă capul pe genunchii ei. Statură aşa vreme îndelungată.

Acesta fu spectacolul ce se înfăţişă privirilor lui Nan douăzeci de minute mai târziu, când intră pe uşa salonului. Pătrunsese pe uşa din faţă, pe care Mor o lăsase nezăvorâtă după ce se întorsese. Îndrăgostiţii n-o auziseră apropiindu-se din pricina răpăitului ploii. Nu-şi dădură seama de apariţia ei decât când îşi ridicară privirile şi o văzură uitându-se din prag la ei.

Mor îşi reveni primul. Se desprinse uşor şi fără grabă de lângă Rain şi se ridică. Se pregătea să spună ceva, când Nan se întoarse şi, năpustindu-se spre hol, ieşi în fugă pe uşa din faţă.

Mor vru s-o pornească după ea, dar Rain îi spuse: „Nu te duce”. Se ridicase şi ea. Acum, când se întâmplase lucrul de care-i fusese groază, era mult mai calmă. Mâna cu care-l prinsese de braţ era îngheţată, dar nu tremura decât foarte puţin.

„Trebuie să mă duc, rosti Mor. Tu aşteaptă-mă aici. Să nu pleci. Aşteaptă aici.” Vorbea pe un ton autoritar.

Apoi, pentru a doua oară în această dimineaţă o rupse la fugă pe uşă în urmărire. Se uită în susul şi în josul drumului. Nici urmă de Nan. O luă la goană spre şosea privind în lungul tuturor drumurilor lăturalnice pe lângă care trecea. Intrase în pământ. Ploaia cădea, orbindu-l şi ţesând o perdea cenuşie prin care nu putea vedea încotro o apucase Nan. Ajunse la şoseaua principală, începuseră să circule maşini, iar un om călare pe bicicletă pedala cu înverşunare în susul dealului. Mor scrută zona în toate direcţiile, dar n-o descoperi pe Nan nicăieri. Reveni în labirintul de drumuri suburbane şi alergă multă vreme de colo până colo în căutarea ei. Dar n-o găsi. Dispăruse în ploaie şi-n lumina lăptoasă a dimineţii.

XII

NAN AVUSESE PRIMUL ŞOC TRĂgând cu urechea la convorbirea telefonică interurbană dintre Felicity şi fratele ei. Vila pe care o închiria familia Mor în fiecare an în apropiere de Swanage avea două telefoane, unul în salon şi altul în dormitorul mare. Sunase Donald; şi, închipuindu-şi că maică-sa, care nu se grăbise să ridice receptorul, nu s-a întors de la cumpărături, Felicity vorbise cu el fără înconjur. Nan, care era de părerea că nişte copii de vârsta lor nu trebuie să aibă secrete faţă de părinţi, ridicase receptorul din dormitor şi fusese îngrozitor de tulburată de cele auzite.

Din discuţia lor nu reieşise nimic clar, dar îndeajuns ca s-o facă pe Nan să-şi închipuie că există o mulţime de dedesubturi. Rămase un timp în dormitor, cufundată în gânduri. Prima senzaţie pe care o simţi Nan fu o uimire nemăsurată. Urmă furia. Ea se contopi cu ceva înrudit cu satisfacţia, la gândul că şi-ar putea descoperi bărbatul încălcându-şi atât de evident obligaţiile. După discuţia din ajunul plecării, Nan avusese vagi remuşcări. Era întru totul convinsă că avea dreptate să se opună acelui plan necugetat şi absurd; dar avea senzaţia că modul în care s-a opus fusese poate din cale-afară de dezagreabil. Informaţiile pe care le dobândise prin Felicity, deşi vagi, erau suficiente pentru a-i risipi sentimentul de vinovăţie şi-i furnizau o armă care era binevenită în momentul de faţă. Şi nu pentru că Nan şi-ar fi închipuit că Bill avea sa persiste multă vreme în ambiţiile lui politice. Nu se întâmplase niciodată până acum ca în chestiunile importante să nu reuşească în cele din urmă să-l convingă pe Bill să vadă lucrurile prin prisma ei. Dar în fundul sufletului îi făcea totuşi mare plăcere să aibă la dispoziţie această putere neaşteptată, chiar dacă izvora dintr-o situaţie extrem de neplăcută.

Curând însă, aspectul neplăcut deveni predominant. Descoperi că e nespus de tulburată. Era profund convinsă atât de corectitudinea, cât şi de discernământul soţului său şi ca urmare a acestei convingeri toată povestea îi apăru la prima vedere ca o inconsecvenţă trecătoare din partea lui, care-i oferea un avantaj de moment în lupta cu el. Dar acum gândurile-i zăboveau tot mai mult asupra domnişoarei Carter. Trecând în revistă toate împrejurările în care o întâlnise pe fată, o văzu acum în adevărata ei lumină, ca pe o făptură abilă şi insinuantă. Cum de şi-a putut-o închipui naivă? Şi totuşi, într-un fel era o naivă. O tânără de felul ei, capabilă să urzească cele mai infame planuri

arborând o mască nevinovată sub care nu se mai recunoştea nici ea, trăind într-o atmosferă de ipocrizie atât de desăvârşită că nu mai era în stare să deosebească adevărul de minciună. Era oare posibil ca Bill să se simtă realmente atras de ea? Probabil că această fire a ei, molatică, de pisică, trezeşte în toţi bărbaţii, şi mai cu seamă la cei între două vârste, dorinţa de a fi mângâiaţi şi alintaţi.

Nan nu se mai gândise până acum la asemenea probleme. În toată existenţa ei de femeie căsătorită nu se îndoise niciodată, nici măcar o clipă, de fidelitatea absolută a lui Bill. Doar n-avea de gând să înceapă acum să se îndoiască de asta. Copiii au exagerat, desigur, sau au înţeles anapoda. În cazul cel mai grav, nu putea fi vorba decât de o ameţeală de moment, de ceva care se şi terminase, se spulberase fără urmă. Mai mult ca sigur că nu era nimic.

Dar dacă era? Nan se simţi în continuare foarte tulburată şi agitată. Oare ce-ar trebui să facă? Se gândi să-i scrie o scrisoare domnişoarei Carter şi chiar începu s-o ticluiască în minte, rămânând ea însăşi uimită de cât venin putea să reverse. Dar asta era o prostie. N-avea nici cea mai mică probă împotriva ei, şi cu o fiinţă ca asta te puteai aştepta la orice, ar fi putut avea neobrăzarea să recurgă la proceduri legale. Nan n-avea decât idei foarte vagi în legătură cu calomnia şi cu defăimarea, şi de aici reţinerea ei de-a aşterne ceva pe hârtie. Şi oricum, îşi spunea fără încetare, nu era, probabil, decât o neînţelegere, fără îndoială că în realitate nu era nimic.

Îşi tot căuta locul prin casă şi în felul ăsta trecu şi după-amiaza. Reuşi să-şi ascundă faţa de Felicity suferinţa. Pe la ora şase îşi crease o asemenea stare de agitaţie cum nu-şi mai amintea să fi avut vreodată. Hotărî că singurul lucru care-i rămâne de făcut e să se întoarcă imediat acasă, să discute toată povestea cu Bill şi s-o lămurească o dată pentru totdeauna. Abia atunci va fi în stare să se bucure în linişte de vacanţă. Fu surprinsă că nu e capabilă să se comporte cu calmul ei firesc. Se hotărî să plece în dimineaţa următoare. Apoi încercă să citească ceva. Era imposibil. Pentru Felicity inventă că trebuie să se ducă la Londra să vadă pe cineva bolnav; îşi puse câteva lucruri într-o geantă de voiaj şi luă un tren de noapte.

Ceea ce văzu în clipa când intră în casă o uimi din cale afară. Sosise acasă la ora asta nu cu intenţia de-a descoperi o pereche adulteră, ci pur şi simplu pentru că nu mai avea nici pic de răbdare şi pentru că aşa hotărâse orarul trenurilor. Nici măcar nu-i trecuse prin minte că ar fi cu putinţă ca Bill s-o aducă pe tânără în casă. Într-o clipă îşi dădu seama că toate deducţiile ei erau eronate. Era evident că lucrurile merseseră foarte departe. Se întoarse şi o luă la fugă, pe de o parte ca urmare a şocului primit, pe de alta pentru că simţea nevoia să mai cugete înainte de a sta faţă în faţă cu soţul ei.

Alergând prin ploaie îi auzea paşii urmărind-o în liniştea sumbră a

zorilor şi o apucă pe un drum lateral, apoi pe o alee ce ducea spre nişte garaje. Rămase acolo nemişcată o vreme după ce sunetul paşilor lui se pierdu în depărtare. Stătea sprijinită de un gard, ţinând în mână geanta de voiaj, cu picioarele afundate în bălăriile care creşteau din pietriş. Se uita fix la casa de vizavi. Perdelele erau trase. În casele dimprejur, toată lumea dormea. Ploaia îi muiase de tot eşarfa cu care se legase la cap şi acum apa i se prelingea în jos pe ceafă, pe sub gulerul impermeabilului.

Cum stătea acolo în ploaie, Nan fu copleşită, pentru prima oară de când descoperise că ceva nu e în regulă, de o durere fără margini. Trecuse prin uimire, furie şi nelinişte cumplită, simţise chiar o exaltare ciudată, ceva din instinctul vânătorului. Dar până acum nu-i dăduse prin minte că o să fie chiar nefericită. Nu-i permisese niciodată până acum lui Bill s-o facă să fie cu adevărat nefericită. Nu existase, nu putea să existe o ocazie pentru aşa ceva. În situaţia ei, aceea de femeie cu o căsnicie reuşită, o asemenea nefericire ar fi fost doar urmarea unei nevroze. Nan le dispreţuia pe femeile neurastenice. Dar acum ştia ce-i adevărata suferinţă - şi asta din pricina soţului ei. Încetul cu încetul, ideea că-l interesa o altă femeie i se strecură nu numai în gânduri, ci şi în simţăminte. Cum stătea acolo murată şi îngheţată de ploaie, avu senzaţia că a fost brusc târâtă într-un coşmar înfiorător: fusese izgonită din propria ei casă. Îşi duse mâna la gură. Plângea cu sughiţuri stârnite de durere şi groază. Lacrimile fierbinţi îi încălzeau obrajii, amestecându-se cu ploaia.

După un timp, Nan o porni în lungul drumului. Trecu prin cartierul de locuinţe şi ieşi în celălalt capăt, în regiunea magazinelor. Magazinele nu se deschiseseră încă, dar ziua începea. Trecea lume în drum spre slujbă. Ploaia se mai domolise puţin. Nan intră într-un closet public şi-şi aranjă ţinuta cât de cât. Apoi ieşi şi luă un autobuz cu direcţia Marsington. Voia să-l vadă pe Tim Burke.

Relaţiile lui Nan cu Tim Burke erau ciudate. Îl ştia pe Tim de mai bine de zece ani, încă de pe vremea când soţul ei, care pe atunci preda la o şcoală în sudul Londrei, îl cunoscuse în decursul activităţii sale în cadrul partidului laburist. Îl plăcuse dintotdeauna. Avea, îi făcea impresia, un soi de graţie absurdă şi eleganţă de caracter, care uneori, în seri pe care şi le mai amintea şi acum, îl făcuseră pe soţul ei să apară, prin contrast, ca un om destul de dur, de aspru, cam lipsit de fantezie şi greoi. Oricum, Nan nu prea dăduse importanţă acestor gânduri şi nici nu şi le-ar mai fi amintit, dacă nu şi-ar fi dat seama la un anumit moment că Tim îi arăta tot mai mult interes.

Tim se purtase întotdeauna faţă de ea cu un soi de galanterie oarecum comică, pe care Nan o pusese pe seama originii lui irlandeze, şi adeseori făcea haz cu Bill de asta, deşi îi făcea totuşi mare plăcere. Soţul ei nu era niciodată galant. Dar acum avea sentimentul, un

amestec de îngrijorare şi de plăcere, că s-ar fi putut ca Tim Burke să fie puţin de tot îndrăgostit de ea. Nu-i spusese nicio vorbă lui Bill despre asta, nu făcuse niciun efort nici să-l vadă, nici să-l evite pe Tim, dar îl urmărise cu atenţie, într-o seară, cam pe la ora nouă, fusese singură cu el în prăvălie. Bill se dusese la capătul străzii să dea un telefon, fiindcă Tim n-avea telefon. Tim îi pusese un colier la gât, lucru pe care-l făcea adesea când era şi Bill. Stătea în faţa ei cu mâinile în jurul gâtului ca să-i încheie agrafa. O încheiase. Dar Tim nu-şi retrăsese mâinile. Apoi o sărutase pe gură.

Nan fusese şocată şi tulburată; şi totuşi în aceeaşi clipă simţise încântare. Îl împinsese. Bill se întoarse în clipa următoare şi tăie orice posibilitate de explicaţii între ei în legătură cu incidentul. Niciunul n-a mai pomenit vreodată de întâmplarea asta. Un timp, Nan l-a evitat pe Tim, l-a întâlnit numai când nu se putea altfel şi întotdeauna în tovărăşia lui Bill. Tim se comporta într-un mod care lui Nan i se părea foarte transparent, încercând prin întreaga lui atitudine să-i sugereze regretul pentru cele întâmplate amestecat cu respectul şi afecţiunea de mai înainte. Bill însă nu observă nimic, iar Nan nu-i spuse o vorbă. Povestea asta se întâmplase cu patru ani în urmă. Încetul cu încetul, relaţiile dintre ei deveniră fireşti, iar Nan îşi amintea de întâmplare nu cu stânjeneală, ci cu un fel de satisfacţie tristă. În sufletul ei nutrea cumva speranţa că Tim Burke şi-o aminteşte şi el într-un chip asemănător. Era un lucru care aparţinea definitiv trecutului. Dar amintirea îndepărtată învăluia într-un parfum deosebit împrejurările destul de rare în care, întotdeauna în tovărăşia soţului ei, Nan îşi îngăduia să-l întâlnească pe irlandez.

Stând în autobuz, cu faţa înlăcrimată întoarsă spre geam, n-avea nici cea mai mică îndoială sau ezitare că nu s-ar cuveni să-l viziteze pe Tim într-un asemenea moment de criză. Era *in extremis*. Avea nevoie de ajutor. Nu ştia ce să facă. Gândul de a se confia uneia dintre prietenele ei, de pildă doamnei Prewett, era de neconceput. De îndată ce-i trecuse prin minte gândul ăsta, nevoia de a-l vedea pe Tim deveni irezistibilă. Şedea acolo suferind şi, încetul cu încetul, îşi dădu seama că sentimentul care o chinuia ca o durere fizică acută era pură gelozie. Inspiră scurt pe gură şi se surprinse scăpându-i un oftat destul de puternic. Îşi înfundă gura în batistă.

Nan coborî din autobuz şi o porni grăbită de-a lungul străzii spre prăvălia lui Tim. Îl văzu de la mare distanţă stând în faţă pe trotuar. Dădea jos obloanele de lemn, deşi încă nu se făcuse ora nouă. Nan se apropie de el alergând, îl atinse pe umăr şi fără să mai aştepte intră în prăvălie. Tim o urmă. Îi văzuse chipul, închise uşa prăvăliei şi o încuie. În încăpere era întuneric pentru că numai jumătate din obloane fuseseră date jos.

„Ce s-a întâmplat?” întrebă Tim Burke.

Nan răspunse. „Iartă-mă, Tim, c-am venit aşa. S-a întâmplat ceva îngrozitor!” Îşi ţinea batista la gură.

„S-a întâmplat ceva cu Mor? întrebă el. Sau cu băiatul?”

„Nu, nu e vorba de un accident, răspunse Nan. Am descoperit că Bill are o aventură cu tânăra aia, domnişoara Carter. M-am întors de la mare şi i-am găsit la noi acasă îmbrăţişându-se la şase dimineaţa!” Vocea i se pierdu într-un vaier şi hohoti în batistă fără reţinere.

„Uf, doamne!” făcu Tim. O conduse spre fundul încăperii şi apoi în atelier. Ploaia se oprise şi soarele strălucea în curtea îngustă, înconjurată de ziduri spoite, în care creştea un mic sicomor. Nan ieşi din atelier în curte. Aici puteau vorbi fără să fie deranjaţi. Spre curte nu dădea niciun geam. Se sprijini de tulpina subţire a pomului.

„Să te ajut să-ţi scoţi haina, se oferi Tim, eşti udă leoarcă.”

Nan îşi scoase impermeabilul şi acceptă un şervet să-şi usuce părul. Se aşeză pe băncuţa de lângă pom, cu spatele lipit de zidul alb şi ud. Simţea cum pătrunde umezeala prin rochie, dar asta n-avea nicio importanţă acum. Lumea explodase într-o puzderie de cioburi lipsite de noimă. Senzaţii fizice şi imagini precipitate ale lucrurilor înconjurătoare se succedau fără niciun control, când voalate, când extrem de conturate. Observă cu multă claritate frunzele sicomorului atârnând încă sub greutatea apei, întinse mâna şi rupse o frunză. Uitase aproape cu desăvârşire de Tim Burke în clipa când veni să i se aşeze alături.

„Când s-a întâmplat, întrebă el, de i-ai surprins pe amândoi?”

„Ce? Oh! Azi-dimineaţă, pe la şase”, răspunse Nan. Revăzând în minte scena cu Bill aşezat pe jos alături de fată, cu capul sprijinit de genunchii ei, o năpădiră din nou lacrimile şi, întinzând mâna, mai rupse o frunză din pom.

„Ştii ce, zise Tim Burke, o să-ţi dau o înghiţitură de whisky, o să te liniştească niţel.” Se întoarse cu două pahare. Nan luă unul maşinal şi începu să soarbă din lichidul auriu. Tuşi la început, dar îl simţi apoi cald şi viu pe dinăuntru. Îi era ceva mai bine acum.

Tim îşi goli paharul dintr-o înghiţitură. Se aşeză din nou. Cineva bătea la uşa prăväliei. Nici nu-l băgă în seamă. Prin vălul durerii ei, Nan remarcă totuşi că Tim nu ştie cum să se descurce. Nu ştia cum să se comporte. Era obişnuită să controleze orice situaţie. Pe asta însă ar fi preferat să nu fie nevoie s-o controleze.

„Ştiai ce se întâmplă? întrebă Nan, ştergându-se la ochi. Efortul îi făcea bine. I-ai văzut vreodată împreună?”

„Nu, răspunse Tim. Nu i-am văzut. Regret. Dar ştii, cred că nu e nimic grav. Orice ar fi, o să se termine în curând. Nu fi prea mânioasă pe Mor.”

„Oh, da, să *nu fiu,* exclamă Nan. Într-un fel e lipsit de sens să vorbeşti acum despre a fi sau a nu fi mânioasă pe Bill.” Nu aşa părea

să se pună problema.

„Şi ce-ai făcut?”

„Am ieşit glonţ din casă şi-am venit aici.” Mai sorbi puţin whisky şi Tim îi umplu din nou paharul. Întinse din nou mâna spre pom.

„Ai face mai bine să te întorci, o sfătui Tim. Cred că Mor te aşteaptă şi e probabil foarte îngrijorat.”

Să mă întorc, da, îşi spuse Nan. La urma urmelor adevărata durere nu consta în faptul că lumea se năruise în mii de fărâme. Asta-ţi alina cumva durerea. Era mai degrabă faptul că lumea rămânea întreagă, ca mai-nainte, şi că în mod implacabil trebuia să trăieşti în ea.

„Nu fi prea aspră cu Mor, o sfătui din nou Tim. Şi aşa n-o să-i fie uşor. Şi, oricum, tu eşti mai puternică. Da, continuă el, tu eşti într-adevăr mai puternică decât el, o ştii.”

Nan o ştia. Va trebui să ţină în frâu şi situaţia asta aşa cum le ţinuse şi pe toate celelalte, ghidându-l pe Bill, netezind efectele stângăciei lui, căutând calea pentru amândoi. *Ea* va trebui să facă faţă situaţiei. Gândul era cam trist, dar găsea în el şi puţină mângâiere.

„Mă duc imediat, vorbi Tim, să-ţi chem un taxi. Dar acum linişteşte-te şi nu te tot gândi la ce-ai să-i spui. Lasă-l pe el să vorbească.”

Nan îşi spuse: vrea să plec, vrea să scape de mine, să nu mai aibă aici lucrul ăsta îngrozitor. Nu simţi nici pic de duşmănie faţă de Tim. În curtea scăldată în lumina intensă a soarelui spălat de ploaie, Nan îi văzu chipul alături de al ei, palid, bolnăvicios, încruntat de mâhnire şi de nehotărâre. Întinse mâna spre mâna lui. Rămaseră aşa o vreme, alături, puţin cam stânjeniţi de parcă ar fi pozat pentru o fotografie de pe vremuri. Nan îşi puse jos paharul şi cu cealaltă mână mai rupse câteva frunze din pom. Soarele începu să-i încălzească. Urmă o pauză ciudată.

După o vreme Nan îşi înălţă ochii spre Tim. El o privi ca concentrare. Ea îi întoarse privirea.

„Hai înăuntru, i se adresă el, ridicându-se brusc şi întinzând braţul puternic s-o tragă în sus. Hai înăuntru acum şi odihneşte-te în fotoliul ăla mare.”

Nan se ridică. Curtea începu să se învârtească încet cu ea. Whisky-ul i se urcase probabil la cap. Se aşeză din nou. Senzaţia de coşmar îi reveni. Obiectele din curte îşi proclamau identitatea cu o precizie înspăimântătoare. Făcu un efort şi se ridică singură. Curtea arăta foarte straniu, de parcă ar fi început sa sclipească şi s-ar fi lăţit întrucâtva. Îşi dădu seama că rupsese aproape toate frunzele sicomorului. Se înălţa acolo trist şi despuiat ca de-o toamnă timpurie, aruncându-şi umbra alungită pe zidul zgrunţuros aburind în soare. Lucea o lumină stranie. Nan îşi ridică privirile şi văzu deasupra capului un curcubeu arcuit pe cerul de culoarea cositorului. O străbătu un fior şi intră pe uşa pe care Tim Burke o deschisese pentru ea.

Era foarte întuneric în micul atelier. De obicei Tim lucra acolo la lumină de neon. Nan se împiedică de piciorul gros al bancului de lucru. Fotoliul cel mare era aşezat în colţul cel mai îndepărtat şi mai întunecos, un obiect mare şi decrepit, exilat de mai multă vreme din salonaşul pe care Tim îl avea la etaj.

Tim o conduse stângaci spre colţul camerei. Nan începu să spună ceva şi se întoarse cu faţa spre el. O clipă mai târziu, împinsă de Tim şi lăsându-se singură să cadă, se prăvăli peste arcurile scrâşnitoare ale fotoliului. Zăcea acolo prăbuşită, rămasă brusc fără control, cu picioarele înmuiate şi proptite înainte în tocurile înalte ale pantofilor. Prin ferestruica pătrată distingea un petec din cerul metalic şi o felie de curcubeu. Tim stătea aplecat, sprijinindu-se cu mâinile de celee două braţe ale fotoliului. Se aplecă mai mult şi fereastra dispăru.

Nan zăcea stoarsă de vlagă, cu mâinile pleoştite, una pe spatele lui, cealaltă pe mâneca hainei, fără nicio încordare, ca două păsări epuizate. Umărul lui îi apăsa bărbia spre spate, capul ei cufundându-se adânc în tapiţeria prăfuită ce răspândea miros de mucegai. O clipă, două, Nan râmase aşa privindu-i îngândurată peste umăr prin uşa pe jumătate deschisă a atelierului, până în întunecimea prăvăliei. Apoi îşi făcu loc încet, încercând să-şi elibereze bărbia de strânsoare. Îşi dădea seama că apăsarea trupului lui Tim era liniştitoare şi chiar mai mult decât atât. Începu să se zbată fără prea mare hotărâre.

Brusc, Tim slăbi apăsarea, încercând s-o întoarcă pe o parte ca să se poată lungi alături de ea în fotoliu. O clipă se zbătură zadarnic, Nan retrăgându-şi braţele şi ferindu-se neîndemânatic, cu călcâiele încordate alunecându-i pe podea. Apoi rămaseră din nou nemişcaţi, privindu-se. Nan descoperi că inima-i bate să-i spargă pieptul. Simţi oarecare teamă şi dezgust văzând faţa palidă a lui Tim atât de aproape de a ei, cu buzele umede şi întredeschise. Apoi îşi aruncă braţele pe după gâtul lui şi-l trase alături de ea, împinsă oarecum şi de dorinţa de a nu-i mai vedea privirea fixă din ochi.

„Nan, vorbi Tim, te iubesc mult, o ştii, nu? Aş vrea să pot face ceva pentru tine, aş vrea să-ţi fac un bine."

„Da", răspunse Nan. Ştia că alinarea ciudată pe care o simţea nu putea să mai dureze decât câteva clipe.

„Doamne, de atâtea ori am vrut să-ţi spun o mulţime de lucruri", continuă Tim, vocea-i uruind în urechea ei.

„Ce lucruri?" întrebă Nan. Auzea în depărtare vocile trecătorilor pe stradă,

„Oh, lucruri prosteşti, făcu Tim. Lucruri despre Irlanda, când eram copil acolo, lucruri pe care nu le-aş putea spune nimănui."

Nan gândi: acum Tim o să se apuce să-mi vorbească de copilăria lui. O clipă se văzu petrecându-şi toată dimineaţa zărind în fotoliu şi ascultând poveşti despre copilăria lui Tim. Se vede că sunt beată, îşi

zise ea. Începu să se zbată din nou.

De data asta Tim se propti cu mâna în spătarul fotoliului şi se ridică până când ajunse în genunchi alături de ea. Nan se trase şi ea în capul oaselor. Erau înconjuraţi de un nor de praf fin şi de un iz al trecutului.

Acum, când îi putea vedea iarăşi chipul, Nan simţi cum o cuprinde din nou disperarea. La urma urmelor nu era nimic altceva decât un răgaz lipsit de noimă. Peste o clipă se vor simţi amândoi stânjeniţi. „Te rog cheamă un taxi, Tim", îi ceru ea.

Plecându-şi capul, Tim se ridică şi ieşi din prăvălie, închizând uşa în urma lui. Îi auzi paşii pe stradă. Se ridică şi începu să-şi caute poşeta. Se privi în oglinda ei. Văzându-şi în semiîntunericul din încăpere părul răvăşit, lacrimile începură să i se prelingă din nou pe obraz. Dar înainte ca Tim să se întoarcă se pieptănă şi îşi pudră vârful nasului.

Când îi auzi paşii apropiindu-se, se ridică. Se întâlniră în uşa prăvăliei. El îi prinse mijlocul cu amândouă mâinile.

„O, doamne, exclamă Tim Burke. Nu-şi găsea cuvintele."

„A venit taxiul?" întrebă Nan.

„O să fie aici în câteva clipe."

Nan îl privi în ochi. Acum, când stătea în picioare, n-o mai înspăimânta; şi, brusc, regretă nespus că nu poate rămâne în dimineaţa asta cu Tim Burke să vorbească cu el, să vorbească despre orice, despre Irlanda, despre trecutul lui de care nu ştia absolut nimic, despre speranţele şi temerile lui, despre vremea când începuse s-o iubească, într-o străfulgerare îl văzu acolo palid, greoi, puternic, în stare parcă să-i cuprindă întreg trupul în palmele lui mari. În clipa aceea îl văzu aproape, misterios, despărţit de ea, plin până-n măduva oaselor de propria lui istorie.

Se auzi o bătaie prietenească în uşă.

„E taxiul", făcu Tim.

Se priviră.

„Să-i spunem să plece?" întrebă el.

Nan nu scoase o vorbă. Voia, voia chiar mult să-l cunoască acum pe omul ăsta care stătea în faţa ei. Nici nu putea înţelege cum de-a răbdat până acum să ştie atât de puţine despre el. Atât izolarea şi existenţa sa diferită din trecut, cât şi tot ceea ce-l adusese pe căi de care nu vorbise niciodată până în momentul de faţă, purtau în ele promisiuni consolatoare şi îndelungata alinate a descoperirii.

„O, de-ar fi posibil să vii la mine, rosti Tim, să fii cu mine, cumva…"

Nan îşi întoarse faţa. Cu răceală, cu violenţă, realitatea situaţiei ei o impresionă, o impresionă stupiditatea iresponsabilă a comportării ei din clipa aceea. Clătină din cap. Văzu paharul de whisky rămas în apropiere pe tejghea şi bău ce mai rămăsese dintr-o singură sorbitură. Se auziră din nou bătăi în uşă.

„Deschide”, făcu Nan.

Tim se luptă cu broasca şi în clipa următoare, o rază palidă de soare căzu ca o panglică lată în prăvălie până la picioarele lui Nan. Şoferul de taxi aştepta în stradă.

Nan făcu un pas înainte.

„Nu mă uita”, murmură Tim, când trecu pe lângă el.

„Nu”, făcu Nan. Înaintă ţeapănă pe trotuar.

„Nu mă uita”, repetă el, stând în spatele ei în pragul prăvăliei.

Nan se sui în taxi. O clipă mai târziu acesta porni în viteză. Suferinţa puse din nou stăpânire pe ea.

În timp ce taxiul gonea, Nan se frământa ce naiba avea să-i spună lui Bill. Până acum nu se aflase niciodată într-o situaţie cât de cât asemănătoare. În viaţa de toate zilele, toată conversaţia ei cu Bill se compunea din scurte fraze familiare, simple, ce se repetau cu regularitate. Orice discuţie pe care ar fi putut-o duce cu el era de o asemenea banalitate că ar fi putut s-o poarte şi în somn. Asta era unul din lucrurile care făcea căsnicia lor atât de odihnitoare. De acum încolo însă, toată conversaţia dintre ei va trebui inventată. Cuvintele rostite vor reprezenta lucruri noi, închegând o lume nouă. Nan nu ştia ce-o să spună, dar, în ciuda sfatului lui Tim Burke, era hotărâtă să vorbească ea şi nu Bill. Se întreba dacă Bill o să-i spună că regretă. Oare ce spun oamenii în asemenea împrejurări?

Nan coborî din taxi. Tim plătise dinainte cursa. Şoferul o ajută să coboare. Avea o expresie ciudată pe figură şi asta o făcu să-şi dea seama că răspândeşte probabil în jurul ei miros puternic de alcool. Gândindu-se la asta se clătină, iar stâlpul de la poartă se năpusti în calea ei dintr-un unghi neaşteptat. O încerca o senzaţie de greaţă, care nu se deosebea prea mult de restul suferinţei ei. După ce taxiul o porni, începu să scotocească prin geantă după cheie. Se părea că nu o mai are. O lăsase probabil în uşă când sosise dis-de-dimineaţă. Se uită să vadă dacă nu era cumva acolo. Dispăruse. Rămase în grădina din faţa casei, întrebându-se ce să facă.

Ţinea foarte mult ca Bill să nu-şi dea seama că a băut whisky, aşa că în cele ce urmau trebuia să-l ţină la distanţă. Se hotărî să nu sune, ci să intre pe una din uşile salonului, ce dădeau spre spatele casei şi care stăteau de obicei neîncuiate, şi să-l interogheze pe Bill acolo, cu ele date de perete. Gândurile acestea se închegau cu destulă încetineală. În scenă, aşa cum o vedea ea, nu era de faţă decât Bill; se punea problema cum să-l domine. Era o înfruntare numai între ea şi Bill.

Nan porni să ocolească partea laterală a casei, sprijinindu-se de zid. Era complet vlăguită. Dar, ajunsă la uşile salonului, descoperi că sunt închise şi, evident, zăvorâte pe dinăuntru. Era ceva neobişnuit. Trase câtva timp de ele cu disperare. Se hotărî atunci să pătrundă prin fereastra scundă de lângă uşi. Nu părea să fie zăvorâtă. Făcu un pas pe

răzorul de flori. Pământul era moale şi noroios, ca după ploaie. Trase de geam, dându-l de perete şi reuşi să vâre un picior prin deschizătură.

„Nan, pentru numele lui Dumnezeu, ce faci?” se auzi vocea lui Bill, venind din spate. Intrase în grădină tocmai în acel moment, venind pe poarta laterală. Nan îl zări cu coada ochiului.

Nu scoase o vorbă făcând eforturi disperate să intre pe fereastră. Era intrată pe jumătate, călare pe pervazul ferestrei, cu fusta strânsă în jurul coapselor, cu un picior proptindu-se în salon şi cu celălalt încă afară. Vedea cum noroiul îi cade de pe pantof pe pernele de pe canapea. Celălalt pantof îi rămăsese înnămolit undeva în pământul de afară.

„Nan”, auzi iarăşi vocea lui Bill. Se îndrepta spre ea.

„Să nu te apropii de mine”, strigă Nan, trăgând cu furie de cadrul ferestrei. Îl auzi pe Bill călcând pe stratul de flori. Cu o mână pe umăr şi cu cealaltă sub ea, îi făcu vânt în salon. Nan se rostogoli jos pe canapea. Trebui să-şi învingă dorinţa puternică de a rămâne acolo întinsă şi de a se smiorcăi de idioţenia întregii poveşti.

Se ridică în capul oaselor. Bill mai era încă la fereastră privind în cameră. Îi ţinea pantoful în mână şi încerca oarecum să scuture noroiul de pe el.

„Bill, i se adresă Nan tare şi răspicat, de câtă vreme ţine povestea asta?”

„Aşteaptă o clipă, replică Bill. Vin pe uşa din faţă.”

Cum dispăru de la geam, Nan sări în sus şi deschise larg uşile. Apoi trase canapeaua puţin mai aproape de ele şi se întinse sprijinindu-se pe perne cu faţa spre cameră. Găsi o pătură şi şi-o trase pe picioare. În spatele ei se întindea grădina, îmbibată de ploaie şi scăpărând acum de picături de lumină în soarele puternic care se revărsa asupră-i, în timp ce plantele se înălţau una câte una, şoptindu-şi. Aerul proaspăt năvăli în cameră, risipind, aşa spera Nan, urmele mirosului de whisky. Bill intră pe uşa salonului.

„Stai jos, Bill”, i se adresă Nan. Arătă spre un scaun de lângă uşă.

Bill nu se aşeză, ci ramase în picioare lângă perete, mutându-se de pe un picior pe altul. Semăna foarte tare cu Donald.

„Dă-mi voie să-ţi explic, începu Bill, ce s-a întâmplat azi-noapte. Domnişoara Carter a rămas aici toată noaptea din pricina furtunii şi, pentru că inventase ceva ca să scape de Demoyte, nu se mai putea întoarce acolo. A fost unica oară când a intrat, aici în casă. Înainte de asta n-am fost singuri decât de două sau de trei ori, dacă pui la socoteală şi prima seară. Şi n-am făcut niciodată dragoste împreună.” Avea oroare să rostească asemenea lucruri. Stătea acolo scormonind cu piciorul, cu ochii plecaţi în pământ.

Nan îl crezu. „Bine, Bill, făcu ea. E clar că ştii să nu-ţi iroseşti

vremea. Ce puţin te-am cunoscut! Oricum, nu mă interesează deloc catalogul tău sentimental. Vorbeşti pe tonul omului care îşi destăinuie tainele sufletului unei persoane care ar dori să i le-asculte."

În clipa asta Nan descoperi cu groază că o apucă sughiţul. Singura speranţă era să şi-l poată stăpâni fără întârziere, ţinându-şi respiraţia. Trase adânc aer în piept.

Bill aştepta să continue şi, cum ea nu scotea nicio vorbă, i se adresă după vreo două clipe. „N-aş vrea să-ţi închipui că pentru mine povestea asta e un fapt lipsit de importanţă."

Nan îşi ţinea în continuare respiraţia.

După ce mai aşteptă o clipă, Bill începu. „Îmi dau seama că m-am comportat…"

Nan rămase fără aer şi inspiră din nou. Avea senzaţia că a învins sughiţul. Îl întrerupse. „Ascultă, Bill, rosti ea. N-am de gând să-ţi fac o scenă în legătură cu asta. Cred tot ce mi-ai spus. Am avut încredere în tine toată viaţa şi am încredere că şi acum ai să acţionezi de aşa manieră încât să nu ne faci pe amândoi de râsul lumii."

„N-ai înţeles tocmai…" interveni Bill. Stătea sprijinit de perete şi se uita încruntat la un anume loc din covor, de parcă ar fi încercat să-i descifreze modelul. În timp ce vorbea, bătea uşor în zid cu tocul pantofului lui Nan.

„Potoleşte-te, îi ceru Nan. Laşi urme pe tapet. Cred că înţeleg de fapt. Te-ai transpus într-o postură sentimentală în legătură cu fata asta. Foarte bine. Nu-i nimic nemaipomenit în toată povestea. Dar, orice ar fi, trebuie să-i pui imediat capăt. Numai judecata ta îţi poate spune ce ai de făcut acum şi cum să procedezi." Nan descoperi, spre surprinderea ei, că la urma urmelor nu era vorba de cuvinte noi. Nu fusese distrus tiparul vechilor ei discuţii cu soţul său. Putea să se ocupe şi de problema asta aşa cum se ocupase de toate crizele din trecut. Simţi cu o senzaţie de uşurare puterea protectoare pe care o exercita asupra lui. Coşmarul se sfârşise.

„Nu pot să-i pun capăt", răspunse Mor pe o voce ternă, continuând să se uite fix la covor.

„Lasă prostiile, te rog, replică Nan. Tu ai creat încurcătura asta, tot tu trebuie să ieşi din ea. Fii om cu judecată, Bill. Trezeşte-te şi ia din nou lucrurile aşa cum sunt. Chiar dacă n-ai nici urmă de consideraţie pentru mine sau pentru nefericita aia de fată, care abia dacă e mai mare ca Felicity, gândeşte-te cel puţin la reputaţia ta, la poziţia ta de profesor. Gândeşte-te la viitorul tău politic, de care faci atâta caz. Flirtul o să se termine şi aşa destul de curând. Dacă laşi lucrurile să treneze nu-ţi faci decât ţie rău cu carul."

„O iubesc pe fata asta, Nan", exclamă Bill. Ridică ochii spre ea, dar nu reuşi să-i înfrunte privirea.

„Dacă te-ai vedea numai, replică Nan, cât de patetic eşti! Uită-te la

tine o clipă, Bill. Uită-te niţel în oglindă. Poţi măcar să-ţi închipui că te-ai alege cu ceva dintr-o aventură cu o ţigăncuşă uşuratică şi nurlie, crescută după moda franţuzească, şi care pe deasupra ţi-ar mai putea fi şi fiică? Te-ai dat şi aşa destul în spectacol, nu merge mai departe. Şi dacă în momentul ăsta prostuţa aia fără minte pare să fie atrasă de tine, şi nu e doar drăguţă aşa, ca să nu te jignească, asta e probabil pentru că şi-a pierdut de curând tatăl."

„M-am gândit şi eu la asta", făcu Bill.

„Ei, bine, mă bucură că înţelegi ce vreau să spun", conchise Nan. Izbucni într-un sughiţ violent, pe care-l deghiză în chip de tuse. „Acum adună-te şi încetează s-o mai vezi pe fata aia - şi cu asta o să punem capăt discuţiei. Ştii bine că nu vreau să fac vâlvă."

„Nu pot să n-o mai văd", replică Bill. Se proptea în continuare de perete, parcă istovit.

„Uf! Eşti mai rău ca o cârpă, exclamă Nan. Ştii foarte bine că n-ai altă ieşire."

„Nan, întrebă Bill, făcând o nouă încercare de a-şi ridica privirile, cum ai ajuns să afli?"

„I-am auzit pe copii vorbind la telefon", răspunse Nan.

Bill sări ca ars. Izbucni: „Ştiu copiii, vai de mine, sfinte Hristoase!" Se întoarse cu faţa la perete, sprijinindu-şi capul de zid. Pantoful spânzura din mâna pe care şi-o ţinea la spate.

„Nu folosi un asemenea vocabular, Bill, îi ceru Nan. Nu-i o situaţie prea plăcută asta în care i-ai pus, nu? Cel puţin copiii n-o să vorbească cu nimeni. Sper numai să nu se fi pornit deja bârfa. Mai ştie şi altcineva de aiureala asta?"

„Nu cred, făcu Bill, vreau să spun, nimeni care să trăncănească. Cred că Demoyte bănuieşte ceva. Iar de ştiut ştie Tim Burke."

„Cum, ştie şi Tim Burke?" întrebă Nan. Se lăsă pe spate între perne. O senzaţie de oboseală îngrozitoare puse stăpânire pe ea şi greaţa o năpădi din nou. Forţa care-i dăduse avânt în timpul altercaţiei i se scurse din mădulare lăsându-i-le grele, într-o stare de agitaţie. Ştia bine că nefericirea nu dispăruse, că, la urma urmelor, o aştepta tot acolo. Voia să pună capăt discuţiei.

„Oh, Bill, acum du-te, îl îndemnă ea. Ştii ce ai de făcut, du-te numai şi apucă-te de treabă."

Bill stătea nehotărât în uşă. „Intenţionezi să rămâi aici, acum? întrebă el. Ai nevoie de ceva?"

„Nu, du-te, răspunse Nan. Du-te la şcoală şi stai acolo cât poţi mai mult. După ce mă odihnesc niţel, plec din nou la Dorset."

„Pleci la Dorset? exclamă Bill. Părea alarmat. N-ar fi mai bine dac-ai rămâne aici?"

„Să fiu cu ochii pe tine? întrebă Nan. Nu, Bill, am încredere totală în tine. Nu vreau să-i stric vacanţa lui Felicity… şi nu vreau să înceapă

lumea să vorbească din pricina reîntoarcerii mele neaşteptate. Te las să pui singur capăt poveştii ăsteia."

„Dar, Nan…" începu Bill.

„Uf, ieşi odată! exclamă Nan. M-am săturat de tine. M-am săturat până aici. Ieşi! O să-ţi scriu de la Dorset." Se întoarse pe canapea cu spatele, ascunzându-şi faţa în perne.

Îl auzi pe Bill făcând câţiva paşi spre mijlocul camerei, ca şi când ar fi vrut să vină spre ea. Apoi se opri, se întoarse şi ieşi pe uşă. Peste câteva clipe auzi uşa de la intrare închizându-se în urma lui. Nan mai aşteptă puţin, apoi se ridică, se duse la bucătărie şi vomă.

XIII

ERA DUMINICĂ, MOR STĂTEA LA locul său din capela şcolii. Deşi se ştia că nu are convingeri religioase, se simţea obligat, ca director de cămin, să fie prezent la slujba de duminică după-amiază pe care o ţinea domnul Everard. La această slujbă erau prezenţi toţi băieţii, indiferent de confesiune - deşi, de fapt, cea mai mare parte a elevilor de la St. Bride erau anglicani. Capela, înaltă şi dreptunghiulară, avea pereţii vopsiţi crem, semănând întrucâtva cu sala de întruniri parohiale. Asistenţa şedea pe nişte scaune modeme de lemn, destul de confortabile. Altarul se compunea dintr-o masă mare împodobită cu flori destul de asemănătoare cu acelea pe care le poţi întâlni la ţară în sălile de aşteptare ale medicilor de şcoală nouă. Ferestrele înalte, neogotice, de pe ambele laturi erau din sticlă simplă, iar afară, într-un pom, se vedeau păsările hârjonindu-se şi ciripind. Deasupra altarului atârna o cruce simplă, iar o grilă scundă din lemn - pliată când nu era folosită de unul din băieţii mai mari - despărţea estrada altarului de naos. Un fel de gabie din stejar nebăiţuit, la care se ajungea pe nişte trepte cam rahitice, detaşabile, era aşezată pe o latură servind drept amvon, de unde Evvy îşi rostea în clipa asta predica.

Capela fusese sfinţită ca biserică anglicană şi în fiecare zi de lucru la ora şapte, iar duminica la opt, fie Evvy însuşi, fie preotul parohiei sau ajutorul său oficiau ceva ce Evvy se încăpăţâna să numească messă, spre enervarea evidentă a lui Prewett. De obicei duminica erau prezenţi la ceremonie un număr mare de copii; dar în timpul săptămânii, cu excepţia perioadei premergătoare confirmărilor, apăreau foarte puţini. Adeseori, aşa cum aflase Mor, nu era nimeni de faţă în afară de Evvy şi de Bledyard. Gândurile i se îndreptară spre ritualul acesta sumbru. Sub influenţa educaţiei nonconformiste pe care o primise, ale cărei urme erau încă puternice în el, resimţea oarecare aversiune faţă de asemenea practici. În plus, ideea că Evvy îl împărtăşea pe Bledyard din trupul şi sângele lui Crist i se părea oarecum ridicolă şi cumva o blasfemie.

Mor îşi întinse picioarele. Înţepenise şi n-avea astâmpăr. De-o bucată buna de vreme Evvy îi tot da înainte fără nici cel mai mic semn că s-ar apropia de sfârşit. De curând, îi venise ideea să ţină o serie de predici pornind de la zicale populare. Până acum le vorbise pe tema „vântul aspru pe nimeni nu încălzeşte” şi „copilul cu multe moaşe

rămâne cu buricul netăiat" şi se vorbea că pe viitor va urma: „dacă duci calul la apă nu înseamnă că o să şi bea". Zicala de azi era „Dumnezeu îi ajută pe cei care se ajută singuri". Ca de obicei, Evvy începuse cu o mică glumă. Când era copil, explica el, înţelesese expresia „se ajută singuri" în sensul îndemnului colocvial „serveşte-te!" şi astfel îşi închipuise că Dumnezeu îi ajută de fapt pe hoţi sau pe cei care iau ceea ce le lipseşte. Evvy explică acest lucru într-un chip foarte complicat.

Elevii mai mici, aceia dintre ei care îl ascultau sau care pricepeau despre ce este vorba, râdeau pe înfundate. Băieţii mai mari lăsau impresia unei nedumeriri stânjenite pe care o afişau ori de câte ori Evvy făcea glume în capelă.

Mor nu mai era atent acum. Se gândea la Rain. Trecuseră patru zile de la scena dramatică a întoarcerii lui Nan. Nan îşi pusese în aplicare intenţia ei de-a se întoarce la Dorset. De atunci, Mor primise de la ea o scrisoare în care repeta ceea ce-i spusese. Era o scrisoare rezonabilă, chiar binevoitoare. Se întâmplaseră toate evenimentele care ar fi putut pune capăt dragostei ce i-o purta lui Rain: şocul fantastic de a fi descoperit, din care încă nu-şi revenise bine şi care, aşa cum se aşteptase la început, nu putea să nu-i ucidă dragostea prin violenţa sa, şi acum, pe deasupra, atitudinea rezonabilă a lui Nan şi judiciozitatea evidentă a îndemnurilor ei. Şi totuşi, când Mor fu din nou în stare să-şi analizeze situaţia, îşi dădu seama că iubirea lui pentru Rain rămăsese intactă, feroce şi neumbrită de remuşcări. Era departe de a fi un vis. Imaginea frumuseţii, fericirii şi împlinirii cu care fusese binecuvântat un timp atât de scurt, alături de Rain, revenise cu o forţă ce nu-şi pierduse deloc prospeţimea. Se temea însă ca şocul, care pe el îl tulburase în asemenea măsură, să n-o fi distrus pe ea.

Înfiorat şi tremurând o căută acasă la Demoyte în seara celei de-a doua plecări a lui Nan şi făcură împreună înconjurul grădinii. O găsi complet zdruncinată şi trezită la realitate. Îl linişti spunându-i că sentimentele ei nu se alteraseră câtuşi de puţin în urma celor întâmplate - şi că acest fapt îi dovedea, lucru de care nu se îndoise aproape deloc nici până atunci - că-l iubeşte cu adevărat şi profund. Dar continuă prin a-i spune că nu există nicio ieşire. La drept vorbind, nu exista nicio ieşire. Trecură prin poarta din gardul de tisă şi traversară cea de-a doua grădină spre scările de piatră. Inima lui Mor îi spunea: *trebuie* să existe o ieşire. Ca să se salveze, va trebui să impună simplităţii ei propria lui complexitate. Numai aşa ar putea câştiga încă puţin timp, lucru de care avea nevoie cu disperarea unui om în pericol de înec şi care se agaţă de un pai. Îi vorbi făcând uz de elocinţă şi subtilitate, îi aduse argumente, îşi folosi autoritatea atât cât îi stătea în puteri… şi după ce, în cele din urmă, o convinse să accepte să discute problema, ştiu, cu mare uşurare, că nu vor trebui să se

despartă. Cel puţin, nu imediat. Şi, în timp ce se plimbau prin grădina de trandafiri spre aleea de duzi, bucuria intensă de a fi împreună anula orice altceva.

Mor simţi o uşurare nemaipomenită descoperind că şocul prin care trecuseră nu le şubrezise iubirea. Acum, când începură să discute, constată cu surprindere că este în stare să scoată la suprafaţă, calm, atâtea gânduri ascunse şi obscure legate de el şi de căsnicia lui, lucruri pe care în trecut nu le înţelesese decât pe jumătate, dar care, dezvăluite în prezenţa lui Rain, apăreau clare şi inteligibile şi deloc înspăimântătoare. Vorbea întruna şi făcând asta îşi simţea sufletul mai uşor ca oricând altădată. Reuşi într-un fel să explice cum de-a lungul anilor Nan îl frustrase, frângând în el bucăţică cu bucăţică structura propriilor lui dorinţe. Se văzu în stare să-i explice cum şi de ce nu-şi mai iubea soţia.

Vorbind despre asta, Mor se simţi brusc cuprins de furie - reacţie formidabilă a unei oprimări atât de îndelungate şi minuţioase, pe care, pentru că în cele din urmă ajunsese să se teamă de Nan, o ţinuse tăinuită chiar faţă de el însuşi. Era o furie năprasnică, aşa cum izvora din el, completă, ca şi cum printr-un miracol memoria ar fi reţinut fiecare desconsiderare măruntă şi fiecare ironie, şi această furie aducea cu sine o imensă putere. Mor o consideră binevenită. Ştia că furia era puterea pe care va trebui să se bazeze ca să-l poarte spre ceea ce trebuia să creadă că e de domeniul posibilului - spre o ieşire. Rain îl ascultă fără să scoată o vorbă, de la început până la sfârşit cu capul plecat, până când îi spuse totul - cu excepţia unui singur amănunt. Cu toată revărsarea de cuvinte, nu pomeni nimic de ambiţiile lui politice. Era evident că Demoyte nu-i vorbise lui Rain despre această chestiune şi Mor nu văzu raţiunea de a complica şi mai mult situaţia referindu-se la ea. Chestiunea nu avea legătură directă cu problemele lui imediate şi va găsi timp mai târziu să hotărască în ce măsură va trebui să se raporteze la ele. Mai târziu, mult mai târziu, s-ar putea să încerce să-i explice şi povestea asta. Între timp şi el, şi Rain aveau destule lucruri la care să mediteze.

Cum stătea acum în capelă, uitându-se pe fereastră la păsările ce-şi înfoiau aripile în pom şi auzind sunetul îndepărtat şi monoton al vocii lui Evvy, Mor repeta în gând ce-i spusese lui Rain, întrebându-se dacă era adevărul adevărat. Îi spusese că n-o mai iubeşte pe Nan. Bineînţeles că n-o mai iubea. Dar, într-un fel, spunând asta nu spunea absolut nimic. Trăise alături de Nan douăzeci de ani. Acest trai împreună era o realitate care făcea ridicolă, sau cel puţin aşa i se păru timp de o clipă, însăşi întrebarea dacă o iubeşte sau nu pe Nan. Pe de altă parte, dacă faptul că n-o mai iubea putea fi lipsit de importanţă, lucrurile nu mai stăteau *deloc* aşa în cazul în care se dovedea acum c-o urăşte. Existau, desigur, momente când o ura.

O avea chiar în faţa ochilor acum, când se gândea, înconjurată de un aer calm şi de o superioritate batjocoritoare, anunţându-l autoritar că unul dintre planurile la care ţinea foarte mult era fără discuţie rizibil şi impracticabil. Mor îşi spuse că, fireşte, existau defecte de ambele părţi. Sunt un tip greoi şi nedescurcăreţ şi i-am oferit o viaţă searbădă. Şi în ciuda acestui fapt, îşi spuse el, chiar dacă, poate, n-am reuşit s-o înţeleg, cel puţin m-am străduit. Nu i-am impus niciodată această certitudine groaznică şi copleşitoare că dreptatea se află întotdeauna de partea mea. Şi când nu am fost de acord cu ea, am acceptat întotdeauna s-o ascult, am fost întotdeauna gata să cedez cât de cât, ca să mă apropii de punctul ei de vedere. De fapt, îşi spuse el, am cedat întotdeauna atât de mult, încât în mod invariabil făceam în final exact ce voia ea. Furia îl orbi, punând capăt reveriei.

Evvy îi dădea înainte cu banalităţile lui. Când ţinea predica, îşi umfla pieptul ca un porumbel, îşi prindea cu amândouă mâinile sutana chiar sub umăr şi se legăna ritmic înainte şi înapoi pe călcâie. Chipul său cu aerul entuziast şi copilăros, iluminat de bunăvoinţă, era întors spre asistenţă. Mor începu să ia aminte la cele ce îndrugă.

„Şi vedem astfel, spunea Evvy, că trebuie să ne gândim la Dumnezeu ca la un punct îndepărtat de contopire; punctul unde toate conflictele se aplanează şi tot ceea ce este particular şi apare privirilor noastre limitate ca fiind contradictoriu se integrează şi se uneşte. Nu există situaţie despre care noi, creştinii, să spunem că e de nerezolvat. Există întotdeauna o soluţie şi iubirea ştie această soluţie. *Iubirea ştie*! Există întotdeauna, dacă ne gândim destul de profund şi suntem pregătiţi ca în cele din urmă să sacrificăm dorinţele noastre egoiste, există un lucru pe care-l putem face cu adevărat spre binele general şi spre binele celor la care ţinem. Dacă vrem într-adevăr să ne îndreptăm vieţile spre Dumnezeu şi să înaintăm fără întrerupere spre acest punct îndepărtat, vom fi capabili, când în jurul nostru totul ni se va părea cu adevărat sumbru, să discernem clar care anume este acel lucru bun ce trebuie făcut. Şi oricât de puţin ne-ar păsa în acele momente de toate deşertăciunile şi satisfacţiile lumeşti, o să cunoaştem bucuria fără de preţ a datoriei îndeplinite cu devotament… pentru că «ce vă dau eu vouă nu vă dă lumea». Adeseori, în viaţă, o să se abată asupra noastră întunericul - dar dacă suntem pregătiţi, prin rugă şi prin înnoirea continuă a eforturilor de a «ne ajuta singuri», harul dumnezeiesc nu se va lăsa aşteptat mult. Şi acum, în numele Tatălui şi al Fiului şi al… la, la, la…”

Elevii se treziră brusc din comă şi ca prin somn se clătinară ridicându-se în picioare, înecând cuvintele de încheiere rostite de Evvy în hârşâit de scaune. Cărţile de imnuri fluturară alb. Orga începu să cânte preludiul ultimului imn: „Slăveşte-l, suflete al meu, pre împăratul cel din cer”. Era un imn care plăcea foarte mult elevilor.

Avea o melodie veselă şi ritmată şi se preta de minune la a fi cântată forte. Băieţii dădură semne de înviorare. Apoi se puseră pe cântat. Evvy îşi făcuse drum spre locul lui în partea dreaptă a capelei, unde stătea de obicei la slujbele de duminică după-amiază. Se afla lateral faţă de asistenţă, împreună cu ceilalţi profesori, în două şiruri paralele, faţă în faţă. Băieţii şedeau cu faţa spre altar. Evvy avea un aer senin şi satisfăcut, ca şi când izbucnirea fantastică a corului ar fi fost un tribut adus puterii sale de convingere.

Mântuit, lecuit, refăcut şi iertat.

Cine alt să-l proslăvească mai presus decât mine?

Slavă lui! Slavă lui!

Slavă lui! Slavă lui!

Slavă împăratului ceresc!

cântau băieţii cu elan aplecaţi asupra cărţilor de imnuri şi înălţându-şi privirile cu exuberanţa pe care o dau cuvintele ştiute pe dinafară, chipurile le străluceau de speranţă şi bucurie. Mor îşi spuse că la cei mai mulţi erau bucuria că Evvy ajunsese la capătul predicii şi speranţa că în curând îi aştepta un ceai bun, dar cu toate acestea se simţi copleşit. Erau clipele când elevii, luaţi *en masse,* te impresionau deosebit. Îşi spuse: ce bulgăre de ţărână mai sunt şi eu, un biet bulgăre uluit de ţărână!

Vocile se înălţau deasupra lui în două straturi. Glasurile răguşite şi sparte ale băieţilor mai mari, peste care se ridicau trilurile ca de pasăre ale băieţilor mici, puţin cam aspre pe alocuri, asemeni argintului neprelucrat. Adeseori, Mor reuşea să deosebească printre celelalte voci pe aceea a fiului său. Lui Donald i se schimba vocea, dar se părea că din gâjâiala de acum va ieşi o voce plăcută de bariton. Mor ascultă, dar nu-şi auzi fiul cântând. Poate că azi Donald n-avea dispoziţia să strige „Slavă lui!" Îşi întoarse prudent capul spre şirurile de feţe, căutându-l pe Donald. O clipă nu reuşi să-l găsească. Apoi îl văzu la capătul unui şir, ţinând în mână cartea de imnuri închisă. Donald se uita la el. Privirile li se înfruntară o clipă şi apoi fiecare se uită în altă direcţie.

Mor îşi plecă ochii în podea. Se simţea descoperit. Obrajii începură să-i ardă şi-şi dădu seama că probabil se înroşise. Imnul se sfârşi. Vocea lui Evvy se înălţă şi cu nişte fantastice hârâituri, asistenţa căzu în genunchi. Mor îngenunche posomorât, cu ochii holbaţi ca ai unui obsedat. Vizavi de el îl văzu îngenunchind pe Bledyard. Ţinea ochii strânşi ca în faţa unei lumini prea puternice, cu faţa crispată, mişcându-şi buzele. Mor îşi imagina că Bledyard se roagă. Evvy isprăvi cu toate rugile pe care probabil le înălţase şi toată lumea se ridică. Mor rămase locului aşteptând cuvintele care anunţau sfârşitul, cu ochii aţintiţi în gol, ca să nu întâlnească cumva privirea lui Evvy, a lui Bledyard sau a fiului său.

Gândul că în curând o va vedea pe Rain îşi făcu loc acum încetişor şi insistent, cald şi liniştitor. Avea întâlnire cu ea peste douăzeci de minute. Îi ceruse să-l aştepte la terenul de *squash* după terminarea slujbei. Era un loc de întâlnire convenabil şi izolat. Elevilor le era strict interzis să meargă acolo duminicile - de fapt, datorită izolării deosebite, le era totdeauna interzis, afară de cazul când se juca *squash*. La St. Bride erau interzise orice fel de jocuri duminica, deşi se permitea înotul, care, prin nu se ştie ce raţionament, nu era prenumărat printre sporturi. Terenurile de *squash* erau mărginite pe toate laturile de pâlcuri dese de arbori şi se ajungea uşor la ele prin pădure pe o potecă ce cobora străbătând grădina profesorilor. Erau plasate de-a lungul gardului şcolii, unde, în apropiere, se afla o poartă dosnică la care Mor avea cheie. Intenţiona s-o întâlnească pe Rain la terenuri, ca apoi s-o scoată pe poartă şi să plece împreună. Propusese ca punct iniţial acest loc ca să fie sigur de o clipă de izolare totală în care s-o poată săruta. Se jena s-o mai întâlnească la locuinţa lui Demoyte - şi încă nu ajunsese la starea de spirit în care s-o poată invita la el.

Orga intona un marş vesel şi băieţii ieşeau din capelă. Mor îşi ridică privirile, dar prea târziu ca să-l mai vadă pe Donald ieşind. Adevărul, îi spusese el oare lui Rain, adevărul? Nu-i vorbise despre copii. Dar ce i-ar fi putut spune? O porni târându-şi picioarele spre cealaltă uşă, chiar în spatele lui Prewett. Muzica se opri brusc şi auzi târşâitul neritmic al propriilor săi paşi în direcţia uşii. Ieşi afară. O să aştepte puţin până se vor împrăştia cu toţii şi apoi o s-o pornească neobservat spre locul de întâlnire. Coborî alene o bucată de drum în josul dealului şi-şi mai trecu vremea la liziera pădurii.

Îi crease lui Rain în mod intenţionat impresia că mariajul lui era un eşec total, o căsătorie obosită, ceva pe punctul de a se destrăma chiar înainte de sosirea ei. Ştia că făcuse totul, absolut totul, ca ea să creadă asta, de teamă să nu se hotărască brusc să plece. Încerca s-o liniştească şi să-i adoarmă scrupulele. Oare, făcând aşa, exagerase situaţia? E drept că Nan îi spusese adeseori în trecut „de ce s-o ducem mai departe?" şi că el nu dăduse niciodată importanţă acestei exclamaţii. Îşi închipuise că Nan o spunea doar aşa. Atunci îi convenea să creadă că Nan nu vorbea din convingere. Acum însă îi convenea să creadă că vorbise din convingere. Unde era adevărul?

Poate că, de fapt, Nan nu e convinsă, îşi spuse Mor. Dar nu aşa se punea problema. Din punctul de vedere al lui Nan, e foarte posibil ca mariajul nostru să fie destul de solid. Şi de ce n-ar fi, pentru ea, de vreme ce a reprezentat întotdeauna un aranjament conceput s-o satisfacă pe toate planurile? Poate că am şi eu căderea să decretez dacă mariajul nostru este sau nu durabil. Şi nu va fi durabil, dacă mă hotărăsc să-l desfac. Se propti de un copac, scormonind printre ferigi

cu piciorul. Pentru a suta oară, din adâncurile trecutului scotea la lumină amintiri ale certurilor nesfârşite cu soţia sa, din care el ieşea cu senzaţia că fiecare os îi fusese sfărâmat, ea rămânând proaspătă şi zâmbitoare, cu zeflemeaua aceea plină de batjocură pe buze. Dar de data asta amintirile nu-şi făceau datoria. Mor nu mai resimţea nici urmă de furie. În schimb, vedea cu claritate, ca într-o fotografie, privirea pe care i-o aruncase Donald în capelă. Închise ochii. Uf, doamne, ce cumplit încurcase totul! Un singur lucru era clar însă. Nu va renunţa la Rain. De câte ori se gândea la această perspectivă, şi îşi impunea de mai multe ori pe zi să se gândească la ea, avea senzaţia că i se cere să-şi taie braţul din umăr cu un cuţit neascuţit.

Trecuse mult timp. Mor se uită la ceas. Era gata, gata să întârzie. Se întoarse şi o luă prin pădure în direcţia terenurilor de *squash*. De când trecuse valul de căldură, vremea era plăcută şi înnourată. Din poteca răcoroasă pe care călca se ridica un miros de nisip umed şi de muşchi, iar nori mici, albi, pe care-i zărea o clipă printre ramurile coniferelor, se rostogoleau în direcţia văii. Începu să se întrebe unde să se ducă cu Rain în după-amiaza aceea. Ar putea pleca undeva cu maşină; undeva la mare distanţă, la Londra poate, sau poate dincolo de şirul muntos, spre coastă, spre mare. Pe îndelete şi liniştitor, gândul la ea puse stăpânire pe mintea lui. Îl atrăgea spre ea. Grăbi pasul.

Tot înaintând, cărarea pe care mergea se încrucişă cu o alta care venea dinspre căminul lui Prewett. Aici câţiva băieţi din clasele mai mici, îmbrăcaţi în halate de baie şi papuci de cauciuc, se îndreptau încetişor spre bazinul de înot. Când îl văzură, strigară în cor „Bună ziua, domnule profesor” şi se traseră deoparte, ca să-i facă loc. Cu un salut grăbit, Mor întinse pasul şi intră în desişul pădurii; ieşi din cărare şi o porni în fugă spre vale prin lăstărişul de ferigi şi rugi, până când zări printre pomi, în apropiere, zidurile de beton ale terenurilor de *squash*. Clădirea care le adăpostea era simplă şi dreptunghiulară, cu câte o intrare la ambele capete şi un acoperiş de sticlă ţuguiat. În interior erau şase terenuri adiacente şi coridorul care făcea legătura între ele, precum şi o galerie lungă, în consolă, pentru spectatori. Mor traversă alergând porţiunea de iarbă, intră smucind uşa şi se năpusti în primul teren.

Înăuntru se afla o persoană în picioare; dar nu era Rain. Era Bledyard. Lui Mor nu-i trebui decât o secundă ca să-l recunoască şi încă una ca să ajungă la concluzia că nu se afla acolo din simplă întâmplare. Se priviră în tăcere. Mor aşteptă ca Bledyard să-i spună ce are de spus. Bledyard era în hainele de sărbătoare, costum negru şi o cămaşă neobişnuit de curată. Îl privi pe Mor pe sub sprâncene. Părea puţin stânjenit. Mor gâfâia din pricină că alergase şi stătea acum sprijinit de peretele verde-murdar al terenului. De îndată ce-şi reveni din şoc surpriza de a-l vedea pe Bledyard acolo trecu ca prin farmec.

Totul se integra perfect în nebunia prin care trecea.

În cele din urmă Bledyard i se adresă: „Am expediat-o”.

„Ai expediat-o?” făcu Mor. Îi veni aproape să râdă de impertinenţa gestului. „Cum ai îndrăznit să faci una ca asta? Doar nu-i un copil?”

„Ba da, ştii şi tu că este un copil”, răspunse Bledyard.

„Încotro a luat-o? întrebă Mor. Regret că n-am acum timp să-ţi spun ce cred exact despre intervenţia asta de-a dreptul imbecilă.”

„Am nişte chestii de discutat cu dumneata”, vorbi Bledyard.

„N-am timp să stau să te ascult”, replică Mor. Rămaseră aşa o clipă, Mor aruncând priviri ucigătoare, iar Bledyard privind pardoseala pieziş. Mor făcu un nou gest de nerăbdare. Era nespus de furios şi de tulburat şi era nerăbdător s-o pornească în căutarea lui Rain, care se afla acum cine ştie pe unde, chinuită fără îndoială din pricina atitudinii incalificabile a lui Bledyard. Pe de altă parte, era curios să vadă ce avea Bledyard de gând. Mai ezită încă.

„Vreau să-ţi vorbesc despre comportarea ta de acum, rosti Bledyard, faţă de soţia ta şi faţă de domnişoara Carter.”

„Ai face mai bine să nu-ţi vârî nasul unde nu-ţi fierbe oala!” exclamă Mor. Tremura. Impertinenţa lui Bledyard întrecea orice închipuire. Şi totuşi Mor nu resimţi aceste cuvinte ca pe o probă de impertinenţă.

„Cred că ar trebui să reflectezi, să reflectezi adânc, reluă, Bledyard, înainte de a purcede mai departe.” Acum îl privea pe Mor drept în ochi. Nu se mai simţea stânjenit.

„Ştiu că e duminică, Bledyard, ripostă Mor, dar o predică îmi ajunge. Vorbeşti despre lucruri de care n-ai habar.”

Deasupra lor, pe acoperişul de sticlă verde al terenurilor, păsările circulau dintr-o parte într-alta, umbrele lor pâlpâind, ghearele ţăcănind pe geam. Brusc, un vacarm de ţipete şi de pleoscăituri, chiar în apropiere, le dădu de veste că băieţii din clasele mici se năpustiseră în bazinul de înot. Păsările îşi luară zborul.

„Am fost martorul câtorva scene, vorbi Bledyard, şi dă-mi voie sa-ţi spun că acţionezi cum nu se cuvine.” Stătea foarte ţeapăn, cu mâinile atârnându-i de-a lungul trupului, privindu-l pe Mor cu ochii săi larg deschişi şi bulbucaţi.

Mor ştia acum că nu mai poate pleca. Regreta din tot sufletul. Mai ştia şi că nu poate să-l repeadă pe Bledyard cu furie şi indignare. „După câte îmi amintesc, nu cu mult în urmă, parcă spuneai că nimeni n-are dreptul să-şi judece semenii.”

„Uneori, răspunse Bledyard, avem un fel de datorie ineluctabilă de a încerca, încerca să emitem un soi de judecată - căci altminteri a te abţine să judeci nu e o dovadă de mărinimie, ci de fapt teama de a nu fi judecat la rându-ţi.”

„Bine, bine, făcu Mor. Amestecul tău nu demonstrează altceva decât

o impertinenţă şi o aroganţă împinse până la absurd. Dar în clipa asta mă simt suficient de arierat să mă declar gata să ascult ce ai să-mi spui." Era ceva anume în seriozitatea afişată de Bledyard, care, combinată cu propria sa agonie, pe care o trăia continuu în ultima vreme, îl împinse pe Mor să angajeze discuţia pe terenul acestuia. Adăugă: „Am serioase îndoieli, trebuie să te previn, că purtarea mea ar putea fi apărată din vreo poziţie anume."

Celălalt nu arătă nici urmă de surprindere. Răspunse: „Asta e o poziţie forte, domnule Mor! Problema nu se pune cum să te lamentezi şi să strigi în gura mare *mea maxima culpa, c*i să faci ceea ce, ceea ce se cade."

„Bine, spune-mi atunci ce anume să fac, Bledyard, îi ceru Mor. Şi aşa, după câte văd, tot ai intenţia să-mi dai sfaturi." Se lăsă pe vine sprijinindu-se de perete. Partea inferioară a zidului era acoperită pe toate trei laturile de urme negre de pantofi, lăsate de băieţii ce săriseră în timpul jocului. Deasupra lui atârna chipul lui Bledyard, proiectat pe lumina palid-verzuie. Acoperişul părea mai negru. Probabil că se acoperea cerul. Câteva picături de ploaie răpăiră pe sticlă. Pe Mor îl trecu un fior. De la bazinul de înot strigătele se înălţau cu aceeaşi intensitate.

„Ştii ce ai de făcut, răspunse Bledyard. Eşti legat cu mii de obligaţii de soţia şi de copiii tăi, şi adânc implicat în ceea ce faci. Poate că viaţa asta, viaţa asta te va reţine în ciuda voinţei tale. Dar dacă rupi, rupi aceste legături, distrugi o fărâmă de lume."

„Se prea poate, aprobă Mor, dar s-ar putea ca apoi să construiesc o altă fărâmă." Cuvintele astea îi sunară lipsite de sens şi banale chiar şi lui. „Şi cum poţi dumneata, care, oricum, vezi lucrurile din afară, să apreciezi valoarea acestor obligaţii, aşa cum le numeşti, luând fericirea omenească drept criteriu?"

„Fericire? făcu Bledyard, citindu-i-se nedumerirea pe faţă. Ce legătură are fericirea cu treaba asta? Îţi închipui oare că dumneata, sau oricine altcineva, are vreun drept la fericire? Ideea asta e un îndreptar foarte nesigur."

„Este foarte posibil să fie un îndreptar nesigur, ripostă Mor, dar e singurul pe care-l am!" Rosti aceste cuvinte plin de amărăciune.

„Lucrurile nu stau chiar aşa, domnule Mor", făcu Bledyard. Se aplecă înainte, deasupra lui Mor, cu părul său lung fluturând. „Există ceea ce se numeşte respect faţă de realitate. Trăieşti din vise acum, vise de fericire, vise de libertate. Dar în toate astea nu ţii seama decât de tine însuţi. Nu te gândeşti nici la soţia ta, nici la domnişoara Carter, ca fiind fiinţe cu totul aparte."

„Nu te înţeleg, Bledyard," replică Mor. Vorbea pe un ton obosit. Se simţea îngrozitor de încolţit în pătratul monocrom şi gol al terenului de *squash,* care brusc i se păru ca o celulă.

„Îţi închipui, continuă Bledyard, că a parcurge o stare limită te duce inevitabil la descoperirea adevărului despre tine însuţi. Ceea ce descoperi în asemenea situaţii e făcut din violenţă şi vid. Şi asta o transformi dumneata într-o virtute. Dar ai face mai bine să-ţi aţinteşti privirile asupra celorlalţi - şi să uiţi de tine concentrându-te asupra lor."

„Ştii ce, Bledyard, vorbi Mor, chiar de-ar fi posibil să pot ignora orice gând în legătură cu fericirea şi satisfacţia mea personală, tot n-aş şti ce să fac."

„Minţi, făcu Bledyard. Vorbea pe un ton egal şi calm. N-ai nici măcar cea mai vagă idee de ce-ar însemna să nu mai ţii seama de propria ta satisfacţie. Nu te gândeşti decât la asta. Trăieşti într-o lume de fantasme. Dar dacă ar fi să-ţi îndrepţi cu adevărat atenţia asupra altora şi să accepţi orice fel de suferinţă care te-ar putea atinge, te-ai îmbogăţi într-un chip la care nici măcar nu poţi visa. Darurile spiritului nu stârnesc imaginaţia."

De la bazinul de înot se înalţă o salvă de strigăte asurzitoare. Ai fi zis că s-au deschis porţile iadului.

Mor tăcea. Nu ştia ce să-i răspundă lui Bledyard. Rosti: „Se vede că nu sunt capabil de asemenea lucruri. O astfel de austeritate mă depăşeşte. Şi acum sunt mult prea prins ca să pot măcar încerca. Şi poate că nu preţuiesc în aceeaşi măsură cu tine aceste «obligaţii» şi «implicaţii». Tot ce-ţi pot spune e că situaţia şi viaţa mea sunt în joc şi că numai eu o să hotărăsc ce-am de făcut."

„Vorbeşti despre asta ca şi cum ar fi un soi de virtute, răspunse Bledyard, vorbeşti de parcă a fi liber ar însemna pur şi simplu să obţii ceea ce vrei, fără să ţii seama de convenţii. Adevărata libertate însă este lipsa totală de preocupare faţă de tine însuţi." Bledyard vorbea şi repede şi cu multă seriozitate, şi nu se mai bâlbâia aproape deloc.

Mor se ridică. Tonul didactic al lui Bledyard începea să-l enerveze. Se umilise suficient în faţa omului ăstuia. „Nu desconsider cele ce-mi spui, Bledyard, replică el. Sunt convins că aşa e înţelept. Dar nu se raportează în niciun fel la problemele mele. Şi acum, îmi permit să te rog un singur lucru şi anume să n-o mai sâcâi pe domnişoara Carter cu discuţii de felul ăstora."

De îndată ce-i pronunţă numele, atmosfera se schimbă. Bledyard îşi împinse capul înainte şi vorbi agitat: „Ştii că o distrugi, distrugi. O cobori, implicând-o în afacerea asta. Un pictor nu poate picta decât ceea ce este el însuşi. O s-o împiedici să devină o mare artistă."

Bate câmpii, îşi spuse Mor. Şi totuşi, cuvintele îl răniră profund. De ce avusese atâta răbdare cu maniacul ăsta? Ţipetele din fundal urcau în crescendo. Se văzu obligat să ridice tonul ca să se poată face auzit de Bledyard. „Lasă asta pe seama mea şi a ei! i se adresă. Nu eşti tutorele nostru. Şi cu asta am isprăvit."

Bledyard continuă agitat. „E tânără, viaţa ei e abia la început, început, o să aibă multe lucruri…”

„Uf, mai taci odată, Bledyard! exclamă Mor. Spui toate astea numai pentru că eşti gelos, pentru că tu însuţi te-ai îndrăgostit de ea!”

La bazinul de înot un fluier ţiui puternic. Se lăsă brusc tăcerea. Pleoscăiturile deveniră tot mai rare până încetară. Stătuse şi ploaia şi se lăsase brusc o tăcere surprinzătoare. Mor regretă amarnic cele spuse. Bledyard rămăsese cu privirile, aţintite asupra peretelui, clipind din ochi, cu o expresie uşor uimită şi răbdătoare.

Apoi Mor auzi, chiar alături de el, zvon de voci. Sunetul venea de dincolo de zid. Fusese probabil acoperit până acum de larma de la bazinul de înot. Vorbea cineva în terenul alăturat. Mor şi Bledyard se priviră. Traseră cu urechea un moment. Apoi Mor o porni pe coridor şi intră în al doilea teren de *squash,* urmat de Bledyard.

Dădură peste scena următoare: Donald Mor şedea jos cu spatele proptit de perete, cu un picior întins cât era de lung, iar cu celălalt îndoit de la genunchi. Întins pe jos, cu umerii proptiţi de piciorul ridicat al lui Donald, Jimmy Carde stătea picior peste picior, bălăbănind unul dintre ele în aer.

Cei patru schimbară priviri. Apoi, ca şi când ar fi fost traşi de nişte sârme suspendate cei doi elevi săriră în picioare. Stăteau drepţi, nemişcaţi, aşteptând să se dezlănţuie furtuna.

Mor îi privi şi toată furia pe care şi-o înăbuşise izbucni. *„Afară!”* făcu el pe un ton coborât şi fioros. El şi Bledyard se dădură la o parte. Băieţii trecură printre ei fără să scoată o vorbă.

În depărtare se auzea clopoţelul sunând pentru meditaţiile de seară. Mor şi Bledyard începură să urce în tăcere poteca ce ducea spre şcoală.

XIV

FELICITY ÎNCEPU SA ÎNOATE înapoi spre mal cu mişcări lungi şi rare. Marea era ca moartă. Înota, bras, cu un ritm foarte constant, încercând să tulbure suprafaţa apei cât mai puţin cu putinţă. Apa îi săruta bărbia, lunecând pe lângă ea ca uleiul. Soarele-i încălzea fruntea şi-i usca broboanele de umezeală de pe obraz. Era un soare de asfinţit, care însă mai stăpânea încă triumfător cerul. Pe mal nu era nimeni. Felicity se afla într-un golf pietros unde, la reflux, apăreau la baza falezei, pe o întindere mare, bolovani şlefuiţi ce stăteau grămadă. În timpul fluxului apa îi acoperea, iar golful dispărea. Dincolo de promontoriu, de ambele părţi, se aflau porţiuni de nisip şi acolo se înghesuiau vilegiaturiştii. Dar aici nu era nimeni. Asta era foarte important în clipa de faţă, deoarece Felicity era pe punctul de a oficia o ceremonie magică.

Copila îşi dăduse seama încă de la o vârstă fragedă că, probabil, e mediu. Descoperise că, are pe trup un semn de vrăjitoare. Era o foarte mică protuberanţă imediat sub sfârcul sânului stâng, care nu semăna, deloc cu o aluniţă obişnuită. Părea mai curând un al doilea sfârc. Ştia că vrăjitoarele au aşa ceva ca să poată fi supte de cele de-o seamă cu ele; şi deşi nu era prea încântată la gândul de-a oferi un asemenea soi de ospitalitate fiinţelor de pe alt tărâm, descoperi cu bucurie că are fără îndoială un dar cu totul aparte şi aştepta cu nerăbdare noi dovezi.

Până acum nu se întâmplase nimic deosebit. N-avea date în legătură cu momentul când vrăjitoarele se emancipează. E drept că-şi făcuse apariţia Angus, dar, deşi uneori Angus era straniu şi o înspăimânta, el se manifesta întotdeauna cu un fel de modestie de care ea-şi dădea seama că îl caracterizează într-un chip ce nu impresiona sensibilitatea persoanelor non-medii de care era înconjurată. Fratele său, se văzuse ea în cele din urmă nevoită să recunoască, nu era psihosensibil. Pretinsese vreme îndelungată că-şi dă seama de prezenţa lui Angus, dar acum Felicity ştia foarte clar că nu fusese decât o poză. Luase parte, de asemeni, împreună cu ea la diverse ritualuri magice - dar Felicity observă cu regret că atitudinea lui Donald faţă de aceste ceremonii era clar uşuratică. Donald nu avea firea meticuloasă şi stăruitoare necesară unui magician. Întotdeauna uita câte un detaliu, spunând apoi că e lipsit de importanţă, sau era în stare să izbucnească în râs când ţi-era lumea mai dragă. De fapt, din pricina neglijenţei lui Donald, de care numai cineva lipsit de psihosensibilitate ar fi capabil,

ritualurile magice nu fuseseră niciodată duse până la capăt; şi a proceda astfel în magie e fatal.

Felicity studiase cu atenţie magia din toate sursele originale pe care putuse pune mâna. Descoperi totuşi cu durere în suflet că aproape orice ritual magic ce putea fi de oarecare folos implica vărsarea de sânge. Felicity ţinea foarte mult să-şi împlinească destinul. Pe de altă parte de exemplu, ideea de a ţine cu genunchii un cocoş alb imaculat, de a-l decapita şi de a-i bea sângele din mâna dreaptă n-o atrăgea câtuşi de puţin. În cele din urmă luă hotărârea că, de vreme ce era clar că vărsarea de sânge era pentru ea tabu, avea libertatea să-şi inventeze propriile ritualuri. Era convinsă că asta îi va face mare plăcere lui Angus, care ar fi adânc îndurerat de orice vărsare de sânge, mai ales sânge de animale. Angus ţinea foarte mult la animale. Din raţiuni practice, Felicity nu-şi pusese întrebarea dacă lui Angus i-ar fi plăcut vreun sacrificiu de altă natură. Începuse deci să-şi compună propriile ei ritualuri şi într-un ajun de An nou scrisese într-un moment de inspiraţie un scurt compendiu de ritualuri diverse, dintre care încercase în zadar să oficieze câteva cu ajutorul lui Donald.

Acum Felicity avea de gând să oficieze unul din acele ritualuri de una singură şi să-l ducă până la capăt. Se hotărâse ca înainte de a-şi pune planul în aplicare să aştepte să se producă o întruchipare a lui Angus. Acesta se lăsase cam mult aşteptat. Totuşi, în dimineaţa aceasta îl văzuse. Luase înfăţişarea unui om pe picioroange, cu pantaloni extrem de lungi, cadrilaţi alb cu albastru, şi cu un cilindru pe cap. Se întâlnise cu el pe neaşteptate dând colţul unei alei. Se îndrepta spre un iarmaroc care se ţinea pe nişte câmpuri aflate la o depărtare de vreo jumătate de milă. Nu spusese nimic, dar o salutase solemn pe Felicity, ridicându-şi pălăria. Era dis-de-dimineaţă şi nu se găsea nimeni prin preajmă. Ivirea neaşteptată a acestei siluete fantastic de înalte o sperie zdravăn în primul moment pe Felicity. Dar mai apoi îi ghici indentitatea şi-o zbughi la fugă spre casă, să-şi înceapă pregătirile.

Era unul din ritualurile cele mai înfricoşătoare şi totodată cele mai complicate. Toată recuzită fusese adunată dinainte şi acum stătea etalată pe o lespede de stâncă chiar la marginea mării. Pentru acest ritual era nevoie să alegi un loc lângă apă, oficierea trebuind să se producă la ceasul când soarele şi luna se aflau în acelaşi timp pe cer. Din fericire luna răsărea devreme şi apariţia ei coincidea oarecum cu momentul de sfârşit al refluxului. Felicity interpretă toate astea ca fiind de bun augur. Se făcuse aproape ora opt şi lumina soarelui era încă destul de puternică, deşi astrul coborâse mult dincolo de promontoriu. Luna, care tocmai se ridicase deasupra apei, era mare şi palidă, de culoarea şi consistenţa brânzei grase. Felicity se căţără pe stâncă, ferindu-şi recuzita magică de apa care-i şiroia de pe trup. Nu

înotase de plăcere. Făcea parte din ritual. O baie purificatoare era esenţială; şi tot aşa şi purtarea unor veşminte fără tiv şi fără mâneci. Costumul de baie întrunea aceste condiţii. Se şterse conştiincios cu un prosop nou şi nefolosit până acum, pe care-l cumpărase în cursul dimineţii.

De îndată ce se uscă şi se încălzi începu să pregătească cele necesare. Apa, foarte calmă, pulsa la piciorul stâncii. Era punctul mort de la sfârşitul refluxului. Pe suprafaţa lespezii, Felicity trasă cu nisip un cerc mare şi în interiorul cercului desenă din sare un triunghi. În arcurile cercului din afara suprafeţei lui aşeză bucheţele de flori de mac şi de măcieş. În vârful triunghiului îndreptat spre mare instală lanterna electrică care fusese înfăşurată în rozmarin. Era orientată spre centrul triunghiului şi urma s-o aprindă la începerea ceremonialului. În vârful din dreapta al triunghiului se aflau o ceaşcă de cupru cu vin alb, un briceag nou, cumpărat şi el în cursul zilei, nişte camfor şi aloe într-un pacheţel, o butelie de carburant pentru brichetă, un gândac viu băgat într-o cutie de chibrituri, fluierul supersonic pe care Felicity îl luase de la fratele ei şi un set de cărţi pentru jocul de taroc. În centrul triunghiului aşezase o pirostrie, sub care erau nişte rămurele de laur amestecate cu surcele de lemn. Pe pirostrie cocoţase un bol de aluminiu cu lapte şi untdelemn de măsline. În vârful din stânga al triunghiului pusese imaginea unei siluete omeneşti, înaltă de-o palmă, făcută din ciorapii de nailon ai domnişoarei Carter, umpluţi cu hârtie. Alături de imagine se afla o furcă dintr-o singură ramură de alun, deoarece imaginea nu trebuia atinsă cu mâna în timpul ceremonialului. Mai era şi o cutie de chibrituri, pe care Felicity o ţinuse în sutienul costumului de baie.

Acum pregătirile erau gata. Felicity, neliniştită şi puţin cam speriată, se uită de-a lungul coastei. Nu se vedea nimeni. În ambele direcţii nu se întindeau decât bolovani îngrămădiţi la întâmplare, cafenii şi informi. Se uită înspre larg. Soarele la asfinţit îşi arunca ultimele raze pe mare. Luna se înălţase şi era mai mică şi nu atât de palidă. Prin lumina înceţoşată se apropia înspre ea încet, dar constant, o formă întunecată, mişcându-se chiar la firul apei. Era un cormoran. Se îndrepta direct spre coastă şi se cocoţă pe o stâncă la mică depărtare. Copila aprinse lanterna. Fasciculul de raze, care se revărsa printr-o cunună de frunze, lumină suprafaţa zgrunţuroasă a stâncii.

Felicity începu ceremonialul cu două invocaţii mute. Prima era adresată spiritului căruia îi revenea obligaţia prin ritual să îndeplinească ceea ce-i cerea ea. Spiritul acesta nu era Angus, ci unul mai important decât Angus, căruia nu-i dăduse niciun nume şi spre care nu îndrăznea decât rareori să-şi îndrepte gândurile. Invocaţia era mută. Felicity îşi notase diverse farmece care să fie folosite în asemenea ocazii, dar toate i se păruseră atât de stupide, încât hotărâse

să renunţe la intermediul vulgar al cuvintelor. Hotărâse, de asemeni, că nu era nici necesar, nici de dorit să precizeze exact ceea ce dorea să se întâmple. Caracterul general al ritualului era destul de clar şi detaliile puteau fi lăsate fără nicio grijă pe seama spiritului. Cea de-a doua invocaţie, tot inefabilă, era una la care Felicity recurgea în toate practicile ei magice. Conform ei, orice ar fi hotărât Spiritul sau spiritele să facă, drept urmare a ritualului ei, nu trebuiau să-i înfăţişeze viitorul. Felicity avea oroare să cunoască viitorul. Se temea foarte mult ca nu cumva să fie obligată să plătească în felul ăsta faptul că e psihosensibilă şi-şi dădea seama cu oarecare nelinişte că, dacă n-ai grijă să le domini, spiritele au tendinţa să scape tot soiul de vorbe în legătură cu ce va să fie.

După aceasta, Felicity îşi scoase briceagul cel nou şi-şi făcu o mică crestătură în braţ. Asta avea să folosească mai târziu, dar simţi, bineînţeles sub influenţa lui Angus, că era de dorit să facă crestătura înainte de a întrebuinţa briceagul în alte scopuri. Tăie apoi rămurelele de laur şi le dădu foc. Operaţia nu reuşi prea strălucit. Surcelele de lemn arseră voios, dar laurul, care era cam verde, se înnegri doar la capete. După mai multe încercări, începu să ardă încetişor, iar laptele şi untdelemnul din bol se încălziră. Felicity aruncă în foc mai întâi camforul şi-apoi aloea. Flăcările se înălţară galbene şi verzi, iar de sub pirostrii se ridică un miros ciudat şi înţepător. După ce o parte din laur arse în cele din urmă, lăsă focul să se stingă şi strânse cu grijă nişte cenuşă, fiind sigură că e cenuşă de laur, şi o presără în ceaşca de cupru în care se afla vin alb. O amestecă şi o duse apoi la buze. Nu era deloc plăcută la gust. Sorbi de vreo două ori şi apoi o puse jos. Ritualul nu cerea să bea mai mult şi-i era teamă să nu se otrăvească. Luă apoi în mână pachetul de cărţi pentru taroc.

Ăsta era un moment crucial, deoarece, dacă trăgea nişte cărţi contradictorii sau lipsite de semnificaţie, ceremonialul nu mai putea continua. Felicity ştia din experienţa trecută că era în stare să interpreteze aproape orice carte trasă într-un chip favorabil scopurilor ei. Ăsta, era unul dintre darurile ei de magiciană. Avea totuşi emoţii în legătură cu ce-ar fi putut să-i spună cărţile. Cât despre cărţile de taroc, Felicity îşi crease un simbolism propriu. Identificase diverse figuri de pe cărţi cu persoane pe care le cunoştea, persoanele mai importante din lumea ei apărând de obicei în două roluri. Taică-său era împăratul şi era, de asemenea, şi Riga de spadă. Maică-sa era împărăteasa şi Dama de spadă. Donald era Scamatorul şi totodată Nebunul. Ea însăşi era Dama de cupă. Figura mistică a Papei reprezenta persoana necunoscută care avea să vină într-o bună zi să-i transforme viaţa. Figura Papesei sau a Înaltei preotese era propria ei personalitate transfigurată, încă îndepărtată de ea şi ascunsă sub un văl. Pentru scopurile ceremonialului de faţă, domnişoara Carter era reprezentată

de Cartea lunii şi de Dama de cvintă.

Felicity n-avea în mână decât cărţile Arcanei majore şi cărţile de curte ale celor patru suite. Asta reducea posibilitatea de a trage cărţi lipsite de semnificaţie. Le tăie şi trase cinci cărţi pe care le aşeză cu faţa în jos pe lespede. Se opri cu un aer solemn şi cu respiraţia întretăiată. Apoi începu să întoarcă una câte una cărţile. Se uită… şi nu-şi putu crede ochilor. De la stânga la dreapta se înşirau împărăteasa, Riga de spadă, Turnul ruinat, Spânzuratul şi Luna. Astea erau foarte uşor de interpretat şi foarte favorabile pentru ritualul ei. Cartea din centru era întotdeauna crucială. Aici, Felicity consideră că Turnul lovit de trăsnet simboliza însuşi ritul magic ce trebuia să-l despartă pe tatăl ei de domnişoara Carter. Cartea tatălui ei şi cea a domnişoarei Carter nu se aflau de aceeaşi parte a Turnului. Tatăl apărea în ipostaza sa materială de Rigă de spadă şi nu în cea spirituală, de împărat. Cele două femei apăreau în înfăţişările lor spirituale. Dar mama era plasată alături de tată, în timp ce domnişoara Carter era în celălalt cap, alături de Spânzurat. Felicity nu era în stare să interpreteze această ultimă carte, dar hotărî că era o carte fără importanţă. Oricum, semnele se anunţau extrem de favorabile.

Purcese înainte cu ritualul. Mişcarea următoare cerea să scoată un şuierat prelung din fluierul supersonic. Asta reprezenta chemarea Spiritului. La început fluierul se dovedi a fi neaşteptat de sonic. Dar, pe măsură ce Felicity sufla mai tare, sunetul devenea din ce în ce mai ascuţit, când se pierdu. Privi în jur să vadă dacă a speriat cumva cormoranul. Era tot acolo. Luă apoi cu mare grijă cutia de chibrituri în care se afla gândacul. Era un gândac lucios, voinic şi plin de sănătate. Felicity se îndreptă spre colţul triunghiului unde se afla lanterna, a cărei lumină părea mai puternică, acum, de când soarele dispăruse dincolo de promontoriu, şi aşeză cutia în picioare pe lespede. Întoarse apoi gândacul ca să fie orientat cu capul spre centrul triunghiului şi-i dădu drumul. Începu meargă. El avea să stabilească locul exact unde trebuia să se consume ritualul. Ca şi când ştia ce misiune îi revine, gândacul se mişcă încet de-a lungul lespezii şi apoi se opri într-o mică scobitură, nu departe de figurină. Felicity începu imediat să-şi stoarcă braţul. Din tăietura pe care o făcuse cu briceagul ţâşniră câteva picături de sânge. Luă picăturile pe vârful degetului şi le amestecă cu fiertura de lapte şi lăsă o picătură pe lespede, în faţa gândacului. Cum nu arăta prea mare interes pentru această ofrandă, Felicity îl împinse uşurel cu gura în ea şi-l puse cu grijă la loc în cutia de chibrituri. Aşeză apoi bolul cu lapte şi untdelemn pe locul unde fusese pata de sânge cu lapte.

Luând butelia de carburant de brichetă, turnă o bună parte din ea în bol şi apoi încercă să dea foc conţinutului. Refuza să se aprindă.

Chibritul se lăsă la fund sfârâind în mixtura cenuşie. Pe Felicity o apucă disperarea. În ultimele clipe se ducea totul de râpă. Încercă chibrit după chibrit. Aproape o podidiseră lacrimile. Orice s-ar întâmpla, nu trebuia să-i dea foc direct figurinei. În cele din urmă luă una din frunzele de laur înnegrite şi-i dădu drumul în bol. În aceeaşi clipă ridică figurina cu furca din ramură de alun. Încercă cu un ultim chibrit să dea foc laurului. Izbucni brusc o văpaie şi Felicity apropie figurina şi o ţinu direct în flăcările care dansau. Flacăra muri pe loc; dar figurina se aprinse. Felicity fusese precaută şi o înmuiase bine dinainte în carburantul de brichetă.

Figurina ardea, nu glumă. Felicity păşea repede în jurul cercului, cu picioarele în interiorul triunghiului, adunând macii şi florile de măcieş pe care le aruncă apoi în mare. Începuse fluxul. Apa gâlgâia de colo-colo pe trei părţi ale stâncii. Acum soarele era ascuns aproape cu desăvârşire, iar marginile uscatului apăreau vineţii şi îngroşate. Luna începuse să strălucească. Se micşorase fantastic, cât un nasture de argint strălucitor pe un petec de cer verzui. Arunca o lumină ucigătoare în jos, spre Felicity. Ea stătea locului privind cu ochii ieşiţi din orbite figurina care ardea. O briză rece suflă dinspre mare stârnind şi mai mult flăcările.

Nan era cu picioarele-n apă. La reflux, dincolo de nisip ieşea la iveală un brâu de pietricele. Ude, erau multicolore şi foarte frumoase, dar când se uscau deveneau cu toatele cenuşii. O cam jenau la mers, dar ea continuă să înainteze. Apa, extrem de liniştită, mângâindu-i gleznele, atingea malul aproape fără să facă încreţituri. Se vede că nu mai e mult până la începerea fluxului. Privi în larg. Soarele asfinţea şi arunca o lumină blândă şi amplă pe întreaga întindere a mării. Luna abia se înălţase, cu un chip mare, palid şi melancolic, ciupit de vărsat. Nu rămăsese multă lume pe plajă la ora asta. Sperase s-o găsească pe Felicity aici, dar nu era nici urmă de ea. Avea senzaţia că Felicity o evită.

De când se întorsese la Dorset, gândurile lui Nan trecuseră prin mai multe faze. În viaţa ei nu meditase atât. Existenţa ei normală nu ceruse, ba chiar exclusese mediaţia. O ţinuse strâns închisă ca într-o scoică, complet izolată de exterior. Existaseră, desigur, probleme şi momente când trebuiau luate hotărâri, dar Nan nu-şi amintea să fi avut vreodată cea mai mică îndoială într-o problemă importantă. Înţelesese întotdeauna, ştiuse întotdeauna ce are de făcut - şi când se punea problema să-şi învingă bărbatul să-i adopte părerea, tipicul disputei îi dădea atâta siguranţă prin obişnuitul lui, încât ai fi spus că poartă întruna aceeaşi discuţie.

Acum presiunea realităţii fusese diminuată şi Nan se vedea rămasă singură în centrul unui vid, de unde trebuia să determine din nou forma şi direcţia existenţei sale. Abia în ultimele două zile îşi dăduse

Nan cu adevărat seama de răceala celor din jur. Se întorsese din Surrey într-o stare de spirit ce nici pe departe nu putea fi numită veselă, dar se simţea plină de energie şi încredere. În timpul călătoriei îşi trecuse vremea gândindu-se din când în când la Tim Burke. Se simţise profund lezată când aflase de la Bill că Tim ştia totul despre poveste - fusese poate nu doar un simplu confident, ci şi complice. Gândindu-se la situaţia asta, Nan fu cuprinsă de un sentiment pe care arareori şi-l îngăduia. I se făcu milă de ea. O singură dată în toţi anii aceştia, ani care adeseori fuseseră plini de dezamăgiri şi destul de mohorâţi, o singură dată întinsese puţin mâna spre o altă persoană şi… fusese trădată. Mai era întristată şi pentru că-şi dădea seama că, odată cu asta, dispăruse din viaţa ei un oarecare parfum, o rază de culoare. Gândul că, deşi nu se întâmplase nimic între ei, Tim Burke mai ţinea şi acum la ea, îi adusese o alinare de care nu se mai putea bucura. Cu timpul însă, Nan nu mai persistă în vechea ei intransigenţă, se arătă mai dispusă să-l ierte pe Tim pentru tăinuiri şi mai puţin înclinată să interpreteze asta ca o trădare. Doar în clipa aceea dădu frâu liber memoriei să reînvie deplin în conştiinţa ei scena din fotoliu. Şi-o amintea în cele mai mici detalii şi cu tot ceea ce spusese Tim. Zăbovi asupra ei. Era ca şi când ar fi reînviat un trecut foarte îndepărtat, ceva tandru şi trist şi cu totul desprins de prezent. Poate că la urma urmelor era mai bine ca Tim să-şi joace vechiul rol şi totul să rămână ca până acum. Totul trebuie să rămână ca până acum. Gândul că aşa trebuie să fie şi, că o să fie aşa îi dădea siguranţă. Îşi dădea seama cu luciditate ce mult i-ar fi simţit lipsa.

Gândurile i se îndreptară spre Bill. Sentimentul de uşurare pe care-l simţise în cursul discuţiei cu el, când se văzuse din nou stăpână pe situaţie, n-o părăsi câteva zile. În acest timp, când se gândea la întrevederea lor, relua cu lux de amănunte atacul ei puternic şi viguros. De-abia dacă-şi putea aminti însă ce-i răspunsese Bill. Avea deplină încredere că instrucţiunile pe care i le dăduse vor fi puse în aplicare. N-o interesa deloc în ce mod anume vor fi puse în aplicare. Dar când se va întoarce la Bill o să descopere că s-a rezolvat totul - şi atunci o să se străduie să se ţină de promisiunea de a nu mai face nicio aluzie la această chestiune. Era mulţumită că în tot timpul discuţiei reuşise să se comporte în chip civilizat şi raţional. De fapt, în momentul de faţă Nan sesiza situaţia ca pe o dramă, şi anume ca pe o dramă pe care putea s-o controleze după propria ei voinţă. Avea satisfacţia celui care are dreptate, e în stare să-şi impună punctul de vedere şi o face cu multă îndurare.

Cam în acelaşi timp, însă, începură s-o chinuie o serie de alte sentimente cu totul iraţionale. Nu era în stare să uite ceea ce văzuse când intrase pe uşa salonului. Încetul cu încetul, ideea că Bill o îmbrăţişase de fapt şi o sărutase pe fata aia, desigur nu numai o dată,

deveni realitate pentru Nan. De aici nu mai era decât un pas până la gândul că poate Bill o mai îmbrăţişa şi o mai săruta şi acum. Nan nu realiză brusc această tranziţie. N-o încercaseră niciodată până acum sentimente de gelozie - ştia că sunt genul de sentimente cărora nu le cazi pradă decât dacă eşti neurastenic sau iraţional. Aşa că le înlătură. Dar ele nu se lăsau înlăturate.

Acum Nan visa urât. Şi asta era ceva nou pentru ea. De obicei nu ţinea minte ce visează. Imaginea lui Bill o urmărea fără întrerupere toată noaptea. Nu visa nimic în legătură cu tânăra aceea. Toate gândurile se îndreptau către soţul ei. În aceste câteva zile se gândi la el cu o intensitate pe care n-o mai cunoscuse de pe vremea când era îndrăgostită. Chipul lui o obseda continuu. O viziune reapărea cu insistenţă; îl vedea, ca atât de des altădată, alături de ea în zori, pe vremea când împărţeau acelaşi pat şi când, trezindu-se înaintea lui, dădea cu ochii de chipul lui bărbătesc adormit, nebărbierit şi ostenit. Începu să-i simtă lipsa. Şi, deşi nu voia să recunoască deschis aceasta, începu aproape să-l dorească.

Abia a zi mai târziu îşi dădu seama că o cuprind temerile. Se trezi întrebându-se ce se întâmplă în clipa asta. La urma urmelor, se îndoi chiar dacă instrucţiunile pe care i le dăduse vor fi sau nu puse în practică. Primi de la Bill o scrisoare ca răspuns la scrisoarea ei. Era foarte vagă. Nu avu darul s-o liniştească. Şi era cu atât mai alarmantă cu cât Bill spunea lucrurilor pe nume şi nu cultiva ambiguităţile. Adeseori se trezea în timpul nopţii şi se frământa: ce-o fi făcând oare Bill? Apoi trecea în revistă cu lux de amănunte tot soiul de catastrofe fanteziste. În aceste clipe regreta amarnic că revenise la Dorset - dar nu se putea încă hotărî să se întoarcă în Surrey. Îi reveniră în minte cele spuse de Bill în timpul discuţiei. Propriile ei cuvinte îi apăreau înceţoşate şi lipsite de semnificaţie, în timp ce cuvintele lui Bill se conturau distinct. Îşi dădea seama că o pândeşte primejdia reală de a-şi pierde soţul.

În decursul acestor zile, Nan nu vorbi cu nimeni în afară de Felicity şi cu ea nu conversa decât despre lucrurile curente. Şi aşa Felicity o evita, plecând de acasă imediat după fiecare masă şi dispărând fie de-a lungul falezei, fie pe coclaurii din apropiere. Nan nu avea nici cea mai mică dorinţă de a discuta deschis cu fiica ei. Dar dorea din ce în ce mai tare să-i stea în preajmă, deoarece îi displăcea tot mai mult să rămână singură. Venise acum s-o caute pe plajă, dar fără succes. Golful care o străjuia era aproape pustiu. Soarele la asfinţit şi briza rece izgoniseră acasă şi puţinele familii care mai zăboviseră. Nan avea picioarele sloi, şi le uscă cu batista şi-şi încălţă pantofii.

Tot hoinărind, ajunse în apropierea promontoriului, dincolo de care coasta devenea dantelată şi stâncoasă. Ştia că lui Felicity îi place să vină adesea în golful ăsta pustiu, plin de bolovani, şi să stea de una

singură. Se gândi să arunce o privire de jur împrejurul promontoriului înainte de a reveni la vilă. Nu-i venea să se întoarcă chiar acum în vila pustie. O luă înainte pe pietre. Ajunse în apropierea stâncilor. Nu era uşor să te caţeri pe ele în pantofi cu toc. Stâncile astea izolate o înspăimântau pe Nan. Rotunde, presărate la întâmplare, desprinse şi mişcătoare, răsăreau la poalele falezei, iar marea le muta câte puţin de fiecare dată când înainta şi le acoperea. Erau înfiorătoare şi fără noimă. În timp ce Nan încerca să-şi ţină echilibrul păşind din bolovan în bolovan, auzi un vaier ascuţit şi pătrunzător, care crescu tot mai puternic şi apoi se pierdu. Nu semăna cu strigătul nici unei păsări. Rămase locului o clipă, fu străbătută de un fior şi apoi merse mai departe, călcând nesigur de pe o suprafaţă netedă şi mişcătoare pe alta. Trecu câtăva vreme până când să dea ocolul promontoriului ca să-şi poată arunca privirile în golful de alături. Chiar de lângă ea se înălţă brusc ceva mare şi negru care o porni încet în zbor spre orizont, o formă neagră în strălucirea ultimă a soarelui. În prima clipă Nan se sperie. Dar nu era decât un cormoran.

Cerul era de un albastru viu şi întunecat la apus, dar peticele de lumină aurie care mai zăceau pe apă o orbiră o clipă pe Nan. Cât stătu ea locului, strălucirea păli. Apoi, când ochii i se obişnuiră cu priveliştea, văzu o flacără ciudată ţâşnind pe o stâncă, nu prea departe. O siluetă stătea în picioare pe stâncă înconjurată acum de fluxul care avansa. Era Felicity. Nan o strigă şi o porni grăbită peste pietre, încercând să ajungă cât mai repede la fiica ei. De cum îşi văzu mama apropiindu-se, Felicity începu într-un zor nebun să culeagă tot soiul de lucruri care zăceau răspândite pe lespede. Apoi mătură piatra cu mâna, făcând vânt în mare lucrurilor care mai rămăseseră. Foculeţul care ardea pe lespede fusese şi el aruncat şi plutea acum pe suprafaţa apei, continuând să ardă printre frunzele şi florile împrăştiate din jurul lui.

Uluită, Nan ajunse în apropierea stâncii şi rămase locului cercetând-o pe Felicity. În ciuda serii răcoroase, fata n-avea pe ea decât costumul de baie. Pe stâncă erau o mulţime de tinichele şi sticle. Ai fi zis că făcuse un picnic. Dar fusese, se pare, un picnic cam ciudat. Văpaia continua să se vadă pe suprafaţa apei, iar fluxul o împinse până aproape la picioarele lui Nan, unde arse cu o lumina stranie. Felicity stătea acum paralizată privind fix flăcările.

„Draga mea, îi vorbi Nan, te-ai ţicnit? Ai să răceşti îngrozitor aşa, dezbrăcată. Vântul e chiar rece de când a apus soarele. Şi dacă nu te grăbeşti rămâi izolată pe stânca aia. Unde ţi-s hainele?”

„Aici”, făcu Felicity cu o voce stinsă. Le culese de pe o ieşitură din cealaltă parte a lespezii.

„Aruncă-mi-le, o îndemnă Nan, şi-ar fi bine să-mi dai şi toate lucrurile alea de colo, indiferent ce sunt, iar tu să faci bunătatea să vii

imediat. Din câte văd, o să trebuiască să treci prin apă."

Între lespedea lui Felicity şi uscat se făcuse un canal larg. Flacăra mai plutea şi acum.

„La ce-oi fi dat tu foc acolo? se interesă Nan. Miroase foarte straniu şi e ciudat că nu s-a stins încă."

Flacăra se înălţa de pe suprafaţa sticloasă a apei ce pătrundea încet. Soarele dispăruse şi acum, în amurg, aerul devenise mai dens. Apoi, brusc, focul se stinse şi nu mai rămase din el decât un ghemotoc înnegrit, plutind la marginea lespezii.

Fascinată, Nan se aplecă şi era gata să-l culeagă din apă.

„Nu te atinge de el! strigă Felicity. Uite, prinde!" Îşi înfăşură hainele în prosop şi i le aruncă. Nan se dădu repede un pas înapoi şi le prinse. Apoi, cu o grabă febrilă, copila strânse restul obiectelor într-o sacoşă. O luă în mână şi o aruncă uşor peste canal. Ateriză frumos pe o piatră. Apoi sări în mare. Răsuflarea i se tăie din pricina apei reci. Se îndreptă spre locul unde se afla mama ei. În drum lovi cu mâinile ghemotocul carbonizat care mai plutea încă. Se împrăştie de tot.

Nan o aştepta cu prosopul întins, începu s-o frece cu putere, aşa cum făcuse de nenumărate ori când era mică.

„Stai, mă doare", exclamă Felicity. Apoi, cu sughiţuri întretăiate începu să plângă.

„Uf, doamne! făcu Nan, ce plângăcioasă! Toată vremea te jeleşti. Hai acum, pune-ţi maioul repede - şi spune-mi ce s-a întâmplat."

Felicity dârdâia de frig. Îşi puse maioul şi bâjbâi după rochie. Rosti: „Am văzut un fluture zburând spre mare. O să se piardă şi o să moară." Îşi trase rochia pe cap. Lacrimile îi şiroiau încă.

„Prostii, copilării! făcu Nan. O să zboare înapoi, nu? Oricum, fluturii zboară mile în şir. Deseori ajung până în Franţa. Ăsta nu-i un motiv să plângi."

Felicity se aşeză. Se întunecase de-a binelea acum. Luna îşi arunca razele dintr-un cer albastru-închis, fără nori, scoţând la iveală de jur împrejurul lor bolovanii din grămezile rostogolite. Felicity încerca să-şi usuce picioarele, Nan le pipăi. Atârnau grele şi erau reci ca gheaţa.

„Am văzut un peşte, spuse Felicity, pe care-l prinsese un om. Era un peşte mare. Zăcea de unul singur pe nisip şi se zbătea şi căsca botul după aer. Am vrut să-l iau şi să-l arunc înapoi în mare. Dar n-am avut destul curaj s-o fac." Vocea i se înecă într-un nou val de sughiţuri.

Nan se aplecă, frecând între palme piciorul alb. Simţi cum o podidesc lacrimile. Nu putea să şi le mai stăpânească. Inspiră adânc şi se porni pe plâns. Aşezată acolo, cu piciorul fiicei sale între palme, plânse fără reţinere. Luna revărsa o ploaie de raze asupra lor.

XV

ÎN CURSUL ACELOR ZILE MOR ajunse să ştie ce înseamnă să nu mai ai mintea întreagă. Nu mai exista nicio problemă asupra căreia să se poată reculege. Gândurile-i goneau hăituite de la una la alta. Lăsându-se absorbit de rutina obligaţiilor de şcoală, reuşea să-şi găsească, dacă nu pacea, cel puţin calea de a continua să existe. Se simţea de parcă ar fi fost cuprins de o încordare fizică de nesuportat, de parcă trupul i-ar fi fost gata să se desfacă în orice clipă în bucăţi. Mai apărură şi alte simptome fizice ciudate. În nări îi stăruia un miros neplăcut, ce semăna exact cu pucioasa Gheenei şi din când în când avea impresia stranie că i se înnegreşte pielea. Se tot uita la mâini ca să se asigure că nu-i aşa. Îl tulburau coşmare şi când era treaz, şi când dormea - şi un vis urât scotea la iveală altul şi altul, trăgând zăvor după zăvor ca să le elibereze pe toate. Sar fi spus că lumea în jur îşi ieşise din minţi, devenind odioasă. Ziarele mişunau de relatările unor acte de violenţă grotescă şi de crime contra firii. Nu ştia nici cum s-o ducă mai departe, nici cum să pună capăt acestor orori.

O parte din chinurile lui se datorau conştiinţei că Rain se perpelea în egală măsură. Nu mai picta şi-i spusese domnului Everard că a terminat portretul. Fusese fixată şi data pentru dineul ăla groaznic, când tabloul trebuia oferit. Hotărârea asta îl făcea pe Mor să sufere, nu pentru că s-ar fi gândit că ar avea acum vreo importanţă dacă data oficială a plecării ei survenea mai devreme sau mai târziu, ci pentru că se simţea răspunzător de compromiterea picturii. Deşi nu credea că pe viitor îi va influenţa în rău arta, nu putea totuşi uita ce spusese Bledyard. Rain intenţionase să retuşeze tabloul, să picteze din nou capul. Renunţase însă, pentru că o adusese la aceeaşi stare de nebunie în care se zbătea el însuşi.

Se afla în gara Waterloo, O aştepta pe Rain să sosească cu trenul. Venise la Londra să rezolve nişte probleme ale şcolii şi hotărâseră ca ea să sosească după prânz, când el îşi termina treburile, şi să petreacă restul zilei în oraş. Mor observă cu deznădejde că în starea lor de nefericire simplul fapt că sunt împreună nu mai acţiona asemeni unui balsam - simţeau nevoia unor lucruri noi care să-i distragă. Îşi spuse: iată ce înseamnă să te numeri printre damnaţi!

Mai erau vreo cincisprezece minute de aşteptare până la sosirea

trenului. Un megafon difuza muzică. Mor privea lumea care se foia grăbită de colo, colo, în holul imens vuind de larmă, între casele de bilete şi peroane. Muzica dădea coeziune scenei şi în cele din urmă totul dobândi înfăţişarea unui balet nebunesc, straniu, disperat şi sinistru. Dansatorii alunecau dintr-o parte în alta a scenei, ţesând şi destrămând priveliştea cu o precizie greu de urmărit. Mor privi aiurea. Cumpără un ziar şi-l deschise grăbit. Îl izbiră imediat nişte titluri îngrozitoare. *Mire îşi omoară mireasa într-un accident de maşină. Atmosfera terestră în pericol; savanţii dau alarma.* Făcu ziarul ghem şi-l aruncă într-un coş de hârtii. Se aşeză pe o bancă şi-şi aprinse o ţigară. I-ar fi făcut mare plăcere să bea ceva, dar era încă după-amiază. În ultima vreme se apucase serios de băut.

Gândurile i se prinseră din nou în vechea horă. O dezinformase total pe Rain în legătură cu situaţia căsătoriei lui? La urma urmelor, îl iubea Rain? Avea să dureze afecţiunea ei pentru el? Presupunând că o să renunţe la tot ca să fie alături de ea, oare nu se va dovedi aceasta în cele din urmă a nu fi decât un dezastru? Nu era el vinovat, din capul locului, gândindu-se la o căsătorie cu o fată atât de tânără? Poate că pentru ea el nu reprezenta altceva decât întruchiparea efemeră a imaginii tatălui învestit cu calităţi exagerate în raport cu realitatea, din pricina suferinţei recente a pierderii lui. Discutase asemenea lucruri chiar cu Rain timp de ore şi ore în şir, fără să ajungă la o concluzie satisfăcătoare. Discuţiile astea se prelungeau acum atât de mult noapte de noapte, încât Mor era extenuat, se trezea a doua zi obosit şi cu dureri de cap şi cu greu reuşea să-şi croiască drum, împleticindu-se, prin acel, minimum de obligaţii absolut necesare. Ea încercase să-l convingă, încercase cu adevărat să-l convingă măcar de faptul că-l iubeşte. Îşi dăduse seama că e convinsă de ce-i spune. Erau momente când spectacolul acestei iubiri îl emoţiona în asemenea măsură, încât avea impresia că nimic altceva nu mai contează. Dar Mor ajunsese să ştie, şi asta era în acelaşi timp şi chin, şi consolare, că în situaţia lui blestemată nicio stare de spirit nu dura multă vreme. Siguranţa şi nesiguranţa se fugăreau în mintea lui şi avea senzaţia că numai întâmplarea va decide în care din aceste faze va lua hotărârea inevitabilă de a acţiona.

Una dintre hotărâri cel puţin fusese categoric amânată. Rain nu devenise încă amanta lui. Ea, una, ar fi dorit-o. Dar Mor hotărâse că e mai bine să mai aştepte puţin, până când situaţia se va clarifica. Timpul trecea, situaţia nu se clarificase cu nimic şi Mor începu să-şi spună că tocmai această amânare s-ar putea să reprezinte eroarea sa fatală. Dar mai avea nişte urme de puritanism, rămase din copilărie, de care nu se dezbărase încă şi care-l făceau să mai ezite să nu-i fie credincios soţiei în mod indiscutabil şi practic. Ştia că aproape în tot ceea ce avea cât de cât importanţă, îi devenise acum cu desăvârşire

necredincios, în scrisoarea către Nan făcuse aluzie la asta - dar nu îndrăznise să formuleze lucrurile clar, de teamă ca ea să nu se întoarcă atâta vreme cât el nu era încă hotărât. Îşi dădea seama că se îndepărtase acum de adevăr în chip categoric şi irevocabil. În tărâmul în care se afla acum, adevărul nu-i mai putea determina opţiunile. Şi nici fericirea. Îi spusese lui Bledyard că se va lăsa călăuzit de aceasta, dar acum se stinsese şi ultima rază de lumină. Nu se mai putea gândi la fericirea sa, a lui Rain şi a lui Nan ca fiind entităţi măsurabile, care să fie opuse una alteia. Nici măcar nu mai putea concepe gândul că va fi din nou fericit - şi asta nici nu mai avea mare importanţă.

Ceea ce rămânea o realitate - parte integrantă a agoniei pe care o îndura - era iubirea lui intensă şi, s-ar fi zis, crescândă, pentru Rain; iubire întunecată însă de întrebarea dacă nu greşeşte impunându-şi voinţa astfel, precum şi de gândul paralizant că va trebui să-i înştiinţeze pe Nan şi pe copii de intenţiile lui. Dacă cel puţin iubirea pentru Rain l-ar scoate mai mult din minţi, sau invers, dacă tot ceea ce-l leagă de viaţa de până acum ar dobândi o mai mare pondere, ar fi în stare să ia o hotărâre. Aşa cum stăteau lucrurile, era asaltat în egală măsură din toate părţile şi nu era capabil de nicio iniţiativă. La răstimpuri însă, îi apărea o viziune mângâietoare prin ea însăşi, aducându-i cu sine speranţa unei hotărâri posibile, o viziune în care el şi Rain erau împreună, foarte departe de suferinţele prezentului, lăsate în urmă şi uitate, îmbogăţindu-se unul pe altul prin iubire. Avea senzaţia că dacă ar fi păstrat destul de mult în minte intactă această viziune, putea ajunge la o hotărâre. Şi, totuşi, nici măcar ea n-ar fi suficientă. Îşi dădea seama cu o durere sfâşietoare că pentru a rămâne alături de fiinţa iubită va trebui să-şi mobilizeze nu însuşirile bune, ci pe cele rele: furia, ura faţă de Nan, pornirea cumplită şi iresponsabilă spre violenţă. Între el şi Rain se întindea pustiul înfricoşător al acestor simţăminte; şi cât de mult vor fi schimbat acestea când, în cele din urmă, va ajunge la ea? Dar, ca să poată străbate acest pustiu şi ca să ajungă la ea, trebuia să-şi ţină fără întrerupere privirile aţintite asupra lui Rain.

Mor îşi aruncă ţigara. Ora sosirii trenului se apropia. Se duse în capul peronului ca s-o întâmpine. Dorul cu care aştepta s-o vadă îi alungă toate celelalte gânduri. Rămase locului cu privirea fixată în lungul şinelor. Trecură câteva minute. Fără îndoială că trenul avea întârziere. O porni în lungul şi-n latul peronului, rozându-şi unghiile. Dacă se întâmplase ceva îngrozitor, dacă se produsese un accident? O clipă, avu imaginea foarte clară a lui Rain zăcând într-o baltă de sânge în mijlocul unei catastrofe. Se uită din nou la ceas. Uf! numai de-ar veni odată trenul! În cele din urmă trenul apăru. Iată-l! Alunecă lin pe lângă peronul curbat, se opreşte brusc şi fără întârziere, revărsând sute de călători care pornesc în şuvoi spre ştacheta controlorului. Nici

urmă de Rain. Poate nu s-a simţit bine. Poate s-a hotărât să nu vină. Poate o jignise cu ceva din ce-i spusese ieri. Poate se hotărâse să plece de tot. Nu, uite-o, slavă domnului, era atât de mică încât n-o văzuse în spatele hamalului ăluia. Ea-l zărise însă şi-i făcu semn cu mâna. Ajunsese aproape în dreptul ştachetei acum. Era alături de el.

„Uf, Rain", făcu Mor. O învălui cu totul în îmbrăţişarea lui. Nu-i mai păsa că s-ar putea să-l vadă cineva, nu se mai gândea să se ascundă şi nu se mai gândea c-o să-i iasă vorbe.

Rain se zbătu să se elibereze din strânsoarea lui, râzând. Îl trase înspre ieşire ridicându-şi privirile spre el. „Ai plâns, Mor, exclamă ea. Ai un fel de a plânge fără lacrimi, îngrozitor. Aş prefera să te văd plângând ca lumea."

Mor îşi dădu seama că de fapt plânsese, în felul lui. „Vezi, deci, ce slab sunt! rosti el. Dar acum mi-a trecut." Ieşiră din gară şi o porniră spre Tamisa.

„Unde ne ducem?" întrebă Mor. Descoperise că Rain cunoştea Londra mult mai bine decât el.

„Mai întâi trecem podul, răspunse Rain, şi apoi o să te duc să-ţi arăt ceva." Îl trăgea de mână aşa cum fac copiii cu oamenii mari. Ajunseră la Podul Waterloo întinderea lată şi şerpuitoare a Tamisei se deschise în faţa lor străjuită de domuri şi de turnuri patinate. Deasupra lor, pe un cer de zile mari, pluteau baloturi de nori albi. Era rece şi se anunţa ploaie. Râul scânteia fremătând de valuri mici cu pete de spumă, ce legănau şalupele legate de mal. Totuşi, deasupra apei agitate, aerul era transparent şi profilul oraşului atât de familiar lor se pierdea într-un abur luminos. Se opriră amândoi ca să privească, iar Mor simţi înfiorarea vie a emoţiei ce se trezea în el de fiecare dată când se întorcea aici, asemenea celei pe care o avusese la prima vedere a Londrei, în copilărie, când, venit de la ţară, ea îi apăruse ca un oraş frumos şi oarecum sinistru, totodată oraşul tuturor posibilităţilor şi promisiunilor. Vântul îi întâmpină rece. Priviră spre răsărit în tăcere.

Rain se cutremură. „Ştii, făcu ea, aici a şi venit toamna. Credeam că frunzele nu încep să cadă decât în septembrie. Dar aici încep să cadă din iulie. Nu cred că aş putea trăi în Anglia tot anul."

Mor se cutremură şi el, dar nu din pricina vântului. Remarca ei îi aminti că e liberă. Şi că nu trebuie să uite aici o clipă că mai e şi bogată. Îşi putea îngădui să se întrebe dacă o să petreacă iarna în Anglia, sau o să se întoarcă pe coasta Mediteranei, poate la Majorca sau Marrakesh. La gândul acesta, Mor avu un sentiment de atracţie amestecat cu repulsie.

Rain îi citi glodurile. Nu voia însă ca el să-şi dea seama că i le-a citit. Ţinea totuşi să-l facă să înţeleagă că nu plănuia nimic care să nu-l privească şi pe el. Spuse: „Mă întreb dacă o să ajungem vreodată să lucrăm împreună, eu la tablourile mele, tu la cărţile tale…"

Mor îi vorbise lui Rain despre lucrarea lui, pe jumătate terminată, asupra conceptelor politice. Nu-i spusese nici până acum nimic de posibilitatea de a candida. De fapt, nici nu mai era nevoie să-i spună, pentru că se hotărâse aproape definitiv să nu mai candideze. Orice s-ar întâmpla, probabil că n-o să mai candideze. Nici măcar nu-şi putea impune să se gândească la partidul laburist în momentul de faţă. În comparaţie cu preocupările lui actuale, tot ce avea legătură cu laburiştii părea, lipsit de importanţă. Era şi el uimit să vadă cât de puţin îi pasă. Trebuia să rezolve mai întâi problemele mai presante: celelalte se vor rezolva de la sine.

„Sunt sigur că tu ai să lucrezi întotdeauna serios, răspunse Mor, despre mine însă nu ştiu cum am să mă comport în stare de - căută cuvântul potrivit - «libertate».” O clipă se văzu stând într-un hotel din Majorca pe banii lui Rain. Tabloul nu i se părea dezgustător, ci pur şi simplu ridicol. Bineînţeles că nici nu putea fi vorba de aşa ceva. Când se va potoli scandalul, îşi va deschide propria lui şcoală. Se gândiseră amândoi la asta şi chiar discutaseră împreună. Mor încerca să-şi fixeze gândurile asupra unui viitor posibil. Nu era uşor. În schimb, vedea fără întrerupere, cu ochii minţii, chipul fiului său. Îşi aminti cu o tresărire că nu-i mai despărţeau nici zece zile de examenul de chimie la care Donald trebuia să se prezinte.

Ajunseră la celălalt capăt al podului. Se pornise ploaia.

„Restul drumului îl facem cu un taxi”, anunţă Rain. Părea neobişnuit de veselă azi. Parcă furtunile de îndoieli şi remuşcări trecuseră pe moment. Mor îşi spuse: dacă măcar ea ar fi sigură, chiar şi pentru o scurtă perioadă, dar absolut sigură, aş putea să mă hotărăsc; şi gândul ăsta păru să apropie hotărârea. Opri un taxi şi, de îndată ce se urcară, o strânse pe tânără în braţe cu pasiune uitând de orice altceva.

La cererea lui Rain, taxiul opri imediat ce ieşiră din Bond Street. Mor privi în jur nesigur. Alături de Rain, trăia atât de complet de la o clipă la alta, că nici măcar nu se întrebase încotro se duc. Apoi ochii îi căzură pe un afiş lângă o uşă din apropiere. Pe afiş scria „TATĂL ŞI FIICA. O expoziţie cu lucrări de SIDNEY şi RAIN CARTER.”

Rain îl privi încântată de uimirea ce i se citea pe faţă şi-l conduse înăuntru. Mor era stăpânit de o emoţie neobişnuită. Cu excepţia portretului lui Demoyte, nu văzuse nicio pictură de-a lui Rain sau de a tatălui ei, nici în original, nici în reproduceri. Era emoţionat şi intimidat în acelaşi timp. Se gândi imediat că s-ar putea să-i displacă expoziţia. Urcă scările.

Apariţia lui Rain stârni o oarecare senzaţie în sala de la etaj. O cunoşteau fata care vindea cataloage, doi negustori de tablouri şi proprietarul galeriei, care stătu de vorbă cu ei în mijlocul sălii. Vreo două-trei persoane care priveau tablourile se întoarseră curioase să-i

vadă. Mor pătrundea pentru prima oară în lumea lui Rain. Se simţea intimidat. Ea îl prezentă cu aplomb - ca fiind un prieten de-al lui Demoyte. Negustorii de tablouri ştiau de portretul lui Demoyte, se interesară de el şi declarară că aveau intenţia să se ducă până la St. Bride, în toamnă, să-l vadă. Lui Mor i se păru ciudat gândul că de-acum încolo experţi de artă vor face pelerinaje la St. Bride. În oricare altă stare de spirit, gândul ăsta i-ar fi făcut plăcere. Dar acum, când se vorbea de toamnă era ca şi când s-ar fi vorbit de o perioadă când el avea să fie mort. Îi urmărea de parcă ar fi fost un condamnat ascultând o şuetă între paznici.

Rain nu părea deloc grăbită. Bârfi şi comentă ultimele noutăţi cu cei trei experţi. Vorbiră o vreme despre lucrările tatălui ei, aducând în discuţie vânzarea recentă a uneia dintre ele şi referindu-se la preţ. Preţul îl uimi pe Mor. Stătea mai retras şi tăcut, privind-o pe Rain. Părea acum atât de relaxată, era cu totul diferită de ştrengarul plângăreţ de acum două seri, când discutaseră ore în şir despre situaţia lor. Se dovedea capabilă să iasă cu uşurinţă din starea *de atunci* şi să păşească în *cea de faţă.* Se minună din nou că nu-l părăsise definitiv. Astăzi era îmbrăcată într-o rochie gri-deschis de jerseu, în care nu o mai văzuse până acum şi care-i venea ca turnată, făcând-o să pară mai înaltă. În timp ce ea discuta, îi cercetă chipul luminos şi băieţos, aşa cum stătea cu capul dat pe spate, şi rotunjimea perfectă a sânilor subliniată de materialul rochiei, care i se mula pe trup. Observă că pantofii cu tocuri înalte luaseră locul espadrilelor de pânză pe care le purta de obicei la St. Bride. Mai observă geanta, precum şi tocul înalt, negru, bine lustruit, cu care bătea ritmic. O invidia, şi nevoia de a fi împreună deveni brusc atât de cumplită, că trebui să-şi întoarcă privirile în altă parte.

Se întrebă pentru a suta oară ce anume voia de la ea. Nu era numai dorinţa de a fi posesorul acestei făpturi mici şi exotice. Voia să fie omul nou în care-l transformase ea, fiinţa liberă, creatoare, veselă şi afectuoasă pe care reuşise s-o trezească la viaţă în chip miraculos, din banalitatea în care se complăcuse. Îşi reaminti cuvintele lui Bledyard: „nu te gândeşti la nimic altceva în afară de satisfacerea dorinţelor tale”. Foarte bine dacă doi oameni îşi ajung unul altuia şi se pot înnoi unul pe altul, de ce nu? La urma urmelor, îşi spuse el; asta poate să-mi fie o călăuză. Nu trebuie decât să mă lămuresc ce câştig şi ce distrug! Cu un sentiment de uşurare, îşi dădu seama că starea de spirit i se schimbă. Negura coşmarului ce se lăsase asupra lui în timp ce-o aştepta în gara Waterloo se risipi. Într-o lume în care nu mai există niciun mântuitor, numai luciditatea putea reprezenta un răspuns dat păcatului. Avea să-şi clarifice totul, fără să evite nimic, şi apoi avea să hotărască.

Rain terminase de discutat cu experţii. Îşi luară rămas bun, iar ei

plecară împreună. Se întoarse spre Mor. „Nu te-ai uitat!”

„Ba da, făcu Mor, zâmbind. Acum prezintă-mi tu tablourile.”

O porniră în jurul sălii. Mor nu era obişnuit să privească tablouri şi acestea îl şocară. Erau foarte diferite. Unele erau decorative şi lucrate cu minuţiozitate, asemeni portretului lui Demoyte, altele mult mai impresioniste, cu culoarea aplicată în tuşe groase pe pânză. După ce eşuă de vreo două ori, Mor renunţă să mai încerce să spună care erau tablourile lui Rain şi care ale tatălui ei. Se pare că nu puteai ajunge la nicio concluzie pornind de la criterii stilistice.

„Cum îşi dau seama experţii?” întrebă Mor.

„Tablourile tatălui meu sunt mai bune!” răspunse ea.

Toate tablourile se caracterizau printr-o mare intensitate şi chiar violenţă a culorii şi o dispunere îndrăzneaţă şi aspră a formelor. Totul era văzut în mare şi-ţi dădea impresia că are mai multă culoare şi mai multe suprafeţe decât în natură. În comparaţie cu aceste lucrări, portretul lui Demoyte părea mai armonios şi mai sumbru.

Când Mor îi spuse asta, Rain replică: „De-abia acum am început să-mi dezvolt un stil propriu. Tatăl meu era un pictor atât de viguros şi o personalitate atât de puternică, că pur şi simplu m-am format în spiritul viziunii sale. O să trebuiască să treacă, mult timp până voi ajunge să ştiu ce zace de fapt în mine.”

Mor gândi că încă de pe acum are un viitor. Regreta că nu-i poate transmite şi lui acest sentiment al viitorului, întrebă: „E vreun portret de-al tatălui tău aici?”

„Chiar mai multe”, răspunse Rain. Îl duse în faţa unuia.

În prima clipă Mor văzu pe pânză numai munţii colţuroşi şi văile făcute din culoare şi doar după aceea imaginea unui bărbat cu chipul prelung uitându-se dintr-o parte circumspect spre privitor, cu faţa îndreptată în cealaltă direcţie, cu părul negru şi drept, cam rar, tăiat ca o perucă, cărunt la tâmple, cu ochii mari şi cam umezi înconjuraţi de nenumărate riduri şi o gură cu expresia gânditoare, uşor crispată.

„Tu l-ai pictat?” întrebă Mor.

„Nu, tata, spuse Rain, cu puţin înainte de a muri. E un tablou foarte bun. Uite câtă autoritate are capul ăsta. Domnul Bledyard n-ar fi avut ce critica *aici*.”

Mor îşi dădu seama că nu poate emite nicio judecată asupra tabloului. Era stăpânit de o senzaţie pe care o ai de obicei în vis, că fusese transplantat în lumea lui Rain, ca şi când l-ar fi vrăjit ca să-i arate trecutul. Cât de obiectivă e totuşi, îşi zise, el. Porniră mai departe.

Se opriră în faţa portretului unei fetiţe cu coade lungi, negre, aplecată peste claviatura unui pian. Dintr-un abur de culoare chipul ei se detaşa plin de viaţă, scăldat în lumina şi atmosfera unui interior din Sud.

„Cine-i?” întrebă Mor, deşi ghicise.

„Eu”, făcu Rain.

„E pictat de tatăl tău?”

„Nu, de mine.”

„Dar erai copil pe vremea aia!” exclamă Mor.

„Nu atât de copil pe cât par, replică Rain. Aveam nouăsprezece ani. Din păcate, nu e prea reuşit.”

Lui Mor i se părea minunat. „Şi aveai păr lung! rosti. Când l-ai tăiat?”

„După… La Paris, când îmi făceam studiile acolo.”

Trecură repede la tabloul următor. Tatăl lui Rain stătea în pragul unei uşi sprijinit de canat. Era îmbrăcat într-un costum alb, lejer, iar faţa îi era în umbră. În spatele lui, se vedea prin uşă întinderea orbitoare a mării.

„Şi pe ăsta tot eu l-am pictat, îi explică Rain. E un tablou mai recent, nu chiar atât de îngrozitor. Aşa se vedea din uşa casei noastre.”

„Casa voastră!” făcu Mor. Îşi imaginase, de bună seamă, că Rain şi cu tatăl ei trăiseră într-o casă - dar, nu se ştie cum, imaginaţia nu încercase să-i ofere niciun detaliu despre felul în care trăise în trecut, înainte ca el s-o cunoască.

„Uite, tot casa noastră, făcu ea. Aici se vede mai mult din ea.”

Mor văzu faţada unei vile albe, pudrată parcă de soare şi vrâstată de umbre albăstrii, cu pete liliachii pe pereţi, acolo unde se coşcovise tencuiala, cu obloane cenuşii, cam stricate, aranjate în diverse poziţii. Un chiparos cojit ascundea pe jumătate una din ferestre.

„Unde-i marea?” întrebă Mor.

„Aici”, răspunse ea, arătându-i un punct dincoace de prim-planul tabloului.

„Care e camera ta?” se interesă Mor.

„Nu se vede de aici, răspunse. Asta e camera tatii. A mea dă spre spatele casei. În ăsta se vede fereastra.” Arătă spre un alt tablou. Era seară şi pe zidul din spate al casei cădea o lumină caldă şi difuză. O puzderie de arbuşti în floare, cu forme groteşti şi umbre de un violet intens, aproape că se căţărau pe pereţi.

„Nu e nicio cărare”, observă Mor.

„Nu, trebuia să-ţi croieşti drum printre ei.”

„Şi ce se vede de la fereastră?” întrebă Mor.

„Uite”, făcu ea. Era în plină după-amiază şi, contur după contur, se desfăşura un peisaj somnolent, ce se fărâmiţa din pricina uscăciunii, pierzându-se printre colinele presărate cu vii şi cu întinderi mari de vegetaţie uscată şi bolovănişuri.

„Cine…?” începu el.

„Pe ăsta eu l-am făcut, răspunse ea. Celelalte sunt ale tatii. Nu se mai sătura pictând casa.”

„A cui e casa acum?” întrebă Mor.

Ea îl privi surprinsă. „A mea.”

Treceau de la un tablou la altul. Mai toate erau reprezentări ori ale casei, ori ale peisajului din apropierea ei, ori autoportrete, ori portrete ale unuia făcute de celălalt. Mai erau două, trei scene din Paris şi vreo cinci portrete ale altor persoane. Mor contempla uluit, cu un fel de îndurerare intensă şi plăcută, lumea plină de viaţă a Sudului, unde la amiază soarele risipea pe mare pete inegale de strălucire sau o sorbea în înalt cu limpezimi de un albastru-pal dimineaţa, unde casa albă, cu ziduri de pe care se cojise tencuiala, părea amorţită şi arsă la amiază sau pâlpâind de viaţă în aerul fărâmicios al înserării, o parte a ei privind spre mare, iar cealaltă peste florile prăfuite, până departe în munţi. Uitându-se numai, Mor simţea în nări aerul Sudului. Şi în fine, aici, în camera pe care ajunsese s-o recunoască a fi salonul, stătea o fată cu păr negru într-o rochie de vară înflorată. Era miezul zilei, dar obloanele fuseseră trase din pricina soarelui. În cameră plutea lumina puternică şi clară, umbrită totuşi, a interioarelor din sud. Fata îşi dăduse spre spate părul foarte scurt şi se uita spre privitor zâmbind, cu o mână sprijinită pe o măsuţă şi cu cealaltă la bărbie. Tabloul avea ceva din prospeţimea pedantă a unei fotografii din perioada victoriană. Pe această Rain o recunoscu, era Rain de astăzi.

„Unul din ultimele tablouri ale tatălui meu”, explică Rain.

Mor fu cuprins de emoţie. Cât de tare trebuie s-o fi adorat. În această izbucnire neaşteptată de simpatie pentru tatăl ei îşi dădu pentru prima oară seama că în general atitudinea lui faţă de această persoană fusese una de ostilitate.

„Al cui e tabloul ăsta?” întrebă Mor.

„Al distinsei doamne Leamington Stephens”, răspunse Rain.

Mor se încruntă. Ce drept avea această distinsă doamnă Leamington Stephens să posede un asemenea portret de-al lui Rain? „Îl vreau eu!” exclamă el.

„Am să pictez unul pentru tine, dragule. O să pictez multe, multe. O să-ţi fac portrete. O să te pictez mereu.”

Mor privi peste ani. Încăperea era ticsită de portrete de-ale lui şi de-ale lui Rain. El citind pe terasă pe înserat, lucrând în salon la amiază, croindu-şi drum prin hăţişurile de arbuşti cu frunze prăfuite. Rain pierzându-şi încetul cu încetul aspectul de băieţandru, simplitatea nepreţuită şi încordată a copilăriei preschimbată în seninătatea maturităţii, şi tot aşa, portret după portret, până în viitorul îndepărtat. Rain cu penelul în mână privind prin sute de pânze spre sfârşitul vieţii.

Nu scoase o vorbă. Rain privea în sus spre el. Mor îi întâlni privirea fără să zâmbească, tânjind ca ea să-i hotărască soarta.

„Nu există aici niciun portret de-al mamei tale?” întrebă el în cele

din urmă.

„Nu, răspunse Rain. Tata n-a pictat-o decât rar."

Mai făcură vreo doi paşi şi Mor se întreba ce-ar fi putut afla de la chipul acela care lipsea. Vru să întrebe ceva, dar Rain îl întrerupse.

„Tabloul ăsta e interesant ca o curiozitate vorbi, arătând spre o pânză mare atârnată în capătul sălii. Aici apăreau amândouă chipurile. Tatăl lui Rain stătea la o masă, pe care erau răsfirate cărţi şi hârtii, cu faţa spre privitor. În partea stângă a mesei, proptită de ea, era o oglindă mare cu ramă aurită, în care se vedea imaginea lui Rain şi a pânzei pe care o picta ea, unde apărea aceeaşi scenă într-un racursi foarte strâns. Tatăl lui Rain purta o cămaşă descheiată la gât. Părul lui negru şi mătăsos, tuns scurt, îi încadra fruntea, iar faţa prelungă şi meditativă privea cu interes în sus spre fiica lui; o mână i se odihnea pe rama oglinzii în care se vedea imaginea chipului ei privindu-l cu acelaşi interes. Capetele erau foarte apropiate şi asemănarea dintre ele era izbitoare şi impresionantă.

„Extraordinar", exclamă Mor.

„Nu-i prea reuşit, din păcate, ripostă Rain. O să trebuiască să mai încerc o dată cu tine." Vorbea pe tonul cel mai obişnuit, cu atenţia îndreptată tot asupra tabloului.

Mor îşi zise: A hotărât. *A hotărât.* Începuse să dorească să plece din expoziţie. Fără, să spună o vorbă, se întoarseră şi o porniră în jos pe scări. Cât mai era încă pe covorul moale, Mor resimţi suferinţa revenirii la după-amiaza ploioasă ca de toamnă şi la uruitul circulaţiei de afară, unde totul era ca şi înainte, rece, zgomotos, urât, fără spaţiu, fără tihnă şi fără linişte. O privi cu coada ochiului pe Rain, când ieşiră pe uşă. Nu, nici ea nu mai era la fel; tablourile revărsaseră asupra ei o nouă lumină, trecutul îi dăduse potent şt or transfigurase. Toate chipurile diferite care el le văzuse, de la fetişcana cu codiţe până la frumuseţea echilibrată purtând rochia cu imprimeu de flori, erau, întipărite, pe chipul ei acum, învestindu-l dintr-o dată cu o altă prestanţă şi cu o altă vârstă. Mor gândi, de asemenea, cât de tare seamănă în clipa asta cu tatăl ei, doar că ceea ce-i dădea lui o înfăţişare ursuză şi independentă apărea, la ea ca o seninătate pedantă şi rigidă, care împreună cu chipul rotund şi faţa pură de copil devenea absurdă şi vrednică de compasiune. Era copleşit de emoţie.

Ploua necontenit. Mor n-avea fulgarinul cu el. Rain avea o umbrelă mică atârnată pe mână. I-o întinse în tăcere, iar el o deschise deasupra capetelor lor. Braţ la braţ, o porniră spre Bond Street.

„Ceaiul Ia «Fortnum şi Mason»", decretă Rain.

Ceai la „Fortnum şi Mason"! Mor fu brusc cuprins de-o voioşie fără margini, care-i răscoli tot trupul cu atâta putere, încât în prima clipă nici nu-şi dădu seama că de fapt îl invadase bucuria. Ea hotărâse. Şi se hotărâse şi el. Nu putea face altă alegere. Exclamă: „Rain".

Ea îşi ridică privirea strângându-l mai tare de braţ, cu ochii strălucitori şi plină de încredere. „Ştiu”, îi răspunse.

Ploaia se înteţi. „Să-ţi spun ceva, spuse Mor. Nu sunt convins că aş putea trăi tot timpul departe de Anglia, nici măcar cea mai mare parte a timpului.”

„Dragul meu, atunci o să stăm în Anglia”, spuse Rain.

Se agăţă şi mai tare de braţul lui. Ploaia începu să lovească cu furie. O rupseră la fugă în direcţia ceainăriei „Fortnum”.

XVI

ERA A DOUA ZI. ÎN SEARA aceasta Bledyard avea să-şi ţină faimoasa conferinţă pe o temă de artă, iar domnul Everard reuşise s-o convingă pe Rain că trebuie neapărat să fie de faţă - mai cu seamă că de data asta conferinţa se axa pe subiectul de mare actualitate al portretisticii. De obicei, Mor se eschiva de la conferinţa lui Bledyard, dar acum, pentru că venea Rain, venea şi el negreşit. De când luase hotărârea finală şi categorică, lumea dobândise cu totul altă înfăţişare. O energie fantastică, până acum consumată în ezitări continue şi în năzăririle cele mai sumbre, se transformase în cea mai pură bucurie. Mor nutrea acum o bunăvoinţă nemărginită faţă de colegii săi, inclusiv faţă de Bledyard, şi descoperi chiar că aşteaptă conferinţa cu interes de parcă ar fi fost vorba de o nemaiauzită desfătare. O să stea în aceeaşi încăpere cu Rain şi, în timp ce Bledyard o să vorbească, el are să se gândească la ea şi o să revadă imaginile emoţionante şi fantastice din ziua precedentă, care mai pluteau şi acum deasupra ei, asemeni norului de îngeri ce-o încadrează pe Fecioară.

Mor trecuse printr-o oră foarte neplăcută în timpul după-amiezii, când redactase o scrisoare cât se poate de sinceră către Nan. Dar chiar şi această îndatorire îi fusese uşurată de sentimentul de eliberare extremă pe care-l resimţea din pricină că ajunsese în cele din urmă să afle adevărul şi că era în stare să-l exprime. După ce termină ciorna, schiţă o scrisoare către Tim Burke, explicându-i pe scurt că în ultimă instanţă nu va mai putea candida. În legătură cu aceasta, Mor resimţea încă un regret adânc şi cu totul aparte. Dar îşi dădu acelaşi răspuns. Câştigase un mare premiu. Era gata să plătească pentru el. Când termină şi asta, nu-i mai rămase timp să copieze ciornele, aşa că le puse bine într-un sertar. Avea să le expedieze a doua zi.

Singura problemă în legătură cu care nu lăsase frâu liber gândurilor erau copiii. Când se simţea tentat să se gândească la ei îşi spunea: în oricare direcţie aş porni-o, tot se distruge ceva - şi s-ar putea ca distrugerea să fie chiar mai mică decât mă tem eu. În definitiv, copiii sunt destul de mari. Nu ne putem rupe cu totul unii de alţii. Se lupta din răsputeri să nu-şi îngăduie niciun fel de calcule în legătură cu copiii. Hotărârea fusese luată şi era inutil să se tortureze singur cu gânduri chinuitoare, fără nicio legătură cu hotărârea. În ciorna scrisorii adresate lui Nan sugerase să nu li se spună nimic nici lui

Donald, nici lui Felicity până după examenul de admitere. Se gândise chiar c-ar putea amâna trimiterea scrisorii lui Nan după această dată - dar era prea intensă nerăbdarea de a-i comunica hotărârea luată. Mai avea totuşi senzaţia că nu realizase decât ceva precar şi că acest lucru trebuia stabilit şi definitivat fără întârziere. Faţă de Nan nu mai resimţea furia de pe vremuri, ci numai un sentiment surd de ostilitate îmbinat cu milă şi regret. Ştia că o să fie extrem de surprinsă. O să-i vină foarte greu să-şi închipuie că în cele din urmă el se ridică atât de categoric împotriva ei. Gândul că o să fie uimită îi dădu o oarecare satisfacţie, care păli însă, transformându-se într-un sentiment de ruşine. Mila puse apoi stăpânire pe mintea lui - şi de îndată ce putu îşi concentră din nou întreaga atenţie asupra lui Rain.

Conferinţa lui Bledyard era programată după cină şi, ca de obicei, se ţinea în sala de gimnastică, mai uşor de camuflat decât sala de festivităţi. Avea să se întunece de fapt la scurtă vreme după începerea conferinţei, dar merita totuşi să împiedici să intre lumina amurgului fie şi numai pentru cele câteva diapozitive de la început. Nu-ţi rămânea decât să speri că epidiascopul n-o să se defecteze din nou şi că numărul diapozitivelor proiectate pe dos o să fie minim. Nu se ştie bine cum asemenea incidente se produceau de fiecare dată la conferinţele lui Bledyard şi de ce atrăgeau după ele întotdeauna un haos total. Cel mai neînsemnat incident, care în oricare altă ocazie ar fi trecut neobservat de elevi, devenea în asemenea cazuri pretext de adevărate istericale. Elevii veneau la conferinţa lui Bledyard ca la o petrecere sau o orgie, în cea mai bună dispoziţie şi gata să izbucnească din orice motiv. Atmosfera devenea molipsitoare. Mor se lăsa atras de ea şi, într-un chip cu totul nefiresc, se aştepta ca tot soiul de incidente absurde să dea o savoare deosebită serii.

Se întâlni cu domnul Everard, care traversa terenul de joacă. Pe chip i se citea nelinişte. „Sper că de data asta ai să vii, Bill”, i se adresă el.

„Negreşit” răspunse Mor. Îi venea să-l îmbrăţişeze pe Evvy. Se întreba dacă arată pe atât de dezlănţuit pe cât se simte.

„E o mare uşurare pentru mine că vii, spuse Evvy clătinând din cap. Sper numai să nu scăpăm situaţia din mână.”

Elevii tocmai intrau încolonaţi în sala de gimnastică. Fuseseră trase draperiile negre şi aprinse luminile. Afară seara era caldă, iar aerul era încărcat de miresme iscate de ploaia recentă, miresme care se aşterneau în straturi grele în jurul pământului, frunzelor şi florilor. Un amurg ceţos şi plăcut învăluia şcoala, îndulcind ariditatea cărămizii roşii şi transformând neogoticul în gotic. Vizavi de sala de gimnastică turnul se avânta măreţ în cercurile unduitoare ale negurilor înserării şi ale întunericului şi ici-colo câteva ferestre făceau cu aurul lor amurgul din jur mai sumbru. Una câte una luminile se stinseră. Devenise un

obicei la St. Bride ca toată lumea să fie prezentă la conferinţa lui Bledyard.

Din sala de gimnastică izbucni un vacarm de nedescris, ce se tot amplifica, de strigăte şi hârşâieli de scaune.

O uşoară notă de isterie se făcea deja simţită. Apoi cineva pocni din palme şi o voce, probabil a lui Hensman, spuse: „Opriţi larma asta, o să se dărâme tavanul peste voi! Dacă o să vorbiţi cum vorbiţi de obicei, o să vă auziţi perfect". O clipă mai târziu vacarmul reîncepu mai puternic decât înainte. Mor îşi spuse că ar trebui poate să intre să-i vină în ajutor lui Hensman. Acesta avea acum obligaţia de-a pune în funcţiune epidiascopul. De obicei sarcina aceasta cădea în seama domnului Baseford - dar în absenţa lui, prin sufragiu general, îi fusese încredinţată domnului Hensman. Mor îşi spuse că e puţin probabil ca Hensman să se descurce mai rău decât Baseford şi că s-ar putea chiar să se descurce mai bine, deoarece era cu totul imperturbabil şi insensibil faţă de orice fel de obrăznicii. Mor se bucura că nu fusese el desemnat să preia obligaţia asta sâcâitoare şi, în condiţiile date, exasperantă. Lăsându-l totuşi pe Hensman să domine hărmălaia mereu crescândă din sală, el rămase locului privind spre celălalt capăt al terenului de joacă. Spera s-o vadă pe Rain sosind şi, dacă ar fi fost posibil, să se aşeze cât mai aproape de ea, dacă nu chiar alături.

Se întuneca. Un şuvoi de elevi din clasele mai mici trecu pe lângă el aducând încă un transport de scaune, gonind apoi nebuneşte spre uşa sălii de gimnastică. Trei dintre ei, care ajunseră acolo în acelaşi timp, se învălmăşiră blocând uşa cu un talmeş-balmeş de urlete, copii şi scaune. Izbucni o luptă; unul din ei pretindea că fusese doborât la pământ. Mor făcu câţiva paşi în direcţia lor. Baricada de scaune şi de trupuri ce se zvârcoleau dispăru prin farmec şi copiii o zbughiră în sala de gimnastică, să-şi dispute cu colegii lor cele mai bune locuri. Când Mor îşi întoarse din nou capul, o văzu pe Rain traversând terenul de joacă escortată de domnul şi doamna Prewett. Îi făcu impresia că străluceşte în lumina amurgului şi că se apropie de el împinsă de o simplă briză, totuşi extrem de puternică. Chiar şi soţii Prewett, care o încadrau, dobândiseră ceva din strălucirea înaintării ei triumfale. Ce fantastic de drăguţi sunt soţii Prewett! îşi spuse Mor. Amândoi îi zâmbeau. Lui Rain nu-i vedea decât cu greu chipul. Când făcu un pas spre ea, apăru pe neaşteptate în aerul înserării Evvy şi o intercepta. Stătuse la pândă în uşa clădirii bibliotecii, evitând scena din sala de gimnastică. O preluă pe Rain şi o escortă spre uşă. Mor îi urma, împreună cu domnul şi doamna Prewett.

Intrând, Mor clipi izbit de lumina puternică dinăuntru şi de zgomotul care acum devenise un soi de uruit continuu ascuţit şi asurzitor, nu mult diferit de cel al unui motor cu reacţie. În faţa lui vedeau spinarea lui Evvy şi apoi profilul său, vizibil tulburat de ceea

ce se petrece. De îndată ce deveni clar că o parte din spectatori vor trebui să stea jos pe podea, băieţilor mici din faţă le veni ideea să culce câteva rânduri de scaune şi prin metoda asta să se aşeze câte trei pe un scaun, unul pe spătar, unul la mijloc şi al treilea pe picioare. În jurul fiecărui scaun trântit se dădea câte o mică bătălie, ocupanţii încercând să realizeze echilibrul adecvat. Dincolo de această zonă a răzmeriţei până în fundul sălii erau masaţi băieţii mai mari, nerăbdători, vorbăreţi şi extrem de agitaţi, unii în picioare, alţii în genunchi pe scaune, alţii călărind spătarul, vorbind cu cei din spate. Şirurile se strâmbaseră în asemenea măsură alocuri, încât era aproape imposibil să-ţi dai seama dacă mai există cât de cât ordine. Scaunele pluteau de-a valma pe o mare asurzitoare şi frământată.

Evvy care părea, desigur din pricina prezenţei lui Rain, chiar mai împiedicat decât de obicei, îşi dibui drumul printre elevii mici, fără să scoată o vorbă, înspre o insulă fără contur precis, ce rămăsese liberă la mijloc, chiar în faţa epidiascopului. Mor venea pe urmele lor, strecurându-se înaintea soţilor Prewett, hotărât să facă totul să stea alături de Rain. Era în clipa de faţă tot atât de voios ca şi un elev din clasa a cincea. Străbătând barajul urlător al elevilor din clasele mici, ordonă cu o voce pătrunzătoare: „Puneţi scaunele alea cum trebuie!” Spera ca asta să nu-l jignească pe Evvy. Dar dacă stăteai să te gândeşti, pe Evvy, dragul de el, nu-l ofensa niciodată nimic. Şi ca să permiţi o asemenea anarhie chiar de la început însemna să-ţi creezi singur probleme. Copiii se îmbrânciră să ridice scaunele şi luptele continuară în cadrul fiecărui trio ca să se hotărască cine va rămâne stăpân. Mor îi lăsă în plata domnului, trecând mai departe chiar în spatele lui Rain şi al directorului.

În faţă epidiascopului, de fiecare parte a culoarului, se afla un număr de scaune goale ce fuseseră rezervate de către Hensman. Câţiva dintre profesori se şi aşezaseră în această regiune oarecum mai sigură. Cu un oftat de uşurare, Evvy o conduse pe Rain la un scaun şi se lăsă obosit pe cel de alături. Mor reuşi să se instaleze de cealaltă parte a ei, iar soţii Prewett lângă el. Îşi întoarse capul să vadă cine stă în spatele lui şi dacă nu poate să-şi descopere fiul în mulţime, dar nu era nici urmă de Donald.

Bledyard sosise. De fapt, în serile când ţinea conferinţe, era primul în sala de sport. Stătea în picioare în faţa şirurilor de băieţi din clasele mai mici, sprijinindu-se în vergeaua cu care în timpul proiecţiilor urma să indice unele detalii ale imaginilor sau să ceară schimbarea diapozitivelor, bătând cu ea în podea. În spatele lui pe peretele sălii de gimnastică fusese atârnat un cearşaf alb. Bledyard rămăsese nemişcat acolo privind spre furnicarul băieţilor, cu faţa încremenită într-o expresie gânditoare şi afabilă ca şi când ar fi repetat ce are de gând să le spună şi şi-ar fi dat seama că e deosebit de interesant. N-avea

niciodată nevoie de note când vorbea. Odată pornit, oricare ar fi fost subiectul pe care şi-l alegea, putea să continue ore în şir în genul lui împotmolit, dar calm, cu o coerenţă controlată şi chiar cu eleganţă. În felul său, Bledyard era un bun orator şi-ar fi putut impresiona aproape orice fel de auditoriu, cu excepţia unuia format din elevi de şcoală.

Devenise un obicei ca atunci când conferenţiarul era unul din profesori şi nu cineva venit din afară să înceapă să vorbească fără nicio altă introducere, de îndată ce sosea directorul. Bledyard aşteptă deci până-l văzu pe domnul Everard instalat pe scaun şi apoi bătu hotărât în podea cu vergeaua. Dădea impresia unui om total degajat şi lui Mor îi redeşteptă în minte imaginea unui pelerin, sprijinit pe toiagul lui, răbdător şi plin de speranţă. De bună seamă că Bledyard ştia ce-l aşteaptă. Dar în fiecare an, cu prilejul conferinţei, părea acaparat de subiectul pe care trebuia să-l trateze şi accepta furtunile ce se dezlănţuiau atât de des deasupra capului său fără surprindere, dar şi fără interes. Odată, când Demoyte se văzuse obligat să întrerupă conferinţa la mijloc pentru că elevii îşi ieşiseră cu totul din minţi, Bledyard ar fi fost în stare să continue, deşi nu s-ar mai fi auzit nici măcar o vorbă. Stătea acum în faţa lor, cu capul puţin înclinat, în timp ce vacarmul se potolea încet, ajungând numai un murmur voios. Îşi trăsese pe după urechi şuviţele lungi şi moi de păr negru, dând la iveală o mare parte din obrazul lui foarte palid, devenit acum concav, în efortul de a-şi concentra gândurile. Se stinseră luminile.

În întunericul ce se lăsă brusc murmurul elevilor crescu, ca apoi să se domolească. Plin de îndrăzneală, Mor îşi întinse mâna şi găsi alături mâna lui Rain. O strânse cu pasiune. Ea răspunse strângerii lui şi apoi încetişor îşi eliberă mâna. Mor încercă s-o apuce din nou. Îl evită. Ateriză ca o pasăre pe încheietura mâinii lui cu un gest mustrător şi apoi dispăru poposind în siguranţă, în tovărăşia celeilalte mâini, pe genunchi.

Elevii din clasele mai mici chicoteau în aşteptare. Bledyard făcu: „Linişte, vă rog, băieţi”. În cele din urmă se lăsă un soi de tăcere.

Epidiascopul începu să funcţioneze aruncând un pătrat alb de lumină pe ecran. În această lumină, Mor îşi întoarse capul să cerceteze profilul lui Rain. Ea privea sever drept înainte. Îşi dădu seama că, dacă nu e destul de atent, ea o să izbucnească în râs fără întârziere. Se grăbi să-şi îndrepte atenţia aiurea, concentrându-se la rândul lui să păstreze sobrietatea de rigoare.

Bledyard începuse să vorbească. „Chipul uman a fost descris ca fiind cea mai interesantă suprafaţă din lume”… Dinspre rândurile băieţilor mai mici izbucni o explozie de râsete ce amuţiră pe loc „…De către un matematician, matematician”, spuse Bledyard. Nu găsi că era un cuvânt prea uşor. Un fior de veselie mută străbătu încăperea spre celălalt capăt. „Acum să ne punem, punem întrebarea, continuă

Bledyard, de ce suntem întotdeauna interesaţi de chipuri şi de ce atunci când ne întâlnim cu prietenii noştri le privim, privim chipurile şi nu genunchii sau coatele? Răspunsul e simplu. Gândurile şi emoţiile sunt mai adesea exprimate prin mişcări ale feţei decât prin mişcări ale genunchilor sau coatelor."

Un hohot imens, pe care elevii îl reţinuseră cu greu până la sfârşitul frazei, izbucni dezlănţuit. Mor aruncă din nou o privire spre Rain şi o văzu că-şi ascunsese faţa în batistă. Scaunul ei se zgâlţâia uşor. Dincolo de ea, privirea lui îl surprinse pe Evvy, cu ochii larg deschişi şi cu o figură serioasă deasupra gulerului înalt. Îşi dădu seama că nu mai poate rezista mult. Începu să-şi caute şi el batista.

„Şi acum să ne mai punem, punem o altă întrebare, reluă Bledyard. De ce reprezintă pictorii în tablourile lor chipurile semenilor, semenilor lor? La asta se poate răspunde că pictorii reprezintă lucruri care există pe lume şi chipurile omeneşti fac parte din lucrurile care există pe lume." O altă undă de veselie calmă, dar adâncă, străbătu încăperea. Elevii se mai reţineau totuşi, cu acea delectare plină de anticipări pe care o guşti atunci când aştepţi încheierea unei poveşti lungi, dar fără îndoială extrem de amuzante.

„Răspunsul acesta e departe de a fi satisfăcător, satisfăcător", continuă Bledyard. Rostea totul cu o solemnitate desăvârşită şi cu acea hotărâre calmă a unuia care anunţă declararea războiului sau moartea unui suveran. „În decursul diferitelor perioade istorice, au existat raţiuni diferite care i-au îndemnat pe pictori să-i picteze pe oameni, sau pe oameni să vrea să fie pictaţi de pictori, pictori, pictori."

Când Bledyard repeta un cuvânt de trei ori, veselia auditoriului nu mai cunoştea margini. Se înălţă un urlet voios ce acoperi răpăitul lui Bledyard, care cerea proiecţia primului diapozitiv. Urmă o tăcere prelungită. Hensman nu auzise răpăitul, iar Bledyard aştepta cu răbdare să apară prima imagine. Mor, care bănui imediat ce se întâmplase, se aplecă peste Rain să-i şoptească lui Evvy să-l îmboldească pe Hensman. Chiar în clipa aceea însă Evvy era cu capul întors, aruncând peste umăr priviri dezaprobatoare spre nişte elevi care se îmbrânceau în fundul sălii. Mor pendulă înapoi în scaun. În această mişcare obrazul lui îl şterse pe cel al lui Rain. Aruncă încă o privire furişă în direcţia ei şi văzu că îşi câştigase destul controlul de sine pentru a-şi întoarce faţa spre el, cu ochii uşor împăienjeniţi de voioşie, cătând pe deasupra batistei, pe care o mai ţinea şi acum apăsată pe gură. Tăcerea continua.

„S-a rupt banda sonoră", răsună clar un glas din fundul sălii. Elevii îşi dădură drumul, lăsându-se legănaţi fără control de un val imens de râs. Rain îşi proiectă capul înainte cu un chiot, umerii scuturându-i-se de hohote. Mor începu să râdă pe înfundate. Era nebun de fericire, de o fericire zănatică.

„Am putea, mă rog, să vedem primul diapozitiv, domnule Hensman?” rosti Bledyard.

Apăru, în fine, primul diapozitiv. Reprezenta tabloul *Cavaler râzând* de Frans Hals. Elevii mai gâlgâiră ce gâlgâiră şi-n cele din urmă se aşternu liniştea.

Cavalerul ăsta, reluă Bledyard, vă este bineînţeles cunoscut tuturora. Şi dacă ne întrebăm care este legătura care-i ţine laolaltă pe model, model şi pe pictor, răspunsul este: farmecul. Modelul doreşte să fie înfăţişat ca un tip fermecător şi pictorul îi face această plăcere fără nicio ezitare.” Bledyard bătu în podea.

Elevii se potoliseră o clipă şi-l ascultau pe Bledyard. Se înălţa totuşi un murmur slab ca în preajma unui stup de albine gata să roiască.

Următorul diapozitiv reprezenta capul împăratului Teodoric, reprodus de pe un mozaic din Ravenna. „Şi aici ce avem? întrebă Bledyard. Nu portretul unui individ făcut de alt individ, ci o viziune abstractă, abstractă a puterii şi măreţiei, creată sub înfăţişarea unui om.” Bătu din nou în podea. Elevii dădeau semne de nerăbdare, frustraţi că nu-şi primesc prada.

„Şi acum, acest portret impunător…” Se înălţă un hohot de râsete. Următorul diapozitiv înfăţişa traiectul digestiv al broaştei. Îl văzură pe Bledyard îndepărtându-se în grabă de ecran să vadă ce se întâmplase şi prăvălindu-se peste câţiva băieţi mai mici.

„S-a jucat cineva cu diapozitivele!” şopti Mor în urechea lui Rain. Se mai întâmplase asta cu altă ocazie. Acum te puteai aştepta la orice. Îşi mută imperceptibil scaunul, mai aproape de al ei şi o privi. Ea-şi întoarse capul spre el şi-i aruncă o privire plină de-o tandreţe voioasă. Mor se uită din nou spre ecran apropiindu-şi prudent pantoful de al ei. Broasca era tot acolo. Vocea lui Bledyard spunea „Cred că-i o greşeală”. Mor se simţea în paradis.

Hensman făcu să dispară broasca astupând proiectorul cu palma, dar o secundă mai târziu îşi dădu seama că nu poate introduce următorul diapozitiv. Dură un minut înainte ca lucrurile să revină la normal şi să apară noua imagine. Era unul din ultimele autoportrete ale lui Rembrandt.

„Aici, de exemplu, comentă Bledyard, dacă ne întrebăm în ce raport, în ce raport se află pictorul faţă de model, dacă ne întrebăm ce urmăreşte pictorul, ne vine greu să nu răspundem: - adevărul.” Auditorul era cufundat acum într-o tăcere absolută. Bledyard se opri, ridicându-şi privirea spre tablou. Imensul cap socratic al vârstnicului Rembrandt, înfăşurat într-o pânză nu tocmai curată, se ivi pe ecran într-o îmbinare de umbră şi lumină. La marginea porţiunii luminate îl vedeai pe Bledyard admirând imaginea. Se părea că în clipa aceea uitase unde se află.

„Mmda”, făcu Bledyard şi se retrase din nou în umbră. Bătu cu

vergeaua în podea.

Următorul diapozitiv reprezenta o fotografie colorată a reginei, îmbrăcată într-un taior albastru, pe treptele palatului de la Balmoral. Un grup bine organizat de pe o latură a sălii începu fără întârziere să intoneze imnul regal. Elevii se ridicară automat în picioare. Totul fu acoperit de hohote nebuneşti. Câţiva elevi mai încercau să cânte, dar renunţară în curând. Mor se răsturnă sleit pe spătarul scaunului. Evvy îi spunea lui Hensman: „Nu pot crede că domnul Bledyard a avut intenţia…" Cu mai multă prezenţă de spirit, Hensman făcu să dispară imaginea inoportună suprapunând un alt diapozitiv. Rain şopti: „Nu ştiu cât o să mai pot să suport!" Mor se trezi că o strânge de mână. Se încovoiau amândoi de râs ţinându-se să nu cadă. „Te iubesc nebuneşte!" şopti Mor profitând de vacarmul care nu se mai domolea. „Şşş!" făcu Rain.

Hensman reuşi s-o înlocuiască pe regină proiectând următorul diapozitiv, un portret al lui Vincenzo Morosini făcut de Tintoretto. Cu gemete şi vaiere, elevii amuţiră în cele din urmă.

Bledyard părea imperturbabil. „Tabloul acesta, de pildă, care se află şi el la Londra…"

Rain îi şopti lui Mor: „Fantastic de bun! Regret că…"

În fundul sălii se auziră şuşoteli destul de puternice. Se auziră scaune hârjâind şi vreo doi-trei elevi ieşiră probabil pe uşa din celălalt capăt. Băieţii din primele rânduri se întorceau să vadă ce se întâmplă. Evvy se uită peste umăr şi strigă: „Tăcere, vă rog!" Bledyard spunea: „Ca să tragem o învăţătură, învăţătură din aceste exemple preliminare…"

„De ce s-or fi agitând acolo în fund?" îl întrebă Prewett pe Mor. Mor n-avea habar. Îşi întoarse scaunul, atingând cu genunchiul coapsa lui Rain, Nişte băieţi stăteau în picioare şi şopteau între ei. Apoi câţiva se desprinseră şi o porniră spre uşă.

„Fiind, aşa cum Shakespeare, Shakespeare a spus-o, domni şi stăpâni pe chipurile noastre", continuă Bledyard. Domnul Prewett se ridică şi începu, să-şi croiască drum spre focarul, de tulburare din fundul sălii.

Unde se află tabloul ăsta?" îi şopti Mor lui Rain.

„La National Gallery, îi răspunse ea tot în şoaptă. O să ne ducem…"

Bledyard era în conul de lumină din faţa ecranului, arătând cu vergeaua spre partea superioară. Semăna cu un alchimist preocupat de-o viziune. Zarva lua proporţii în fundul sălii. Se uitau mai mulţi băieţi spre fundul sălii decât spre ecran. Sala fremăta într-un murmur de emoţie. „Ce se întâmplă?" întrebă cinema cu voce tare din rândul din faţă.

Prewett se întorsese pe culoarul dintre scaune şi se aplecă spre Evvy. Îi spuse pe un ton agitat: „Cred că ar fi bine să ieşiţi afară, domnule. Doi băieţi se caţără pe turn."

Lui Mor îi îngheţă sângele în vine. Toată scena din jurul lui fu anihilată într-o clipă. Sări de pe locul său şi ieşi prin coridorul dintre scaune, năpustindu-se înaintea lui Evvy, care se ridica şi el. O porni spre cea mai apropiată uşă din fundul sălii. Dar debandada începuse deja. Băieţii din şirurile din spate se ridicaseră şi se îngrămădeau spre uşă. Aţâţate de emoţie, vocile lor deveneau tot mai puternice. Mor fu prins de vârtej. Zbătându-se să-şi croiască drum, avu o ultimă imagine a scenei din sală. Bledyard era tot proiectat pe lumina ecranului, cu vergeaua ridicată, privind peste umăr la auditoriu, în timp ce în toată sala băieţii erau în picioare, se îmbrânceau, se căţărau pe scaune, iar cei mai mici din primele rânduri, care nu aflaseră nici acum ce se întâmplă, cereau să li se spună pe tonuri care, din pricina emoţiei şi a panicii, deveneau tot mai stridente. Evvy rămăsese imobilizat pe undeva în mijlocul acestei dezordini. O clipă în lumina ecranului îi apăru reflectată faţa, cu gura căscată, crispată de nelinişte. Zbătându-se să-şi croiască drum şi reuşind în cele din urmă să iasă, Mor aprinse toate luminile.

Alergă până în centrul terenului de joacă. Afară se întunecase de tot. Se şi adunase o mare mulţime de băieţi cărora li se tot alăturau alţii ce se revărsau în şuvoi pe cele două uşi ale sălii de gimnastică. Mor îşi înălţă privirile. Din cauza strălucirii ecranului, la început nu văzu nimic, nici măcar turnul. Pe ochi i se lăsase o pâclă întunecată. Încercă totuşi să privească prin ea. Nu mai avea nevoie să i se comunice identitatea celor doi băieţi de pe turn.

„Uitaţi-i acolo, domnule”, i se adresă cineva de alături. Era Rigden. Arăta cu degetul în sus. Mor încercă să vadă. Tot nu reuşea încă să distingă nimic. Avea senzaţia că orbise. În gât i se pusese un nod înfiorător, care de-abia îl lăsa să respire. Apoi, încetul cu încetul, începu să zărească forma turnului, înălţându-se abrupt în cerul nopţii deasupra lui. Se dădu câţiva paşi înapoi.

Nu era deloc lună şi turnul se proiecta negru pe cerul negru. Era făcut din două segmente: o parte pătrată mai scundă ce se desprindea din acoperişul clădirii centrale şi era folosită ca depozit de cărţi - în segmentul acesta erau două ferestre - şi deasupra lui o turlă extrem de înaltă, împodobită cu o mulţime de dantelării groteşti şi terminându-se cu un vârf de bronz. Între partea pătrată a turnului şi turla gotică era un parapet proiectat în afară, lat de vreo două-trei picioare, formând o surplombă deasupra segmentului inferior. Turla începea aproape de la muchiile parapetului, care era larg în partea de jos îngustându-se sus, aşa încât întregul turn avea înfăţişarea unei suliţe supradimensionate la vârf.

„Acolo, domnule, la parapet”, îi spuse Rigden care nu se mişcase de lângă el. Atunci, dându-şi capul pe spate, Mor distinse două umbre negre agăţate de turn. Una din ele părea să fie pe parapet, iar cealaltă

puţin dedesubt, lipită oarecum de faţa zidului Nu dădeau impresia că s-ar mişca. Mor simţi în jurul inimii strânsoarea lentă a unei gheare. Acum vedea mai bine.

Cineva spuse: „Probabil că nu mai pot înainta". O puzderie de copii se strânseseră în centrul terenului de joacă, trebuie să fi fost aproape toţi elevii. Privind îndărăt, Mor văzu şiruri după şiruri de capete proiectate pe lumina ce se revărsa pe uşile sălii de gimnastică. Vorbeau cu toţii şi arătau cu degetul. Larma se înălţa ca un nor în aerul cald al nopţii. Mor îşi spuse: asta o să-i sperie cumplit şi o să-şi piardă controlul. Se întoarse aproape hotărât să-i evacueze pe băieţi din teren. Dar era imposibil. Ca să reuşeşti, ar fi însemnat să stârneşti şi mai mult zgomot şi mai mare haos decât până acum. Îşi ridică din nou privirile. Cei doi de pe turn stăteau tot nemişcaţi. Ai fi spus că nu mai sunt în stare nici să urce, nici să coboare.

Prewett se apropie de el croindu-şi drum prin mulţime. Era prea întuneric ca să-i vezi faţa. Îi spuse lui Mor: „Bill, tare mă tem că sunt fiul tău şi tânărul Carde".

„Ştiu", rosti Mor. Privea tot la turn. *„Ce-i de făcut?"* Îşi dădu seama că tremură ca varga. „A trimis cineva după pompieri?" îl întrebă pe Prewett. O scară lungă: De ce nu se gândise la asta din prima clipă?

„Telefonează acum Everard", răspunse Prewett.

„O, doamne, făcu Mor, o, doamne! Evident, sunt paralizaţi şi nu se mai pot mişca."

Prewett îi pusese mâna pe umăr. „Există scara aia din dosul pavilionului…"

„E prea scurtă", replică Mor.

„Să mă duc s-o aduc, domnule?" întrebă Rigden, care rămăsese într-un grup de băieţi chiar în spatele lor.

„Bine, du-te, încuviinţă Mor, dar e prea scurtă." Câţiva băieţi o porniră în fugă împreună cu Rigden.

Mor îşi muşca pumnul. *Nu putea face chiar nimic?* Îi era groază că dintr-o clipă într-alta Donald sau Carde îşi vor pierde complet controlul. Niciunul nu părea să se fi mişcat. Trupul îi era ca rupt în două de crispare.

Un murmur neîntrerupt de emoţie se înălţa deasupra mulţimii care privea. „Apropiaţi reflectoarele!" strigă o voce din spate.

„Nu!" strigă Mor, întorcându-se spre cel care vorbise. „O să-i speriaţi!"

Era prea târziu. Un grup pornise în goană în direcţia sălii cazanelor, unde se aflau şalterele principale. O secundă mai târziu faţada clădirii centrale ţâşni brusc din întuneric, luminată necruţător de reflectoarele puternice. Raze bine plasate luminau turnul de jos până în vârf, scoţând în evidenţă fiecare detaliu. Mulţimea icni de spaimă şi toţi îşi duseră mâna la ochi, orbiţi. Mor gemu de groază şi încercă să

privească spre turn. Ochii îi clipeau din pricina luminii violente. Când îi deschise, văzu cu mare claritate siluetele celor doi băieţi agăţate de turn. Donald era deasupra, întins cât era de lung pe marginea extrem de îngustă a parapetului. Carde era sub surplombă. Stătea lipit ca o muscă de muchia turnului. Un braţ îi era trecut peste parapet iar celălalt era turtit în chip straniu de perete. Văzu apoi că se ţine de sârma paratrăsnetului ce cobora din vârful turnului. Tălpile îi erau desfăcute în lături, aflând o priză precară pe o bordură decorativă, îngustă de vreo două degete, care înconjura turnul la câteva picioare sub parapet. O frânghie, pe care băieţii reuşiseră nu se ştie cum s-o fixeze la baza vârfului de bronz, se legăna la o oarecare distanţă de Carde, fără ca el să reuşească s-o prindă; şi chiar dacă ar fi reuşit să se salte şi să treacă dincolo de surplombă sus, pe parapet, ajutat, poate de sârma paratrăsnetului, care şerpuia în sus deasupra capului lui, tot n-ar fi rezolvat nimic, deoarece îi stătea Donald în cale.

Donald era întins pe partea superioară a parapetului, extrem de îngustă, cu faţa îndreptată spre piatră şi cu un braţ întins deasupra capului ca să se prindă de un detaliu ornamental ce ieşea în afară. Celălalt braţ îi era ascuns. Avea picioarele răsucite ciudat sub el. Era evident ajunsese într-o poziţie incomodă şi acum nu îndrăznea să se mai mişte de teamă să nu se rostogolească peste bordura îngustă, ce nu putea să depăşească un lat de palmă. Pe bordură, la mică distanţă de braţul întins al lui Donald, se afla, într-un echilibru cam instabil, un obiect alb lucios, pe care Mor îl identifică abia după câtva timp a fi o oală de noapte. Era clar că era menită să fie aşezată în vârful turnului ca mărturie a escaladei.

Alarmat de lumina bruscă, Donald se mişcase puţin şi clintise oala de noapte. Aceasta oscilă o clipă şi apoi se rostogoli peste marginea parapetului, căzând ca un bolid şi spărgându-se în mii de ţăndări pe asfaltul terenului de joacă. Un fior cumplit străbătu mulţimea. Mor auzi cum vreo doi-trei băieţi mai mici începură să plângă.

Mor studia turnul. Dacă ar exista ceva, vreun plan al turnului, care să le dea vreo sugestie! Era clar că se întâmplase ceva cu frânghia. Lui Mor îi veni brusc ideea că s-ar putea ca băieţii să fi urcat de pe acoperişul clădirii centrale pe latura adiacentă a turnului, ajutaţi de un jgheab care pe o oarecare porţiune ducea în sus chiar din acel punct, probabil destul de mult, ca să fi ajuns cu picioarele pe bordura îngustă prinzându-se cu mâinile de parapet. Probabil că de aici reuşiseră să ajungă dincolo de surplombă şi să fixeze frânghia de o protuberantă de la baza turlei. Se târâseră apoi spre partea din faţă şi trăseseră frânghia după ei, urmărind probabil să se folosească de ajutorul suplimentar oferit de sârma paratrăsnetului, pentru a putea trece dincolo de surplombă. La un moment dat, totuşi, probabil când ajunsese Donald aproape pe parapet, frânghia pe care o trăgeau pe

după colţ din cealaltă parte a turlei le scăpase, revenind în poziţia iniţială, fără ca ei s-o mai poată apuca.

Exista oare vreo altă cale de a le împinge frânghia ca să se poată agăţa de ea? Din nefericire, folosiseră o bucată foarte scurtă, de vreo trei picioare numai şi, chiar dacă ai fi putut spune că e bine fixată, atârna pe calcanul turnului unde nu exista nicio fereastră şi deci nicio posibilitate de a o controla. Ar fi fost o soluţie ca cineva s-o ajungă căţărându-se pe jgheabul de scurgere, aşa cum făcuseră băieţii, dar atunci ar fi fost imposibil s-o tragi din nou spre faţa turnului fără să treci peste colţul bordurii - şi poziţia în care se aflau cei doi băieţi punea în afara discuţiei o asemenea manevră. De fapt, era clar că orice tentativă de a ajunge până la ei prin căţărare, chiar dacă s-ar fi găsit cineva care să vrea să încerce, ar fi fost inutilă şi mai mult ca sigur că, în loc să-i ajute, mai rău le-ar fi primejduit poziţia.

Mor întoarse capul să-l caute pe domnul Everard. Îşi dădu seama că tot nu se liniştise. Îl zări în secunda următoare, croindu-şi drum prin masa de copii fascinaţi şi aproape complet amuţiţi.

„Au venit pomp…?" începu Mor.

„Nu pot veni, răspunse Evvy. Au fost mobilizaţi cu toţii la un foc mare pe calea ferată. Am sunat la Marsington şi vin pompierii de acolo, dar o să mai dureze douăzeci de minute." Evvy era alb ca varul şi-i tremura buza de jos. Se agăţă de Mor ca şi când ar fi avut nevoie de un sprijin.

Împingând nebuneşte să-şi croiască drum până la Mor, apăru Rigden. „Scara de la pavilion", făcu el.

Băieţii o întinseră pe pământ, cu vârful spre picioarele lui Mor. Era limpede că e prea scurtă, asta se vedea de la prima privire.

„Nu foloseşte la nimic", rosti Mor. Îşi frângea mâinile. Mai puteau oare băieţii să reziste atârnaţi încă douăzeci de minute? Te minunai cum de Carde nu căzuse încă. Şi dacă ar cădea, pe Donald l-ar cuprinde panica, ar încerca să se mişte şi-ar cădea şi el. Îl văzură pe Carde mişcându-se uşurel, încercând să-şi tragă braţul, care pesemne că suporta o mare parte a greutăţii trupului său, puţin mai sus pe muchia parapetului.

„O pătură, zise Mor. O! Doamne, dacă ar fi măcar ceva pe care să cadă." Vorbea în gura mare şi începu să-şi frângă degetele. Ştia că şcoala nu posedă ceva care să semene cu pătura profesională a pompierilor.

„Aşternuturi!" exclamă Evvy. Se mai ţinea şi acum de umărul lui Mor.

Mor nu-l înţelese. Rigden în schimb pricepu. „Căminul!" rosti el şi, întorcându-se, o porni în goană în fruntea unei echipe prin mulţimea fascinată.

Urmărindu-i cu privirea, văzu că în clipele acelea de panică fuseseră

aprinse reflectoarele şi pe celelalte clădiri. Întreaga şcoală era scăldată în lumina reflectoarelor. Pe terenul de joacă era lumină ca ziua. Privind, observă agitaţie în spaţiul dinspre alee şi apăru o ambulanţă care intră cu spatele. Băieţii se împingeau şi se îmbrânceau să-i facă loc. Cu ambulanţa sosiră un grup de oameni, iar o mulţime de inşi din afara şcolii, atraşi de spectacolul neobişnuit al luminilor, intraseră de pe drum. Un bărbat făcea fotografii. Mor îşi întoarse capul.

La picioarele turnului se desfăşura o scenă neobişnuită. Rigden şi colegii lui se repeziseră în cămin şi ieşeau acum împleticindu-se sub mormane de cearşafuri, pături şi perne. Alergau cu strigăte de avertizare prin mulţime şi le îngrămădeau la baza turnului. Apoi dădură fuga îndărăt ca să mai aducă. Mor pricepu ideea lui Evvy. Dădu din cap. Nu folosea la nimic. Căderea era colosală. Câteva pături puse pe pământ nu puteau fi de mare ajutor. Şi alţi băieţi alergau acum în ajutorul lui Rigden. Intrau bulucindu-se în cămin. Cei care nu puteau intra pe uşă pătrundeau prin ferestre. Alţii fugeau pe cărările ce duceau spre celelalte cămine. Detaşamente mici porniră în direcţia sălii de festivităţi şi a sălii de gimnastică şi se întoarseră aducând draperiile de la ferestre şi cortină, pe care le smulseseră din inele. Mormanul de materiale de la baza turnului devenea tot mai mare. Aproape toţi băieţii goneau de colo, colo, ciocnindu-se unii de alţii; cădeau încurcându-se în pânzeturile aduse şi în cele din urmă se luptau să ajungă în faţă şi să se caţere în vârful mormanului ca să-şi depună povara, alunecau rostogolindu-se peste cei din urma lor. Alergau acum în tăcere, cu respiraţia tăiată, cu sutele, siluete distincte, fiecare proiectând mai multe umbre din pricina reflectoarelor de pe cele patru faţade iluminate.

Mor rămăsese tot cu privirea spre turn, ca şi când numai prin puterea lui de voinţă şi-ar fi putut împiedica fiul să se prăbuşească. Pompierii aveau să ajungă probabil curând. Numai de-ar avea o scară destul de mare! Şi dacă n-au? Sau dacă… Privirea îi era concentrată cu atâta atenţie asupra siluetei întinse şi nemişcate a lui Donald, că numai în clipa în care auzi un geamăt de groază scos din mulţimea care-şi întrerupsese goana de colo, colo, se uită spre Carde. Carde se legăna. Capul îi căzuse în faţă, iar braţul îi aluneca încet de tot de pe parapet. Cum braţul îi susţinea tot mai puţin greutatea corpului, se agăţa cu tot mai multă disperare de sârma paratrăsnetului, voind să-şi treacă mâna cu care se ţinea de ea între sârmă şi zid. Până acum fusese răstignit pe zid. Acum începu să se legene încet pe o parte, în timp ce un braţ se desprindea de pe parapet şi celălalt încerca să se înfăşoare în jurul sârmei paratrăsnetului. Tălpile, care se sprijiniseră desfăcute pe bordură, se mişcară până când ajunse s-o prindă cu degetele picioarelor. Atunci Mor văzu ceva îngrozitor. Sârma paratrăsnetului, care acum preluase cea mai mare parte din greutatea

lui Carde, se desprindea încet de zid. Dar nu acesta era lucrul cel mai cumplit pe care-l văzu Mor. Văzu că sârma mergea în sus până dincolo de parapet, pe bordura mai mare, chiar pe sub trupul fiului său. Dacă sârma s-ar fi dezlipit, l-ar fi antrenat şi pe Donald, desprinzându-l de pe parapet.

Mor nu avu timp nici măcar să respire după această descoperire şi Carde se prăbuşi. Sârma paratrăsnetului se desprinse de perete cu un fâşâit ce putu fi auzit în tăcerea încordată şi, cu un ţipăt scurt şi sfâşietor, Carde căzu pe spate, rostogolindu-se în aer, şi ateriză cu o bufnitură înfiorătoare undeva pe mormanul de pături. Câţiva copii alergară înspre el într-o încercare de a-i amortiza prăbuşirea. Se auziră strigăte de panică şi un straniu zvon de jale, de parcă un grup de oameni ar fi plâns. Mulţimea se strânse în jurul locului unde se prăvălise Carde. Ambulanţa intra cu spatele pe terenul de joacă. Câteva persoane, probabil doctori şi surori, formaseră un cordon ajutaţi de domnii Prewett şi Everard.

Mor nu privi scena. Nici majoritatea băieţilor. Îl urmăreau pe Donald. Se întâmplase lucrul de care se temuse Mor. Sârma paratrăsnetului, trasă cu violenţă de Carde în cădere, fusese smulsă din locul unde trecea pe sub picioarele lui Donald. Trupul lui Donald zvâcni şi o clipă avură impresia că o să fie măturat de pe bordură. Dar mâna îi era aşa de bine înfiptă în ornamentele de care se agăţa, încât reuşi să se menţină. Picioarele îi alunecară o clipă dincolo de margine, dar, ţinându-se cu disperare cu amândouă mâinile, izbuti să revină aproape în poziţia iniţială, cu umerii ridicaţi acum puţin deasupra bordurii, cu capul lipit de piatra înclinată spre interior a turlei, cu amândouă mâinile înfipte în zidărie, cu un picior îndoit şi proptit de muchia parapetului, iar cu celălalt legănându-se în aer. Reuşi să se imobilizeze în această poziţie. Mulţimea scoase un geamăt. Nu era o poziţie în care să reziste mai mult de câteva minute. Încordarea braţelor va fi mult prea mare - şi era evident prea obosit sau prea înfricoşat ca să mai facă efortul, aproape imposibil în orice condiţii, de a se sălta din nou pe bordură.

Mor îşi dădu seama că acum nu mai are rost să se gândească la pompieri. Dacă mai era ceva de făcut, trebuia făcut în următoarele minute. Se uită în jur înnebunit. Văzu la picioarele lui scara de la pavilion ce fusese adusă de băieţi. Ar fi trebuit folosită ca unealtă. Nu putea face nimic cu ea? Brusc îi veni o idee. Era ceva aproape zadarnic, dar merita să încerci. Se roti în jur să-şi găsească ajutoare. Rigden se afla tot alături de el. Mor îşi deschise gura şi descoperi că nu e în stare să articuleze ceea ce voia să-i explice lui Rigden. Ca într-un instantaneu, îl văzu pe Bledyard la câţiva paşi cu faţa crispată şi gura larg deschisă.

„Aveţi pe aici o frânghie destul de lungă, ca să tragem scara asta

până la fereastra de sus din turn?" îl întrebă Mor pe Rigden.

„Există o frânghie de coborâre în caz de incendiu în una din clasele de la etaj, răspunse Rigden, care atinge pământul. Dacă i-am dat drumul din turn şi am propti-o de clădire, ar ajunge." Vorbea repede şi calm.

Mor zise: „Dacă am trage scara până la fereastra depozitului de cărţi şi apoi am întinde-o în afară, s-ar putea să rezemăm celălalt capăt al scării în vreun punct de pe clădirea bibliotecii."

Rigden pricepu numaidecât. Biblioteca dădea spre terenul de joacă, intersectându-se cu faţada clădirii centrale, fără să ajungă însă până în dreptul turnului. De la geamul superior al turnului ar fi fost totuşi posibil să înclini scara în jos nu prea abrupt, şi s-o propteşti fie de una din ferestrele bibliotecii, unde ar fi putut fi susţinută, fie pe acoperiş. În noua sa poziţie Donald era cam deasupra ferestrei turnului şi deci scara ar fi fost aproape sub el.

„Vino şi arată-mi unde-i funia, ceru Mor. Ceilalţi să se ocupe de scară."

Rigden le explică în grabă la doi dintre colegii lui, care la rândul lor îi explicară lui Prewett. Ambulanţa care-l transporta pe Carde ieşea încet din terenul de joacă. Băieţii mai mici reaşezau mormanul înalt de pături în alt loc. Câţiva dintre colegii lui Rigden o luară la fugă înspre clădirea bibliotecii, în timp ce alţii înşfăcară scara şi începură s-o ridice proptind-o pe peretele clădirii centrale. Urcând în goană treptele, Mor îl auzea pe Rigden gonind în urma lui Ajunseră în clasa de la ultimul etaj.

„Iat-o, acolo", făcu Rigden. Funia era fixată de un cârlig imens de tavan şi era încolăcită cu grijă deasupra unui dulap. Mor o privi cu disperare. Se părea că nu-i chip s-o desprinzi de-acolo. Ca s-o tai sau s-o arzi, ţi-ar fi luat minute în şir. Cu un topor s-ar fi putut desprinde cârligul. Aşa însă…

Rigden pusese un scaun pe una din bănci şi se căţăra pe dulap. Mai mulţi dintre băieţii mari care îi urmaseră rămăseseră în uşă.

„Nu reuşim s-o desfacem!" făcu Mor.

„Nici nu e nevoie, domnule, replică Rigden. O aruncăm pe geam de aici, ridicăm scara şi apoi putem s-o împingem în sus spre depozitul de cărţi."

Mor nu-şi pierdu vremea să aprecieze cât de nătărău fusese. Apucă frânghia încolăcită ce i-o întindea Rigden, deschise geamul şi o aruncă afară. Privind în jos, văzu terenul de joacă la mare distanţă dedesubt, luminat strălucitor şi înţesat cu chipuri ce priveau în sus. Şi de aici era o distanţă mare până jos. Se aştepta ca din clipă în clipă să audă ţipătul înfiorător scos de Donald în cădere şi simţea în propriile-i oase fragilitatea trupului fiului său. Scara şedea proptită de zid. Un băiat ce se căţărase pe ea prinse frânghia din zbor, o legă de una din şipcile de

sus şi-şi dădu drumul să alunece pe pământ. Mor şi Rigden începură să tragă de frânghie.

Când Mor văzu că scara se ridică se întoarse şi-l lăsă pe unul din băieţi să-i ţină locul. Ieşi în goană pe uşă şi urcă treptele ce mai rămâneau până la depozit. Doi băieţi porniră în grabă în urma lui. Unul i-o şi luase înainte. În timp ce gonea, îi trecu prin minte un alt plan. Poate că era posibil să împingă scara vertical spre Donald ţinând-o de la geam şi proptind-o pe unul dintre pervazele de la ferestrele de jos. Dar în clipa următoare îşi dădu seama că surplomba era prea mare: că scara să poată ajunge la Donald ar fi însemnat să se sprijine de perete la o distanţă unde nu mai putea fi ţinută cu mâinile, şi asta ar fi însemnat ca sprijinul să fie asigurat numai de frânghie şi deci să fie precar. Ar fi putut el oare s-o mai ţină sub control, chiar şi fără greutatea lui Donald, şi ar fi fost el în stare să se răsucească şi să se apuce de ea, cât de cât, fără să cadă? Cu scara pendulând undeva deasupra capetelor lor existau şanse egale ca aceasta şi să-l lovească pe băiat, şi să-i dea posibilitatea să coboare în siguranţă. Era un plan mult prea primejdios. Reveni la prima alternativă. Dar şi aceasta era îngrozitor de primejdioasă. De-ar fi putut gândi lucrurile la rece!

Mor se afla acum în interiorul segmentului inferior al turnului, căţărându-se pe o scară îngustă de fier ce urca în zig-zag. Zăngănea şi stârnea ecouri la fiecare pas. Îşi spuse: înainte de a ajunge eu în vârf s-ar putea ca el să fi şi căzut. Respira greu şi sacadat şi avea senzaţia că plămânii îi sunt înecaţi în sânge. În faţa încăperii unde se găsea depozitul era o platformă de fier. Aici un băiat se lupta cu clanţa. Mor ajunse sus în goană şi începu să tragă şi el de uşă. Scoase un strigăt de disperare. Era încuiată.

„Unde stă cheia?” întrebă o voce de jos.

Rigden dădu la o parte câţiva băieţi, urcând pe scările de fier. „Nu e timp de aşa ceva, vorbi el, trebuie să spargem uşa!”

Mor se dădu la o parte. Văzu ca prin vis că Bledyard, Hensman şi mai mulţi alţii se aflau pe platforma de dedesubt. Observă detaliile unduite ale balustradei de fier, pereţii vopsiţi cu ulei verde şi becul fără abajur. Rigden şi vreo alţi trei băieţi izbeau cu umărul în uşă. Rezista, începură să dea cu picioarele în panourile de jos. Cu o scrâşnitură puternică uşa începu să crape. Într-o clipă Rigden şi prietenii săi reuşiseră să facă o spărtură destul de mare în partea de jos ca să poată pătrunde înăuntru târându-se. Cu o oarecare greutate, Mor îi urmă.

În ferestruica pătrată, în lumina reflectoarelor ce cădea direct pe ea, se vedea distinct vârful scării ţinut de băieţii din clasa de sus. Mor dădu fereastra de perete şi încercă să se aplece în afară. Era prea înaltă. Trase un scaun şi Rigden se cocoţă pe altul alături de el. Mor se uită în jos. Mulţimea era acolo, ca şi mai înainte, dar la distanţă mult

mai mare sub el, cu privirile îndreptate în sus. Gândi cu detaşare că e puţin probabil ca să fi supravieţuit Carde. Deasupra lui, când se aplecă să prindă scara, atârna în aer ceva, cam la vreo şase picioare. Tenişii fiului său. Nu se uită într-acolo. Împreună cu Rigden, începu să tragă vârful scării înăuntrul încăperii. Îşi spuse: când o să-i preluăm toată greutatea, o să cadă. „Să mai pună şi alţii mâna", strigă el.

Băieţii se îngrămădiră în jurul ferestrei, ajutându-l să tragă scara înăuntru. Oamenii de jos, pe care Mor îi zărea vag aplecaţi la fereastra clasei de la etaj, dădură drumul şi scara atârnă în aer pendulând; o bucată mică din ea intrase în depozitul de cărţi şi cea mai mare parte spânzura afară, înclinându-se în aer. Faţă în faţă, în diagonală, în clădirea bibliotecii, se iviseră chipuri la ferestrele de la etaj şi mâini întinse să-i prindă celălalt capăt. Dar scara se mai legăna şi acum la mare depărtare şi mult sub ei.

Mor se uită din nou în cameră. Era ticsită cu băieţi care se poticneau printre cărţi încercând să dea deoparte nişte rafturi de metal ce se aflau în mijloc.

Volumele cădeau într-un şuvoi continuu pe podea şi alte cărţi, care fuseseră stivuite pe lângă pereţi, se năruiau spre mijlocul camerei, fiind călcate în picioare. Prin gaura uşii se mai strecurau în încăpere şi alţi băieţi. Cineva făcuse rost de un topor şi spărgea broasca.

Partea proastă era că în cameră nu exista suficient spaţiu ca să se poată trage înăuntru prin fereastră o porţiune mai mare din scară, aşa încât să se obţină balansul necesar ridicării ei până în partea de sus a clădirii bibliotecii. Şi chiar dacă am reuşi s-o ridicăm, îşi spuse Mor, s-ar putea să se prăvale când o să începem s-o împingem din nou pe geam. Gemu în sinea lui. Începu să se îndoiască de faptul că ar fi îndeajuns de lungă.

Capătul scării traversa acum întreaga cameră şi se înţepeni într-un colţ al tavanului. „Trageţi-o în jos", le strigă el băieţilor din spate.

Începură să tragă de scară, agăţându-se cu toată greutatea de ea şi căţărându-se pe stivele de cărţi ca să ajungă deasupra ei. Sub greutatea lor, capătul apropiat se înclină mult în jos. Partea mai lungă, ce se afla în afara ferestrei, zvâcni în sus. Ajunsese acum cu mult deasupra nivelului acoperişului bibliotecii. Băieţii se prindeau de ea cu disperare şi scara se legăna zănatic de colo, colo, în sus şi în jos, pendulând pe marginea ferestrei. Era foarte greu de controlat.

„O să trebuiască s-o sprijinim pe acoperiş", spuse Rigden.

De asta îşi dăduse perfect seama şi Mor. Ferestrele bibliotecii erau cu mult sub ei şi de îndată ce-ar fi redus din greutatea de la capătul apropiat, scara ar fi căzut prea repede probabil ca s-o poată apuca cei de vizavi. Asta însemna, de vreme ce nu exista nicio posibilitate de a ajunge exact acolo pe acoperişul bibliotecii, că nimeni nu va putea s-o susţină în capătul acela. Dar nu era nimic de făcut în privinţa asta.

„Daţi-i drumul încet, comandă Mor, apăsând de capătul ăsta cât puteţi mai mult.”

Scara începu să-şi facă drum în afară prin fereastră. Mor o dirijă cum putu mai bine. Vreo opt-nouă băieţi se mai ţineau agăţaţi de capătul ei, învălmăşindu-se şi căţărându-se claie peste grămadă în încăperea mică şi legănându-se cu toată greutatea de ultimele trepte. Pe măsură ce dincolo de fereastră partea de scară creştea ea se înclina tot mai mult în jos. Urmă o ultimă învălmăşeală şi rostogolire în cameră, capătul mai apropiat al scării ţâşni în sus, iar celălalt capăt întâlni acoperişul bibliotecii cu un zăngănit. Mor văzu că scara era proptit de streaşină. Spera să fie în siguranţă. Acum n-ar mai fi fost cu putinţă s-o ridice din nou.

Mor îşi înălţă privirea. Îi vedea lui Donald piciorul încălţat în tenişi albi, legănându-se la câteva picioare deasupra lui. Nu era chiar deasupra scării. Ajutat de Rigden, Mor începu să împingă scara mai în diagonală, cu capătul în colţul ferestrei. Asta reducea oarecum din siguranţa celuilalt capăt, care părea totuşi ancorat destul de ferm, cu condiţia ca streaşina să ţină. Acum scara era aşezată în punctul ce mai apropiat posibil de locul unde sta agăţat Donald.

Mor se aplecă mult în afara ferestrei, apăsând cu o mână scara. Rigden îl apucase de haină. Vedea acum cea mai mare parte din piciorul lui Donald, şi laba celuilalt picior trasă chiar sub marginea parapetului. Restul era deasupra, ascuns privirilor. Văzându-i trupul cocoţat acolo, peste muchia ascuţită, şi având senzaţia hăului imens ce se deschidea sub el, îl cuprinse o spaimă atât de cumplită, că fu cât pe ce să cadă. Apoi încercă să-i vorbească. Părea fantastic gândul că i te puteai adresa lui Donald. Mor nu se aştepta deloc ca băiatul să fie în stare să-l înţeleagă. Aruncă în grabă o privire spre dreapta. Şoseaua se distingea pe o distanţă de câteva mile în ambele sensuri, luminată de farurile maşinilor. Nici nu se sărea, nici nu se auzea vreo maşină de pompieri.

Mor vorbi, vocea înălţându-i-se ciudat în vidul de deasupra lui. „Don”, rosti el cu glas tare şi limpede, „Don”… Trebuia să-şi aleagă cuvintele cu grijă. „Ascultă. Soseşte o maşină de pompieri cu o scară lungă - o să sosească în curând, dar nu ştim bine când. Dacă îţi dai seama că mai poţi rămâne agăţat fără vreun pericol până soseşte, rămâi aşa. Dar dacă ai senzaţia că începi să aluneci, atunci ascultă-mă: am întins o scară de aici până la clădirea bibliotecii, care trece chiar sub tine - cam la vreo cinci picioare. Dacă simţi că nu mai poţi sta agăţat, dă-ţi drumul până la scară şi prinde-te de ea cu forţă şi noi o să te tragem înăuntru pe fereastră. Deci, dacă te simţi în siguranţă, rămâi aşa - dacă nu, dă-ţi drumul spre scară. Noi te aşteptăm aici.”

Urmă tăcere. Mor se retrase îndărăt pe fereastră. Îşi sprijini capul de rama ferestrei cu privirea aţintită în noapte. În hăul întunecat de

deasupra văzu după vreo două clipe licărul slab al câtorva stele. Începu să se roage. Murmura cuvinte aproape cu voce tare. Auzi o mişcare slabă deasupra lui. Era piciorul lui Donald. Se legănă puţin şi apoi rămase nemişcat. Se auzi o scrâşnitură pe parapet. Apoi, cu forţa unui proiectil, trupul lui Donald izbi scara. Băiatul îşi desfăcu brusc braţele şi se agăţă de ea. Scara vibră puternic şi se curbă la mijloc. Dar rămase locului, Rigden şi alţi câţiva băieţi ţinând cu putere de capătul din cameră.

O secundă mai târziu, totul era din nou nemişcat, scara suspendată între cele două clădiri şi Donald întins în lungul ei, cu capul spre fereastră şi braţele petrecute printre fuscele. Stătea acolo imobil, cu faţa întoarsă într-o parte. Părea aproape inconştient. Mor se aplecă din nou în afară. Putea ajunge până la mâna întinsă a lui Donald.

„Stai, facem noi asta", se auzi un glas din spate şi cineva îl trase de haină. Era Hensman. Mor se lăsă sau căzu în cameră. Văzu că uşa fusese deschisă şi că pe scări era o grămadă de lume. Îl observă pe Bledyard căţărându-se pe lângă el spre fereastră. Hensman şi Rigden erau mult aplecaţi în afară, ţinuţi de cei dinăuntru. Mor văzu că îl prinseseră pe Donald de câte un braţ şi încercau să-l tragă înspre ei, ceea ce nu era uşor pentru că avea picioarele petrecute printre fuscelele scării. Simţindu-le mâinile încleştate pe braţe, Donald începu să facă încercări slabe de a-şi elibera picioarele. Cu capul făcea sforţări să se mişte în sus spre geam. Mai multe mâini se întinseră spre el. Atunci scara începu să se încline. Se pare că în partea dinspre bibliotecă un picior al scării se desprinsese din streaşină. Începu să oscileze. Apoi, în clipa în care capul şi umerii lui Donald apărură în fereastra depozitului de cărţi, scara se răsturnă şi se prăbuşi în golul dintre clădirea principală şi bibliotecă, lovind asfaltul cu o bufnitură puternică. Donald fu tras în cameră cu capul înainte.

Mor se trezi stând pe jos aşezat undeva într-o mare de cărţi, cu spinarea sprijinită de alte stive. Trupul lui Donald, viu şi nevătămat zăcea alături de el. Întinse o mână şi pipăi piciorul fiului său. Deasupra lor stăteau aplecaţi, o mulţime de inşi. Cineva îi oferea să bea nişte *brandy*. Mor trase o duşcă. Relaxarea era atât de puternică, încât se simţea complet buimac. Văzu cum îl ridică pe Donald şi îl proptesc de celălalt perete. Băiatul avea ochii deschişi şi părea conştient de ce se petrece în jur. Îşi întoarse capul şi acceptă să bea puţin *brandy*. Bledyard, îngenuncheat între ei, încerca să spună ceva.

Donald şedea mai ţeapăn acum. Mai bău o înghiţitură şi privi în jur. Îşi duse mâna la cap. Apoi, după câteva secunde, încercă să se ridice. Cei din jur i se adresau cu blândeţe. Îi îmbrânci şi, clătinându-se, se ridică în picioare. O clipă rămase locului, dând roată cu o privire fixă prin cameră, stând cu picioarele înfipte printre maldărele de cărţi. Apoi, brusc, se năpusti pe uşă. Băieţii se împrăştiară din calea lui.

Primejdia prin care trecuse de curând îl învestea cu atribute supranaturale şi înfricoşătoare. Îl auziră tropăind în jos pe scări.

Mor se ridică. Îşi trecu mâinile peste faţă. Nu făcu nicio încercare să-l urmeze. Mai mulţi băieţi o porniră în goană pe scară în urma lui Donald. O clipă mai târziu, Rigden, care stătuse alături de Mor şi acum se cocoţase pe unul din scaunele de lângă fereastră, spuse pe un ton uimit: „Uite-l că pleacă!"

Mor se urcă pe celălalt scaun şi privi afară. Văzu din nou, la mare depărtare dedesubt, întinderea luminată a terenului de joacă, pe care din loc în loc zăboveau grupuri de oameni. Observă apoi o siluetă alergând. Donald ieşise în goană pe uşa clădirii centrale şi traversa în plină viteză partea asfaltată spre întunericul aleii. Mulţimea băieţilor rămăsese locului, urmărindu-l cu privirea. Trecu ceva vreme până când îşi dădură seama cine este. În acest răstimp Donald ajunsese foarte aproape de alee. Elevii sloboziră un strigăt. Donald dispăru fără urmă în întuneric. Ca o haită de copoi, ceilalţi băieţi se năpustiră după el scoţând strigăte incoerente în timp ce alergau.

Mor coborî de la fereastră. Se lăsă să alunece din nou pe podea. Deasupra lui, aplecate, erau două siluete. Rigden şi Bledyard, singurii care mai rămăseseră în cameră. Îi spuneau ceva. Mor nu înţelegea niciun cuvânt. Stors de vlagă şi cu capul sprijinit de perete, îşi pierdu cunoştinţa, cufundându-se într-o toropeală vecină cu leşinul. Ca prin vis, distingea de la foarte mare distanţă clopotul de alarmă al maşinii pompierilor.

XVII

NAN ÎL LUĂ PE MOR DE BRAŢ DE îndată ce-o porniră înapoi în susul dealului pe poteca ce ducea de la grădina directorului spre pădure. Era sfârşitul trimestrului. Avuseseră o discuţie cu domnul Everard. Trecuseră patru zile de la escaladarea turnului şi Donald nu fusese zărit şi nici nu dăduse vreun semn de viaţă, din clipa când traversase în fugă terenul de joacă şi dispăruse în întuneric. Băieţii care-l urmăriseră până Ia şosea îl pierduseră acolo, în sălbăticia landei înţelenite de pe cealaltă parte. Dispăruse şi de atunci nu ştiau nimic de el. După o aşteptare de două zile, Mor apelase la ajutorul poliţiei, dar fără mari speranţe. Bineînţeles că Nan şi Felicity se întorseseră în grabă de la mare şi acum una din ele stătea tot timpul acasă pentru cazul în care ar fi sunat telefonul. Dar telefonul nu suna şi absenţa şi tăcerea lui Donald se prelungeau.

Jimmy Carde scăpase de la moarte ca prin minune. Fusese salvat în bună parte de mormanul de pături ale domnului Everard şi acum era în spital cu mai multe coaste şi cu amândouă picioarele rupte precum şi cu o fractură craniană. Fusese declarat în afară de orice pericol imediat şi avea şanse să se reînsănătoşească. Doi dintre băieţii care încercaseră să-l prindă în cădere erau şi ei în spital din pricina traumatismelor primite.

În cazul lui Carde şi al lui Donald Mor, domnul Everard îşi făcu oarecari scrupule în a aplica regulamentul care decreta exmatricularea neîntârziată a celor ce făceau escaladări. Îi ceruse atâtea scuze lui Mor, încât acesta se văzuse pur şi simplu obligat să-l forţeze să se hotărască, dovedindu-i că n-are altă soluţie în afara exmatriculării celor doi. Era grav. Dar şi mai grav era faptul că nu mai erau decât două zile până la examenul de chimie al lui Donald. Everard îi spusese lui Mor că, bineînţeles, nu vor exista obiecţiuni ca Donald sa-şi dea examenul la St. Bride şi să se folosească de laboratoare ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic. Mor ştia că fiul lui nu va da examenul şi că probabil va sta ascuns până după data respectivă. Treaba asta îi pricinuia o mare mâhnire; dar asemenea gânduri erau o uşurare faţă de îngrijorarea lui mai profundă în legătură cu starea lui Donald.

În noaptea catastrofei, Rain şi Demoyte veniseră să-i vadă pe Mor foarte târziu, cu maşina lui Rain, şi vruseseră să-l ia chiar atunci cu ei la Brayling's Close. Mor refuzase, având sentimentul că trebuie să fie acasă dacă sar primi veşti prin telefon sau dacă Donald s-ar întoarce.

Rain îi pregăti ceva de mâncare, dar, neputând să înghită nimic, îi dădu un calmant. Ea şi Demoyte îl determinaseră să se culce, apoi plecaseră. De atunci Mor o văzuse des, întotdeauna la locuinţa lui Demoyte. O convinsese şi pe ea de ceea ce spera el însuşi să fie adevărat, şi anume că lui Donald nu i se întâmplase nimic rău şi că se ascundea doar ca să piardă examenul. Mor nu-i vorbise încă lui Nan despre ceea ce intenţionau să facă el şi Rain. Ştia că Rain aşteaptă cu nerăbdare ca el să aibă această explicaţie dar ea nu mai ridicase problema a doua oară. În tot acest răstimp, Mor îşi dădu seama că hotărârea lui rămăsese nestrămutată şi că de fapt devenise şi mai fermă ca urmare a acestor noi necazuri. Dar, în clipele astea de suferinţă, nu găsise momentul să-i poată spune soţiei lui în chip decent că intenţionează s-o părăsească.

Era profund îngrijorat de soarta lui Donald. Dar îngrijorarea lui în legătură cu Rain era tot atât de profundă şi chiar şi în acele clipe ar fi putut să aibă discuţia hotărâtoare cu Nan, dacă aceasta i-ar fi oferit cea mai mică ocazie. Mor ştia că, pentru a-i putea vorbi hotărât, avea nevoie de o izbucnire violentă. Dacă provocându-l sau determinând o stare de emoţie extremă Nan i-ar fi oferit în dar furia sau sentimentul că se află într-o situaţie limită, el ar fi rostit cuvintele fatale. Dar, ca şi când ar fi vrut să-i facă şi de data asta în ciudă, Nan fusese extrem de calmă, de rezonabilă şi de îngăduitoare de la întoarcerea ei, făcând tot ce-i stătea în puteri să restabilească acea atmosferă de *ennui* casnic care pe vremuri, după cum îşi amintea Mor, i se păruse liniştitoare.

Nan era şi ea foarte îngrijorată în legătură cu Donald, dar, discutând raţional cu Mor, ajunsese la concluzia că e aproape sigur că băiatului nu i se întâmplase nimic rău şi că va reapărea după data examenului. Cât despre examen, era evident că Nan era destul de bucuroasă că Donald n-o să-l mai poată da, dar se abţinea să spună ceva ca să nu-l enerveze pe Mor. Felicity era fiinţa sincer speriată în legătură cu ceea ce i s-ar fi putut întâmplă lui Donald şi nu făcea altceva decât să-şi imagineze cele mai cumplite lucruri, cu ochii întruna înecaţi în lacrimi. Nan îşi descărca o parte din nervi pe fiică-sa dar, intenţionat sau nu, se abţinea să facă ceva ce l-ar fi tulburat pe soţul ei sau ar fi dezlănţuit furtuna cumplită, mult aşteptată de el, ca fiind singura situaţie pe care se simţea în stare să o controleze.

„Evvy a fost extrem de drăguţ, nu-i aşa?" întrebă Nan, agăţată şi acum de braţul lui Mor.

Pădurea era tăcută şi pustie. Mulţi dintre băieţi şi plecaseră cu autobuzele, iar restul îşi pierdeau vremea pe terenul de joacă sau pe aleea de sus, în aşteptarea plecării. La ora unsprezece trebuiau să sosească alte câteva autobuze care să-i ducă la gară pe cei din West Country.

„E om de treabă, răspunse Mor. Ţi-a spus ceva deosebit înainte de a

sosi eu?”

Frunze de anul trecut sau din cele scuturate de pe ramuri de furtuna de acum câteva zile se răzleţeau pe sub copaci sau erau măturate de vânt de colo până colo pe alee, printre gleznele lor. Era o dimineaţă înnourată şi cu vânt.

„Spunea că n-a renunţat la dineul la care trebuie să se verniseze portretul lui Demoyte, răspunse Nan. Va avea loc marţi.”

„Bineînţeles că n-au renunţat! exclamă Mor. Sau îşi închipuie cumva Evvy că şcoala ar trebui să arboreze doliu? Da, ştiu că e marţi. Vrei să asişti sau trimitem un bilet de scuze? Acum e cum nu se poate mai uşor să scăpăm de povestea asta.”

Ajunseră într-o poiană în care pomii se retrăgeau ca să înconjure o întindere de pământ acoperit cu muşchi şi ierburi scunde. Mor recunoscu locul cu acea tristeţe surdă ce-i revenea insistent ori de câte ori se afla alături de soţia sa.

„Am să merg, aşa cred, zise Nan. Cred că e mai bine să ne ducem viaţa cât mai normal posibil - aşa n-o să ne mai frământăm atât de mult. M-am lăsat chiar convinsă de Evvy să spun câteva cuvinte. Pur şi simplu n-am avut puterea să-i spun nu. Zicea că nu e nevoie decât de ceva foarte scurt.”

„O să răspunzi la toast! exclamă Mor. Mă bucur foarte mult.” Dar în sinea lui îşi spuse că nu se mai bucura de nimic în legătură cu Nan. Avea senzaţia că vorbeşte cu cineva care e deja mort şi n-o ştie. Gândul ăsta îl umplea de o tristeţe atât de cumplită că-i venea să-i ceară lui Nan să-l consoleze într-un fel sau altul, dar în aceeaşi clipă îşi aminti că şi asta era imposibil. Nan era ultimul om din lume care să-i mai poată alina în vreun fel suferinţa ce-l apăsa.

Trecură prin faţa căminului lui Prewett. Clădirea părea goală şi părăsită, cu uşile şi ferestrele date de pereţi; nici urmă de zumzetul elevilor.

„Tare aş vrea ca Felicity să se mai înveselească puţin şi să-şi lase la o parte suferinţa”, reluă Mor. Simţea nevoia să vorbească numai şi numai ca să-şi oprească şirul gândurilor.

„La mare a răcit îngrozitor, zise Nan. Am găsit-o odată seara târziu rătăcind pe plajă numai în costum de baie. De atunci nu se simte bine.”

Când ajunseră la aleea de pietriş din spatele bibliotecii auziră zvon de voci vesele, râsete şi cântece ce veneau dinspre terenul de joacă şi văzură o ceată mare de băieţi aşteptând cu bagajele de mână la intrarea în alee, într-un autobuz ce staţiona se urcau câţiva băieţi. Mai încolo, după clădirea şcolii, erau trase pe iarbă mai multe maşini particulare cu uşile larg deschise şi încărcate cu valize, rachete de tenis, bastoane de cricket şi alte accesorii. O mulţime de băieţi pentru care nu sosise încă ora despărţirii stăteau mai la o parte, formând un

grup vesel ce cânta şi făcea cu mâna celor care plecau. Într-o zi ca asta toate duşmăniile erau date uitării şi până şi cel mai pipernicit şi mai detestat băiat din clasă era condus cu o urare unanimă şi călduroasă de drum bun, care îi încuraja şi-i inducea în eroare pe părinţi, mai cu seamă dacă aceştia soseau să-l ia cu ultimul tip de Bentley sau cu cel mai venerabil Rolls.

Autobuzul se umplu şi se puse în mişcare însoţit de strigăte şi de semne de rămas bun. Vreo zece băieţi alergară în urma lui până la drum, împingându-l cât timp se mai târa leneş la ieşirea de pe asfalt pe pietriş şi continuară să-l escorteze până la porţile şcolii şi după ce acesta prinse viteză. De la toate geamurile fluturau mâini. Maşina dispăru într-un nor de praf, însoţită de urale. Între timp, băieţii de pe terenul de joacă porniseră o horă scoţiană, acompaniaţi de voci ce imitau cimpoiul, iar la ferestrele sălilor goale răsunând de ecou stăteau aplecaţi puţinii care nu se înduraseră să coboare, strigând cuvinte de rămas bun prietenilor şi desfăşurând, în ciuda dispoziţiilor clare exprimate de domnul Everard, suluri nesfârşite de hârtie igienică ce unduiau în vânt asemeni serpentinelor.

„Hai să ocolim pe partea cealaltă”, propuse Mor. Privea scena cu repulsie.

„Lasă prostiile, Bill”, făcu Nan. Îl trase cu hotărâre pe terenul de joacă în direcţia aleii, pe latura apropiată de clădirea centrală. O parte din cei înlănţuiţi în horă se opriră din ţopăit câţiva paşi ca să le facă loc să treacă.

„Rămâneţi cu bine, domnule profesor, vacanţă plăcută!” strigară două, trei glasuri.

„Rămâneţi cu bine! Rămâneţi cu bine!” strigă ca un ecou restul mulţimii.

Mor avu sentimentul că e un anonim. Era pur şi simplu unul dintre profesori. Se simţea aproape anihilat în faţa unei bucurii atât de mari. „La revedere, făcu el, vă urez vacanţă plăcută.”

Intrară pe alee. În timp ce se apropiau de poartă, trecu pe lângă ei o maşină cu viteză redusă. Geamul se lăsă în jos şi apăru capul mic al lui Rigden, ţâşnind brusc de parcă ar fi fost acţionat de un resort.

„Rămâneţi cu bine, domnule profesor, strigă Rigden. Mult noroc şi să ne revedem la toamnă!”

Părinţii lui Rigden, care-l ştiau vag pe Mor, făcură cu mâna din interiorul maşinii, grăbiţi să scape şi să evite politeţurile de ultim moment. Maşina ajunse la şosea şi intră în şuvoiul nesfârşit al circulaţiei intense, în direcţia Londrei, şi cum tatăl lui Rigden, un avocat foarte apreciat, apăsă cu putere pe accelerator, se năpusti cu viteză tot mai mare spre lumea ce se întindea dincolo de St. Bride.

Mor şi Nan o cotiră pe drumurile lăturalnice care dădeau spre cartierul de locuinţe. O clipă mai târziu ajunseră acasă. Felicity le ieşi

în întâmpinare la uşa de la intrare.

„Aveţi vreo veste?" întrebă copila. Ochii îi erau mari şi congestionaţi de atâta plâns şi de aşteptarea neîntreruptă.

„Nu, făcu Mor. A dat cineva vreun telefon?"

„Nu", îngăimă ea şi se întoarse ca să se aşeze la picioarele scărilor.

Nan spuse: „Mă duc să fac câte o cafea. Apoi trebuie să mă apuc neapărat de călcat. Tu ce-ai de gând să faci, Bill?"

Mor se ducea s-o întâlnească pe Rain la Brayling's Close. Răspunse: „O să mă duc până la biblioteca de împrumut cu bicicleta şi după aceea cred că e mai bine să mă duc la şcoală să mai pun la punct câte ceva."

„E neapărată nevoie să lucrezi şi astăzi? întrebă Nan, privindu-l fix din uşa bucătăriei. Credeam c-a început vacanţa."

„Ţi-am spus-o de sute de ori, replică Mor, pentru *mine* nu începe vacanţa o dată cu sfârşitul cursurilor." Intră în salon. Acum, că vremea se răcorise, părea o încăpere minusculă, dizgraţioasă din pricina prea multor obiecte îngrămădite şi a învălmăşelii de culori şi de forme. Îi era silă de el.

„Nu mai sta în curentul ăla, draga mea, îi spuse Nan lui Felicity. Vino să-ţi bei cafeaua."

Felicity răspunse: „Nu vreau cafea. Vreau să mă lungesc puţin."

„Lasă prostiile, făcu Nan, o să te apuci din nou de plâns, dacă te lungeşti. De ce nu-ţi speli rufăria, acum, cât e apă caldă? O să las afară scândura de călcat şi o să-ţi calc eu lucrurile după-masă."

Felicity nu răspunse nimic, ci urcă la etaj cu pas apăsat, închizând uşa de la camera ei.

Nan aduse o tavă cu cafele şi biscuiţi. Şedeau aşa privind afară pe geam. Grădina era îmbibată de apă şi răvăşită de vânt.

„Vine toamna, spuse ea. E ciudat cât de repede o simţi. De îndată ce înfloresc brumărelele, îţi dai seama că s-a dus bună parte din vară. Nu-ţi mai rămâne decât să aştepţi să cadă frunzele. Mai ţii minte cât de mulţumită era Liffey când căddeau primele frunze? Alerga întruna fugărindu-le încoace şi-ncolo pe pajişte în cel mai caraghios mod posibil. Şi după ce le adunai cu grebla într-o grămadă se năpustea asupra ei şi le împrăştia, iar tu te supărai atât de tare."

„Da, zise Mor, mi-aduc aminte. Îşi termină repede cafeaua. Acum mă duc, anunţă el. O să mă întorc la prânz."

Nan se ridică şi-l conduse până în hol. „Mă duc să bag capul în camera lui Felicity, anunţă ea. Copilul ăsta o să se îmbolnăvească de atâta suferinţă."

Mor ieşi din casă. Îşi luă bicicleta, porni în direcţia bibliotecii, o coti brusc pe un alt drum şi intră în autostradă aproape de vârful dealului. Apoi alunecă iute în josul pantei spre casa lui Demoyte, cu vântul izbindu-l în faţă şi fluturându-i părul. Norii se lăsau până jos în faţa

lui, pe şoseaua care înainta drept până la orizont, o săgeată cu vârful spre Londra. Vântul era proaspăt şi purta aroma câmpului. Mor îşi dădu capul pe spate. El, Mor, mai există încă şi poate face ce vrea. Peste o secundă o s-o vadă pe draga lui, a cărei prezenţă va destrăma toată oroarea şi toată amărăciunea. Se revărsa deja asupra lui o splendoare, gonindu-i din trup întunecimea, şi toate lucrurile îşi recăpătau forma anunţând parcă o viaţă a adevărului şi a iubirii reînnoite. Ajunse la uşa de la Close cu inima uşoară.

Intră direct în salon, unde o găsi pe Rain cu Demoyte. Stăteau foarte mult împreună în zilele astea. Când Mor intră, Rain sări şi se năpusti să-l ajute să se dezbrace, în vreme ce Demoyte avea o expresie sumbră.

„Casa asta a devenit un balamuc", spuse Demoyte. Începu să-şi adune cărţile, pregătindu-se să iasă din cameră.

„Da' vă rog, nu plecaţi", îl rugă Mor.

„Nu mă învăţaţi pe mine ce să fac, ripostă Demoyte. Dacă vreunul din voi vrea să mă vadă, lucru de care mă îndoiesc, mă găseşte în bibliotecă."

De îndată ce se închise uşa, Mor o trase cu putere pe Rain la piept şi o strânse de parcă ar fi vrut să-şi contopească trupurile dintr-o îmbrăţişare. Parcă îmbrăţişarea avea să repare negreşit totul. Îi dădu drumul în cele din urmă râzând cumva şi căutând s-o îmbuneze.

Ea-l conduse până la un jilţ într-un fel care lui îi devenise familiar şi i se aşeză în faţă, pe podea, să-l interogheze. El nu prea avea ce să-i spună.

„Ce s-a mai întâmplat azi-dimineaţă?" întrebă Rain.

Cum putea să-i spună ce se întâmplase în cursul dimineţii? Suferise cumplit tot timpul. Fusese un mincinos şi un trădător. Dar acum parcă nici nu-şi mai aducea aminte aceste lucruri - aşa cum se întâmplă probabil cu sufletele binecuvântate care, odată intrate în paradis, uită de grozăviile purgatoriului ce par acum a fî fost o nălucire mai înainte de a se şterge cu totul din memorie.

„Totul a mers bine azi-dimineaţă", răspunse Mor. Îi spusese că n-are nici o veste de la Donald.

„Mor, făcu Rain, trăgându-l de genunchi, încă nu i-ai spus nimic lui Nan?"

Aceasta era întrebarea de care se temuse Mor. „Nu", răspunse el.

„Promiţi s-o faci… curând?" întrebă Rain. Îngrijorarea plină de tandreţe din ochii ei îl făcu pe Mor să-şi ascundă faţa.

„Rain, răspunse el, nu-i pot da lovitura asta lui Nan chiar în asemenea momente, acum când suntem atât de îngrijoraţi în legătura cu Donald. Mai trebuie să aşteptăm puţin."

„Mor, replică Rain, *nu pot* să mai aştept. Ştiu că nerăbdarea mea poate să-ţi pară agasantă sau nemiloasă. Dacă e nemiloasă, nu mai

adaugă mult la suma tuturor relelor pe care le-am făcut până acum. Dar, după mine, ar trebui să-i spunem acum lui Nan adevărul, chiar dacă momentul e nepotrivit."

„Şi de ce acum? întrebă Mor. Sau ţi-e teamă cumva că o să mă răzgândesc?" O prinse de bărbie şi o privi în ochi. Până acum nu avusese habar ce înseamnă să discuţi cu cineva citindu-i tot timpul în priviri. Îngerii se cunosc probabil în chipul ăsta fără nicio barieră.

„Nu-i asta! făcu Rain. Şi totuşi mi-e teamă de ceva. Nu ştiu nici eu, de ce anume. Vreau să te leg de mine." Îl prinse de încheietura mâinilor şi încercă să-l scuture.

Văzând atâta înflăcărare şi hotărâre, Mor simţi o adâncă recunoştinţă. O trase înspre el. „Şi ai s-o faci, draga mea, spuse. Dar problema astalaltă trebuie s-o laşi în seama mea. Acum spune-mi: ai mai lucrat la tablou?"

„Nu, răspunse Rain. Nu m-am atins de el. Sunt mult prea nefericită ca să pictez. Nu e un portret reuşit, dar o să trebuiască să rămână aşa."

Tabloul fusese luat de pe şevalet şi stătea sprijinit de perete, în celălalt colţ al camerei. Îl priviră amândoi. Acum lui Mor nu i se mai părea tot atât de bun. Avea chiar impresia că, vag, vede ce vrusese să spună Bledyard. Vigoarea colosală a capului lui Demoyte, tiranic şi neobişnuit de mare, nu apărea clar în tablou - deşi o bună parte din trăsături erau prinse, mai cu seamă o meditaţie visătoare pe care Mor n-o văzuse prea des pe chipul lui, dar despre care era acum gata să creadă că e una din atitudinile sale fundamentale. Tabloul dezvăluia un Demoyte mai îngândurat şi mai blând - dar în acelaşi timp un Demoyte care era mai puţin viguros. Totuşi, nu încăpea îndoială că e un portret bun.

„Îmi pare tare rău, rosti Mor. Mă chinuie gândul că te-am împiedicat să pictezi."

„Nimic nu mă poate stânjeni să pictez, protestă Rain, decât pentru o perioadă foarte scurtă!"

„Ştii, desigur, că dineul acela îngrozitor e marţi?" întrebă Mor.

Rain fu străbătută de un fior. „Soţia ta n-o să vină, nu-i aşa?" întrebă ea.

„Ba da, răspunse Mor, dar asta n-are nicio importanţă."

Rain sări în picioare. „N-o să pot veni la dineu, dacă o să fie şi soţia ta, spuse Rain. Nu *pot."* Aproape plângea.

„Draga mea, o certă Mor, nu fi prostuţă. O să fie îngrozitor, dar e ceva prin care trebuie doar să trecem. Nu e cu nimic mai nebunesc decât tot restul, în momentul de faţă."

„Trebuie să-i spui imediat!" ceru ea.

„Rain, lasă asta în seama mea, te rog."

Pe Rain o năpădiră brusc lacrimile. Mor o îmbrăţişă. „Nu pot,

murmura ea întruna. Nu pot să merg la dineul ăla, nu pot.”

„Termină odată cu prostiile astea, o rugă Mor, nici nu începe vorbă că trebuie să vii la dineu. Până atunci se mai pot întâmpla multe. S-ar putea întâmpla să-i şi spun lui Nan totul. Cât despre dineu, dacă n-o să ştie ce-i mai grav, n-o să te atace, şi dacă o să ştie, n-o să vină. Aşa că nu mai plânge.” Dar, pe undeva, Mor nu era convins că până marţi avea să-i spună lui Nan adevărul. Avea în minte o dată până la care trebuia să-i spună, dar asta nu era marţea următoare.

Rain se aşeză din nou pe podea, continuând să plângă. Mor o mângâie pe păr. Simţea cum în chip straniu are mai puţină înţelegere faţă de ea. O iubea. Acum o făcea să sufere. Dar curând o va face fericită. Între timp însă, el era cel care trebuia compătimit, el, care trebuia să joace rolul soţului criminal şi necredincios. Suferinţa ei nu era decât o frustrare temporară. A lui era o suferinţă stârnită de lucruri care nu se vor mai repara niciodată din moment ce-au fost destrămate. Intra într-o viaţă nouă şi într-o lume nouă. Dar cea pe care era pe punctul s-o destrame nu avea să mai fie nicicând refăcută şi, acum ştia asta, durerea nu va conteni niciodată. Până la sfârşitul zilelor sale durerea va rămâne veşnic intactă, în miezul celei mai desăvârşite fericiri. Continuă să-i mângâie părul.

XVIII

SOSI ZIUA DE MARŢI. DATA EXAmenului de chimie venise şi trecuse, dar Donald Mor nu se întorsese acasă şi nu primiseră nicio veste care să le ofere un indiciu cât de vag în privinţa locului unde s-ar afla. Mor nu-i spusese lui Nan că intenţionează s-o părăsească. Era ziua în care avea loc vernisajul portretului. Rain trebuia să fie de faţă, bineînţeles; iar Nan nu se răzgândise nici în legătură cu venirea şi nici în legătură cu răspunsul la toast.

Dineul urma să se desfăşoare în sufrageria profesorilor, la St. Bride. Organizarea lui produsese derută şi panică printre profesorii, care se vedeau rareori puşi în situaţia de a regiza ceva mai pretenţios decât ceaiul servit în picioare, de ziua absolvenţei. Ca multe alte lucruri, la St. Bride sufrageria profesorilor purta un nume impropriu. Nimeni din instituţie nu lua prânzul în această încăpere şi nicăieri altundeva, deoarece se ştia că masa de bază în şcoală era cina - şi de fapt încăperea în cauză nu era folosită în mod curent pentru mâncat, ci devenise locul de şedinţe al Consiliului de administraţie, al cercului de eseuri al elevilor ultimei clase şi al comitetului sportiv. Nu părea prea uşor să transformi această încăpere sumară într-un decor potrivit pentru un prilej festiv. Se făcuseră totuşi eforturi deosebite, în mare parte inspirate de veşnicul prezent Hensman, al cărui entuziasm era cu atât mai demn de apreciere, cu cât nu urma să fie de faţă la dineu, deoarece după multe dezbateri se hotărâse că, în afara Consiliului de administraţie, nu vor fi invitaţi decât profesorii titulari.

Mor era în ţinută de seară. Pentru el asta era o experienţă extrem de rară şi se simţea foarte stânjenit. Îşi cumpărase special pentru această ocazie o cămaşă albă moale în locul plastronului ce se mişca veşnic şi care altă dată reprezentase o tortură; totuşi nu era deloc la largul lui în asemenea haine neobişnuite, în parte din cauza unei stânjeneli generale şi în parte datorită constatării că de la ultima ocazie se îngrăşase. Pantalonii îl mai cuprindeau încă, dar foarte fest. Din fericire, haina demodată putea fi purtată descheiată la nasturi. În ciuda acestor lucruri, îşi spuse că arată bine şi se gândi întristat că în alte condiţii ar fi fost chiar o glumă plăcută să apară în faţa lui Rain deghizat în felul ăsta. Şocat şi surprins de asemenea preocupări uşuratice, reveni în grabă asupra supărărilor. Creştea neliniştea în legătură cu soarta fiului său. În imaginaţie i se perindau fără

întrerupere viziuni: Donald luase hotărârea cumplită de a nu se mai întoarce niciodată, îşi pierduse memoria, era flămând şi disperat, arăta ca o epavă, murise. Printr-o stranie chimie a spiritului chinuit, aceste temeri îi reduceau cumva celelalte tensiuni, demonstrând cu şi mai mare pregnanţă că nu-i putea spune nimic lui Nan până după reapariţia băiatului.

Se hotărâse ca lumea să se adune la şapte şi jumătate în clubul şcolii, aflat alături de sufrageria profesorilor. Dineul era fixat pentru ora opt. Mor aranjase ca un taxi să se ducă s-o aducă pe Nan cu puţin înainte de ora şapte şi jumătate şi, în drum, s-o ia şi pe doamna Prewett. Rain urma să-l aducă pe Demoyte cu maşina ei. Mor intenţionase să fie gata mult mai devreme, spre a se duce la şcoală ca să-şi ofere concursul celorlalţi profesori la verificarea în detaliu a pregătirilor din sufragerie. Oricum îmbrăcatul îi luase mai mult decât se aşteptase şi se făcuse aproape ora şapte când a ajuns la locul cu pricina. Îşi vârî capul pe uşa sufrageriei şi privi; intră apoi fluierând a uimire ca să-i facă plăcere lui Hensman, care stătea mai retras, spre a surprinde reacţiile.

Încăperea fusese total transformată. Dispăruseră fără urmă fotoliile de piele verde şi tot aşa şi biroul închis cu o capotă, care de obicei era aşezat oblic în unul din colţurile camerei, precum şi bufetul masiv, despre care nu ştia nimeni ce conţine de când cu mulţi ani în urmă, i se pierduse cheia. În locul lor apăruseră mese zvelte în stil Regency, pe care Mor le recunoscu a fi proprietatea familiei Prewett, aşezate pe o latură a camerei şi împodobite cu vaze cu flori; mai fusese adusă şi o servantă frumoasă ca să umple un spaţiu gol de lângă cămin. Dintre scaunele cu spătar înalt dispăruseră cele care arătau deplorabil şi fuseseră înlocuite cu nişte imitaţii de Chippendale, tot ale lui Prewett, care nu distonau prea tare cu scaunele victoriene, locatari obişnuiţi ai acestei încăperi. Masa lungă şi ovală, acoperită de obicei cu o bucată de postav verde, era drapată acum într-un damasc argintiu ce ajungea aproape de pământ, iar pe ea tacâmurile de argint şi cristalele dispuse în şiruri compacte sclipeau la flacăra lumânărilor pe care le aprinsese Hensman ca să facă o probă. Bulbii de alamă ce decorau căminul şi a căror funcţionalitate rămânea un mister dispăruseră şi fuseseră înlocuiţi cu flori, iar deasupra căminului, dominând totul, era atârnat portretul lui Demoyte.

„Fantastic, exclamă Mor. E de nerecunoscut.”

„Îmi iei o piatră de pe inimă, rosti Hensman, Mi-era teamă că au mai rămas unele urme? Ştii motto-ul lui Evvy – dacă un lucru merită să îl faci, cum-necum apucă-te de el. M-am gândit că e mai bine să mă ocup eu de asta. Regret că în locurile de unde am scos monstruozităţile alea pereţii au rămas decoloraţi, dar după ce o să se întunece şi n-o să mai fie decât lumina luminărilor, n-o să se mai vadă

aşa.”

„Îmi pare rău că n-ai să fii de faţă”, spuse Mor.

„Nu te mai necăji, făcu Hensman. Jos se mai ţine o altă petrecere! Dacă-mi pare rău de cineva, acesta e Bastford - n-o să-i treacă niciodată necazul că a scăpat banchetul ăsta. Două sorturi de vin şi toate celelalte! Apropo, ţi-am spus cum s-a terminat bătălia *sherry*-ului? Evvy a cerut acum cel mai bun *sherry* spaniol şi nu-l poate satisface nimic altceva! Iniţial, el fusese de părerea că, dacă îi servea cu *sherry* sud-african în carafe, oaspeţii săi vor fi destul de mulţumiri, mai cu seamă că, după părerea lui, nu era decât un semn de snobism să pretinzi că ar exista vreo diferenţă la gust.”

Mor râse. „Cred că e timpul să te schimbi, îl sfătui el. E trecut de şapte.” Hensman era tot în costum de tenis, Profesorii mai tineri fuseseră invitaţi să fie de faţă când se va închina un pahar de sherry înainte de dineu; li se permisese să apară în ţinută de zi.

„Nu vin, făcu Hensman, îţi las ţie cu limbă de moarte plăcerea companiei lui Sir Cutare Cutărescu Cutărescu, baronet, şi alte asemenea bucurii de ultimă oră. Trebuie să mă duc să-mi organizez propria mea petrecere. Am pornit-o după chitară. Ura! Succes la băutură!”

Mor rămase singur. Suflă în lumânările pe care Hensman le lăsase aprinse şi începu să admire portretul lui Demoyte, agăţat sus de tot - Rain va considera, desigur, că e mult prea sus -, deasupra căminului împodobit în stil victorian. Era o seară senină şi lumina era încă bună. Sufrageria profesorilor se afla în clădirea laboratoarelor şi a sălii de gimnastică, la etaj, în capul culoarului, şi avea alături o bucătărie, care acum făcea parte din apartamentul lui Baseford. Ferestrele dădeau spre apus, aşa că soarele pătrundea înăuntru printre draperiile grele de rips de culoarea tăbliei cu pete de cerneală a unui birou vechi, iar Mor îşi spuse că pentru nimic în lume nu trebuie apropiate. Portretul lui Demoyte căpătase din nou altă înfăţişare. Bledyard spusese că figura din portret nu era aceea a unui muritor. Lui Mor i se păru însă că e leit chipul unui muritor. Dar mai ştia că e impresionat de această ocazie şi de amintirile regretului aproape de neînţeles pe care-l încercase la gândul că bătrânul tiran, cândva obişnuit să exercite o autoritate cvasiabsolută asupra sutelor de suflete ce se temeau de el, urma să-şi piardă puterea şi să fie trimis în exilul de unde, acum, nu mai putea decât să-i oprime şi să-i pedepsească pe cei care-l iubeau. Şi Mor se gândi cu tristeţe că numărul acestora era foarte mic. În adunarea din astă-seară aveau să fie de faţă mult mai mulţi duşmani de-ai lui Demoyte decât prieteni.

În clipa aceea, un valet care-şi demonstra eficienţa, angajat pentru ocazie, apăru şi-l invită pe Mor să poftească în sala clubului de alături. Valetul se întorsese să mai facă ultimele retuşuri la capodopera

realizată de Hensman. Când Mor intră în club, ajunse în dreptul uşii şi Evvy, urmat de Prewett. Apăru un al doilea valet, cu o tavă mare de argint, pe care erau aşezate pahare gata umplute cu *sherry*. Brusc, Mor fu cuprins de panică şi de temeri. Nu rămăsese netulburat de spaima lui Rain. Încercă să se liniştească imaginându-şi uşurarea pe care avea s-o resimtă la sfârşitul acestei seri absurde şi odioase.

„O! dragul meu coleg, exclamă Evvy. Mă bucur nespus că ai venit din vreme. Da, da, am văzut sufrageria. Hensman a făcut o treabă foarte frumoasă. Sper să bea şi el cu noi un pahar de *sherry* - dar spunea că are adunare de cercetaşi în seara asta şi că e posibil să nu vină."

„S-a dus la adunare, după câte am înţeles", făcu Mor. Era prea abătut ca să se poată bucura de mica farsă a lui Hensman.

„Îmi pare tare rău! făcu Evvy. Voiam să ştiu ce părere are de *sherry*-ul pe care-l servim. Ştii, e spaniol!" Evvy avu mimica unui băiat din cor care interpretează rolul unui *rouê* francez într-o piesă jucată la parohie. „«Nu trebuie să fii scump la tărâţe şi ieftin la mălai.» Ăsta-i motto-ul la prima mea predică duminicală a anului, aşa că mi-am făcut socoteala că e mai bine să mă las condus după această zicală! Sper numai ca membrii Consiliului de administraţie să nu considere că ne dedăm la cheltuieli nejustificate."

„Da' de unde!" protestă Mor. O să sară în sus de bucurie sibariţii ăia bătrâni, retrograzi şi iresponsabili, adăugă el pentru sine. Demoyte avusese întotdeauna perfectă dreptate în legătură cu membrii Consiliului de administraţie.

„Asta nu se întâmplă decât la ocazii cu totul speciale, nu-i aşa? reluă Evvy. Crezi că am putea trage câte o înghiţitură de *sherry* înainte de sosirea oaspeţilor, aşa, ca să-l încercăm? Să-ţi spun drept, am nevoie de puţin alcool ca să-mi fac curaj. Nu sunt obişnuit să vorbesc în public, asta e. Predica e cu totul altceva. Perspectiva discursului o să-mi strice cu totul plăcerea mesei. Apropo, Bill, mă bucur nespus că soţia ta a acceptat să ţină un toast, e foarte drăguţ din partea ei că şi-a luat această obligaţie. Pur şi simplu, era ultima mea speranţă. Rugasem pe puţin douăsprezece persoane înainte s-o abordez pe ea."

Mor remarcă această probă de tact din partea lui Evvy, observă că nu-i scăpase nici lui Prewett, şi o uită în secunda următoare. „Şi eu mă bucur, rosti el. O să-i facă bine." Cuvintele erau lipsite de miez. Viitorul în care Nan se va bucura de fructele îndrăznelii ei nu-i mai aparţinea lui.

Se deschise uşa şi apăru Sir Leopold Tinsley-Williams, persoana, de a cărei companie se dispensase cu atâta uşurinţă Hensman, urmat de Bledyard şi de alţi doi profesori. Evvy, care luase chiar în clipa aceea un pahar de *sherry* de pe tavă, se întoarse scoţând sunete nedesluşite de stânjeneală şi de bun venit, vărsând şi o parte din paharul ce-l ţinea

în mână, În timp ce cu cealaltă mână cosea aerul de colo-colo, neştiind bine dacă să-i strângă mâna lui Sir Leopold sau să-i ofere un pahar. Valetul, stăpân pe situaţie, răspândea un calm afabil prin însuşi felul cum înclina capul.

Mor se retrase vreo doi paşi împreună cu Prewett, bucuros că are în mână un pahar de *sherry*. Şi Prewett arăta destul de ciudat în frac. Mor simţea o uşurare că în clipa asta se află alături de el. Îi răspunse scurt la întrebările pe care i le punea în legătură cu Don. Mai sosiră câţiva membri ai Consiliului de administraţie. Mar şi Prewett se îndepărtară şi mai mult, privind de la distanţă scena şi făcând comentarii. Nu se putea să nu remarci că lui Bledyard fracul îi venea extrem de bine şi că-i dădea o alură chipeşă şi vag răutăcioasă. Îţi făcea impresia că e obişnuit cu asemenea ţinută şi în această privinţă intra mai degrabă în grupul invitaţilor din Consiliul administrativ decât în cel al profesorilor. Conversa acum cu multă animaţie într-un grup de invitaţi, printre care se părea că pe unii îi cunoaşte destul de bine.

„Vechile legături de şcoală îşi spun cuvântul!" comentă Prewett. Prewett învăţase la şcoala din Bradford.

„Nu cred că e asta, replică Mor: Ei văd în el o persoană foarte distinsă şi cred că nu se înşală", adaugă el.

„Mie mi-e silă, rosti Prewett, când îl văd pe Evvy cum se târăşte la picioarele porcilor ăstora. S-ar spune că nu-şi dă seama că face cât zece dintre ei la un loc."

Intrarea lui Nan şi a doamnei Prewett stârni o oarecare senzaţie. Mor îşi întoarse privirile spre soţia sa şi avu acelaşi şoc pe care-l avea ori de câte ori o vedea gătită de sărbătoare. Purta o rochie neagră de nailon extrem de decoltată, cu o fustă foarte amplă şi un soi de turnură la spate. În jurul umerilor avea o eşarfă vaporoasă galbenă, dintr-un material transparent, ţesut cu fir de aur. Purta, de asemeni, cerceii pe care Mor îi acceptase de la Tim Burke, deşi nu erau tocmai potriviţi cu eleganţa severa a rochiei. Sânii ei frumoşi apăreau în toată rotunjimea lor netedă şi catifelată. Părul ondulat strâns în jurul feţei, într-un stil care amintea de moda anilor douăzeci, scotea în evidenţă conturul viguros al capului şi gingăşia şi paloarea gâtului. Îşi roti privirea prin cameră fără trac. Ochii îi sticliră când întâlni privirea soţului.

În urma ei venea doamna Prewett. Doamna Prewett era o femeie înaltă şi solidă, cu o faţă rotundă şi calmă, cu mâini foarte mari. Alesese pentru această ocazie o rochie de dantelă cafenie, căptuşită cu o mătase cafenie în ton. O linie de zigzag cobora în diagonala de la est la vest peste pieptul ei imens, având dedesubt conturul generos al sânilor, iar deasupra o umbră de desuuri şi o întindere de piele pistruiată de soare în tonuri brun-roşcate intense. Îşi legăna energic braţele albe şi cam pline, ce-i ieşeau din mânecile bufante şi scurte ale

rochiei de dantelă, în timp ce-l căuta din priviri pe domnul Prewett. Îl zări şi se avântă spre el cu un strigăt. Era evident că lui Prewett îi făcea mare plăcere s-o vadă. Începu să-i adreseze complimente în legătură cu înfăţişarea. Cuprins de o tristeţe ciudată Mor o porni în spre Nan. Între timp Nan îi fusese prezentată lui Sir Leopold şi-şi dădea osteneala să fie deosebit de plăcută. Mor stătea la oarecare distanţă, neluat în seamă, simţindu-se cam stânjenit.

Apoi sosiră Rain şi Demoyte. Fură întâmpinaţi cu un cor de strigăte entuziaste ce sunau totuşi cam fals, iar câţiva din invitaţi le ieşiră grăbiţi în cale simulând o primire sărbătorească. Sir Leopold, care-l detestase pe Demoyte dintotdeauna, nu schiţă nicio mişcare, ci continuă să discute cu Nan, cu privirea aţintită asupra locului în care rochia îi marca, fără s-o dezvăluie totuşi pe deplin, linia dintre sâni. Sir Leopold era bine plasat şi profita deplin de înălţimea lui. Mor se dădu vreo doi paşi înapoi ca să-i poată urmări pe noii veniţi fără să fie în câmpul de vedere al lui Nan.

Demoyte arăta fantastic. Îşi purta fracul ca un adevărat luptător, înfruntându-şi inamicii cu vechiul lui plastron, cu aramă în obraji şi oţel în priviri. Aruncă o privire războinică prin încăpere, iar buzele schiţară un tremur dispreţuitor. Alături de el, Rain părea minusculă. Purta o rochie lungă de bumbac alb cu un imprimeu foarte simplu de flori albastre cu contururi negre, care se mula frumos pe talia ei zveltă. Un şirag lung împletit din mărgele negre cioplite părea că-i alungeşte gâtul şi că-i face şi mai mic capul încununat de podoaba ca abanosul. Avea părul cam dezordonat. Arăta ca un actor imberb. Mor simţi că i se strânge inima de afecţiune. Îi privi cu o tandreţe care-i învăluia pe amândoi, atât pe bătrân, cât şi pe tânără.

Unul dintre membrii Consiliului îi adresa politeţuri lui Rain, intervenind peste Evvy, care încerca la rândul lui să-i vorbească. Demoyte discuta cu Bledyard, arătând evident prin comportarea lui că acesta se numără printre puţinele persoane din încăpere pe care le poate tolera. Sir Leopold nu contenea cu ocheadele. Nan se întorsese puţin ca să-l poată vedea pe Mor. Acesta privi în altă parte. Se întreba cum să se arate destul de nepoliticos cu Sir Leopold, ca el să-şi dea seama că nepoliteţea e intenţionată, dar în acelaşi timp să nu alunece în grosolănie.

Se anunţă că masa e servită. Bineînţeles că Evvy nu se gândise nicio clipă la problema întâietăţii protocolare, în uşă se produse o îmbulzeală cu schimburi curtenitoare. Fură împinse femeile mai întâi. În afară de Rain, Nan şi doamna Prewett, mai era o doamnă Kingsley, soţia unuia din membrii Consiliului, care sosise cam târziu şi care era în mod evident cea mai în vârstă dintre femeile prezente la dineu. Evvy încerca s-o invite pe Rain să intre pe uşă, în timp ce aceasta încerca să-i facă loc doamnei Kingsley. În cele din urmă, după ce se

lăsase o tăcere stânjenitoare pe fundalul căreia protagoniştii încercaseră fiecare pe rând să spună ceva, lăsându-se apoi păgubaşi, Sir Leopold, alarmat de această oprire, trecu primul pe uşă, conducând-o de un braţ pe doamna Kingsley şi de celălalt pe Nan. Urma Evvy cu Rain şi doamna Prewett. Demoyte şi Bledyard, continuându-şi discuţia, veniră la rând, iar ceilalţi se învălmăşiră fără nicio regulă.

Din fericire, locurile la masă erau indicate clar, aşa că zăpăceala nu se repetă şi în sufragerie. Îşi găsiră cu toţii scaunele şi Evvy rosti o binecuvântare destul de lungă. Apoi se aşezară răsuflând uşuraţi şi li se servi fără întârziere supa. Locul de cinste era în centrul mesei, cu faţa spre tablou. Acolo stătea în mijloc Evvy, având-le pe Rain la dreapta şi pe doamna Kingsley la stânga. Demoyte stătea alături de Rain şi Sir Leopold alături de Demoyte. Nan se afla de cealaltă parte a lui Sir Leopold. Un alt membru al Consiliului stătea alături de doamna Kingsley, iar doamna Prewett stătea în capul mesei alături de Bledyard, cu care, spre surprinderea neîntreruptă a tuturor, se părea că se înţelege de minune. Restul invitaţilor erau aşezaţi la cele două capete ale mesei şi de-a lungul laturii din apropierea căminului. Aici era plasat Mor, vizavi de Sir Leopold, aşa încât le avea în faţă pe amândouă femeile, Nan la stânga şi Rain la dreapta, la o distanţă mai mare. Fusese adus peştele şi, odată cu el, şi binevenitul pahar de vin alb. Mor spera că Hensman îl instruise pe Evvy nu numai în legătură cu cantitatea, ci şi cu calitatea vinului. Simţea o nevoie arzătoare să bea şi o secundă fu stăpânit de dorinţa vană de a se afla în altă parte împreună cu Hensman şi chitara lui.

Supa şi peştele erau bune. Friptura nu prea grozavă, dar nu avea mare importanţă, deoarece era vin roşu din belşug cu care să alunece pe gât. Mor îl auzi pe unul din membrii Consiliului interesându-se de numele vinului şi de anul îmbutelierii şi apreciind răspunsul. Era evident că Evvy fusese bine dăscălit, fără îndoială, de către Hensman. Mor mai goli un pahar. Începu să se simtă ceva mai puţin încordat. Se scursese aproape jumătate din seară şi până acum cele două femei nu fuseseră puse în situaţia de a se adresa una alteia. În momentul de faţă nici nu se puteau vedea, de vreme ce erau de aceeaşi parte a mesei, în timp ce el le avea pe amândouă sub priviri, Demoyte şi Sir Leopold se ignorau reciproc. Sir Leopold conversa cu Nan, în timp ce Demoyte conversa cu Rain, peste Rain cu Evvy sau peste masă cu Mor. Atâta vreme cât nu i se adresa nimeni, Mor tăcea, privindu-le pe cele două femei şi întorcând pe toate feţele în adâncul sufletului lucrurile amarnice pe care le ştia, aşteptând să se sfârşească odată seara asta.

În fine, se toastă pentru regină şi în jurul mesei apăru ici-colo jarul ce te îndeamnă la meditaţie al ţigărilor de foi. Afară se întunecase de-a binelea şi lumânările aruncau o lumină strălucitoare şi caldă în

încăpere şi, aşa cum prezisese Hensman, în această lumină blândă abia dacă se mai ghiceau petele de pe pereţi. Din fericire, până acum nu-i trecuse nimănui prin cap să tragă draperiile. Mor descoperi spre marea lui uşurare că la fructe se va servi Madeira. Chelnerul nu se arătă neînţelegător faţă de el şi-i umplu din nou paharul. Pâlpâirea lumânărilor se răsfrângea pe paharele de vin şi pe argintăria răspândită pe masă. Privi spre Rain printr-un labirint de reflexii şi reuşi să-i atragă atenţia. Ea îi aruncă o privire scurtă plină de umor şi de dragoste, mai, mai să-i faci cu ochiul. Cu o mişcare furişă şi ambiguă, Mor ridică paharul în direcţia ei. Ea-şi îndreptă privirile altundeva. Mor se simţi îndemnat să-şi privească soţia. Deşi discuta cu multă vervă şi cu multe gesturi cu Sir Leopold, ea îl privea printre gene. Mor îşi dădu seama că băuse şi ea puţin vin.

Primul dintre toasturile oficiale, adresate lui Demoyte, urma să fie închinat de Sir Leopold, Evvy trebuind să răspundă. Cel de-al doilea era toastul pentru şcoală închinat de Demoyte, căruia trebuia să-i răspundă Nan. Sir Leopold se ridică în picioare şi se lăsă o tăcere calmă, încărcată de armonia pe care o cantitate mare de băutură o răspândise în conştientul şi subconştientul celor de faţă. Îşi ridicară plini de bunăvoinţă privirile spre Sir Leopold. Chiar şi Mor îşi domină repulsia. După câte se părea, Sir Leopold se vedea pus în situaţia aproape imposibilă de a închina un toast în cinstea lui Demoyte, fără să spună nimic amabil în legătură cu acesta. Dar ingeniozitatea lui Sir Leopold se dovedi la înălţimea situaţiei. Reuşi să nu spună nimic amabil la adresa lui Demoyte pentru că nici măcar nu pomeni de el. Vorbi pe îndelete despre St. Bride, făcu istoricul şcolii şi al tradiţiilor ei elevate, vorbi despre şirul impresionant de directori de seamă, toţi devotaţi, cel puţin aceia dintre ei care s-au dovedit demni de încrederea ce li s-a arătat, sarcină pe care domnul Everard a descris-o atât de competent ca fiind „dezvoltarea deplină a grăuntelui bun din fiecare personalitate” independent de înzestrarea intelectuală. În pieptul lui Sir Leopold ura faţă de Demoyte a triumfat asupra dispreţului faţă de Evvy. Era gata chiar să-i cânte osanale lui Evvy, ca să-l agaseze pe Demoyte. Acesta asculta imperturbabil, arătând prin linia buzelor şi a ochilor cât de fantastic i se părea gândul că ar putea fi micşorat de o asemenea persoană. Sir Leopold se aşeză în mijlocul unor aplauze călduţe. Nu se bucura de popularitate în nicio sferă.

Mor regreta că toastul lui Nan era ultimul. Era nerăbdător să se termine odată, deoarece avea destule emoţii pentru soţia lui. Îşi închipuia cât de înspăimântată trebuie să fie Nan. Îşi dădea seama că e deosebit de absurd ca în clipa aceea să se mai identifice cu Nan; dar era o obişnuinţă de-o jumătate de viaţă, iar absurditatea făcea acum parte integrantă din fiinţa lui. Era aproape sigur că Nan se va achita bine. Sigur că va spune ceva de bun-simţ - doar exprimarea ei s-ar

putea să fie sacadată şi cu ezitări.

Vorbea acum Evvy. O practică îndelungată de sală de festivităţi şi de capelă îi dăduse lui Mor posibilitatea să pună după voie surdina pe vocea lui Evvy. Cu un efort ridică surdina de pe ea şi auzi: „Pe care-i ştim şi îi iubim", spunea Evvy. Cum Evvy era obişnuit să aibă o părere cât se poate de bună despre toată lumea, nu rămase insensibil la faptul că Sir Leopold fusese nepoliticos faţă de Demoyte; şi încerca să repare lucrurile, accentuând cam prea mult, după părerea lui Mor. „Sub a cărui conducere competentă şi însufleţitoare, spunea Evvy, St. Bride s-a înălţat din stagnarea deplorabilă în care zăcuse până atunci şi a devenit, dacă ne permitem s-o spunem, o şcoală solidă şi de reputaţie."

Evvy se întrecea din nou pe sine, uitând că unul din membrii Consiliului, de faţă la dineu, era fiul mai mic al directorului care-i precedase lui Demoyte. Mor privi în lungul mesei la acest personaj, ale cărui sprâncene ţâşniseră în triunghiuri furibunde, apoi se uită să vadă cum aprecia Demoyte modul în care Evvy îi descria realizările. Demoyte părea amuzat. Asta probabil se datora faptului că stătea alături de Rain, care arăta de parcă ar fi fost gata din clipă în clipă să izbucnească în hohote nestăpânite. Când Mor o văzu cât de veselă e, deşi îşi dădu seama că în mare parte aceasta se datora vinului, fu totuşi cuprins de enervare şi de tristeţe. Nimic pe lumea asta nu l-ar fi putut face astăzi să fie vesel sau să râdă. Îi reveniră în minte gândurile chinuitoare în legătură cu Donald. Unde se afla acum fiul lui? Nu putea crede că Donald îndura vreo suferinţă fizică. Dar nu erau oare nenumăraţi alţi demoni cărora să le fi căzut pradă? Avu viziunea lui Donald într-o cafenea sordidă, privind fix la o faţă de masă soioasă, în timp ce chelneriţa îl cerceta dispreţuitoare şi indiscretă, sau într-o cârciumă, încercând să pară mai mare cu câţiva ani şi ferindu-se de privirile barmaniţei, sau înaintând pe un drum de ţară în întuneric, prins în lumina farurilor, încercând să facă autostopul - în ce direcţie? Temându-se să se întoarcă acasă, înfricoşat.

„…Că nu mi-a venit deloc uşor să fiu succesorul unui asemenea om", spunea Evvy. Ca întotdeauna, discursul lui se dovedi a fi prea lung. Sir Leopold făcuse să circule carafa de vin. Iar în celălalt colţ al mesei începuse o conversaţie pe şoptite. Fiecare căuta să se apere de plictiseală în felul său: Sir Leopold bând şi aruncând ocheade spre decolteul lui Nan, Rain înghiţindu-şi hohotele, Demoyte printr-un dispreţ amuzat, domnul Prewett vorbind cu vecinul, iar Bledyard vorbind cu sine.

Evvy continuă: „Şi am urmărit fără încetare. În mod constant, să-i semăn în toate privinţele". Asta a fost chiar prea mult pentru Rain. Se citea clar pe expresia lui Demoyte că-l atinsese pe sub masă. Se priviră. Ce izvor viguros de viaţă are în ea, se gândi Mor, dacă e în

stare să râdă în asemenea momente. Dar secretul e foarte simplu. E tânără.

Evvy adoptase acum tonul elevat şi săltăreţ pe care-l folosea în capelă când se apropia de sfârşitul unei predici… „Aşa că în viitor, când timpul şi condiţia de muritori ni-l vor răpi dintre noi pe impunătorul original, vom avea avantajul să posedăm, spre admiraţia elevilor noştri şi uimirea vizitatorilor, această pictură reprezentând un om atât de distins, făcută de o pictoriţă atât de distinsă". Izbucniră aplauze politicoase. Evvy se aşeză şi toată lumea privi spre Demoyte.

Demoyte se ridică în picioare. „Doamnelor şi domnilor, începu el, acesta este un prilej emoţionant de trist pentru mine. E prima oară de la pensionare că pun piciorul în şcoala aceasta, care atâţia ani a fost creaţia şi căminul meu. E inutil să spun că în mod intenţionat n-am mai apărut în acest decor, nedorind să joc chiar între aceste ziduri, care-mi sunt atât de dragi, rolul unei fantome ancestrale, ale cărei zile de activitate sunt de mult apuse şi care acum nu mai poate decât să-l descurajeze şi să-l înspăimânte pe privitor. Situaţia în sine e prilej de tristeţe. La aceasta mai adăugaţi faptul că ceea ce a determinat apariţia mea aici este prezenţa pe lume a ceva nou - o operă de artă: tabloul desăvârşit pe care-l avem în faţa noastră."

Demoyte îşi ridică privirile spre tablou. Gestul fu preluat de toţi ceilalţi oaspeţii aşezaţi lângă cămin răsucindu-se cu spatele spre masă ca să-l poată vedea mai bine. Nimeni nu mai era plictisit acum.

„Preacuviosul vorbitor care m-a precedat, reluă Demoyte, s-a referit aşa cum e îndreptăţit s-o facă, la condiţia de muritor. Şi s-ar fi putut oare născoci un mijloc mai eficace de-a imprima sentimentul de finitudine decât acela de a dona instituţiei, imaginea unuia care şi-a trăit pur şi simplu viaţa aici, să rămână drept amintire pentru generaţiile ce vor urma? Asta înseamnă să îmbraci într-o substanţă palpabilă tristul adevăr că ne bucurăm de nemurire numai în gândurile altora – loc în care în decursul serii n-am fost prea tare îndrăgiţi şi unde, după moarte, ne vom afla apărare. Vorbesc, bineînţeles, *sub specie temporis*.

Un zâmbet politicos făcu înconjurul mesei. Demoyte transformase scena. Aerul de condescendenţă pe care-l arboraseră membrii Consiliului în tot cursul serii păli de pe chipurile lor. Nu mai aveau sentimentul că prin simpla lor prezenţă conferă o mare cinste unui mănunchi de profesoraşi de provincie.

„S-ar putea, continuă Demoyte, ca adevărul ăsta să ne tulbure, după cum s-ar putea să ne rănească doar. Oricum, situaţia în care mă aflu e mai complexă - deoarece mă bucur de marele privilegiu de a-mi avea imaginea trecută în posteritate datorită penelului strălucit al domnişoarei Carter, care ne-a făcut cinstea şi bucuria s-o avem printre noi astă-seară." Urmară aplauze. Era şi timpul, îşi spuse Mor. O privea

pe Rain. Era mândru.

„O asemenea experienţă, reluă Demoyte, nu poate genera decât umilinţă. Ce bine le cunoaştem chipurile şi ce puţin ne interesează vieţile obscure ale atâtora dintre bărbaţii şi femeile pe care pictorii mari ai trecutului i-au făcut să trăiască pe vecie printre noi. Cine a fost doctorul Peral? Cine a fost Jacob Trip? Cine anume domnul şi doamna Amolfini? O ştim într-un fel, cu o cunoaştere supremă, deoarece le privim chipurile prin ochii unui geniu. În alt fel nu ştim şi nici nu ne pasă ce talente aveau, ce speranţe şi ce temeri sau cum se vedeau ei înşişi. Şi tot aşa va trăi şi acest obscur profesor păstrat de viziunea profundă şi, dacă îmi pot permite să spun, generoasă a domnişoarei Carter - şi e o consolare gândul că, dacă în anii ce vor urma St. Bride nu se va fi distins prin nimic altceva, va fi cel puţin un loc de pelerinaj pentru cei care manifestă interes faţă de faza de început a unei pictoriţe - căci putem oare să ne îndoim în faţa evidenţei - ce e menită să fie unul din cei mai strălucitori reprezentanţi ai epocii sale.”

Mor o privea pe Rain. Demoyte continua să vorbească. Ea se juca cu păhărel, cu privirea plecată, încruntându-se. Cuvintele lui o emoţionaseră. Mor îşi coborî privirea pe faţa de masă şi, după un interval de rigoare, o privi pe Nan.

Pentru prima dată în seara asta, Nan arăta foarte emoţionată şi tulburată. Privea fix în faţa ei fără să vadă nimic şi mâna de pe masă îi tremura în chip vizibil. Îşi scosese din geantă şi ţinea strâns în cealaltă mână un ghemotoc de hârtie pe care erau însemnări. O roşeaţă intensă îi coborî de pe obraz pe gât. I se mişcau uşor buzele. Sărmana Nan, îşi spuse Mor. Încercă să-i prindă privirea. Ea se întoarse spre el, iar el tresări văzând expresia de spaimă ce se citea în ochii larg deschişi cu care l-a privit. Îi zâmbi şi-i făcu un gest încurajator cu mâna. E o nebunie, nebunie, îşi zise el, totul e o nebunie. Cel puţin nu mai e mult şi se termină şi seara asta. După cuvântul lui Nan, vor trece în sala clubului şi la scurtă vreme vor putea pleca fără să fie nepoliticoşi. Seara era aproape pe sfârşite. Nan îi arunca aceeaşi privire plină de îngrijorare şi teamă, dându-şi seama că-i tremură maxilarul. Se văzu obligat să privească în altă parte. Începuse să tremure la rândul lui. Spera că ea nu va face prea multe gafe. Desigur că nu-i era deloc uşor, mai cu seamă că urma după un vorbitor atât de strălucit ca Demoyte.

Demoyte se apropiase de sfârşitul cuvântării. Vorbea despre şcoală. Se arăta chiar foarte curtenitor faţă de Evvy. În cele din urma toastă: „Pentru St. Bride!”. Îşi ridicară paharele. Sir Leopold o strângea încurajator pe Nan de braţul gol. Nan se ridică în picioare. Mor îşi aţinti privirea aiurea, făcând eforturi să-şi imagineze cât de fantastic va fi peste câteva minute, când vor scăpa de aici în sala clubului şi se vor putea relaxa.

„Doamnelor şi domnilor”, începu Nan pe un ton mai strident ca de

obicei, cu un glas ce tremura cu rafinamentul misterios al unei femei emotive, „sunt măgulită şi fericită că am prilejul sa mă adresez pentru prima oară în public tocmai la o asemenea adunare.” Toţi stăteau aplecaţi în faţă privind-o cu înţelegere. „Şi e foarte potrivit ca persoana care răspunde la toastul pe care l-am ascultat să fie cineva din afară, o simplă soţie, cineva care, deşi trăieşte în umbra acestei instituţii importante, nu e chiar o părticică din ea.”

Mor începu să simtă o oarecare uşurare. Nan prinsese foarte bine tonul absurd al ceremonialului din seara aceea. Vocea îi devenise tot mai fermă. Acum urma să spună banalităţile de rigoare şi complimentele la adresa şcolii. Se achita într-un mod cu totul onorabil. Încă vreo două propoziţii, gândi Mor, şi va fi spus destul, putând să se declare mulţumită. Îşi ridică privirea aprobator, sperând că se pregătea să sfârşească. Dar Nan continua.

„St. Bride, spunea ea, s-a remarcat întotdeauna datorită tradiţiei sale în ce priveşte activităţile de utilitate publică. Marea noastră democraţie n-a privit în zadar spre St. Bride şi din rândurile vechilor noştri absolvenţi s-au ridicat înalţi funcţionari publici în toate domeniile.”

Mor zâmbi în sinea lui. Ştia prea bine cât îi păsa lui Nan de tradiţia activităţilor de utilitate publică. Era uimit să vadă cum interpreta asta. Nu şi-ar fi închipuit-o capabilă de o asemenea mascaradă.

„Sper deci, spunea Nan şi vocea îi tremura din nou, că n-o să vi se pară deplasat dacă, înainte de a încheia cuvântul meu, abordez o chestiune mai personală. După cum ştim, ferestrele de la St. Bride n-au fost niciodată închise spre lumea comerţului şi a politicii. Îmbogăţiţi de contactul cu şcoala, au ieşit mulţi, şi elevi, şi profesori, în lumea de dincolo de clasă şi de bibliotecă. Şi sunt convinsă că mă veţi scuza că aici vă voi vorbi de un lucru care vă este binecunoscut multora din dumneavoastră, şi anume de ambiţiile politice ale soţului meu.”

Mor sări în sus răsturnând ce mai rămăsese în paharul lui de vin. Îşi ridică repede privirile spre Nan. Ea era cu ochii îndreptaţi spre tavan, cu gura deschisă gata să continue. Mor îşi simţi inima în piept sfredelită ca de un tirbuşon. Dar încă nu-şi dădea seamă ce va urma.

„De mulţi ani, continuă Nan, soţul meu, eu însămi şi copiii am nutrit speranţa şi ambiţia că-şi va servi ţara în rolul cel mai înalt pe care o societate democratică îl poate oferi cetăţenilor ei - acela de membru al Parlamentului. După o perioadă lungă de muncă, stăruitoare, soţul meu are acum fericirea de a-şi vedea realizată ambiţia de-o viaţă. Locuitorii orăşelului Marsington, nu departe de aici, au hotărât să-l aleagă drept candidatul lor laburist - şi, după cum ştim cu toţii, cu tot respectul faţă de cei de faţă care aparţin unui alt partid, Marsington este prin tradiţie o circumscripţie laburistă.”

În sufletul lui se zbăteau uimirea, oroarea şi furia. Nici nu-i venea

să-şi creadă urechilor. Îşi întoarse privirile spre locul unde erau aşezaţi Demoyte şi Rain. Demoyte părea cu totul buimăcit; era pe jumătate întors spre Nan, cu mâna ridicată la gură. Apoi se întoarse brusc spre Mor cu un aer de surprindere, panică şi acuzare. Văzându-i chipul lui Rain însă, Mor îşi stăpâni cu greu un strigăt. Nu-i spusese o vorbă despre planurile lui politice. Auzea de ele acum pentru prima oară. Îl privea cu buzele întredeschise, ca şi cum ar fi vrut să-i adreseze o întrebare, cu un aer de uimire şi de groază, cu tot chipul schimonosit într-o interogaţie chinuitoare. Mor clătina din cap cu îndârjire.

Nan continuă. „Aşa cum spunea Shakespeare: «Se schimbă soarta omenească-ntruna: Ştim valul cum ne bate, el ne duce / Înspre noroc»[7]. Valul acesta a apărut acum în viaţa soţului şi a mea şi a copiilor. Am discutat problema pe toate feţele şi am ajuns în cele din urmă la concluzia că nu există nicio altă obligaţie sau legătură care ne-ar putea împiedica să ne aventurăm cu toţii înainte. E nevoie de curaj ca să faci pasul cel mare. Orice amânare ar fi fatală. O asemenea ocazie nu se iveşte decât o singură dată în viaţă. Şi curajul nu i-a lipsit niciodată - şi nu cred că va ezita tocmai acum, când dorinţele cele mai profunde şi cele mai dragi sunt pe punctul de a-şi găsi împlinirea deplină."

Mor inspira adânc. Din pricina şocului nu-şi recâştigase nici acum suflul. Cine şi-ar fi imaginat că Nan va fi atât de ingenioasă - sau atât de disperată? Înţelegea că pentru ea se întâmplă ceva vital, poate chiar definitiv, dar nu-şi dădea seama, ce anume. Încercă să-i prindă privirea lui Rain, dar ea se feri de el, crispându-se de durere. Mor îşi spuse că ceea ce-i rămânea de făcut acum, chiar în clipa asta, era să se ridice de pe scaun şi să iasă împreună cu Rain. Nan încercase să-l încolţească, recurgând la un gest public. Trebuia să-i răspundă în acelaşi chip. Dacă se ridica acum şi ieşea împreună cu Rain, făcea din intenţiile lui un fapt împlinit. În cele din urmă, Nan stârnise furtuna. Trebuia să-i răspundă cu aceeaşi monedă. Dar Rain îşi îndreptase privirile în altă parte şi, deşi Mor se agita pe scaun, nu reuşi să se ridice. Conformismul de-o viaţă îşi spuse cuvântul. Rămase locului.

„Către dumneavoastră deci, prieteni şi colegi ai soţului meu, continuă Nan, mă îndrept în acest moment crucial al alegerii, cerându-vă binecuvântarea şi urările de bine, pentru un plan care este într-adevăr demn de tradiţiile de la St. Bride şi de însuşirile remarcabile ale soţului meu. În ultimă instanţă nu există un alt destin care să i se potrivească mai bine, pe care să şi-l fi dorit cu mai multă ardoare şi care atât de miraculos să-l îmbie în clipa de faţă."

Nan vorbea rar şi precis, subliniind fiecare cuvânt. Dispăruse din nou tremurul din glasul ei. Era stăpână pe situaţie. Se opri să-şi recapete suflul.

Foarte liniştită, Rain se ridică în picioare. Se întoarse spre Demoyte

ca şi când ar fi vrut să-i spună ceva, dar nu scoase o vorbă. Se uită în jur după poşeta de seară şi ieşi în vârful picioarelor din încăpere. Toţi invitaţii se foiră stânjeniţi, o urmăriră cu privirile când plecă şi apoi îşi întoarseră ochii spre Nan, umiţi ca de o vrajă. Lumânările abia mai pâlpâiau în sfeşnice.

Nan prelungi pauza. Cu coada ochiului, Mor observă cum i se relaxează tot trupul. Îşi aruncă hârtia cu note pe masă. Începu să spună: „Dar cred că aţi auzit şi aşa destul de multe despre speranţele şi temerile mele personale - nu-mi rămâne decât să pun capăt observaţiilor mele spunând…" Mor nu-i mai auzi vocea, se ridică pe jumătate din scaun şi se lăsă să cadă la loc, neajutorat, îşi dădu seama că toată lumea din cameră îl priveşte. La început socoti că, poate, din pricina plecării lui Rain, dar apoi îşi dădu seama că era din cauza discursului lui Nan. Ştia că s-ar cuveni să iasă după Rain - dar din nou nu se putu clinti. Devenise prizonierul acestei scene, prezenta soţiei şi cuvintele ei îl ţineau ţintuit, întreaga lui viaţă trecută îl imobiliza ca o cămaşă de forţă. Se uită spre Demoyte, dar îşi feri privirea din calea expresiei de furie pustiitoare din ochii bătrânului, care-i porunceau să se ridice şi să plece. Nu era în stare.

Nan se aşeză în mijlocul aplauzelor, urmate de zumzetul imediat al unor discuţii animate. Toată lumea îşi dădea seama că se întâmplă ceva straniu, nimeni însă nu ştia ce anume. Asupra lui Mor se aţinteau priviri pline de curiozitate. Sir Leopold îi umplea paharul lui Nan. Ea sta aşezată, cu cotul pe masă, cu faţa ascunsă în palmă. Evvy îi spunea lui Demoyte că speră că domnişoarei Carter nu i se făcuse rău şi se întreba dacă n-ar trebui oare… Demoyte se ridică şi ieşi din încăpere, trântind uşa în urma lui. Mor închise ochii.

Trecură vreo zece, cincisprezece minute, în care Evvy se lungi cam mult rostind nişte fraze de încheiere şi carafa făcu din nou înconjurul mesei. Apoi oaspeţii începură să se ridice şi să se îndrepte spre sala clubului. Mai mulţi inşi se îndreptară spre Mor, adresându-i cuvinte binevoitoare *şi* urându-i succes. Trecu împreună cu ei în sala clubului. Apoi murmură o scuză şi o porni în goană de-a lungul coridorului.

Coborî în fugă treptele şi alergă spre terenul de joacă. Era o noapte îngrozitor de întunecoasă şi, în afară de explozia de lumini de la ferestrele de deasupra lui, nu era nicio lumină aprinsă în incinta şcolii. Doar un felinar ce ardea în colţul căminului lumina o bucată de asfalt, pietrişul şi brazdele de iarbă. Privi în jur. Încotro o apucase Rain? Unde o putea găsi? O porni în goană pe alee. Văzu Riley-ul parcat la marginea peluzei. Dar nu era nici urmă de Rain. O strigă pe nume, cu prudenţă la început, apoi din ce în ce mai tare. Se întoarse şi-o porni alergând spre clădirea centrală, în speranţa de-a da de urma ei sau a lui Demoyte. Nu găsi pe nimeni. Goni până la porţile şcolii. În zadar. Se întoarse gâfâind extenuat şi căzu cu faţa la pământ, ascunzându-şi

obrazul în iarbă lângă roţile maşinii.

XIX

MOR AŞTEPTĂ ÎNDELUNG LÂNGĂ maşină. Din când în când auzea voci şi paşi pe pietriş; erau oaspeţii care plecau. Nu se apropie însă nimeni de Riley. În cele din urmă se ridică şi cercetă o vreme mai mult sau mai puţin la întâmplare terenurile din apropiere. Apoi se duse grăbit să-şi ia bicicleta. Nu era în şopronul din grădina profesorilor. Era acasă probabil, începu să alerge spre casă cât îl ţineau puterile. Se întreba cât trecuse. Nu putea să-şi dea seama. De ce o lăsase să plece? Dacă ar fi reţinut-o *atunci,* dacă ar fi luat-o de mână în faţa întregii adunări, toate forţele pe care Nan încercase să le maseze între ei nu i-ar fi fost de niciun ajutor.

Apropiindu-se de casă, văzu că în camera lui Nan e lumina aprinsă. Nu exista niciun dubiu că se întorsese. Intră pe poartă izbind-o violent cu piciorul şi goni pe aleea lăturalnică în grădină în căutarea bicicletei. În timp ce ducea bicicleta de coarne spre drum auzi cum sunt date deoparte perdelele. O rază de lumină căzu pe potecă şi pe florile prin care îşi croise drum. Nan privea pe geam. Lui nu-i păsă şi nu-şi întoarse capul. Încălecă pe bicicletă, se năpusti zăngănind peste bordura trotuarului şi începu să pedaleze cu putere înspre locuinţa lui Demoyte.

La Brayling's Close se vedea o lumină în hol şi alta în salon. Bicicleta ţâşni de-a curmezişul aleii de pietriş şi Mor sări de pe ea în plină viteză. Pe ultimii paşi făcuţi în goană îşi dădu seama că uşa e dată de perete. Demoyte era în picioare în hol. Trupurile li se ciocniră violent. Demoyte îl prinse pe Mor de umăr cu o încleştare dureroasă. O secundă avu senzaţia ca bătrânul o să-l lovească. Mor se zbătu şi se eliberă. Puterea care-i lipsise cât stătuse la masă se revărsa acum în el cu asemenea vigoare, că ar fi fost gata să dărâme şi un zid ca să ajungă la Rain.

„Unde e?" îl întrebă pe Demoyte.

„Nu ştiu!" răspunse Demoyte. Dădu să mai spună ceva, dar Mor se întoarse şi se năpusti din nou pe uşă. Înşfacă bicicleta ce părea să se fi înţepenit într-o tufă de măceş, o zgâlţâi până o desprinse şi începu să pedaleze din nou în direcţia şcolii. Gemea din adâncul fiinţei, în parte din pricina efortului şi în parte din cauza incertitudinii chinuitoare. Pentru că nici acum nu ştia ce se întâmplase.

Bicicleta intră hurducăind pe alee. Riley-ul era tot acolo. Mor frână brusc şi descălecă în apropierea maşinii. Ce mai putea face? Unde s-o

caute? Îi era imposibil s-o găsească şi, totuşi, îi era imposibil sa îndure dispariţia ei. Îşi dădu seama că, după nu ştiu câte săptămâni, asta era prima clipă în care nu ştia unde este Rain. Aruncă bicicleta pe iarbă şi o porni pe jos spre terenul de joacă. Era posibil să mai fie şi acum pe aici, în interiorul şcolii. Felinarul de la colţul căminului fusese stins şi pe alee era beznă. Trecuseră ore. Era probabil mult după miezul nopţii. Mai mult ca sigur că plecaseră cu toţii acasă. Şi totuşi, poate mai era aici. Riley-ul nu dispăruse. Trebuie să fie pe aici pe undeva.

Intră pe terenul de joacă şi privi în jurul lui. Totul era cufundat în beznă. Cu excepţia unei singure lumini. Ridicându-şi privirile, Mor văzu că mai arde o lumină în sufrageria profesorilor. Probabil că strângeau masa. Dar la ora asta? Rămase locului cu ochii aţintiţi la lumină. Apoi o luă la fugă spre uşa clădirii, bocănind pe asfalt şi stârnind ecouri între faţadele întunecate. Uşa de la intrare era descuiată. Urcă treptele câte două deodată şi nimeri orbecăind în sala clubului, care se afla în întuneric. Aprinse luminile, traversă dintr-un salt încăperea şi deschise brusc uşa de la sufragerie.

Camera era acum luminată de un bec puternic şi arăta extrem de straniu. Fuseseră curăţate urmele festinului. La prima vedere s-ar fi spus că nu e nimeni acolo. Apoi Mor o văzu pe Rain. Se afla undeva mult deasupra privirilor lui. Găsise o scară foarte înaltă pe care o sprijinise de dalele căminului. Şedea acum în vârful scării, la acelaşi nivel cu portretul, care mai trona încă acolo sus, la mare înălţime deasupra căminului. Punea culoare pe pânză. În mâna stângă avea paleta imensă şi o grămadă de vopsele în poală. Urme de vopsea de toate nuanţele îi împestriţau rochia albă, de seară, care cădea ca un evantai deschis în jurul ei, atârnând, peste marginea scării. Când se deschise uşa nu întoarse capul, ci rămase concentrată asupra portretului. Lucra figura.

„Rain!” o strigă Mor. Alergă spre piciorul scării şi-o zgâlţâi cu violenţă de parcă ar fi vrut s-o prăvale de acolo.

Ea se încordă ca să-şi menţină echilibrul şi se întoarse din nou spre tablou. Mor văzu că pe faţă lacrimi i se prelingeau încet, continuu, una după alta.

„Rain! exclamă Mor, nu e adevărat. A fost pur şi simplu un truc de-al lui Nan. Doar nu te-ai lăsat înşelată?”

„Ba e adevărat, replică Rain, cu monotonie în glas. L-am întrebat pe domnul Demoyte.”

„Ei bine, a fost o idee pe care-am avut-o pe vremuri, vorbi Mor, dar Nan a prezentat totul într-o lumină falsă. Şi n-am discutat niciodată şi nici n-am căzut de acord asupra nici unui punct, aşa cum a susţinut. Doar n-ai putut crede aşa ceva!”

„N-are nicio importanţă, rosti Rain, e ceea ce vrei tu să faci.” Printre lacrimile care-i şiroiau, continua să se uite fix la tablou.

„Nu aşa stau lucrurile, reluă Mor. Ţi-o jur. Renunţasem aproape cu totul la planurile de felul ăsta.”

„Da, zise Rain, din pricina mea.” Lăsă jos penelul şi-şi întoarse capul să-l privească. Picioarele ei micuţe stăteau cuminţi unul lângă altul pe treapta cea mai de sus a scării, cu vârfurile pantofilor de-abia ieşind de sub rochia albă. Mor întinse mâinile s-o atingă.

„Nu, nu, protestă Mor, ţinând-o de glezne şi proptindu-şi capul în scară. Ce să facă s-o convingă? Uite, ce, reluă el. Asta nu schimbă cu nimic situaţia. Nu văd de ce ar schimba-o. Ar fi trebuit să ţi-o spun cu mult timp în urmă, dar n-am vrut să complic lucrurile. Dacă ţi-aş fi spus-o eu însumi, n-ai fi găsit un impediment în asta, nu? Eşti doar supărată că a venit de la Nan. Ei bine, nu fi atât de copilă. Te iubesc şi nimic altceva nu contează. Prin comparaţie, celălalt lucru e lipsit de substanţă, nu mai înseamnă nimic. Te iubesc, am să pier fără tine. Poţi să mă înţelegi?” Vorbea dezlănţuit, încercând s-o oblige să-i accepte ideile.

„Nu mă mai strânge, mă doare piciorul, făcu Rain. Înţeleg perfect. De fapt, nu-mi dădeam seama că-ţi distrug întreaga viaţă. Acum văd lucrurile în cu totul altă lumină. Îţi văd copiii, îţi văd ambiţiile. Mă iubeşti, aşa e. Dar n-ai să mă ierţi niciodată cu adevărat că te-am făcut să renunţi la atâtea. Şi nu mi-aş ierta nici mie o asemenea faptă.” Glasul îi suna monoton, oarecum scâncit, iar lacrimile i se prelingeau încet, dar necontenit.

„Nu, nu, nu-i aşa!” strigă Mor, Cum să suporte gândul că Nan a vrăjit-o aşa? Vedea lucrurile exact aşa cum îşi propusese Nan. Cum putea să fie atât de proastă! „Nu! strigă el. N-am să te las să ne faci amândurora un rău ca ăsta!”

„N-are rost, Mor, răspunse Rain. Ce caut eu în viaţa ta? Întotdeauna mi-am pus această întrebare, numai că niciodată nu ţi-am vorbit despre îndoielile mele. Eşti un pom care creşte. Eu nu sunt decât o pasăre. Nu-ţi poţi smulge rădăcinile şi zbura de aici alături de mine. N-ai avea unde te duce ca să nu mai simţi nevoia acestor lucruri profunde care îţi aparţin: copiii şi munca asta, care ştii şi tu că e a ta! Îmi dau seama foarte bine cum m-aş simţi dacă m-ar împiedica cineva să pictez. Aş muri dacă n-aş fi lăsată să pictez. Aş muri.” O clipă fu scuturată de suspine şi scara tremură sub ea.

„Te iubesc, Rain, exclamă Mor, ce altceva pot să-ţi spun? Nu mi-a mai păsat de nimic din toate astea de când te cunosc. N-am să fiu membru al Parlamentului acum, orice, s-ar întâmpla. Nu o mai doresc. Te doresc pe tine. Nu mă ucide, Rain.” Se sprijini de scară, îmbrăţişând treptele de sub ea.

„Ai să fii fericit cu mine un răstimp, răspunse Rain, dar ce-o să se întâmple după aceea? Doar nisip uscat ce-ţi curge printre degete.” Eu una pot hoinări prin lume şi mă pot duce oriunde să pictez. Dacă am fi

împreună, munca mea ar continua. Dar ce s-ar întâmpla cu a ta? Te-ar satisface până la urmă doar să fii alături de mine? Ai mai fi în stare să scrii şi să continui să scrii? Dacă ai fi vrut cu adevărat să scrii tot atât de mult cum vreau eu să pictez, ai fi scris până acum, ţi-ai fi găsit cumva timp, n-ar fi existat nimic care să te oprească."

„Aş putea scrie, replică Mor, sau aş putea deschide o şcoală. Nu sunt un imbecil. M-am gândit şi eu la lucrurile astea. Aş putea să-mi clădesc o viaţă alături de a ta. Ce fel de viaţă îţi închipui că duc acum, sau aş duce, chiar dacă aş deveni membru al Parlamentului? Tu m-ai făcut să exist. Am început să exist în clipa în care m-am îndrăgostit de tine. Abia atunci am văzut lumea, frumuseţea naturii, plină de plante şi animale minunate pe care nu le zărisem niciodată. Ce-o să se întâmple cu mine dacă mă părăseşti acum nu te întrebi? Nu fugi de lângă mine! Nu face un lucru atât de crud! Te rog!"

Îşi întinse mâna spre ea. Ea se aplecă şi i-o prinse într-o încleştare puternică. Rămaseră nemişcaţi o clipă cu mâinile împreunate. Dar toată alinarea dispăruse din această atingere. Îşi dădură seama amândoi - şi fură cuprinşi de disperare. Rain îşi retrase mâna.

„Rain, mă iubeşti?" întrebă Mor. Stătea ţeapăn la picioarele scării privind în sus spre ea. „Dacă te-ai răzgândit acum în legătură cu mine, spune-mi-o şi nu te mai ascunde în felul ăsta chinuitor."

„Te iubesc, răspunse Rain. Te iubesc mult, mult. Dar ce sens are? Poate că… la urma urmelor n-a fost decât din pricina… tatii." Lăsă paleta în poală şi-şi frecă obrajii violent cu amândouă mâinile. Pete de vopsea roşie şi albastră îi apărură pe obraji şi pe frunte.

„Oh, pentru numele lui Dumnezeu, exclamă Mor, nu-mi veni cu lucruri d-astea. N-am să te las să mă părăseşti, Rain, pur şi simplu n-am să te las. Astă-seară nu s-a petrecut nimic care să schimbe cât de cât relaţiile dintre noi. Nu te lăsa trasă pe sfoară de soţia mea. Nu te lua după nimeni altcineva în afară de mine."

„Dragul meu Mor, dragul meu, făcu Rain, cu o voce jalnică. De-ai şti numai cât de mult mă ghidez după tine! N-am pe nimeni în afară de tine. Dar acum văd într-adevăr. Văd că tu ai fost acela care m-a amăgit - şi că, şi eu, m-am amăgit singură. Totul părea atât de simplu, totul se reducea la faptul că tu îţi părăseai soţia pe care n-o iubeşti şi care nu te iubeşte. Dar sunt atât de multe alte lucruri într-o viaţă în afară de asta. Nu-mi dădeam seama că voi sfărâma atât de enorm de multe lucruri."

„Dacă mă iubeşti…" făcu el.

„Cuvântul ăsta nu ne mai poate călăuzi" - vorbea cu o voce istovită, dar fermă.

„Îndreaptă lucrurile, spuse Mor. Dă uitării întâmplarea de astă-seară, uit-o cu totul."

„Uf, doamne, doamne", oftă Rain. Privi cu ochii roşii şi înceţoşaţi de

lacrimi spre chipul din portret, care se afla chiar în faţa ei.

„Îndreaptă lucrurile”, o imploră Mor.

„Oh, dragul meu…” făcu Rain.

Era un nu fără apel. Mor se îndepărtă de piciorul scării. Rămase tăcut o clipă. Durerea din inimă-i era aproape de nesuportat. Apoi rosti: „Nu sunt de acord cu nimic din ce spui. O să mai vorbim.”

Rain nu scoase o vorbă. Ridică paleta şi începu să amestece nişte vopsele, dar nu vedea nimic din pricina lacrimilor.

Mor făcu doi paşi spre uşă. I se adresă: „Ar trebui să-i pui capăt acum poveştii ăsteia şi să te duci la culcare. Eşti mult prea tulburată ca să poţi picta. Să-ţi aduc maşina până în terenul de joacă?”

Rain îşi clătină capul cu furie. Trecură câteva clipe înainte de a putea vorbi. „Nu. Trebuie să termin. Vreau să refac capul. Acum văd ce am de făcut. Trebuie să continuu să lucrez. Nu mă aştepta.”

Mor ezită. Era stăpânit de sentimentul îngrozitor că, dacă pleacă acum de lângă ea, s-ar putea să n-o mai vadă niciodată. Dar trebuia s-o mai vadă. Or să vorbească mâine. O va forţa să fie de acord cu el. Nu se putea altfel.

„Suntem mult prea extenuaţi amândoi, rosti el. O să vorbim din nou despre asta mâine.”

„Da, da, făcu Rain, acum, te rog, du-te. Trebuie să lucrez. Te rog, du-te.”

Mor ajunse la uşă. Rămase locului privind-o. Începuse să picteze din nou, îndepărtându-şi cu gesturi sacadate lacrimile de ne obraji.

„Rain”, făcu el.

Nu răspunse.

„Mâine”, rosti el.

„Da, făcu Rain, da, da.”

Îşi văzu mai departe de lucru. Mor mai rămase vreo două minute privind-o şi apoi ieşi, închizând uşa în urma lui.

XX

CÂND MOR SE TREZI, SE FĂCUSE frig. Se întoarse pe cealaltă parte şi privi spre geam. Lumina era foarte albă şi înceţoşată. Era dis-de-dimineaţă. Nu era nevoie să se scoale atât de devreme. Apoi, în timp ce se răsucea să-şi găsească locul, amintirea serii precedente îi străbătu mintea răsfirându-se ca o plesnitură în sticlă. Se ridică în capul oaselor şi-şi acoperi faţa cu mâinile ca şi când ar fi vrut să împiedice izbucnirea unor strigăte puternice. Trebuie s-o vadă pe Rain fără întârziere, imediat după micul dejun, chiar mai degrabă. În ajun Rain se comportase nebuneşte. Dacă ar fi băut mai puţin, şi-ar fi dat seama de asta şi ar fi lăsat-o în pace de la bun început. Se uită la ceas. Şase fără zece. Se lăsă din nou pe pernă. Trebuia să mai aştepte câteva ore. Apoi îşi dădu seama că nu mai poate sta în pat. Chinul devenise insuportabil. Se sculă şi începu să se îmbrace, poticnindu-se în timp ce-şi căuta lucrurile. Îl durea groaznic capul.

Odată îmbrăcat, se întrebă ce să facă. Îi trecu prin minte că poate Rain pictase toată noaptea şi că s-ar putea să mai fie şi acum în sufrageria profesorilor. Gândindu-se mai bine i se păru totuşi puţin probabil. Rămase o vreme pe marginea patului. Se făcuse şase şi cinci. Îşi legăna picioarele, aprinzându-şi o ţigară. Timpul se căsca în faţa lui ca un abis înfiorător învăluit în ceaţă. Cum să aştepte atâta? Se plimbă de colo până colo prin cameră, călcând cu grijă, să nu facă zgomot. Începu să se gândească la soţia lui.

Apoi îi veni o idee, o idee pe care o avusese şi în seara precedentă, dar care se destrămase sub presiunea evenimentelor. Coborî tiptil, cu pantofii în mână şi se duse în sufragerie, unde-şi avea biroul. Deschise sertarul unde ascunsese cele două ciorne de scrisori, pentru Nan şi pentru Tim Burke, în care le aducea la cunoştinţă intenţiile. Scrisorile erau acolo, dar Mor îşi dădu seama fără întârziere că fuseseră clintite din loc. Rămase o clipă nemişcat privind cu o uluire melancolică în sertar. Probabil că Nan dăduse de ele. Aceasta explica disperarea care o împinsese să-şi sacrifice propriile ei dorinţe în chip atât de dramatic.

Mor închise sertarul şi se aşeză pe unul din scaune la masa de sufragerie. În casă era frig şi domnea tăcerea încremenită a zorilor. Îl durea tot trupul de parcă ar fi fost sfâşiat de nenumărate răni. Rămase aşa câteva minute, încercând să prindă un sunet, dar nu se auzea nimic. Apoi hotărî că trebuie neapărat să iasă în drum. Se furişă în

hol. La uşa de la intrare se încălţă, îşi puse un fulgarin şi ieşi închizând în urma lui uşa cu grijă.

O porni de-a lungul trotuarului. Dimineaţa era nespus de liniştită şi de palidă. Îşi amintea de ziua când se întorsese Nan şi el ieşise în atmosfera asta înfricoşătoare a zorilor, şi sentimentul unei catastrofe îl covârşi în asemenea măsură, încât îşi muşcă pumnii. Astăzi nu ploua, dar cerul era lăptos, acoperit de giulgiul neted al unui nor nesfârşit. Ajuns în şoseaua pustie se întrebă ce-ar putea face. O maşină trecu pe lângă el, dezolantă şi încărcată de prevestiri. Hotărî să se ducă la Brayling's Close şi să aştepte prin preajma casei până când cei dinăuntru vor da semne de viată. Dacă nu va ajunge măcar în apropierea locului unde se află Rain, va leşina din pricina chinurilor ce-i sfâşie inima.

Îşi aminti că bicicleta e la şcoală. În agitaţia din seara din ajun o lăsase acolo şi se întorsese pe jos acasă. Intră pe poarta şcolii şi pietrişul umed scrâşni sub paşii lui în curtea pustie. Îşi găsi bicicleta pe petecul de iarbă unde o trântise. Riley-ul dispăruse. Împinse bicicleta de ghidon până la intrarea în alee. N-avea niciun sens să se grăbească. La ora asta nu putea fi nimeni treaz la locuinţa lui Demoyte. Nu-i rămânea decât să lase timpul să treacă într-o formă sau alta de mişcare sau activitate. Continuă să împingă bicicleta fără grabă în susul dealului, apoi o coti pe drumurile suburbane care treceau dincolo de locuinţa lui şi duceau spre câmp. Se gândi s-o ia într-acolo. Voia să fie la loc deschis şi, în această solitudine mai primitoare, să-şi poată aduna gândurile.

Când începu să coboare, zări o siluetă care se îndrepta în direcţia lui. I se păru cunoscută. Apoi, când se apropie, văzu că era ţiganul pe care-l întâlnise pentru prima dată în pădure, când era cu Rain, cel care se adăpostise sub streaşina casei lui, producând urmări atât de neaşteptate. Văzându-l pe insul ăsta, Mor fu cuprins de un fior de spaimă. Vagabondul mergea pe celălalt trotuar cu pas domol şi legănat, iar pe umăr ducea o legătură înfăşurată într-un cearşaf. Se îndrepta spre şosea. Mor îşi spuse fără întârziere: pleacă. Omul nu-i aruncă nicio privire, deşi era de necrezut că nu-şi dăduse seama de apariţia unei alte fiinţe în pustietatea aceea. Mor rămase pe gânduri, întrebându-se dacă avusese sau nu dreptate când îl socotise surd. Omul trecu şi dispăru, cotind-o la stânga pe şosea. El îşi continuă drumul împingând bicicleta.

Ajunse în dreptul locuinţei lui. Brusc fu cuprins de sentimentul unei iminenţe. De ce-şi irosise timpul într-un chip atât de lamentabil? Trebuia să se grăbească. Cum de-şi putuse îngădui o asemenea întârziere? Cum de se putuse dezlipi de Rain în noaptea precedentă? Se afla la începutul cărării care-o tăia peste câmp. Sări în şa şi începu să pedaleze cu vigoare de-a lungul potecii şi în timp ce pedala, frigul

tăios al dimineţii se înmuie, iar în aer se difuză o strălucire aproape imperceptibilă, semn că dincolo de întinderea densă a norului soarele se înălţase pe boltă.

Aşa cum îi apăru lui Mor, venind dinspre câmpuri, locuinţa lui Demoyte arăta ca moartă, învăluită în tăcere şi somn. Coti brusc acolo unde cărarea ajungea în apropierea zidului şi pedală pe aleea mai îngustă de alături până intră în aleea principală. Îşi abandonă bicicleta lângă poartă şi o porni pe jos până la rondul de iarbă din faţa intrării principale. La dormitorul lui Demoyte draperiile erau trase. Dublura lor decolorată astupa fereastra ca pleoapele unui mort. Mor rămase un răstimp nemişcat, cu privirea îndreptată în sus. Apoi înaintă şi încercă uşa de la intrare. Era încuiată. Se uită din nou la ceas. Nu era decât şase şi jumătate. Probabil că Rain dormea. Sigur că avea să doarmă până târziu după efortul pe care-l făcuse noaptea trecută. Dacă ar fi putut pătrunde în casă s-ar fi lungit pe jos, în faţa uşii ei.

Se îndreptă spre grădina ce se afla pe o latură a casei. Voia să arunce o privire spre fereastra ei. Pajiştea era acoperită cu un strat scânteietor de rouă în care paşii săi lăsau urme distincte. Traversă tiptil pajiştea cu privirea aţintită spre fereastra din colţul casei. Şi aici perdelele erau trase. Toată casa dormea. Trebuia să aştepte. Acum, când se afla atât de aproape de ea, simţea mai multă linişte. Totul avea să se termine cu bine până la urmă, totuşi. O să aibă el grijă de asta. Puterea ce-i lipsise în acest timp o dobândise acum, în cele din urmă, ca şi când ar fi fost atins de-o baghetă magică şi transformat într-un om de neînfrânt. Rămase locului şi ochii i se îndreptară spre cer, unde apăruse o spărtură în nori şi se vedea o fâşie de un albastru pal. Se iscase o adiere rece. Îşi strânse fulgarinul în jurul trupului. I-ar fi plăcut să se poată întinde în iarbă, dar era prea multă rouă.

Trecură câteva minute. Ca să se mai încălzească puţin, o porni să facă câţiva paşi pe pajişte cu mâinile îngheţate vârâte adânc în buzunare. Apoi privirea îi fu atrasă de o mişcare dinăuntrul locuinţei. Îşi ridică ochii şi văzu că la una din ferestrele bibliotecii se afla domnişoara Handforth iscodindu-l. Era foarte ţeapănă şi nemişcată. Lui Mor îi făcu impresia că stătea acolo de multă vreme. Parcă ar fi fost o arătare. Mor se opri şi se uită în sus spre ea. Nu se aştepta deloc să poată comunica în vreun fel, părea atât de departe! Aşa că se priviră o clipă fără să-şi facă vreun semn.

Domnişoara Handforth deschise apoi geamul. Cu o voce sonoră şi clară, fără să se aplece peste pervaz, îi strigă; „A plecat.”

Mor privi în jos şi văzu iarba, văzu roua şi urmele paşilor lui în rouă. Cu capul plecat o luă încet spre uşa de la intrare. Când ajunse acolo, o găsi deschisă şi intră în hol. Domnişoara Handforth era în picioare pe scări.

„S-a trezit şi domnul Demoyte?” întrebă Mor.

„E în bibliotecă”, îi răspunse ea şi coborî scările dispărând în direcţia bucătăriei.

Mor o porni încet pe scări. Fiecare treaptă pe care-o urca era pentru el un efort. Deschise uşa de la bibliotecă şi-l văzu pe Demoyte aşezat la masa rotundă de lângă fereastră. Era în halat. Perdelele erau complet date deoparte şi lumina dimineţii aproape însorite, mai caldă acum, pătrundea din plin în cameră.

Mor îşi luă un scaun şi se aşeză faţă în faţă cu bătrânul. Nu-l privi pe Demoyte. O clipă nu-şi spuseră nimic.

„Uf, eşti un nătărău, un nătărău, un nătărău”, îi spuse Demoyte pe un ton istovit.

Mor nu răspunse nimic. Îşi propti coatele pe masă şi începu să-şi frece ochii trecându-şi palmele peste frunte.

„Ce s-a întâmplat?” întrebă Mor, în cele din urmă.

„Nu s-a întâmplat nimic, răspunse Demoyte. A continuat să picteze încă vreo două, trei ore după ce-ai plecat de acolo. Apoi s-a întors aici, şi-a făcut bagajul şi a plecat cu maşina.”

Mor se întoarse spre Demoyte. Bătrânul avea o paloare cenuşie după noaptea nedormită. În spatele lui, în apropierea peretelui, Mor văzu un pătrat de culoare. Era portretul, aşezat pe podea şi proptit de una din biblioteci. Mor nu-şi îngădui să-l privească. „Se întoarce?” făcu el spre Demoyte.

„Nu, bineînţeles că nu, răspunse Demoyte. Spunea că pleacă direct în Franţa, dar nu la ea acasă. Se va duce apoi, probabil, în America.”

Mor dădea încet din cap. Îşi plecă din nou privirea în pământ, chiar la picioare. Fără să vrea, bătea ritmic cu unul din ele.

„Când a plecat?” întrebă.

„Să tot fie două ore”, răspunse Demoyte. Se năpusti brusc asupra lui Mor, tremurând de furie, aşa că trebui să se prindă de masă. „De ce-ai lăsat-o? De ce-ai părăsit-o chiar şi o singură clipă? Probabil ca ai ţinut cu tot dinadinsul s-o pierzi.”

Mor nu-şi ridică privirea. Simţea cum masa se zgâlţâie între ei. „Era inevitabil”, murmură el eu o voce ternă.

„Eşti un laş şi un nătărău! spuse Demoyte. Nimic nu era inevitabil în situaţia dată. Ţi-ai făcut-o singur.”

Mor îşi rezemă capul de masă o clipă. Îl ridică întrebând: „O s-o mai întâlnim vreodată?” Vocea lui nu avea cadenţa unei întrebări.

„Nu te mai amăgi, îi spuse Demoyte. Eu unul n-o s-o mai văd niciodată. Tu s-ar putea s-o întâlneşti din întâmplare la vreo petrecere, peste vreo zece ani, când ai să fii gras şi chel şi ea o să fie măritată. Vrei nişte cafea? O să-i cer lui Handy să ne facă.” Sună.

„A lăsat un mesaj pentru mine?” întrebă Mor.

„A lăsat ceva”, răspunse Demoyte. Se ridică şi se duse la biroul de lângă fereastra din celălalt capăt al camerei. „Asta e.”

Aduse un plic mare fără nimic pe el şi i-l puse lui Mor în mână. Plicul nu era lipit. Stăpânit de-o teamă agonizantă şi de-o speranţă nebunească, Mor trase hârtia dinăuntru. Era o schiţă. Îşi dădu seama din prima clipă ce reprezintă. Era schiţa pe care i-o făcuse în prima seară când, venind, o găsise pictând şi rămăsese cu ea şi cu Demoyte, în seara în care ea îşi dăduse seama că s-a îndrăgostit de el. Uitase de atunci să-i mai arate schiţa. O privi acum. Rain spusese că s-ar fi putut s-o trădeze că se îndrăgostise de el. Pe hârtie îl întâmpină un tânăr cu chipul falnic, colţuros şi pus pe şagă, cu părul ondulat, capul dat pe spate, într-un gest de oarecare mândrie, cu gâtul zdravăn ca un pilastru şi cu mâna ridicată ca în toiul unei dispute. Exista o oarecare asemănare cu el. Puse schiţa pe masă. Nu era scris nimic pe ea.

„Asta-i tot?" îl întrebă pe Demoyte.

„Da."

Domnişoara Handforth bătu la uşă şi intră. Interpretase soneria şi aducea pe o tavă cafele negre şi o sticlă de *brandy*. O aşeză pe masă între ei şi ieşi fără să scoată o vorbă.

Mor turnă nişte *brandy* în cafea şi o bău. Se întoarse acum să privească portretul. Se ridică şi traversă camera ca să-l poată vedea mai de aproape. Demoyte veni alături de el. Îl priviră o clipă în tăcere. Rain schimbase foarte mult capul. La prima vedere, aveai senzaţia că stricase totul. Liniile fine şi pline de sensibilitate ce alcătuiseră înainte expresia de melancolie împăcată care-i plăcuse atât de mult lui Mor erau acoperite de straturi succesive de pete mici de culoare. Capul ieşea acum în evidenţă mai masiv şi mai dizgraţios, expresia nemaifiind transmisă prin detalii minuţioase, ci părând să ţâşnească din însăşi structura lăuntrică a chipului. Mor nu se putea hotărî dacă îi place mai mult aşa. Se dezlipi de tablou. Se întoarseră amândoi şi se aşezară la masă.

„Vezi, rosti Demoyte, amândoi am primit câte o imagine care ne reprezintă." Mai turnă puţină cafea.

„Cred că ar fi cazul să mă întorc, vorbi Mor. Probabil că Nan se întreabă unde m-am dus." Spuse asta fără să se gândească, aproape maşinal.

Demoyte împinse sticla de *brandy* înspre el. „Ai să accepţi, negreşit, candidatura, nu?" întrebă el.

„Da, făcu Mor. Acum am s-o accept. Nan n-o să se mai opună. O să respecte ceea ce a declarat aseară."

„Dacă renunţi la planul ăsta, rosti Demoyte, dacă o laşi să te ducă de nas şi în privinţa asta, nu-ţi mai îngădui să-mi treci pragul. Niciodată. Să ştii că vorbesc serios."

„Nu vă faceţi griji, domnule, îl linişti Mor. N-o să dau înapoi. Acum, n-o să mai dau înapoi." Mai bău puţin *brandy*. Se ridică să plece. Îşi dădu seama că rămăsese îmbrăcat în fulgarin şi că era cu gulerul

ridicat.

Demoyte se ridică. „N-o iei?” Arătă spre schiţa care rămăsese pe masă.

„Nu, făcu Mor, păstreaz-o dumneata pentru mine. Mi-ar face plăcere s-o ştiu aici.” Îşi întoarse privirile de la ea.

Ajunse aproape de uşă. „Apropo, domnule, zise el, aş putea să vă întreb ceva?”

„Da”, făcu Demoyte.

„Vă amintiţi că v-aţi oferit s-o trimiteţi pe Felicity la colegiu, dacă s-ar dovedi că e necesar. Mai rămâne în picioare oferta?”

„Bineînţeles”, răspunse Demoyte.

„Vă mulţumesc, făcu Mor. Cred c-o s-o accept cu plăcere. Poate că o să stăm de vorbă despre asta mai târziu.”

„Când îţi convine, răspunse Demoyte. La revedere.”

„La revedere”, făcu Mor. Se simţea îmboldit să spună, „îmi pare rău”, dar nu scoase o vorbă, zăbovind în faţa uşii.

„Vino să mă vezi peste câteva zile”, spuse Demoyte.

„Bine”, rosti Mor. Ieşi din cameră. Când îşi aruncă pentru o ultimă dată ochii spre Demoyte, bătrânul stătea aplecat peste masă şi privea sumbru portretul.

Mor ieşi pe uşa din faţă şi-şi luă bicicleta. Soarele strălucea acum palid prin aburul alb. Pe şosea maşinile circulau în şiruri continue în ambele sensuri. Mor hotărî să se întoarcă acasă pe şosea şi nu peste câmp. Încălecă bicicleta şi începu să pedaleze agale la deal. Se simţea stăpânit de o oboseală extremă. Durerea de cap nu cedase, îi vâjâiau urechile, iar mâinile şi picioarele i se îngreunaseră parcă din pricina *brandy*-ului. Vântul îi bătea din potrivă.

În timp ce se apropia de poalele dealului, pedalând cu capul în pământ, auzi prin vuietul circulaţiei un strigăt ciudat îşi ridică privirile. O recunoscu pe Felicity, care cobora zburând în josul dealului, călare pe bicicleta ei, pe cealaltă bandă. Îl văzuse şi-l striga. Se îndreptă spre el ca un vârtej, descălecă din mers şi se năpusti cu bicicleta pe fâşia de iarbă ce separă cele două benzi. Mor se îndreptă şi el în viteză spre mijloc, ca să ajungă la dreptul ei şi trecu pe iarbă. Pe când se apropia de el, rostogolindu-se de pe bicicletă, Felicity îi strigă ceva ce lui Mor i se păru în primul moment a fi „S-a întors Rain!” Abia apoi îşi dădu seama că Felicity spusese probabil „S-a întors Don!” În clipa în care ajunseră alături, bicicletele lor se ciocniră proiectindu-i pe unul în celălalt.

„Oh, tăticule, strigă Felicity, ce bine-mi pare că te-am găsit!” Rămase agăţată de el.

„Ai spus că s-a întors Don?” întrebă Mor.

„Da. Făcu Felicity, de fapt nu chiar. Aseară, târziu de tot, a ajuns la Tim Burke şi Tim a dat telefon de vreo jumătate de oră spunând că o

să-l aducă pe Don cu motocicleta. Zice că Don e bine. Trebuie să sosească din clipă în clipă. S-ar putea să-i vedem pe drum."

„Uf! slavă domnului, măcar şi pentru atât", exclamă Mor. Ridică bicicleta lui Felicity, apoi pe a lui şi ieşiră în şosea împingându-şi-le în susul dealului. Felicity rămăsese agăţată de braţul Iui.

„Cum ţi-a trecut prin minte să mă cauţi în direcţia asta?" întrebă Mor.

„Te-am văzut când ai ieşit, răspunse Felicity, şi mai târziu te-am văzut trecând prin faţa casei şi îndreptându-te spre câmpuri. Aşa că m-am gândit că ai putea fi la domnul Demoyte."

Mor nu scoase o vorbă. Braţ la braţ, urcau trudnic dealul.

„Tăticule, întrebă Felicity, ai să intri acum în Parlament?"

„Aşa cred, draga mea, răspunse Mor, dacă o să mă aleagă". O luă de mână.

„O să ne mutăm la Londra?" întreba Felicity.

„Da, făcu Mor, o să ne mutăm la Londra."

„Îmi pare tare bine, exclamă Felicity. O să-mi placă. M-am săturat să locuiesc aici. Tăticule..."

„Ce-i?" făcu Mor.

„E nevoie să mă apuc de cursul acela de secretare? întrebă Felicity. Până acum nu-mi dădeam prea bine seama ce vreau, dar aş prefera să rămân la şcoală deocamdată."

„Atunci ai să rămâi la şcoală, rosti Mor, şi poate că mai târziu ai să te duci la universitate."

„Tăticule, îl rugă Felicity, să nu fii prea supărat pe Don."

„N-o să fiu supărat pe el", spuse Mor.

„Crezi că acum s-ar putea ca Don să înceapă să lucreze cu Tim Burke? întrebă Felicity. I-ar plăcea mult mai mult să facă asta decât chimia, dar i-a fost întotdeauna teamă să ţi-o spună. Şi aşa a pierdut examenul ăla nefericit pe care trebuia să-l dea."

„O să ne mai gândim la treaba asta, draga mea, răspunse Mor. Poate că e lucrul cel mai bun. Dar o să mai vedem."

Ajunseseră aproape în vârful dealului:

„Tăticule, întrebă Felicity, când o să ne mutăm la Londra, crezi că ne-am putea lua un alt câine?"

Pe Mor aproape că-l podidiră lacrimile. Nu lacrimile care-i apăreau înăuntrul ochilor, aşa cum spunea Rain, ci lacrimi vizibile care să şiroiască şi să-i scalde obrajii.

„Da, făcu el, cred că ne-am putea lua un câine după ce-o să ne mutăm la Londra, dacă asta o să-ţi facă plăcere."

Ajunseseră în vârful dealului. Încălecară pe biciclete şi se lăsară duşi de pantă spre casa lui Mor. Lacrimile se porniră acum, se prelingeau pe obraji şi erau luate de vânt. Îşi duse o mână la ochi. Până la poartă şi le stăvili.

Nan era în uşă. Mor îşi propti bicicleta de gard şi o porni pe cărare urmat de Felicity. O privi pe Nan. Îşi dădu seama că înainta cu umerii încovoiaţi. Ea se uită spre el. Părea obosită şi arăta ca o femeie în vârstă. Înainte de-a apuca să schimbe vreo vorbă, se auzi un sunet care-i era familiar lui Mor. Era pârâitul Velocettei lui Tim Burke. Se întoarseră toţi trei cu faţa spre drum.

Tim Burke apăru încet de după colţ. Donald stătea pe perna din spate, cu braţele petrecute pe după mijlocul lui Tim. Motorul se opri în faţa casei şi cei doi coborâră. Donald era îmbrăcat tot cu flanela şi cu tenişii pe care-i purtase în seara ascensiunii. Avea pe el şi un fulgarin vechi. Era palid şi tras la faţă. Ţinându-l de umeri, Tim se îndreptă spre grupul de la poartă. Părea la fel de îngrijorat de felul în care avea să fie primit atât Donald, cât şi el însuşi. Rosti, bravând: „Întoarcerea fiului risipitor!"

„Hai să intrăm", îi îndemnă Mor. Îi conduse în casă. Donald venea chiar în urma lui, împins de la spate de Tim Burke. Se îngrămădiră cu toţii în hol. Mor se întoarse spre Donald. Băiatul îl privi ridicându-şi sprâncenele cu o expresie rugătoare, ce era şăgalnică şi disperată în acelaşi timp. Mor îl îmbrăţişă ţinându-l strâns la piept câteva clipe, apoi îi spuse: „Probabil că eşti frânt de oboseală".

Felicity îl îmbrăţişă, iar Nan îl sărută pe obraz. „Sunt extenuat, oftă Donald. Mă tem că Tim a avut şi el o noapte îngrozitoare din pricina mea. Aproape că n-am închis ochii."

„Ai face bine să te duci drept la culcare, spuse Nan. S-ar spune că lucrurile de pe tine stau de parcă ţi s-ar fi lipit de piele. Hai, du-te acum şi o să-ţi aduc la pat nişte cafea fierbinte şi un ou."

Donald începu să urce scările. Mor o porni în urmă lui şi intră şi el în cameră. Uşa se închise în spatele lor.

Nan se duse la bucătărie. Îi făcu semn cu capul lui Tim Burke să vină şi el. Puse ceainicul pe foc şi o ulcică în care să fiarbă oul. Deschise gazul. Apoi îşi ridică privirea spre Tim Burke. Stătea proptit de masă cu un aer deprimat. *Refuza* s-o privească în ochi. Rămasă de una singură, Felicity se aşezase pe jos cam pe la jumătatea scărilor. Din bucătărie auzea sunete de porţelanuri şi fâşâitul gazului. De sus auzea vocile calme ale lui Mor şi Donald discutând în dormitor. Totul se aranjase acum. De ce oare îi veneau lacrimi în ochi? Scotoci prin buzunare să găsească o batistă. I se umpluseră ochii de lacrimile ce-i şiroiau pe obraji, îşi înfundă un suspin în batistă. Totul se aranjase acum. Da, da. Totul se aranjase.

---- Sfârşit ----

Lei 10

Colecția
«Romanul de dragoste»
141

Castelul de nisip este un roman al iluziilor țesute în atmosfera estivală a unei vacanțe. Protagoniștii sînt, deopotrivă, oameni obișnuiți și totodată aparte. Purtați de visul unei idile, ei revin la realitatea severă, dar dreaptă a solicitărilor și răspunderilor existenței. Finalul?... Un binevenit răgaz pentru meditație și autoanaliză.

Scris cu nerv și cu o desăvîrșită artă compozițională, romanul lui Iris Murdoch (n. 1919) reprezintă un punct de reper notabil în peisajul literaturii britanice contemporane. Publicul român a putut citi, de aceeași autoare, romanul Prins în mreje, apărut în 1971 la Editura Univers.

ULTIMELE APARIȚII:

132 Alecu Ivan Ghilia — Nopțile Negostinei
133 Herman Bang — Tine
134 Jane Austen — Emma
135 Henry Castillou — Furtuna din iulie
136 Claude Spaak — Ordinea și dezordinea
137 Xavier de Montépin — Lumină în amurg
138 Ion Vlasiu — O singură iubire
139 Henri de Régnier — Șarpele cu două capete
140 Nicolae Motoc — Golful sălbatic

[←1]

Rain — ploaie; Carter — cărăuș.

[←2]

David Garrick (1717—1779), renumit actor şi dramaturg, elev şi mai târziu prieten cu doctorul Samuel Johnson (1709—1784), remarcabil erudit, om de litere şi critic cu orientare clasică (n.t.).

[←3]

Joc cu mingi şi rachete, asemănător cu tenisul (n.t.).

[←4]

Evident, localitatea în discuţie este oraşul german Nürnberg (n.t.)

[←5]

Joc de cuvinte, în engleză *sleety* - ploaie cu lapoviță (n.t.).

[←6]

Zeitate romană a băuturii și a petrecerilor, înfățișată de un tânăr înaripat învestmântat în alb (n.t.).

[←7]

Cuvinte rostite de Brutus în tragedia *luliu Cezar*, actul IV, scena III, în versiunea românească datorată lui Tudor Vianu (n.t.).

Table of Contents

I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X
XI
XII
XIII
XIV
XV
XVI
XVII
XVIII
XIX
XX